

INLEIDING

Wanneer veranderingen zich voltrekken, dan doen ze dat nooit op één enkel niveau. Om een voorbeeld te geven Een economische verandering kan alleen plaatsvinden, indien ze gepaard gaat met een sociale verandering. En die kan alleen werkelijk slagen, indien ze gepaard gaat met een mentaliteitsverandering.

Als wij ons bezighouden met de vernieuwingen van deze tijd, dan vergeten we over het algemeen hoeveel er bij een werkelijke verandering te pas komt. Wij kunnen niet eenvoudig zeggen Er is een nieuwe invloed en wij worden anders. Wij kunnen hoogstens zeggen Er is een nieuwe invloed en daardoor kunnen we niet meer aanvaarden wat er precies is geweest.

De verandering op zichzelf betekent, dat wij ons eerst niet op ons gemak gaan voelen, dat wij proberen om ons op de een of andere wijze aan te passen; dat wij proberen een beetje anders te leven, te denken of te doen. En dat betekent dan weer dat door de verandering van ons gedrag er een verandering plaatsvindt in de wereld. Zolang dat alleen uiterlijk blijft, zullen we niet in staat zijn de gevolgen daarvan te aanvaarden.

De gevolgen van een verandering vragen in de eerste plaats een innerlijke verandering of bewustwording. Elke vernieuwing op zich eist een bewustwording. Zolang de uiterlijkheden veranderen, zonder dat de innerlijke verandering daarmee gepaard gaat, ontstaat er inderdaad een chaos; een totale tegenstrijdigheid van waarden, een voortdurende verandering zonder zin waarin wij onszelf eigenlijk niet meer weten te richten en daardoor juist ons verlaten en stuurloos gaan voelen.

De periode die is aangebroken bevat véle elementen van deze vernieuwing. Wij worden geconfronteerd met uiterlijke veranderingen die niet zonder meer voor ons aanvaardbaar zijn. Wij zitten met de noodzaak: ons gedrag binnen de gemeenschap opnieuw te waarderen. Daarbij hebben wij dan nog de grote moeilijkheid dat we eigenlijk ons innerlijk weer in overeenstemming moeten brengen met onze uiterlijke mogelijkheden. Al die dingen tezamen vormen in wezen de vernieuwing van deze tijd. Maar al die dingen tezamen zijn gelijktijdig :de last, die de mensheid in het bijzonder in deze dagen krijgt opgelegd.

In deze cursus zullen wij proberen u althans iets te laten zien van al deze verschillende processen. Wij zullen ook proberen om gevolgtrekkingen te malven die voor u misschien aanvaardbaar zijn en mogelijk toepasselijk.

Het is niet denkbaar, dat iemand u een juist schema geeft van de komende 40 á 50 jaren. Daarvoor is alles te tegenstrijdig en wijken de belevingen van de mensen te sterk af. Wij zullen ons dan ook niet vermeten op deze wijze te werk te gaan. Wat wij wel kunnen de en, is duidelijk maken wat er nu bestaat, wat daaruit bijna onvermijdelijk resulteert en hoe men zich daarop innerlijk kan voorbereiden, zodat men zich uiterlijk gemakkelijker met de nieuwe ontwikkelingen één gaat voelen en vanuit die eenheid komt tot een reële ontplooiing van de eigen persoonlijkheid.

De eigen persoonlijkheid is en blijft - ook in een tijd als de. huidige - het meest belangrijke. U kunt op aarde denken in termen van massaliteit, massamanipulatie, maar geestelijk kunt u dat niet. Geestelijk kunt u alleen denken in de term van de eenling en zijn zeer specifieke mogelijkheden en onmogelijkheden.

In een poging om ook deze dingen duidelijk te maken zullen wij binnen het verband van de cursus steeds weer terug grijpen naar de innerlijke waarden en geestelijke processen, die ook in de sferen daarmee verbonden zijn. Daarnaast zullen wij in tweede onderwerpen trachten enige analyses te geven van hetgeen er feitelijk op de wereld gebeurt en de manier waarop men zich daartegenover het best kan opstellen.

Wij hopen, dat deze cursus voor u een stimulans zal zijn om u in deze tijden op de juiste wijze en harmonischer op te stellen.

LES I - DE CHAOS

De chaos is het ongevormde. Het heeft wel vorm, maar die is niet permanent. Als u zich het beeld van een chaos wilt voorstellen, denk aan een wervelwind waarin door een voortdurend rondrijven de voorwerpen van plaats en tevens ook nog van vorm en eigenschap schijnen te veranderen.

Elke keer, wanneer een periode is afgesloten en een nieuw tijdperk aanbreekt, bevindt de aarde zich op de een of andere manier in een dergelijke chaotische toestand. Het oude wil blijven bestaan, maar is niet in staat zich te handhaven. Daarom probeert het zijn vorm aan te passen aan het nieuwe en verliest daardoor zijn kwaliteiten en eigenschappen. Het nieuwe op zijn beurt probeert in de eerste plaats zich te manifesteren volgens de oude wetten en normen en kan dit niet. Op deze manier ontstaat er eigenlijk een soort wisseling die dermate snel geschiedt dat een zich oriënteren in de chaos bijna onmogelijk is. Ik kan u een voorbeeld geven van hetgeen er stoffelijk denkbaar is:

In de tijd dat Jezus werd geboren, was er een wereldrijk: Rome. In diezelfde periode was Rome echter niet in staat innerlijk zijn kracht te handhaven. Het was een vervallen staat geworden, geregeerd door halfedele handelaren, vrijgelaten slaven met goede relaties en een hofhouding die geen enkele norm erkende behalve haar eigen wens en wil. De moed van de Romein, die eens een wereldrijk had gevestigd, was geslonken totdat de legers in feite bestonden uit huurlingen waarin soms enkele edelen nog wel officiersdienst deden, maar dan toch wel buiten de vuurlinies.

In die tijd waarin ook de verschillende goden steeds meer met elkaar verward raakten, waarin soms in een en dezelfde tempel Demeter en Isis werden aanbeden, ontstond er ook een nieuwe wijze van denken.

Het christendom kan zich niet oriënteren in het heidendom; het verliest meer en meer de samenhang ermee. Ine eens zo moedige Romeinen worden meer en meer afhankelijk van hun legers en slaven. Ze zijn zelfs niet in staat om hun eigen stad te verdedigen. Zij moeten de aanvallen van bepaalde barbaarse stammen afkopen.

Het christendom vestigt zich in Klein-Azië, daarna langzaam maar zeker in Rome en breidt zich naar het noorden uit. Die verandering was niet te overzien. Het christendom van toen was niet het christendom van nu. De waarde van de klassieken, die we tegenwoordig zo vaak horen roemen, was niet te vergelijken met datgene wat men er nu uit leest. Uiterlijkheden en schetslijnen geven niet het gehele schilderij weer: Een enkel thema zegt niet hoe een symfonie is opgebouwd. Uw herinneringen aan het verleden zeggen niet hoe groot de verwarring is geweest waarin de wereld zich tussen het jaar nul christelijke tijdrekening en 100 jaar na Christus heeft bevonden.

Als u probeert u uw eigen situatie in te denken, dan zult u veel vergelijkbare zaken zien. Er zijn natuurlijk nog steeds mensen, die voor een zo liberaal mogelijk beleid zijn. Anderen noemen zich socialisten. Weer anderen noemen zich christenen of hebben nog een andere titel. Maar als u kijkt naar de werkelijkheid, dan blijkt dat ze alleen verschillen in leer niet in praxis. Zo is het eens geweest.

De tijd van de martelaren is een beetje voorbij. Iedereen wil graag bij iedereen in het geveel komen. Dat is niet erg, maar het is wel een veeg teken, als het gaat om een geloof waarin men erg consequent moet zijn. Dat geldt net zo als het gaat om een politiek systeem. Want als degenen die in het uitvoeren niet consequent zijn wat blijft er dan nog over? Overal zijn gapingen en hiaten. Datgene wat de mensen in de weg staat, proberen ze te slopen.

Soms zijn dat morele opvattingen. In een ander geval zijn het esthetische normen. In weer een ander geval gaat het om de waardering van de mens of de medemens. Maar daardoor is de samenhang langzaam maar zeker verloren gegaan. Er zijn zoveel waarden van betekenis verdwenen uit de samenleving dat er eigenlijk niets meer overblijft waarvan men kan zeggen; Dat is consequent, dat heeft een werkelijke samenhang, een eenheid. De chaos heerst..inderdaad.

Als er chaos is, dan zoek je naar een vaste lijn. Ook die kunnen we overal zien. Overal rijzen de secten de pan uit. U kunt kiezen wat u maar wilt. Wilt u het langs astrologische weg de en? Wilt u werken met allerlei elektronische apparatuur? De mogelijkheid bestaat. Wilt u ingewijd worden in oude mysteriën? Er zijn scholen die pretenderen dit te kunnen doen. Wilt u zoeken naar uzelf, in een overweging tot een juiste houding inde wereld komen? E is een systeem dat zegt dat het kan. Zeilt u goden hebben die aan de natuur gebonden zijn? Er zijn secten die dergelijke goden prediken. Wilt u vrij zijn van alle normen? Er zijn leraren en profeten die u ook dat aanbevelen. Het is allemaal strijdig; het heeft geen samenhang:

Als je naar die secten kijkt, dan zie je dat ze enorm veranderen, steeds weer. Elke keer lijkt het alsof ze een stukje aan de ene kant verliezen en gelijktijdig aan de andere kant weer nieuwigheden bijbouwen. Er is geen consequent waar geestelijk leven. Er is geen consequente uiting van een geestelijk beginsel in de wereld. Dit aspect moogt u volgens mij chaotisch noemen. en misschien zelfs de bloedroes van de maenaden (bacchanten). Zo gaat het nu eenmaal. Waar geen vaste lijn meer is, daar worden de mensen radeloos. Daar gaan ze irreëel reageren. Dan houden ze geen rekening meer met waarden of werkelijkheden. Dan houden ze alleen nog maar rekening met. ideeën die al veranderen, terwijl zij ze uitspreken. Voor het innerlijk leven is dat natuurlijk niet altijd even gezond.

Als je in een chaos terecht komt, dan moet je in die voortdurende verandering zoeken naar dat ene punt waaraan je houvast hebt. En het enige punt dat zichzelf innerlijk gelijk kan blijven, ben je zelf. Want al zul e uiterlijk veranderen, je kunt moeilijk afstand doen van de kwaliteiten die je innerlijk bezit. Het punt "ik" betekent een rustpunt in een wereld die niet helemaal aanvaardbaar en begrijpelijk is.

Is dit "ik" te lichamelijk uitgedrukt,, dan staat het teveel onder invloed van al datgene wat er omheen gebeurt. Daar kun je ook al niets mee doen. Maar stel, dat het "ik" in zich een geestelijke rust, een geestelijke harmonie weet te vinden, dan worden zelfs de stoffelijke veranderingen in wezen onbelangrijk, omdat het niet meer gaat om de vorm maar om de uiting en de reactie. De emotionaliteit van de mens, de belangrijke taal als het gaat om bepaalde belevenissen en gebeurtenissen te etsen in de geest, blijft gelijkwaardig. Er ontstaat geen verschoven beeld vol vaagheden: Er blijft een klare, heldere voorstelling van het eigen "ik". Dat is erg belangrijk.

Nu hebben we de neiging om uit te roepen dat de chaos mede wordt veroorzaakt door demonen, die op deze wereld zijn losgelaten. In zekere zin, maar alleen in zekere zin is dat waar. Een demon is niets anders dan een ziel. Daemon is in het grieks het woord voor ziel of geest; voor het innerlijk van de mens. De demonen die wij vrezen zijn eigenlijk onze eigen zielen die losgebroken zijn. Wij hebben geen werkelijkheidsbegrip meer, geen houvast, dus zijn wij vernietigers geworden. Wij vernietigen alles, omdat wij het vrezen. Wij vallen aan, niet omdat wij weten dat die aanval gerechtvaardigd is, maar omdat wij vrezen zonder die aanval zelf aangevallen te worden. In een voortdurend toenemende angst verliezen wij de werkelijkheid die wij zijn.

Kijk dan naar de feiten van vandaag en u ziet het volgende: Bewapening. Toenemend wantrouwen in de wereld. Gevecht om waarheden die dermate betrekkelijk zijn dat het niet eens belangrijk is om over die kleine verschillen te vechten. In het christendom vechten ze. In

het communisme is angst en verdeeldheid tussen communisten. Zelfs in het christendom komt men tegen elkaar in opstand. Realiseer u dat de situatie in de wereld alleen zo gespannen is, omdat niemand meer erop vertrouwt dat de ander rechtlijnig denkt, consequent is. Iedereen denkt dat de ander onbetrouwbaar en niet consequent is.

Hetzelfde beeld zien we ook in de samenleving optreden. In de samenleving gaat het er helemaal niet om of nu de mens een beetje meer of een beetje minder krijgt. Eigenlijk is dat onbelangrijk. Het gaat er echter wel om dat de mensen niet meer durven vertrouwen dat, als ze met minder genoeg nemen er elders werkelijk iets zal gebeuren. Men vertrouwt elkaar niet. Men ziet het eenvoudig niet meer.

Kijk naar uzelf en uw eigen leven. Hoeveel fantastische gebeurtenissen overkomen ook u niet? Elke keer gaat er weer iets mis of is er weer iets anders dan u had verwacht. Elke keer zien we dat de zaken verschuiven. En wat kunt u daartegenover stellen? U kunt u niet steeds weer aanpassen. Ja, u kunt misschien de zaak oplossen door uzelf te beladen en te belasten met schuldgevoelens of met gevoelens van opluchting en kreten als; Dat heeft de ander gedaan: Maar werkelijk consequent zijn kunt u alleen, indien u in u de krachtbron heeft. Ik zou in dit onderwerp eerst een paar regels willen geven voor de mens die buiten zichzelf met die wisselvalligheid, met dat chaotisch aspect van samenleving of eigen leven en omgeving wordt geconfronteerd. Onthoudt u het volgende.

U bent zelf de enige basis waarvan u kunt uitgaan. U bent zelf de enige waarde waarop u zonder meer kunt vertrouwen, mits u uzelf aanvaardt. Ga uit van uzelf bij alle ontwikkelingen en gebeurtenissen die u niet kunt beheersen en waarvan u misschien zelfs de gehele werking niet begrijpt.

Streef nooit naar ordening bij anderen. U kunt niet voor anderen iets ordenen, terwijl de hele wereld in een steeds sneller tempo in een aantal niet redelijke veranderingen betrokken is geraakt. Probeer alleen vanuit uzelf de zekerheden, de kracht of het vertrouwen dat u bezit over te dragen aan anderen. Als u dat doet, dan geeft u de ander namelijk geen oordeel over uiterlijkheden, maar blijft u zich vasthouden aan de innerlijke waarde van de medemens; en die moet van binnenuit de zaken afhandelen. Hij kan niet van buitenaf werken.

Probeer voor uzelf niet uit te gaan van al datgene wat er is of wat u graag zou willen, maar bereidt u voor om op uw wereld elk ogenblik opnieuw te reageren, alsof het elk ogenblik weer helemaal nieuw was. Men zegt van zeer veel kansspelen dat ze elke keer geheel opnieuw beginnen, zodat een kansberekening geen zin heeft. In een chaotische toestand is het met de wereld net zo gesteld. U kunt geen enkele toekomstige ontwikkeling berekenen. U kunt alleen maar reageren op de situatie zoals die voor u elk ogenblik opnieuw ontstaat. Vandaar mijn raad: Reageer elke dag volgens de waarden van de dag. Verwacht niets van morgen. Vrees niets voor morgen, maar reken vandaag af met wat er vandaag is. Dat is de beste methode om uw innerlijk evenwicht te behouden en niet te worden meegesleurd in een innerlijke verdeeldheid door de uiterlijke veranderingen van omstandigheden.

Dan zeggende mensen. Maar wij hebben toch een innerlijke kracht. Kunnen wij die niet voor de wereld gebruiken? Die leuzen horen we altijd weer.

De kracht die in u is, kan alleen spreken tot krachten die vergelijkbaar zijn. Dat wil zeggen, dat u soms inderdaad onverwachts een resonantie krijgt, ook van mensen van wie u het helemaal niet verwacht; dat u feiten tot stand brengt die absoluut niet redelijk zijn, volgens de normen van uw leven of van uw tijd. Tiaar u kunt ze niet berekenen. Dat wil zeggen, dat u bereid moet zijn, als u met geestelijke krachten werkt, dit bij voortduring te doen zonder Û af te vragen, of ze resultaten zullen opleveren. De resultaten constateert u wel achteraf. En als er enige resultaten zijn - dat gebeurt meestal wel - dan is dit een voldoende stimulans om met uw innerlijk werk voort te gaan zonder daaraan vooral meteen de voorwaarde van een slagen te verbinden.

Kunt u de wereld vrede geven? Neen. U kunt zelf vredig zijn en de vrede met de wereld delen voor zover dat mogelijk is, maar u kunt niemand vrede geven. U bent de ander niet.

Denk niet, dat u op welke manier dan ook de wereld in haar huidige situatie gemakkelijk kunt voeren naar een nieuwe, consequente en juiste ontwikkeling waardoor vorming uit de chaos ontstaat.

Als u die regels en redeneringen hoort, dan wordt u misschien pessimistisch. Er is geen reden voor om dat te zijn. In de chaos zullen evenveel harmonische elementen optreden als disharmonische, alleen kunt u ze niet van tevoren voorspellen. U kunt er niet van tevoren op rekenen, maar ze zijn er wel. Als u positief bent en steeds probeert positief te zijn en te blijven, dan zult u toch altijd, wanneer in de chaos een positieve mogelijkheid opduikt, deze activeren. Dan brengt u iets positiefs over zonder dat u kunt zeggen wat voor uiterlijke vorm dit specifiek zal aannemen. Er is geen reden tot pessimisme.

Bovendien is chaos nu eenmaal een noodzaak als vorming het gevolg moet zijn. Want je kunt niet het oude langzaam veranderen zonder eerst de mentaliteit te veranderen waardoor de verandering van het oude, het gewende aanvaardbaar wordt. Daarom moeten wij ook niet bang zijn, als de mensen met elkaar in strijd komen.

De mensen strijden. Dat ze voortdurend tegen elkaar in opstand komen, is normaal in deze dagen. Het enige dat niet normaal zou zijn is, dat u zoekend naar het licht en naar het bewuste in staat bent om zelfs in deze voortdurende strijd een mate van harmonie of een zekere mate van eenheid te vinden met anderen.

Een chaos is ook niet afgrondig en duister zoals de mensen denken. Zij zeggen vaak; Ach, het leven speelt zich af tussen de chaos en de kroon. En dan denken ze daartussen de Levensboom. Maar realiseert men zich wel dat de boom wordt gevoed- uit de chaos en dat zonder de voeding van de chaos de kroon niet zou kunnen bestaan?

De chaos is niet kwaadaardig, maar ze staat eenvoudig aan het begin. Ze is de mogelijkheid van een nieuwe groei. Wanneer die groei er is, dan zal het 'de chaos zijn met haar veelheid aan elementen en mogelijkheden die in de groei een vorming en een bewustwording mogelijk maakt.

Het is gemakkelijk om het allemaal filosofisch te verklaren. Als we alleen maar spreken van de Levensboom, dan kan ik u duizend voorbeelden geven waaruit blijkt, dat de chaos een noodzakelijk aspect is van de vorming. Zeker omdat een ieder, die een weg gaat al datgene wat hij heeft afgelegd in zich als waarde behoudt. Maar waarom zouden wé? Is het nodig zoveel te filosoferen? Misschien is het gemakkelijker om realistisch te zijn.

Ik kijk naar uw wereld. Ik zie, dat de jaargetijden soms een beetje verschuiven. Ik zie, dat stromingen in de oceanen zich wat aan het veranderen zijn. Ik weet, dat voor sommigen van u dat erg belangrijk is en voor anderen helemaal niet; het ligt er maar aan waar u woont en wie u bent.

Die veranderingen op zichzelf zijn dan niet goed of kwaad. Het enig belangrijke is dat degene, die een verandering constateert welke voor hem disharmonisch is, probeert ofwel de verandering te ontwijken danwel daarin een harmonisch element te vinden waardoor hij vanuit zichzelf in deze verandering en vernieuwing een rol kan spelen... zonder met zichzelf in strijd te komen. Leven is in wezen veranderen. Het is een beetje moeilijk voor een mens om dat te beseffen. Hoeveel malen heeft u niet geleefd? Hoeveel vormen zijn de uwe niet geweest? Nu bent u een man, vroeger was u een vrouw of omgekeerd. Nu bent u misschien arm, eens was u rijk en machtig. Nu heeft u misschien alles wat u redelijk nodig heeft, eens was u armer, dan de armste slaaf. Het is allemaal denkbaar. U bent door vele vormen gegaan. En door al datgene wat u heeft beleefd, bent u geworden wat u nu bent. Niet de mens die u nu bent, want dat is alleen maar een voertuig, dat is een uiting, maar de innerlijke persoonlijkheid die u bent. U heeft de eeuwen a.h.w. samengeperst en gemaakt tot een deel van wat u als leven betekent. Daarom is leven wel degelijk de verandering". Maar het is meer dan de verandering

alleen. Het is de vaste waarde waardoor in de verandering de waarde zichzelf duidelijker begint af te tekenen en zich beter gaat beseffen.

Chaos is de schijnbare strijdigheid, maar het is tevens de fantastisch snelle verandering. Dat betekent, dat het bewustzijn in staat is die snelle verandering te verwerken, een veel snellere realisatie van zijn eigen "ik" en eigen betekenis kan verwerven dan wie dan ook. De chaos van deze tijd is gelijktijdig een inwijdings- en een bewustwordingsmogelijkheid waarvan misschien eerst over duizenden jaren een gelijke weer zal optreden. Het is de tijdvoor de innerlijke ontplooiing binnen de schijnbare onvolledigheid van een alle regels verliezende stoffelijke werkelijkheid.

De gouden eeuwen volgen altijd na de chaos. Toen Rome viel, kwam een ogenblik de gloed en de glans van Byzantium. Byzantium is verdwenen. Het rijk van de Karolingers trad op en verging. En toch, in de kloosters bleef bewaard wat later belangrijk werd. Tot in een tijd waarin de steden eindelijk hun macht begonnen te krijgen en overal opnieuw de vindingrijkheid, de kunstzinnigheid zich ging ontplooiën. Vanaf de 12e eeuw tot de 17e eeuw zien wij een periode waarin de mens steeds meer kan presteren, maar ook geestelijk steeds meer mogelijkheden krijgt. Dan neemt het weer af.

Vanaf 1720 tot 1730 gaat alles in de richting van verwarring. De eerste tekenen van chaos kent u allemaal. Misschien begint het met de Bundschuh (boerenopstand aan de Rijn in 1523, later volgt de Franse Revolutie. Het zijn allemaal kleine signalen van het niet meer mee kunnen waarbij de hang naar het oude soms wordt gevormd door het optreden van heksenkringen en het antwoord daarop de heksenvervolging, door de stoeten van de Penitenten en Flagellanten, die - zichzelf masochistisch kwellend -. door de steden trekken om hun hoogheid te bewijzen, omdat ze geen kans meer zien om in een maatschappij, die zich zo snel ontwikkelt, op een andere wijze de werkelijke, innerlijke betekenis nog met het uiterlijke in overeenstemming te brengen. Die tekenen zijn er altijd.

En dan de oorlogen. Oorlogen zijn er ook altijd. Maar als de techniek langzaam maar zeker de mensheid begint te overheersen (dat begint eigenlijk goed in de aanvang van 18009 dan zien we ontstellende veranderingen in de mogelijkheden van de mens. Al datgene wat eens belangrijk en waardevol was, verliest aan aanzien. Het behoren tot de eigen gemeenschap maakt plaats voor het meer verdienen in de industrie. De steden worden conglomeraten van mensen die eigenlijk niets meer gemeen hebben behalve dit ene; de verwachting eens weelde te vinden in vergelijking tot wat zij. kenden. Dat lijkt misschien een treurige ontbinding. Maar realiseer u toch ook wel dat daardoor de vaste gemeenschappen worden gebroken. Het is niet alleen het verleden dat in ontbinding verkeert. Het is een gistingsproces waardoor uit het verleden, dat zichzelf niet verder kon ontwikkelen, een nieuwe toekomst.gaat ontstaan waarin een verdere ontwikkeling mogelijk is.

Kijk naar uw eigen tijd. In uw dagen wordt de mens gedomineerd door de technieken die hij heeft geschapen. Langzaam maar zeker maakt hij zich meer en meer onderworpen aan zaken als productieprocessen, winst, maar eigenlijk ook aan de verdere hantering van de technieken die hij heeft uitgevonden en het continueren van de macht daarvan. En dan komt de innerlijke revolutie.

De innerlijke revolutie mag nooit leiden tot een absolute vernietiging van de techniek„dat is duidelijk. Dat is ook praktisch onmogelijk of je moet de mensheid uitroeien. Wat je wel kunt de en, is de techniek terugbrengen tot dat punt waarop ze behoort te staan., namelijk- het instrument van de bewust handelende.mens worden en niet meer de factor die zijn leven domineert. Dat is hetgeen er misschien gaat komen en volgens mij inderdaad zal komen. Maar voordat het zover is, moeten alle banden en verbindingen die nu tot stand zijn gekomen teniet worden gedaan.

De gemeenschappen van eens hebben weinig betekenis en zin van bestaan meer. Er moeten andere regels en wetten worden gevonden, omdat menselijke harmonieën niet op

uiterlijkheden maar op innerlijke erkenningen moeten berusten, zeker voor een nieuwe tijd. Als je daarnaar gaat zoeken in een periode die zichzelf nog niet heeft gevonden, dan word je geconfronteerd met chaos. Dan schijn je omgeven te zijn door een zee van wanhoop, van mensen die niet meer weten hoe of wat.

Kijk naar uzelf. Vraag u af, of u inderdaad zo harmonisch mogelijk bent geweest, of u steeds probeert het beste te doen dat u kunt, Zeg tegen uzelf dat die uiterlijkheden als vanzelf veranderen, dat het alleen uw innerlijk bewustzijn is waardoor de richting kan worden aangegeven. En wordt de vernieuwing van het leven, de vernieuwing van de maatschappij opeens iets heel natuurlijks. Dan zijn er geen angsten meer, omdat elke verandering op zichzelf de belofte inhoudt van een nieuwe erkenning, een nieuwe ervaring, van een nog meer waarmaken van. wat u werkelijk bent.

Zeker, dit is een tijd van chaos. Een tijd waarin het gezag alleen nog maar een schim is die schimmig blijft worstelen tegen werkelijkheden die ze niet eens kan beseffen in een tijd waarin economische grootmachten proberen een economie in stand te houden die allang in stukken uiteen is gevallen en die op deze manier niet kan voortgaan. It;en tijd waarin machthebbers en machten steeds proberen de oude traditie van invloed te handhaven, terwijl z; hun invloed en het vertrouwen dat ze daarvoor nodig, hebben steeds meer verliezen.

U heeft gelijk,. Het is chaos, toenemende chaos in deze dagen, maar . ook toenemende vorming. In de voortdurende daaruit voortkomende veranderingen is er ook een toenemende mogelijkheid tot harmonische aanpassing aan een nieuwe tijd, aan nieuwe kosmische invloeden en aan je eigen ware "ik" dat door zovele generaties heen is gekomen tot dit punt van beleving in deze tijd van ontstellende verandering en ontstellende gewichtigheid.

Ik heb geprobeerd in deze eerste lezing niet zwaarwichtig te zijn. Chaos- is iets. waarmee u wordt geconfronteerd of u wilt of niet. Als u beseft dat ze dit is, des te beter. Maar als u ook weet en het innerlijk ook beseft dat u het zelf moet zijn die de beslissingen neemt, dat u vanuit uw innerlijk moet waarmaken, moet leven en gelijktijdig de uiterlijke situatie moet aanvaarden, dan zult u merken dat deze chaos u enorme waarden van geestelijke kracht brengt, van geestelijk inzicht, van een innerlijke vernieuwing en uitbreiding van besef.

Laat u niet door de chaos misleiden. De schijn van ondergang is slechts het -teken van de vernieuwing. Als ik u dit duidelijk heb kunnen maken, dan hebben wij, meen ik, ook een goed begin gemaakt met een reeks lezingen die alle tezamen u ongetwijfeld zullen confronteren met de werkelijkheid van deze dagen en de werkelijke mogelijkheden van uw persoonlijkheid.

ATOOMENERGIE

U weet dat erop het ogenblik een sterke neiging is om overal atoomcentrales te bouwen en dat steeds meer mensen zich onzeker gevoelen ten aanzien :van die centrales en menen, dat het beter is om dat niet te doen. Het resultaat is, dateer een aantal krachtmetingen tot stand komt, waarvan je je toch wel afvraagt of ze zinvol zijn. Ik zou u graag duidelijk willen maken waarom atoomenergie onvermijdelijk is. Dat zal bij vele mensen niet zo prettig aankomen, vrees ik.

Atoomenergie is onvermijdelijk, omdat u leeft in een maatschappij die is gebaseerd op een groeiende productie en dus een groeiende economie. Dat betekent, dat voor fabricageprocessen steeds meer energie beschikbaar moet zijn. Dit houdt weer in, dat bij een gepland toenemend energieverbruik voor fabricage met ongeveer 6 á 7 (wat heel waarschijnlijk is als we tenminste een productievermeerdering willen hebben van ongeveer 2%, dat is wel het minimum in een groeiende economie als de uwe), dan is het inderdaad onvermijdelijk dat er vanaf omstreeks 1990 atoomenergie is. Want het is eenvoudig niet mogelijk de elektrische energie, die in hoofdzaak wordt gebruikt voor de fabricageprocessen op

een andere wijze in voldoende mate te leveren zonder ze gelijktijdig te onttrekken aan de burger.

De burger verbruikt ook veel meer energie dan nodig is en wordt daartoe ook feitelijk gestimuleerd: Men zegt u wel dat u energie moet besparen, maar gelijktijdig beveelt men u een nieuwe koelkast aan, een nieuwe radio met vooral 4 kanalen. Quadrofonie noemen ze dat. Ik meen, dat er al gekakel genoeg is. Dan moet u kleurentelevisie hebben die ongeveer het drievoudige aan energie verbruikt van een vergelijkbaar zwart-wit toestel met gelijke techniek. Ze kunnen we doorgaan.

Die energie wordt door de producten gebruikt, dat is inderdaad waar. Maar die producten moeten worden verkocht, opdat de industrieën, die iedere keer weer veel meer energie nodig hebben, verder kunnen uitbreiden; dus meer energie verbruiken om meer energieverbruikende producten te kunnen presenteren. Dat klinkt waanzinnig, als je dat zo zegt, maar toch is dat de redenering waarop de noodzaak berust van het gebruiken van atoomenergie.

Dan zult u zeggen; Er zijn zoveel zaken die geen electriciteit behoeven. Natuurlijk, u kunt autotijden. Om auto te rijden verbruikt u benzine. Benzine is in feite een distillaat uit verschillende aardoliesoorten. Als u dus autorijdt, dan verbruikt u eigenlijk olie- en wel geraffineerde olie die dus alweer energie heeft gekost. Daardoor maakt u het onmogelijk dat veel minder geraffineerde olie wordt gebruikt als vervanging van electriciteit in de vele industrieën. Zo moeten we dus komen tot de elektrische auto. Maar een elektrische auto kunnen wel alleen hebben, als we voldoende electriciteit hebben om de auto's voldoende op te laden. Dat kan alleen, indien er voldoende elektrische energie is. En om die voldoende energie in de toekomst ter beschikking te kunnen stellen moeten we de beschikking hebben over centrales die dat kunnen leveren. De enige centrales die dat kunnen leveren zonder gelijktijdig de olievoorraden in zeer korte tijd uit te putten, zijn de atoomcentrales. Merkt u wat er aan de hand is?

Men heeft u gesproken over de chaos en over de eigenaardige strijdigheden die er zijn. Dit is nu een van die strijdigheden. Het is duidelijk dat je de atoomenergie wel kunt vervangen door een andere energie, maar dan raak je weer in moeilijkheden. Waar moet je heen met een G.E.B., als iedereen een electriciteitwinnend paneeltje op zijn dak heeft staan? Dan wordt het verbruik wel veel minder, maar dat betekent dat de mensen die daar werken ook minder werk krijgen. Dat betekent, dat er in wezen dus minder wordt omgezet, dat daardoor minder salarissen kunnen worden betaald, dat er minder directeurs nodig zijn om de zaak te reguleren. Dat kun je ook niet hebben. Dus moet je er wat anders op vinden.

Stadsverwarming, vind ik vooral voor een stad als Den Haag een voorbeeld van chaos. Je begint met stadsverwarming. Je gaat dus iedereen verwarmen met het warme water dat je overhoudt van de productie van electriciteit. Maar als iedereen dan minder electriciteit gaat verbruiken, dan heb je te weinig warm water. En dat betekent weer dat iedereen in de kou zit, tenzij hij meer electriciteit verbruikt. Het zijn allemaal redeneringen in cirkels. Het klinkt misschien een beetje speels.

Daar staat natuurlijk wel iets tegenover. Als we zien welke vorm van energiewinning door atoomkracht er op het ogenblik is, dan blijkt dat voor de energie die men wint in verhouding zeer grote hoeveelheden afvalstoffen vrij komen. Afvalstoffen die weer radio-inactief zijn en die dus niet zonder meer ergens kunnen worden opgeslagen.

Nu zijn er mensen die hebben uitgevonden dat je dat in een zoutkoepel kunt doen. Dat is wel heel aardig, maar als er een aardbeving komt, dan heb je meteen een soort radio-actieve uitbarsting. Anderen zeggen; Gooi het maar in zee. Totdat er de een of andere poliep radio-inactief wordt en dan hebben we het monster van Frankenstein maar nu in de zee. Of je hebt helemaal geen vis meer. Dat zal voor de Scheveningse vissers misschien niet veel uitmaken, want die mogen toch zo weinig vangen. maar het is voor de visserij en voor de mensheid erg slecht, als iedereen die op zee gaat vissen opeens bot vangt. Er zitten dus wel nadelen aan.

Dan hebben we opwerkingscentrales. Deze zijn op zichzelf tamelijk riskant. Het minst riskant is het centrifugeproces, maar zelfs dat heeft toch ook bepaalde bezwaren, bepaalde gevaren. Daarmee is dan wel een deel van de rotzooi opgeruimd, die is weer bruikbaar geworden (de kringloop.), maar een ander deel blijft over. Dat andere deel heeft over het algemeen een halfleven van tenminste een paar honderd jaar tot. 6000 jaar. Ze komen overigens maar in heel kleine hoeveelheden voor. Het resultaat is, dat je het een en ander kwijt moet.

Waar moet je dat naartoe sturen. Je zou het natuurlijk naar de maan of naar de zon kunnen sturen. Maar daarvoor heb je raketten nodig. Raketten hebben weer energie nodig. Het is een soort paradox geworden. Wat kun je daartegenover stellen?

Er bestaan bepaalde processen. Men is op het ogenblik bezig om die te ontdekken, o.a. de atoomfusie. Daarmee kan men eveneens grote hoeveelheden energie winnen. Daarbij is het halfleven van de residuen (restproducten zo laag dat het met een opslag van 2 tot 3 jaar over het algemeen al praktisch onschadelijk is. kanis de uitstraling van de stof niet veel sterker dan die van een horloge met lichtende cijfers. Dus dat zou wel kunnen.

Maar er zit weer een moeilijkheid bij. Als men zou beginnen deze fusiecentrales in te richten, die bovendien zeer sterke magneetvelden nodig hebben en daarbij ook energie voor aanloop behoeven, dan zouden de huidige kostbare installaties niet meer bruikbaar zijn. Er is teveel in al die reactoren geïnvesteerd om dat nu raar eenvoudig op te geven. dan komen we weer met het economisch argument.

In de praktijk zou daarvoor wel een oplossing te vinden zijn. Kijk, als iedereen (inclusief de industrieën) per jaar een energiebesparing bereikt van omstreeks 41/2 %, dan zou men binnen 6 jaar zover zijn dat men met de huidige beschikbare middelen plus zuivere natuurkrachten (ik denk aan waterenergie, windenergie, getijdenenergie e.d.) in het werkelijk noodzakelijke kunnen voorzien. Maar dat betekent weer dat het centralisme, dat overheersend is in elke industriële en ambtelijke staat, zou wegvallen omdat er teveel verschillende bronnen zouden zijn. Dat houdt, dus weer in, dat het om een andere reden sociaal niet aanvaardbaar wordt geacht.

Ik zou zeggen dat atoomenergie eigenlijk geen product is voor deze tijd, omdat de mens zichzelf niet beheerst. Als de mensen zichzelf beheersen, dan is het heel goed mogelijk om in beperkte mate zelfs van splijtingsenergieën gebruik te maken (maar wel. beheerste splijtingsprocessen) zonder dat men daarvan werkelijk overlast krijgt. Maar dat betekent dan wel. dat men bedrijven moet hebben die niet kunnen uitbreiden, die zich nooit te buitengaan aam. extra opslag hetzij van grondstof (b. v. uraanstaven) hetzij van residuproducten van meer dan een bepaalde omvang. wordt het meer, dan moeten de bedrijven worden stil gelegd. En dat kun je weer niet de en, want dat is economisch niet haalbaar.

Als vertier elke mens zou leren gebruik te maken van de restwarmte die b.v in muren en dergelijke terecht komt, dan zou dit betekenen dat de werkelijke warmte die men nodig heeft al veel minder wordt. Zou men zonnewarmte kunnen activeren (eventuele opslagmogelijkheden zijn er), dan zou de warmtebehoefte aanmerkelijk afnemen. De mens zou gemakkelijker kunnen leven.

Zou men de woonruimten zodanig inrichten dat.ze een optimale warmtecirculatie geven, dan is het eveneens weer mogelijk om met nog minder energie zich toch behaaglijk te voelen. Maar dan moet u niet beginnen met de doorzonkamer.

De doorzonkamer is nuttig zolang de zon schijnt, daarna wordt het een doortochtkamer voor de rest van de tijd. Als u dan uitrekent hoe vaak de zon schijnt en hoe vaak het tocht, dan komt u tot de conclusie dat u wel een beetje op de tocht staat wat betreft uw energieverbruik. Er zijn natuurlijk weer allerlei dubbelzinnige redeneringen. Dat je dat b.v. kunt oplossen met dubbele ramen aan te brengen. Inderdaad, daarmee leun je energie besparen. Maar als je rekent wat je er aan energie mee bespaart en wat het je kost, dan is het maar de vraag hoe je eruit komt. Met andere woorden; het rendement is maar zeer betrekkelijk.

Hetzelfde geldt voor wat men noemt spouwmuur-isolatie, Dat is gewoon de gaatjes laten opvullen met pasta. Het zijn dingen die heel mooi blinken, maar waarbij men uitgaat van de veronderstelling dat de mens zijn woning zodanig moet inrichten dat ze op de werkelijke eisen van het klimaat zijn gebouwd; en dat er extra voorzieningen moeten worden aangebracht, omdat het nu eenmaal niet de made is om deze in te bouwen.

Verder gaat men uit van het standpunt dat woningen goedkoop moeten zijn en dus niet goed kunnen zijn. Daarom maken ze die duur, dan lijken ze beter, zonder dat ze het zijn. Want dat hangt weer samen met de winst.

Het gehele proces dat we hier hebben ontleed is een proces dat afhankelijk is van een mentaliteit. Ik geloof, dat men dat niet over het hoofd mag zien. Natuurlijk, een atoomcentrale kan exploderen. Zeeland is indertijd ook onder water gekomen en dat heeft ook een hoop geld gekost. Dan moet u niet zeggen. Dat duurt bij een atoomcentrale veel langer. Het werkelijke deel dat een lange tijd niet meer ontsmet kan worden, is niet zo groot. Dat zou men waarschijnlijk met een 50 km² voor de op het ogenblik bestaande centrales, zoals Borselen, wel kunnen dekken. Wat daarbuiten ligt is na een paar jaar weer bruikbaar. Dan is er niets aan de hand. Je krijgt zelfs een tijdlang een betere oogst, omdat er graansoorten zijn die gunstig reageren op een verhoogde uitstraling. Dit is experimenteel bewezen.

Op zichzelf is het allemaal niet zo erg. Het is een kwestie van aantasting. Degenen die daar wonen worden het slachtoffer. Dat kun je weer niet hebben, maar je moet wel de winst behouden en dat gaat niet. Je moet op een gegeven ogenblik tot een gemeenschappelijke beslissing komen van wat je werkelijk wilt. En dat is dan niet een kwestie van; wij willen steeds meer en minder daarvoor opofferen. Dat kan niet. Het is gewoon de vraag van: Wat willen wij opofferen aan mogelijkheden, aan zekerheden etc. om daaruit een bepaalde mogelijkheid te verwerven? En dan blijkt dat een atoomcentrale op zichzelf een betrekkelijk grootoffert vergt aan zekerheid, aan veiligheid, veel groter dan de ontwerpers over het algemeen zullen willen toegeven.

Het betekent verder dat een atoomcentrale wel veel energiekan geven, maar in de productie daarvan kostbaarder is dan vele andere manieren van energiewinning; dus dat dat veel geld kost. Dan blijkt verder, dat een dergelijke vorm van energievoorziening een aantal zeer goed betaalde banen pleegt op te leveren voor degenen die leiding geven. Dus trek je conclusie?

Wat wil je? Wil je die paar goed betaalde banen? Wil je de mogelijkheid om het energieverbruik onbepert verder op te voeren? Dan moet je daarvoor kiezen. Maar dan moet je ,daarbij ook aanvaarden dat je zelf in levensgevaar verkeert, zij het dat de kans misschien 1 op 150.000 is dat er werkelijk iets gebeurt in de centrale. En dat het misschien een kans is van 1 op 3 á 4 miljoen dat het werkelijk tot een explosie komt. Je moet regel blijven. Maar die keuze maak je dan.

Het gaat niet om het feit, dat atoomenergie op zichzelf te allen tijde verwerpelijk is. Het gaat er doodgewoon om dat atoomenergie in vele gevallen een risico, een belasting en eigenlijk een kostenverhogende factor betekent voor een groot aantal mensen die daar geen zeggenschap in hebben. Daar wringt de schoen het meest. Mensen die geen direct beslissingsrecht hebben, die geen directe invloed kunnen uitoefenen zijn degenen die zowel de risico's moeten dragen als de kosten. Dat is fout. Nu zit u te denken; waar zijn we mee bezig? Het is allemaal wel aardig, maar wat moet je ermee de en? Dat zal ik ook proberen te vertellen.

Als wij dit geheel zien in de ontwikkeling van deze tijd, dan blijkt dat er steeds meer tegengestelde stromingen ontstaan, dat is duidelijk. Tegengestelde stromingen die op vreedzame wijze willen protesteren tegen een atoomcentrale daar heb ik geen bezwaar tegen en u waarschijnlijk ook niet. De enigen die bezwaar hebben zijn de mensen van de atoomcentrale, en de politie. Maar blijft het daarbij? Misschien komt het op een gegeven ogenblik ergens zo ver dat er mensen zijn die zeggen: Nu ja, misschien word ik zelf ook het slachtoffer, maar ik laat die atoomcentrale exploderen. Ik wil mijn gelijk halen.

Wat dat betreft, moeten wij toegeven dat - tenzij er natuurlijk een demonstratie is aangekondigd - de gemiddelde toegankelijkheid van belangrijke delen van atoomcentrales dermate groot is, dat iedere idioot die dat wil met een ladinkje t.n.t. van een halve kilo of een plastic bom van ongeveer 750 gram in staat is om de hele zaak zo de lucht in te laten vliegen dat er inderdaad een ramp uit resulteert

In deze tijd zit je niet alleen met de vraag van: atoomcentrales ja of neen? Je zit met de vraag, in hoeverre kun je veiligheid en zekerheid scheppen tegenover mensen die misschien zich op de een of andere manier willen verzetten? Als de mensen beheerst blijven, is het gevaar betrekkelijk gering en is de werkelijke kans op een ramp 1 op de 3 miljoen. Als je dat omslaat op 1 gevaar per dag en je rekent het uit op het aantal dagen, het aantal jaren, dan valt het ontzettend mee. En tegen die tijd is de centrale allang weer vernieuwd.

Als we rekening houden met die gespleten mentaliteiten, dan wordt het anders. Wij kunnen het misschien vergelijken met het krakersprobleem. Het kraken van woningen op zichzelf is aanvaardbaar op het ogenblik, dat het eigendomsrecht wordt misbruikt. In vele gevallen wordt dit speculatief misbruikt op een wijze die niet meer past in een maatschappij, die de mogelijkheden voor de niet-bezitter zeer beperkt heeft.

Maar als nu die krakers hun kraakrecht gaan verdedigen met stenen of met een brandbommetje en misschien dadelijk met geweren, dan blijkt dat iets wat op zichzelf gerechtvaardigd is de oorzaak kan zijn van een aantasting van de gerechtigde verlangens naar veiligheid en zekerheid van vele anderen. En dan is de vraag weer: kun je dat voorkomen?

Amsterdam heeft gedacht. Wij kunnen dat voorkomen. Wij zijn toch een keizersstad, de kroon op de Westen en nu de Grote Keizer erbij is zijn we compleet. Maar is dat werkelijk de oplossing? De oplossing ligt niet in het eenvoudig toegeven aan de krakers. Het ligt niet in het met geweld onderdrukken van rellen of het voorkomen dat men ze uitlokt. Het ligt in het veranderen van de mentaliteit waardoor het probleem, dat de krakers terecht aansnijden, in wezen niet meer aanwezig is. En dan zullen ze vanzelf voor een groot gedeelte verdwijnen.

Je moet de maatschappij aanpassen aan de noden van degenen die in de maatschappij leven. Met atoomcentrales doe je dit niet, want je beantwoordt niet aan de werkelijke behoefte van de maatschappij maar alleen van bepaalde belangengroepen binnen die maatschappij. Dan is ook het probleem bouwspeculant tegen kraker ongeveer hetzelfde als het probleem van de mensen die atoomcentrales willen bouwen tegen degenen die proberen ze absoluut de grond in te stampen. Beide partijen hebben een beetje gelijk. Maar beide partijen zijn niet bereid om zichzelf en de maatschappij zodanig te veranderen dat de gevaren, die er reëel zijn, verdwijnen. Beide partijen zijn niet bereid om een zodanige verandering aan te brengen in de maatschappij dat ook de noden, die in de maatschappij langzaam maar zeker groeien en waarvoor men dan die verkeerde oplossingen zoekt, verdwijnen.

Atoomcentrales, atoomenergie is een van de zaken waaraan men duidelijk kan zien wat er feitelijk wordt gespeeld. Er wordt gespeeld met macht tegen macht. Er wordt gespeeld met de belangen van juist degenen die geen zeggenschap hebben; en dat feit is mede aansprakelijk voor een toenemende verwarring. Het zijn dergelijke benaderingen van de problemen van de huidige maatschappij waardoor steeds meer actiegroepen ontstaan, ook harde actiegroepen of ze nu fascistisch of uiterst links zijn. Het is ook de oorzaak voor het optreden van mensen in de Rote Armee en de vele anderen die op dezelfde manier te werk gaan. Ook bepaalde fracties van de PLO die met geweld te werk gaan.

Die mensen doen dat niet zonder meer. Dat is voortgekomen uit een totaal verkeerde benadering van de menselijke samenleving. Die moet je veranderen voordat je in veiligheid atoomcentrales redelijk kunt exploiteren, voordat je een redelijke vorm van huisvesting tot stand brengt; voordat je een vrede tot stand kunt brengen zelfs tussen Israëliërs en

Palestijnen, want zelfs dit is mogelijk. Maar dan moet je eerst de wereld veranderen. En dat kun je nooit doen door aan deelbehoeften tegemoet te komen tegen het belang of tegen de zekerheid in van zeer velen en zeker niet door op kosten van een meerderheid een minderheid de kans te geven zich verder te ontplooiën. Als u dit niet actueel heeft gevonden, dan spijt mij dat. Als u het niet geestelijk genoeg vond, dan heeft u niet goed geluisterd. Want de geestelijke waarde in dit alles maakt duidelijk, dat u het recht niet heeft meer te eisen van een ander dan u zelf kunt geven en offeren. Het maakt duidelijk, dat de rechten van anderen even heilig zijn als de uwe. Het maakt u duidelijk, dat u in uzelf de vrede en de harmonie moet zoeken waardoor het mogelijk wordt uiterlijk dergelijke excessieve tegen stellingen te vermijden.

HARP

Harp. Zingende snaren met eigen klank en zang, gedempd, versteld, beïnvloed, die toch een invloed geven en een indruk maken van werkelijkheid. Misschien dat daarom veel engelen met harpen worden voorgesteld. Want wanneer de engelen zingen, dan moet het wel de vrijheid zijn van klank die toch bewust geregeld zingt van harmonie en eenheid en van kracht die samenvloeien.

Een harp, een instrument waarop je alles spelen kunt. Dat ben je niet gewend misschien om het lichte spel te spelen in de zing-zang van zwaarwichtigheid die meestal wel de harp bevangt, wanneer ze begeleidt of zelfs als solo speelt. Ze is als u.

In u zijn er vele snaren. En juist gedempt, juist versteld ontstaat een schoonheid, een geweld van harmonie, waarin u steeds uzelf herkent en daardoor juist voor anderen bent een straling van de schoonheid en kracht, die u zelf heeft voortgebracht.

Maar als u slechts uzelve speelt tegenover de wereld en uzelf verveelt, het wordt een ketel en een pannenconcert; de gemengde tegenstelling waarin de mens zichzelf niet is en niet kan vinden. En zonder harmonie waarin elk deel van het eigen "ik" met alle delen samenspeelt en zo weerklinkend tekent de werkelijkheid, die het "ik" kan zijn, wanneer het zich bewust de schijn van grenzen overwint.

LES 2 - VORMING

Er is een oud verhaal. Als je honderdduizend apen aan honderdduizend typemachines zet en je laat ze allemaal honderd weken achter elkaar tikken, dan is er altijd wel één bij die precies letter voor letter het hele werk van b.v. James Joyce (een Iers schrijver) of van een andere auteur reproduceert. Daarmee wil men zeggen dat het toeval zelf soms ordening produceert en wel naarmate de chaos groter is. Dit is een aspect waar men heel vaak over heen kijkt. Men gaat uit van het standpunt; er is orderring en dan kan er dus geen chaos zijn. Maar er kan een daarachter liggende chaos zijn die altijd blijft bestaan en waaruit soms als bij toeval ineens een geheel geordend systeem of een geordende reeks uit voortkomt. Nu denkt mens dat is geleerd, dus dat kunnen wij herhalen. Dat dit niet helemaal juist is, zal u ondertussen wel duidelijk zijn geworden. Men kan het verleden niet terugroepen.

In onze beschouwing van het karakter van chaos (het ongevormde worden wij steeds weer geconfronteerd met toeval. Maar is het toeval wel zo toevallig als het lijkt? Als wij toevalsberekening toepassen (een systeem dat de mensen op aarde gebruiken o.a. voor verzekeringen en dergelijke zaken), dan komen we tot de conclusie dat we niet kunnen zeggen waar de kansen liggen, maar wel met zekerheid kunnen zeggen dat ze er liggen. Wat meer is, als we een berekening maken over een groot aantal mensen, dan kunnen we zelfs zeggen wie van hen zal omkomen door een verkeersongeval (dat zijn er zoveel en zoveel zullen er omkomen door ziekte en zoveel zullen een gemiddelde leeftijd halen van zoveel jaar. Dat klinkt een beetje vreemd, als wij dat in de moderne wereld willen injecteren om zo een beschouwing te krijgen over het vormend element.

Maar laten wij eens eerlijk zijn. Er is leven ontstaan op aarde. Is dat geen enorm toeval dat het leven op aarde zich heeft ontwikkeld totdat u eindelijk met uw handen zwaaiend op twee benen rondloopt en vol gewichtigheid uzelf uitroept tot het voornaamste deel van Gods schepping in de kosmos? Hoeveel toevalligheden zijn daarvoor nodig geweest? Hoeveel kans, denkt u, zou er zijn dat juist deze ontwikkeling zou plaatsvinden? Ik denk, dat u een ontzettend aantal nullen achter de 1 moet zetten voordat u ook maar een heel klein beetje daar in de buurt komt.

Toch is de mens ontstaan. Toch zijn er perioden geweest waarin een zonne-uitbarsting door harde straling ineens een verandering teweeg heeft gebracht in de chemische brij die toen nog een zee was. Steeds weer zijn er veranderingen geweest van klimaat, veranderingen van omstandigheden waardoor organismen zich moesten specialiseren.

Dan zegt u waarschijnlijk., Ja, maar dat heeft miljoenen jaren geduurd. Dat is misschien wel enigszins waar, maar wij weten dat er ook perioden zijn geweest die in verhouding zeer kort waren. Het uitsterven van b.v. de sauriërs heeft waarschijnlijk plaatsgevonden binnen ongeveer 150 jaar.

Er kan in een korte periode ook iets gebeuren. Zoals wij op dit moment worden geconfronteerd met de wereld, zien wij over het hoofd dat er zoveel verschillende veranderingen gaande zijn dat het wel lijkt of er een leger waanzinnige apen zit te typen, maar dat een enkele van hen toch een perfect werk zou kunnen leveren. Verandering is namelijk iets dat zich niet alleen voltrekt buiten ons, maar vooral in ons. De preferenties die we hebben zijn niet helemaal rationeel; het is niet redelijk.

Uit een andere lezing weet u waarschijnlijk de mens heeft nu eenmaal een gevoelswereld en hij heeft een rationele wereld. Die twee bepalen samen eigenlijk wat hij doet in zijn echte wereld. Dat is inderdaad zo. Wij worden door de verandering van onze gevoelens geleid in een bepaalde richting van denken en ageren. Ofschoon de factoren die daartoe bijdragen vaak toeval kunnen worden genoemd (wij kunnen niet eens zeggen; het is een zekerheid of een waarschijnlijkheid, moeten we toch toegeven dat die veranderingen in een bepaalde richting

gaan. Het wonderlijke is, dat chaos in zich het element van vorming bergt en dat dat element van vorming zich manifesteert in een voortdurende verandering.

Laten we even kijken naar de wereld van vandaag, dat is het gemakkelijkst. Wij hebben gezien dat er een toenemende mate van ontkerstening is geweest. Steeds minder mensen zijn bereid om een volledig kerkelijk gezag zonder meer te aanvaarden. Steeds; minder mensen zijn bereid om heilige boeken te beschouwen als het enig echte leidsnoer voor de werkelijkheid. Aan de andere kant zien we echter dat er allerlei secten opkomen. Als we kijken niet naar het karakter van die secten, maar naar hetgeen zij pretenderen te geven, zoals onder ons gezegd ook de oude geloofsvormen iets pretenderen te geven dat ze ook niet helemaal kunnen waarmaken, dan komen we tot de conclusie dat hier wel degelijk een gevoelsverandering bij een groot gedeelte van de mensen een rol speelt. Dat is interessant.

Als iemand gaat naar the Church of Scientology of naar de een of andere goeroe, dan blijkt dat iemand daar de mogelijkheid zoekt om meer zichzelf te worden. Dat kan nooit gebeuren, als die mensen zich in de wereld niet vervreemd gevoelen van hun eigen persoonlijkheid. Die verandering is op gang gekomen de omdat er een scheiding is gekomen tussen de wereld en de mensen. Wij hebben daarover aan het einde van de vorige lezing reeds iets meer gezegd. Wij hebben gezegd: De technologie is de mens gaan domineren. Maar de mens die wil zich niet laten domineren zonder meer. De mens wil meewerken, wil mee bepalen en hij wil zeker niet het slachtoffer worden.

Dat heeft ons in godsdienstig opzicht geleid tot een wijze van denken waarbij de onderwerping, die op dat ogenblik overal steeds weer werd gepredikt, inclusief de heilige oorlog (er is nog iemand die dat tegenwoordig nog doet werd vervangen door een zelf willen beslissen. Want het eerste dat je altijd weer probeert te veranderen, is je relatie tot de wereld. De mens weet het niet, maar hij voelt het ergens aan. De wereld is niet datgene wat voor mij belangrijk is, maar misschien zie ik de wereld verkeerd. Misschien moet ik anders ageren en reageren in de wereld. Dan kan ik mijzelf wel waarmaken. Dan kan ik wel beantwoorden aan alle dromen erg gevoelens die in mij leven. Zo gebeurt het dan dat de mens zich losmaakt allereerst van het idee dat er een onfeilbare en vaste waarheid bestaat. Integendeel, hij zoekt een eigen wereld waaraan hij zich volledig kan overleveren. Omdat hij beantwoordt aan hetgeen hij innerlijk voelt, wordt het voor hem belangrijk.

Kijken wij nu eens naar de techniek. Daar zien we precies hetzelfde. Het is niet voor niets dat er tegenwoordig een grote weerstand is tegen computers e.d. Dan denkt u dat het gaat om de werkgelegenheid. De werkloze maakt zich misschien zorgen over de werkgelegenheid en wel te meer naar mate zijn uitkering minder wordt. Maar in werkelijkheid maakt men zich daar niet zo druk over. Het gaat om heel iets anders.

De mens is een denkend wezen. Hij wil zelf denken. Hij wil zelf combineren. Hij wil zelf a.h.w. de verfijning van beheersing demonstreren. Als dat door machines gebeurt, dan staat hij ernaast. Hij heeft dan niets meer. Hij is plotseling iets van zijn meerwaardigheid kwijt, iets van zijn mogelijkheid om zich te bewijzen als de top van de schepping op dit ogenblik in deze wereld. Dan is de verandering die in de techniek plaatsvindt eigenlijk een veelbetekenende. Naarmate in 'de techniek meer mogelijkheden worden geschapen om alles automatisch te laten verlopen, krijgt de mens steeds meer de mogelijkheid van zekerheden en juistheden.

U neemt het rekenmachinetje. Dat bespaart u het uit het hoofd rekenen. U heeft een electrisch polshorloge. Dat blijft gelijk lopen en u behoeft het niet eens op te winden. Het zijn allemaal kleine dingen. U accepteert die omdat ze geen werkelijke verandering in uw leven betekenen. Maar dadelijk komt er eenzelfde soort machientje dat veel nauwkeuriger dan u alles controleert wat er op de band voorbij schuift. Of er komt een machientje dat een eenmaal vastgelegde beweging met veel grotere precisie en in een veel hoger tempo steeds kan herhalen dan het voor u ooit mogelijk zou zijn. En dat is nu het punt waar het om gaat.

De mens wil aan de top blijven. Het is duidelijk, dat als de techniek in die richting gaat de mens zich moet aanpassen. Maar die aanpassing is emotioneel niet mogelijk zonder dat er gelijktijdig grote veranderingen komen in het menselijk denken. Een van de kreten, die in deze toch wel chaotische tijd steeds weer worden gehoord is; homo ludens (de spelende mens), die door een vriend van mij homo loeder werd genoemd en niet geheel ten onrechte. Spelen is voor een mens niet iets echts. Spelen heeft geen blijvende gevolgen. Een prestatie is leuk, maar ze moet ook beloond worden, ze moet erkend worden. Als het alleen maar een spelletje is, is het niet aardig meer.

De mens zal moeten zoeken naar nieuwe gebieden, nieuwe terreinen waarop hij wel kan manifesteren wat hij waard is, waarmee hij kan bewijzen dat hij toch meer waard is dan een computer. En als het erop aankomt, kunnen zijn producten toch een meer persoonlijke betekenis en waarde hebben dan alles wat geheel mechanisch of elektronisch wordt vervaardigd. Dit betekent dat u zich op het ogenblik in een periode van grote veranderingen bevindt. Het denken is anders geworden.

O zeker, er zijn natuurlijk nog de oude kreten. De vakbonden zijn nog steeds bezig met het behoud van werkgelegenheid, omdat ze zonder hun leden niets meer betekenen. Nog steeds zijn de fabrieken bezig om na te gaan in hoeverre ze met minder arbeidskrachten meer van hun product kunnen afzetten. Want dat is eigen aan de maatschappelijke vorm. Denk niet dat dat alleen voor een kapitalistisch land geldt. Diezelfde moeilijkheden zien we ook opduiken in de Sovjet-Unie en andere landen.

Maar wij moeten verder. Wij moeten. Het is geen kwestie van: wij kunnen dit of dat wel even opzij zetten. Als er eenmaal computers zijn, dan worden ze ook gebruikt. Als er eenmaal atoombommen zijn, dan worden ze gebruikt. Dat klinkt erg hard. Maar als we een mogelijkheid waarmaken, dan zal ze op een gegeven ogenblik ook gebruikt worden. Dan kunt u zeggen: Het kan wel honderden of tienduizenden jaren duren voordat atoombommen over de wereld uiteenbarsten. Inderdaad. Met kansberekening kunnen we zeggen dat de gemiddelde kans niet groot is dat er een atoomoorlog uitbreekt inde eerste 50 jaren. Maar vraag je wat de kans is dat ze vandaag de dag uitbreekt, dan blijkt die kans altijd nog 1 op de 10.000 te zijn. Daar zit nu de moeilijkheid.

De verandering betekent dus, dat wij ons nolens volens moeten blijven aanpassen aan datgene wat er om ons heen ontstaat, ook als we het zelf mede geschapen hebben. Een tweede factor waarmee we rekening moeten houden is de wijze waarop wij de zaken aanvoelen. Het gebeurt wel eens dat iemand verliefd is op een auto. Er zijn zelfs auto's die Beertje heten. Ze worden zelfs tweemaal per week helemaal schoongemaakt. Ze worden liefdevol behandeld. Het is zo erg, dat de mensen bij wijze van spreken hun schoenen willen uittrekken om op de meest gevoelige manier gas te kunnen geven. Die auto's gaan echter veel langer mee. Het gekke is, dat de mensen die zo met de wagen versmelten ook veel betere prestaties daaruit halen dan een ander. Dat is zo met machines en dat is ook zo met mensen.

Als je van mensen houdt, dan kun je met mensen meer doen dan als je mensen eigenlijk minacht of hen alleen maar beschouwt als iets wat je kunt hanteren. Met machines is dat precies hetzelfde. Daar waar de mens zich één kan gaan gevoelen met de technische processen, kan hij een optimaal resultaat bereiken.

U leeft nog steeds in een wereld die met al haar chaotische elementen toch een prestatie maatschappij is. O zeker, bij u is het een kwestie van tantièmes. Ergens anders zou u misschien een Staganoffarbeider zijn. Het komt echter op hetzelfde neer. De erkenning, daar gaat het om. Dat wil zeggen dat degenen, die het best opgaan in de nieuwe mogelijkheden van deze ontwikkelingen op aarde, altijd een streepje voor zullen hebben op de anderen. Nu kunnen die anderen wel jaloers zijn, ze kunnen schreeuwen dat het niet mag, maar ze kunnen het niet tegenhouden. Daar zit nu juist de kneep in deze hele vernieuwingskwestie.

De vooruitgang wordt onvermijdelijk omdat ze - zelfs als het gaat over de sociale verandering door de chips - in feite een kwestie is en blijft van 'the survival of the fittest'; het overleven van degenen die het best geschikt zijn.

Als u de gehele situatie verder tracht te overzien, dan zal het u ook opvallen dat er tegenwoordig ontzettend veel loze woorden worden gebruikt. Dat doen we niet alleen in de politiek, dat doen we in de economie en ook in het dagelijks leven. Wij slaken kreten. Dat wil zeggen, dat het woord in zijn betekenis en daarmee in zijn gezag steeds meer devalueert; het wordt steeds minder waard. Maar als het woord niets meer waard is, dan moet er iets anders tegenover komen te staan.

De daad is op het ogenblik in de maatschappelijke situatie waarin zeker driekwart van de wereld zich bevindt eigenlijk niet vrij. Ze wordt te zeer beperkt. Ze is te zeer aan normen gebonden. Dan zal de enige mogelijkheid om te ontkomen aan de vaagheid die het woord steeds meer krijgt geestelijke zekerheid zijn.

Ik stel: Naarmate het gezag van de beperkte daadmogelijkheid en de woordbetekenis verloren gaat omdat ze geen achtergrond meer heeft, zal een emotionele waarde in de mens sterker worden en zullen bepaalde gevoelselementen meer gaan tellen dan woorden of daden.

Indien dit juist is, gaan wij in de richting van een intuïtieve ontwikkeling. De verandering is niet alleen maar een verandering van het wereldbeeld. Het is niet alleen maar de groei van de mensheid.

Het aantal mensen wordt steeds groter en wat moeten we daarmee beginnen? Het is gewoon een kwestie van de mensen gaan anders functioneren. Ze gaan steeds meer af op gevoelselementen. Die gevoelselementen zijn op het ogenblik nog niet stabiel genoeg. Dat wil zeggen, ze hebben nog niet een waarde die uitwisselbaar genoeg is tussen de mensen. Maar er komt een ogenblik, dat wij dat wel krijgen. Dan betekent die verandering een vooruitgang waardoor het evenwicht van de mens gemakkelijker wordt hersteld. U heeft het verhaal gehoord van de rechter- en de linkerhersen helft. De linkerhersen helft is denken. De rechterhersen helft is emotie, intuïtie. Als die twee helften met elkaar in evenwicht zijn, dan functioneert de mens optimaal. Daarmee zijn we nu bezig. De mens is bezig zich op te werken naar een nieuwe fase waarin hij zijn gevoelswereld kan inpassen in die andere werelds de wereld van de redelijkheid, van de logica. En aangezien dat nog niet helemaal mogelijk is, zit hij nog steeds met de handen in het haar. Welke verandering is dan waarschijnlijk?

In de eerste plaats; Naarmate emoties meer gaan tellen, zal er minder lijn te vinden zijn in al datgene wat redelijk wordt gezegd, beweerd en gedaan.

In de tweede plaats Wanneer de onbetrouwbaarheid van de redelijke elementen meer duidelijk wordt, zullen de mensen hun toevlucht eerst gaan zoeken bij geestelijke elementen. Dat wil zeggen dat ze de een of andere onveranderlijke waarheid gaan zoeken als een enig houvast in een wereld waarin schijnbaar niets meer een vaste waarde kan behouden.. Zij zullen dus misschien teruggaan naar de kerken. Maar zeker ook naar andere leraren, andere systemen, andere denkwijzen.

Theorieën gaan de plaats innemen van de feitelijke normen van de aldag. En dan ontstaat er weer - wij hebben het de vorige keer ook al gezegd - de botsing tussen de feiten en de gedachten. Maar als wij nu met de gedachte op de juiste manier op de feiten kunnen reageren, dan kunnen wij de feiten aanpassen aan de gedachte doordat wijzelf in de feiten functioneren in harmonie met de gedachte en zonder een directe tegenstelling te creëren in de wereld buiten ons.

De hele situatie waarin wij de wereld en de mensheid op dit moment zien verkeren schijnt te vragen naar contacten met werelden waarin een dergelijke onzekerheid niet bestaat. Ik ben zo vrij weer een paar stellingen te poneren.

Ik stel, dat de enige wereld waarin zekerheden bestaan die in de materie op dit moment niet aanwezig zijn de wereld van de geest is.

Ik stel, dat de geestelijke wereld en de geestelijke krachten in veel grotere mate invloed kunnen krijgen op de mensheid, op de structuur van de wereld en al wat daarbij komt dan tot nu toe het geval is.

Ik stel, dat geen enkele godsdienst, religie of lering in staat is om dit contact zonder meer blijvend en juist tot stand te brengen.

Ik stel ten laatste dat deze contacten uit nood in de mens geboren zullen worden.

Daarmee heb ik dan de verandering aardig gekenschetst. Het is niet alleen een kwestie van denken en de en, een onderwerp waarover we het later nog zullen hebben. Het is ook een kwestie van in ons een zekerheid vindend een punt waaruit we dan verder kunnen leven. AL het andere is alleen maar vormgeving, het is de versiering.

De mens heeft innerlijk zekerheid nodig. Of dat nu de zekerheid is dat hij een idioot is of een wijsgeer doet niet ter zake, maar hij moet er zeker van kunnen zijn. Hij moet daarvan kunnen uitgaan. Hij moet erop kunnen vertrouwen. De waarheid van de geest bevat zoveel waarden dat ze een aanpassing en een herstel van harmonie mogelijk maakt ten aanzien van alle stoffelijke factoren. Dan is de verandering die we meemaken eigenlijk een verandering waarbij geestelijke elementen in de mens -bewust of onbewust -een steeds grotere rol gaan spelen. En waar dit het geval is, kunnen we concluderen dat vele waarden, die op dit ogenblik alleen in de geest volledig bestaan en worden begrepen, steeds nadrukkelijker ook op arde zullen worden gemanifesteerd. Let wel, niet begrepen maar geuit.

De mensen zullen in de komende tijd zeer veel dingen doen waarvan ze zelf niet begrijpen waarom. Mensen zullen worden gekweld door allerlei eigenaardige gebeurtenissen. Zelfs een verlies van geheugen waardoor je het ineens tien minuten kwijt bent en later zegt: God, heb ik dat toen gedaan?

De mensen zullen niet helemaal begrijpen waar ze aan toe zijn. Zeker, de rede geeft hun niet de mogelijkheid om dit alles te verwerken. Er is op dit moment geen continuïteit te vinden - althans voor de mens die in dat ingrijpen van de geest; de eigen geest en niet de geest van een ander. Maar het is aanwezig.

Het is een zich steeds weer herhalend proces dat, als je innerlijk maar een mate van harmonie kunt handhaven, in wezen in je voordeel werkt, ook ten aanzien van stoffelijke mogelijkheden en omstandigheden. Dan ben je dus eigenlijk iemand die beter kan overleven; die beter de stress, de spanningen, de teleurstellingen misschien ook en alle moeilijkheden van het leven kan doorstaan dan anderen. Dat betekent weer dat je kansen om invloed te hebben op het overleven, invloed te hebben op de nieuwe vorm die een samenleving of een mens-zijn of een geestelijk bewustzijn gaan aannemen steeds groter worden.

Het zijn de mensen in wie dit intuïtieve element nu steeds weer regelmatig optreedt waardoor ze steeds weer tot prestaties komen waarvan zij zich niet helemaal bewust zijn, waardoor ze keuzen maken die absoluut niet redelijk zijn en waardoor ze eigenlijk niet eens het gevoel hebben dat zij ze automatisch maken. Het zijn die mensen, die in de chaotische ontwikkelingen van deze tijd de grootste kans hebben om zich aan te passen aan een vernieuwde waarde, aan een vernieuwde ontwikkeling, aan een vernieuwde kracht. En dan hebben we daar dus een verandering van heel groot belang.

De vraag is natuurlijk ook: wat zijn de percentages? Als er tien mensen in Nederland zijn die zo reageren, dan geeft dat in dit land helemaal geen verandering. Als het er tienduizend zijn, dan kan dat al een heel belangrijke invloed hebben, omdat die tienduizend dan automatisch juister gaan reageren dan de rest en daarmee vaak anderen meeslepen. Je krijgt dan het z.g. roulettetafel-effect.

Er is iemand die een 'winning streak' heeft; d.w.z. hij zet steeds goed in. Dan krijg je om die tafel altijd een aantal volgers; mensen die hun inzetten gaan afstemmen op die van degene die geluk heeft. Datzelfde zie je zelfs bij trente et quarante. Mensen die meespelen met een bank die succes heeft of die meespelen met een speler die buitengewoon grote klappen maakt. Als er een aantal mensen zijn, al zouden er maar tienduizend zijn, dan is dat voor een

land als Nederland genoeg. Er zullen dan steeds meer mensen zich daarbij gaan aansluiten. Niet omdat ze weten wat er gaande is, maar omdat ze automatisch de winstpunten zien die anderen boeken. Het is een soort meeloperschap.

Voor tienduizend mensen kun je rekenen op een meeloperschap van tenminste het tienvoudige; dan hebben we 110.000 mensen. 110.000 mensen zijn in Nederland. een aardige kerk, het begin van een politieke partij, een heel aardige vakbond en een invloed waarmee rekening moet worden gehouden. Dat moeten we niet over het hoofd zien. De mensen weten zelf niet precies wat ze doen. Dat ben ik met u eens, maar wat ze doen is juist. De juistheid is van groter belang als we in een chaotische toestand zitten dan de verklaring ervan. Ach, er komt later altijd wel iemand die daar een studie van maakt. De een of andere doctorandus die een heel mooi geschrift maakt waarin hij alles precies verklaart zoals het niet is geweest. De werkelijkheid is op het ogenblik ongeveer als volgt, en wel voor de gehele wereld. en niet alleen voor uw land.

Per maand is er tot op dit moment een toename met een gelijk aantal van degenen die reeds zo intuïtief reageren. Het is helaas nog geen mathematische reeks: 29 49 6 enz. Iet is wel zog dat ze verdubbelen met ongeveer het aantal en in sommige gevallen met de helft van het aantal. Dat houdt in dat het. aantal intuïtief reagerende mensen, die bewust of onbewust grote geestelijke invloed in hun leven en werken toelaten, aanmerkelijk groter is geworden, zelfs in het laatste halfjaar. Iet is een proces dat, gezien de omstandigheden, zich waarschijnlijk nog zal voortzetten tot na het jaar 2000. Dan zal ongeveer een kwart tot de helft van de wereldbevolking zeker op deze manier gaan leren denken en reageren.

Dan zijn het geen spelende mensen, want wat zij doen is voor hen een zelfbevestiging. En wat meer is, omdat zij in zich een houvast hebben gevonden, zullen ze daar formuleringen voor gaan bedenken. Zij zullen zich bezighouden met nieuwe vormen van geloof of met nieuwe systemen. Maar de werkelijkheid is: de aanpassing van het stoffelijke gedrag en de emotionaliteit aan hoge geestelijke invloeden die een groter overzicht met zich brengen.

Ik geloof, dat een chaos uiterlijk nog een tijd blijft voortduren. Je kunt er niet aan ontkomen c' at degenen, die de gave niet bezitten, proberen om hun manier van leven en werken en hun eigen belangrijkheid voort te zetten. Dat zien we overal.

Wij zien in de geneeskunde steeds meer succesvolle alternatieve methoden ontstaan. Maar we zien ook steeds weer mensen die bezig zijn om ze ten koste van alles te onderdrukken en voor ondeugdelijk te verklaren, want anders wordt hun positie in gevaar gebracht. Dat zien wij op elk gebied.

Er zijn echter enkele dingen die je langzaam maar zeker moet gaan inzien. Een voorbeeld. Als je te maken hebt met een firma met een groot aantal werknemers die niet goed functioneert, dan is het niet zinvol om daar gelden in te storten. Zij zeggen dan; Wij houden dat in stand. Dat kan alleen, indien er een tijdelijk lacune is; men tijdelijk te weinig geld heeft. Dan kan men bijspringen. Maar als het een kwestie is van een zaak die werkelijk niet goed loopt, dan kan men daar geld in blijven steken en er geld in blijven verliezen, maar de werkelijke kern valt steeds verder uiteen; ze wordt steeds minder houdbaar. Dat zijn zaken die men in bepaalde regeringskringen al gaat beseffen, maar die men nog altijd niet wil erkennen. Dat geldt ook voor een gemeenschap, voor een maatschappij, voor een maatschappelijke groep. Als een bepaalde maatschappelijke groep niet succesvol is, dus als ze niet goed functioneert, dan kun je haar met veel moeite wel instand houden, maar je kunt haar geen levenskracht geven. Dat wil zeggen: het kost steeds meer inspanning om de zaak instand te houden. En dat betekent op den duur dat het niet meer te doen is.

Er zullen een aantal maatschappelijke groeperingen. en instellingen moeten veranderen of verdwijnen in deze tijd, dat laan niet anders. Maar het betekent aan de andere kant, dat al verdwijnen dan een aantal nu nog belangrijk geachte groeperingen, daarvoor in de plaats samenwerkingen komen die coöperatief zijn zonder een uitdrukkelijk voorschrift of formulering

en dat we een samenwerking krijgen die in feite op vrijwillige basis. geschiedt. Of eigenlijk moeten we zeggen dat men zich intuïtief ertoe gedrongen voelt om daaraan mee te werken. Het wezen zelf gaat steeds meer meeklinken. Steeds meer mensen proberen zichzelf te zijn tegenover de maatschappij. Maar dat kun je niet. Je kunt alleen jezelf zijn in een bepaalde relatie met de maatschappij. Zoals je bewust kunt worden. Maar je kunt niet bewust worden alleen in jezelf. Je kunt alleen bewust worden in een wisselwerking met de schepping. Zoals je je kracht en je geestelijke kracht innerlijk wel degelijk kunt beseffen en gebruiken, maar alleen door de aanvaarding van die werkelijke kracht, ook al kun je die niet omschrijven. De relatie blijft bestaan.

Er moet altijd een wisselwerking zijn. En vanuit die wisselwerking, die in deze tijd optreedt, zien wij steeds sneller een aantal veranderingen plaatsvinden. Bij deze veranderingen betekent de samenleving op dit moment een geheel dat in wezen in ontbinding is. Niet omdat het helemaal uiteenvalt, maar eerder omdat bepaalde elementen, die tot nu toe in een vast patroon waren samengevoegd, verschuiven alsof iemand een draai heeft gegeven aan de kaleidoscoop. Er gaat een nieuw patroon ontstaan.

Op dezelfde basis kunnen we zeggen dat het ook religieus en dat het esoterisch gebeurt, want ook hier vindt een hergroepering plaats. Die hergroepering is voor ons het meest belangrijke. Het gaat namelijk niet om een vast en blijvend patroon. Een eeuwige waarheid ligt buiten het gezichtsveld dat voor een mens of een geest mogelijk is. Maar een voortdurende verandering van waarden en daardoor een totaal nieuwe aanpassing van waarheden is wel te bereiken. Waar we dit kunnen bereiken - en dat is het belangrijkste dat ik u kan zeggen - daar is de verandering in wezen het vinden van een nieuw patroon in en vanuit de chaos waardoor uit de vorming een nieuwe samenhang tussen denken en doen kan worden gevonden.

U moet de les nog maar eens goed nalezen, al is het alleen maar omdat hierin sommige heilige huisjes een beetje worden aangetikt. U moet goed onthouden: Een mens, die in een vernieuwing zichzelf bewust wil beleven, moet ook begrijpen waar zijn eigen beperking ligt en waar hij aan de werkelijkheid ontvlucht. Ik denk, dat dit onderwerp u zal kunnen helpen om dat beter te begrijpen en zo te komen tot een meer harmonische en juiste aanpak van de mogelijkheden als ze zich voordoen.

❖ Kan men zeggen dat al hetgeen u naar voren heeft gebracht het gevolg is van een groeiend bewustzijn?

Dat kan men natuurlijk wel zeggen. Dat is heel strelend. De vraag is alleen, of het helemaal waar is. Ik geloof namelijk niet dat bewust zijn, zoals de mens dit hanteert, het juiste woord is. Ik heb reeds gezegd. Er is hier sprake van een aantal invloeden, die een mens zelfs emotioneel niet helemaal kan vertalen omdat ze behoren tot een geestelijke wereld die hij ervaart en waarvan hij deel is, maar die hij niet kent, waarvan geen besef is. Ik meen, dat voor bewustzijn ook dit besef nodig is. Ik geloof, dat we wat dat betreft toch eerder moeten teruggaan naar onze apen en dat we hier te mailen hebben met een toevalsproduct. Maar in dit toevalsproduct kan dan een ritme en een schoonheid komen en daardoor een bewustwordingsmogelijkheid die zonder dat niet denkbaar is.

Onthoudt u dit: Als apen het hele oeuvre van James Joyce kunnen uittikken door een schijnbaar toeval, dan heeft dit geen betekenis, tenzij er iemand is die kan lezen,, en bovendien de taal van Joyce verstaat. Wij zullen eerst moeten leren lezen voordat we deze producten van het toeval helemaal kunnen verwerken. Daarom zou ik willen zeggen: Het is geen kwestie van alleen maar een groeiend bewustzijn. Het is eerder een kwestie van het ontstaan van nieuwe omstandigheden waarin een nieuwe groei van het bewustzijn mogelijk wordt. Het is maar hoe je het bekijkt.

❖ U had het in het begin over toeval. Maar is er ook niet altijd een zekere leiding in geweest? Dat is een vraag, die als we concreet en reëel willen zijn niet te beantwoorden is. Ik kan natuurlijk zeggen: Er is een God geweest. Er is een wil geweest die het toeval heeft geleid. Maar is dat eigenlijk nodig? Als wij rekening houden met een eeuwigheid, dan zullen alle mogelijkheden die toevallig kunnen ontstaan te enigerlei tijd wezenlijk ontstaan. God hoeft dus

niet te willen dat er iets gebeurt. Dat gebeurt toch wel, omdat het als mogelijkheid aanwezig is. En dan zeggen we alleen: De kosmos heeft voor ons een oneindig maar op zichzelf toch beperkt aantal mogelijkheden. Die mogelijkheden zullen alle gerealiseerd worden, maar vanuit ons standpunt blijft het toeval, omdat we niet kunnen zeggen in welke opvolging die mogelijkheden voor ons concreet worden.

Het is natuurlijk beter als je kunt zeggen: Er is een Heer en Deze leidt alles. Maar ik ben bang, dat je dan jezelf misleidt, als je aanneemt dat de Heer je zal leiden waar je zelf geen weg weet. Als je zelf geen weg weet, dan kies je. En dan is die keuze in feite een toeval. Maar als dat toeval dan toevallig goed uitvalt, zult u zeggen dat de Heer u heeft geleid. Maar is dat niet eerder een rationalisatie van een per ongeluk gedane juiste keuze dan een verklaring van het feit dat u de juiste keuze heeft gedaan? Want als de Heer leider zou zijn, zou Hij dat moeten zijn voor een ieder. En dan zouden er niet zoveel verkeerde keuzen gedaan moeten worden naast die ene juiste van u.

Nu spreek ik niet vanuit een geloof. Ik spreek niet vanuit de bijbel en van: God is U weet wel, de mensen weten veel beter wat God is dan Hij het zelf ooit zal weten. Ik spreek gewoon vanuit de redelijkheid. Als u aanvoelt dat er een factor is die u leidt, dan vraag ik mij ook nog af, of dat dan een kosmische factor is en of het niet ergens een deel van uw geestelijk 'ik' is waardoor u stoffelijk gezien niet-redelijke keuzen kunt doen en toch resultaten kunt behalen die schijnbaar niet redelijk zijn. Maar dan is er wel degelijk een redelijkheid door de keuze. Het aantal mogelijkheden blijft bestaan en binnen die mogelijkheden zult u moeten leven.

❖ In hoeverre is de intuïtieve mens een roekeloze mens? Wordt er niet bezonnen voordat er wordt begonnen?

De intuïtieve mens is in de zin waarin u het bedoelt misschien een roekeloze mens, omdat hij de innerlijke overtuiging van juistheid omzet in de praktijk. Aan de andere kant weet u dat er in Nederland zoveel wordt bezonnen voordat, er wordt begonnen, dat er pas wordt begonnen als het te laat is. Dat kunt u om u heen voortdurend constateren. Dan is er misschien toch wel een beetje, behoefte aan die intuïtieve roekeloosheid, omdat je daarmee onmiddellijk kunt reageren en je daardoor kunt invlechten in de werkelijkheid van vandaag en niet steeds bezig blijft met gisteren zonder te beseffen wat morgen aan problemen brengt.

DE GEKOZENEN

Het is een soort folklore die men democratie noemt. Eens in de zoveel tijd moeten er mensen worden gekozen. Ze worden president, vice-president of alleen maar vice, senator, Kamerlid of iets anders. Als je ziet hoe dat gebeurt, dan is dat op zichzelf een bewonderenswaardig schouwspel. Je ziet hoe alle kandidaten ijverig als mestkevers ballen van het afval dat anderen in hun leven hebben achtergelaten rond rollen, opdat een ieder kan zien hoe verderfelijk een verkeerde keuze kan zijn. Er zijn meer van die eigenaardigheden. U heeft zelf een man die graag weer gekozen wil worden en die naar China gaat om daar te verkondigen dat hij het in Nederland wil worden. Dat is begrijpelijk. Die man is voor zijn veiligheid bezorgd. Als hij het hier hardop zegt, dan nemen ze het niet, maar als hij tussen een stel rare Chinezen zit, valt het niet zo op.

De gekozenen van deze tijd zijn eigenlijk een apart slag, een aparte soort. Ze zijn actief in de Partij. Dan vermoed je dus dat ze voortdurend ernstig bezig zijn met problemen, maar dat is niet waar. Zij bezoeken vele partijtjes die de Partij voor aanstaande Partijleden geeft en spreken hun daar bemoedigend toe in termen die ze kunnen begrijpen. Dat doen ze dan om de mensen duidelijk te maken dat ze ook de normale taal wel degelijk beheersen, want zodra ze in functie zijn gebruiken zij die niet meer.

Een gekozene in deze tijd is iemand die plotseling apart staat. Als je in de U.S.A. alleen maar kandidaat bent voor het presidentschap, dan word je onmiddellijk bewaakt. In de oude tijd deed men dat alleen als iemand gek was of van goede stand. Dan kreeg hij een paar bewakers mee. Tegenwoordig is men er kennelijk van overtuigd dat iemand die president wil worden ook gek is en dus bewaking hard nodig heeft. De situatie waarin zich iemand als een Carter of een Reagan bevindt, is te vergelijken met die van een mens die het noodlot heeft gekozen en nu in de achtbaan zit zonder te weten waar hij zal uitstappen. In Nederland is dat iets anders. Daar heeft men een Van-Agtbaan. Het effect is verder hetzelfde. De man wil macht hebben, maar gelijktijdig weet hij eigenlijk niet hoe hij die macht het best kan gebruiken. Ik geloof dat dat symptomatisch is voor alle gekozenen. Zij beschikken over mogelijkheden en weten niet hoe ze die werkelijk kunnen gebruiken. Het resultaat is dus, dat zij hun mogelijkheden delegeren aan andere die ze dan wel gebruiken en dit doen onder het mom dat het goedgekeurd is door de gekozenen.

De kiezer is iemand die de gekozene kan missen als kiespijn vanaf het ogenblik dat hij is gekozen. Ook dat is een vreemd verschijnsel. Vroeger werd de wereld geleid door mensen die door God waren gekozen, althans dat zeiden ze. Sommigen leefden zeer uitvoerig. Hendrik VIII b.v. leefde in zijn tijd al als een moderne filmster. Anderen deden het weer een beetje netter zoals Lodewijk de Heilige. Hierbij moet worden opgemerkt, dat Hendrik niet zo slecht en Lodewijk niet zo heilig was. Maar zij hadden hun aanstelling van God; van een onbekende instantie waardoor hun woord wet werd.

Het vreemde is, dat de gekozenen van deze tijd nog steeds gedreven worden door de behoefte een goddelijk fiat te krijgen waardoor hun wil wet zal worden. Dat is erg vervelend.

Ik moet u een actualiteit voorschotelen. Kijk naar hetgeen er op dit ogenblik gebeurt. Of je nu te maken krijgt met een te goed geslaagde pindahandelaar of met een te slecht geslaagde filmspeler zal voor de U.S.A. geen verschil maken. De vraag is, of je te maken hebt met een mens die visie heeft. Maar iemand, die voldoende visie heeft, wil zich niet laten verkiezen; en dat is de moeilijkheid. De wereld wordt geleid door mensen die zo eenzijdig gericht zijn op zichzelf dat zij menen het vaderland te zijn.

Er is een Zonnekoning geweest die zei; L'etat c'est moi. Nu zijn er mensen die uitroepen: De moraal en het geweten van Nederland ben ik. Of: Ik ben de enige die in staat is de U.S.A. door haar moeilijkheden heen te helpen.

Kijk, dat kan niet. Als je iemand kiest, dan kun je hem alleen kiezen als je weet wie en wat hij is en wat hij zal doen. Je zou je buurman kunnen kiezen. Maar als iedereen zijn buurman kiest, is er nog niemand gekozen. Daarom kies je dus iemand, die je niet kent om dingen te doen. Waar je weinig van af weet in de hoop, dat hij iets tot stand zal brengen waar je eigenlijk geen begrip van hebt. Bestaat er een groter kolder dan deze? De schijn-democratie gaat uit van het standpunt dat iedereen zichzelf moet kunnen waarmaken. Maar wie kan dat? Zelfs de staatsman kan zichzelf niet waarmaken, omdat hij niet kan doen wat hij zelf goed acht, maar altijd datgene moet doen waardoor een verdere verkiezing in een volgende periode niet geheel is uitgesloten. Zo is er een wereld ontstaan waarin de besluitvaardigheid steeds minder wordt. Er is een wereld ontstaan waarin men vecht voor zaken die eigenlijk niet belangrijk zijn of dagenlang zich uitsprekt over zaken die allang een feit zijn geworden. Dat is natuurlijk dwaasheid.

De gekozenen van deze tijd reageren niet op datgene wat er moet gebeuren, maar op datgene wat gebeurd is. En daarmee tonen ze aan dat zij niet passen in de wereld. Want als ik denk aan Reagan of Carter, dan sta ik verbluft, als ik mij realiseer hoe groot de macht is die zo iemand heeft. Vergeet niet, Mister President kan met een telefoontje een druk op een knop veroorzaken en dan gaat een deel van de wereld op in atomaire wolken. Hij zal het misschien niet gauw doen. Maar als hij zich eens werkelijk gekwetst acht, als hij werkelijk op een ogenblik meent dat zijn belangrijkheid in het geding is, wie zegt dan dat hij niet naar maatregelen grijpt die net zo erg zijn. Hoe slecht het systeem is, dat is eigenlijk al gebleken uit de schandalen als Watergate etc. Ook de gekozene is een mens. Maar gezien hetgeen hij

pretendeert te zijn, mag hij zich niet als mens gedragen. Daar ligt de grote moeilijkheid. Hij mag de macht die hij bezit niet gebruiken voor zichzelf maar alleen voor anderen. Welke dwaas doet dat? Kijk ik naar de wereld. en naar de velen die gekozen zijn of beweren dat ze gekozen zijn, dan kom ik tot de conclusie dat de democratie in uw wereld eigenlijk allang is overleden. Ik kom tot de conclusie dat de wereld steeds meer wordt geregeerd door mensen die op zichzelf goede specialisten zijn, maar die zich alleen maar bezighouden met hun eigen ambtelijk gebied. Dat betekent, dat er van een werkelijke afweging van de belangen van een gemeenschap maar weinig sprake is.

Er is ook de neiging om eigen belangrijkheid en status te verdedigen tegen elke delegatie van macht aan een grotere gemeenschap. De EEG vormt daar een schitterend voorbeeld van. Maar als je voortdurend bezig bent om je eigen belangen te verdedigen, om rekening te houden met je eigen kiezers, dan betekent dat dat je geen rekening houdt met de werkelijke noodzaken en belangen van een land als Frankrijk, Duitsland of Nederland. Dan houd je alleen maar rekening met jezelf. En dat gebeurt ongeacht de werkelijk toch wel oprechte poging om iets goeds tot stand te brengen steeds meer.

De wereld is langzaam maar zeker de gevangene geworden van de gekozenen, van degenen die zich boven anderen verheven hebben en met grote macht en kracht voortdurend hun eigen visie proberen op te leggen aan anderen. De bemoeizucht van de gekozenen wordt steeds groter. Steeds meer proberen zij het leven van elke mens volgens nomen en regels vast te stellen totdat ze er zeker van zijn dat iedereen voor zijn ontbijt Brinta eet en dat niemand paardenbiefstuk voor het diner zal vragen. Is dat redelijk?

De diversiteit van de mensen, het voortdurend elkaar aanvullen komt steeds meer in gevaar. Daarbij gaat het niet om de vraag, of je religieus of anderszins overtuigd bent dat een bepaalde houding goed is. Het gaat erom, of je het recht hebt anderen op punten, die niet voor de gemeenschap op zich altijd schadelijk of nadelig zijn, de wet voor te schrijven. Als je kijkt naar het abortusvraagstuk zoals het in Nederland wordt behandeld, dan zie je hoe belangrijk deze zaken kunnen zijn. Het is alsof een aantal gewetensvolle heren die met de werkelijkheid, mede gezien hun inkomen, niet zozeer worden geconfronteerd nu gaan kijken in de besteden van de armen en voor hen decreteren dat ze, als er nu eenmaal eentje komt hem ook maar moeten nemen. Zij krijgen dan, als pleister op de wonde kinderbijslag.

Een krankzinnige situatie. Diezelfde mensen zijn aldoor bezig om iedereen tevreden te stellen. Maar je kunt niet iedereen tevreden stellen Je moet een regel hebben. En als regels steeds weer geplooid worden, als op een gegeven ogenblik de regel wel kan gelden voor b:v. een privé-onderneming en niet voor defensie, dan is er iets fout. Dan is de regel niet juist. Dan zijn de overwegingen niet juist. Die onjuistheid is over de gehele wereld verbreid. Ze bestaat niet. Alleen in uw land: Uw land is misschien zelfs nog een van de betere, als wij het vergelijken met de andere staten.

IK ben ervan overtuigd dat de gekozenen een toenemend gevaar vormen voor de wereldvrede, voor de welvaart voor zover die kan bestaan en zelfs voor een juiste menselijke relatie tussen de mensen. U zult zich afvragen wat ik dan liever zou zien. Wat ik liever zou zien is een minder centraal gezag. Meer kleine groepen waarvoor je dan iemand als vertegenwoordiger kunt kiezen die je kent, van wie je weet wat je van hem kunt verwachten en die je desnoods zelf eens de mantel kunt uitvegen, indien hij het verkeerd, doet:

Ik geloof niet in een steeds meer samentrekken van macht, in steeds meer belangrijk wordende instanties met steeds meer belangrijke mensen aan de top. Want het zijn deze mensen, die door hun minachting van datgene prat plaatselijk aan noodzaken bestaat en leeft, wat in bepaalde standen belangrijk en noodzakelijk is tenslotte een omwenteling tot stand brengen waarbij al het, bereikte mede te gronde gaat.

Gewone mensen maken geen oorlog; die gaan hoogstens een potje knokken in de kroeg of op het voetbalveld. Grote heren maken oorlog. Zij offeren vaak zeer velen op om zeer weinig te bereiken. Mensen spreken over leerstellingen, die in de praktijk allang achterhaald zijn. Maar ze gaan uit van die leerstellingen omdat dat hun belangrijkheid is. Dat kunnen wij niet hebben.

We beseffen dat zelfs een man als Khoumeiny geen uitzondering is. Dan moeten wij beseffen dat dat gevaar is voortgekomen uit wat men noemt: de centralisatie van macht. De gekozenen oefenen die macht niet werkelijk uit; dat is maar een schijnvertoning. De werkelijke macht zit elders. Achter het uiterlijk van de democratie verbergt zich altijd weer een belangengemeenschap die niet aansprakelijk kan worden gesteld, niet direct. Het is die gemeenschap die de besluiten neemt.

Als u werkelijk actueel wilt zijn, dert moet u kijken naar wat er nu overal gaan de is. In Engeland gaat een volk economisch te gronde aan de behoefte van bepaalde heren om hun eigen macht ten koste van alles te handhaven. Vakbondsmensen!

In Duitsland is een strijd uitgebroken waarbij industriëlen, die hun winst willen vergroten, in feite een directe aanslag plegen op de evenwichtige ontwikkelingen die in dat land mogelijk zijn. In Nederland zijn kleine machtsconcentraties die ten koste van alles hun eigen inzichten willen doorzetten, erg wel op kosten van het volk. In Frankrijk zijn mannen die eigenlijk alleen maar zelf belangrijk en rijk willen worden en die bereid zijn daarvoor iedereen uit te benen. En kan ik doorgaan.

Kijk naar de wereld en vraag u af wat de betekenis is van het woord 'democratie'? Wat de werkelijke waarde is van de gekozenen? Kijk door de comedie heen, dan zult u misschien op het ogenblik, dat hun besluiten een noodlottige kant uitgaan, zeggen; Zonder mij. Maar dan ook 'zonder mij' in de werkelijke zin van het woord. Geen compromis. Niet meewerken aan bepaalde zaken betreffende atoomwapens en toch officier zijn. Dat kan niet. Dan moet je helemaal afstand doen.

Op dezelfde manier moet je de consequentie trekken, als je te maken hebt met beambten. Niet leveren aan instanties die zaken tot stand brengen die je niet juist acht.

De mensen moeten een keuze maken voor hun eigen verantwoordelijkheid. Gekozenen kun je gemakkelijk als een zondebok de woestijn in sturen als het misloopt. Maar daar kom je niet verder mee. De zonde bega je zelf.

De grote oorlogsdreiging die in de komende jaren wordt opgebouwd, bestaat uit de zelfzucht van de eenvoudige mensen. Mensen die alleen maar willen hebben en niet bereid zijn daar iets tegenover te stellen.

De grote spanningen in de wereld komen voort uit de geestdrijvers die alleen maar hun eigen gelijk willen beleven en alles wat anders is zouden willen uitroeien, omdat het een bedreiging is van hun innerlijke zekerheden. De gewone mensen moeten veranderen.

De actualiteit zal zich ook in de verkiezingen in de Ver. Staten tonen. De mogelijkheid dat een outsider de race wint, is helaas kleiner dan wij hadden ingeschat. Maar ze is ook groter dan de heersende machten hadden verwacht.

Als er steeds meer mensen zijn die bewust een eigen weg zoeken (desnoods een derde weg, als er steeds meer mensen zijn die bereid zijn hun eigen verantwoordelijkheden te aanaarden, maar dan ook de bemoeizucht van anderen die hoe goed bedoeld ook - afwijzen, dan komen we verder.

In deze dagen is de keuze waarvoor de mens werkelijk staat: zult u iemand kiezen om namens u te handelen of wilt u zelf handelen met besef van uw eigen verantwoordelijkheden? Alleen als de laatste keuze wordt gedaan, kunnen de grote spanningen worden vermeden, kan een wereldoorlogsdrang, die wel degelijk bestaat in delen van de wereld, worden gefrustreerd. Dan kan misschien ook de persoonlijke vrijheid weer groter worden en daarmee de eigen verantwoordelijkheid. Vooral ook de persoonlijke levensvrijheid en levensblijheid van de gewone mensen, die nu alleen maar als een soort stemvee kiezers worden genoemd.

Ik heb u hier een paar denkwijzen voorgelegd. U zult uw eigen visie moeten ontwikkelen. Maar als u de vele spanningsvelden ziet die zich in deze tijd openbaren - economisch politiek én sociaal - is het misschien goed eens te overwegen of het systeem van de gekozenen en de wijze waarop deze functioneren niet voor een zeer groot gedeelte mede aansprakelijk zijn voor datgene wat er nu gebeurt.

❖ Een stelling over geroepenen en gekozenen.

De geroepene kan alleen zichzelf vertegenwoordigen. Als zijn kennis groot genoeg is; kan hij zijn gaven met anderen delen. Maar een messias kan nooit degene zijn die in de plaats treedt van de ander. Zoals Jezus heeft gezegd; Ik ben u de wegen de waarheid. Maar hij heeft niet gezegd: Ik zal het wel opknappen, gaan jullie maar zitten. De messiaanse gedachte is een van de foefjes die vaak worden uitgehaald met de mensen om hen ervan te overtuigen dat ze beter hun beslissingsvrijheid en hun leven kunnen overgeven in handen van anderen. En dat is een van de gevaarlijkste dingen die je kunt doen. Want als je niet kun leven als jezelf hoe kun je dan tegenover God staan? Als je niet kunt leven voor je eigen verantwoordelijkheid hoe kun je dan ooit verantwoorden na je dood wat je geweest bent op aarde? Het is niet zo, dat er altijd iemand staat tussen u en God. God leeft in u. De krachten leven in u. Welke messias kan dat ongedaan maken. Alleen als het in u leeft en u wordt er meer bewust van, kan een ander u helpen. Maar hij kan niet in de plaats van u treden.

Het is niet het Lam Gods dat onze zonden draagt. Het is misschien het Lam Gods dat onze zonden begrijpt en daardoor vergeeft. De gevolgen daarvan zullen we altijd nog zelf moeten uitboeten. Als u daaraan voorbijgaat, krijg ik het idee dat er altijd mensen zijn die geroepen zijn om de wereld te leiden. Laat u niet misleiden. Degenen, die zich daartoe geroepen voelen, worden gedreven door een mateloze zelfoverschatting of misschien door de drang en pressie van anderen die hen op een plaats brengen waar ze niet thuishoren. Als de mensen Hitler niet hadden gezien als een soort messias, zou er een andere wereld zijn vandaag. De messiaanse gedachte is een van de gevaarlijkste. Dat is het ook geweest met Peron indertijd, maar ook met vele anderen. Zelfs met Amin, de sergeant-kok die zelfs zijn medemens tot een smakelijk voedsel wist te verwerken in de laatste dagen van zijn grootheid. Ook deze man werd beschouwd als een geroepene, een messias. Iemand die zijn stam, zijn land, zijn volk naar de vrijheid zou leiden. Een messias kan alleen een dienaar zijn, nooit een leider. Maar degenen, die spreken over messiaans denken, roepen om leiders, niet om dienaren.

❖ De gekozenen zijn de wil van de kiezers.

De gekozenen zijn mensen die denken dat zij de wil van de kiezers vertegenwoordigen, als ze hun eigen belangen behartigen. Het zijn mensen die niet in de werkelijkheid leven. Zodra je gekozen bent, ontstaat er een steeds grotere haat tussen de werkelijkheid van de gemeenschap die je vertegenwoordigt en dat wat je bent en wat je de et. De gekozene zal dan uitmaken wat goed is voor de mensheid en wat de juiste weg is van een volk, terwijl hij het volk eigenlijk niet eens kent, niet eens meer wil kennen in zijn werkelijkheid. Het is duidelijk, de gekozenen worden door het feit, dat zij als gekozenen in een aparte wereld komen, steeds meer losgeweekt van de werkelijkheid totdat zij hun eigen spitsvondige woordenspelletjes gaan zien als belangrijke overwinningen en belangrijke strijd en niet meer beseffen dat ze ongedaan laten wat werkelijk noodzakelijk is, ook niet hoezeer ze ingrijpen in de persoonlijke vrijheid en leven van anderen zonder dat nodig is.

LES 3 - ONDERGANG OF VERNIEUWING

Wij hebben ons de vorige keer beziggehouden met het wezen van de profeten en dergelijken. Misschien heeft u zich zelfs afgevraagd waarom? Dat gaan wij nu deze keer bekijken. Het is een onderwerp dat in dit verband erg interessant is en dat bij het eigene van deze tijd past.

Er zijn namelijk nogal wat profeten geweest die de ondergang van de wereld hebben aangekondigd. IJverige rekenaars hebben uitgerekend dat Nostradamus heeft beweerd dat de wereld ongeveer in het jaar 2000 zal ondergaan. Verschillende boerenprofeten uit Duitsland en Zwitserland hebben aangekondigd dat het einde van de wereld begint in 1993. Vele andere voorzeggings- en voorspellers hebben geprobeerd duidelijk te maken dat de wereld nu toch werkelijk op haar laatste benen loopt. Laten wij eens kijken wat ze ongeveer hebben voorspeld. Dan weet u dat tenminste. De meeste van hen stellen; De mensheid is niet meer in staat om zichzelf te beheersen en meester te worden van de techniek. Dat is inderdaad gebeurd. Zij stellen, dat de wereld onleefbaar wordt. Dat is een vraag. Daar kunnen wij geen antwoord op geven. Ze stellen verder; dat er oorlogen komen. Dat als gevolg van mogelijke oorlogen die in het Midden-Oosten moeten beginnen er een groot aantal ziekten over de mensheid zullen komen. Als gevolg daarvan weer plus de economische crisis komt er dan een wereldoorlog met een duur van circa 4 jaar, die zou eindigen met het vallen van nogal wat atoombommen (althans vurige paddestoelen die aan de hemel staan en een gele stof die neerwarrelt) en dan o.a. horden van de oprukkende tanks van de andere mogendheden zou tegenhouden. In '99 zou het einde komen. Dan zou de slag bij Armageddon voorbij zijn. De mensheid zou nog een korte tijd op de aarde vertoeven om daarna gezamenlijk naar andere bestemmingen te vertrekken.

Dat is natuurlijk allemaal heel aardige maar als je zo redeneert, zeg je; Wanneer het oude vergaat, kan het nieuwe niet daaruit ontstaan. Het is duidelijk, dat al die mensen wel iets hebben gezien. Wij kunnen verschillende van hen aanwijzen. Er is een boerenprofeet uit 1776 die zelfs zaken uit de Eerste Wereldoorlog (de slag bij Verdun) heeft voorzien. Hij heeft een voorspelling gedaan die er precies op slaat. Er zijn verschillende voorspellingen die kennelijk op de Tweede Wereldoorlog slaan, ofschoon ze ook vóór 1850 zijn uitgesproken.

Maar een profeet die iets ziet, weet nog niet altijd wat het betekent. Als hij dat nu probeert te plaatsen in een of ander bijbels kader of iets dergelijks, dan is de kans wel erg groot dat hij zegt ;ondergang. En dat is nu juist het punt dat wij zouden willen bestrijden. Daarom gaan we vanavond bekijken wat aan vernieuwende werkingen zijn en hoe we deze vernieuwingen eigenlijk in tekenen zien. Er is namelijk een groot verschil tussen een werkelijke vernieuwing die in feite mentaal, emotioneel, geestelijk is en een uiterlijke vernieuwing die uit de aard der zaak veel trager verloopt en meestal alleen maar in symptomen naar voren komt, omdat het stoffelijke proces van verandering te traag is.

De mensen denken tegenwoordig gewoonlijk vrijer dan zij gedurende vele eeuwen hebben gedaan. Dat vrije van hun denken wil niet zeggen dat zij hun geloof of ideeën helemaal overboord gooien. Het wil wel zeggen dat zij sterk kritisch staan tegenover al datgene wat er door de autoriteiten wordt gezegd.

Als u daarvan symptomen wilt zien, dan wil ik u eraan herinneren dat tijdens zijn verschillende reizen over de wereld de Paus zelfs vijfmaal is geconfronteerd met zijn gelovigen, die de kern uitmaken van goede gelovigen die mogen spreken met de Paus. Zij hebben gezegd:

Wij vinden u best, heilige Vader, maar waarom niet de vrouwen het ambt (Amerika), waarom zo'n orthodoxe, ouderwetse benadering van geboorteregeling e.d. (Duitsland). Wij zouden zo nog een paar meer kunnen noemen. Dat het gezag van een Paus door zijn gelovigen, let wel,

wordt aangetast was onvoorstelbaar gedurende al de eeuwen dat men werkelijk een primaat van Rome heeft gekend. Nu gebeurt het.

Wij zien dat overal verschillende richtingen van denken worden aangevallen. Wij zien dat sociale systemen worden aangevallen. Het gezag schijnt langzaam maar zeker steeds wankeler te worden. Als er nog macht is, kan ze alleen nog instand worden gehouden door geweld. Ik moet dus stellen: er is inderdaad op dit ogenblik reeds een verandering te constateren in de mentaliteit, in het denken, maar ook in het gevoelsleven van de mens. Ik voeg daaraan toe, dat deze op zichzelf nietszeggend zijn, tenzij daarmee bepaalde geestelijke ontwikkelingen en veranderingen verbonden zijn.

Als wij proberen de ontwikkelingen te ontleden, dan kunnen we zeggen; De economie gaat bij u erg slecht. Waarom? Omdat de mensen hebben geleerd te eisen, maar niet hebben geleerd te delen. Als de mensen werkelijk bereid zijn te kijken naar noodzaken en niet naar hun eigen wensen, dan is het niet zo erg, dan is de crisis zo groot niet. Dus het is de mentaliteit.

Als we kijken naar de wijze waarop de politieke spanningen ook in deze dagen weer oplopen, dan lijkt het in het begin of hier het geweld gaat domineren zonder meer. Maar als we heel goed kijken, dan zien we iets anders gebeuren.

Wij zien, dat b.v..de U.S.A. zich zorgen maakt over een steeds zelfstandiger optreden van de EEG. Dat Rusland zich zorgen maakt over de steeds zelfstandiger denkende en manifesterend optredende arbeiders in de verschillende gebieden, ook in eigen land. En dat daarom Polen als een groot gevaar wordt gezien.

Wij ontdekken dat het spel van de macht, zoals dat wordt gespeeld, in de Arabische republieken, ook reeds wankel begint te worden. Want er zijn steeds meer mensen die ook daar een eigen visie hebben. Dat kan een verkeerde visie zijn, het kan een goede zijn, maar ze zijn niet zonder meer gebonden aan het gezag.

Zo gezien is er ook in deze dagen sprake van verandering. Een verandering kan niet plaatsvinden, als ze alleen maar de zaken te gronde richt. O, het is gemakkelijk genoeg om de halve wereld failliet te laten gaan. Maar als je daar niet anders tegenover kunt stellen, dan heb je geen wereld meer, dan kun je niet meer leven. Er moet dus wel iets worden opgebouwd. Maar dan moet het zo worden opgebouwd dat het voor de mensen redelijk aanvaardbaar is en dat het gelijktijdig door de mensen beleefd kan worden. En daar komt vrijwilligheid en de mogelijkheid tot vrij beslissen wel meer op de voorgrond dan velen op het ogenblik lief zullen zijn. Gezag is te dubieus geworden.. Daarom moet de grote verantwoordelijkheid terugkeren naar de eenling, of hij dat nu prettig vindt of niet.

Dat is echter een enorm ingrijpende verandering. Het is netto ingrijpend als de Franse revolutie of als u Duitsland wilt hebben het optreden van de Bundschuh (boerenopstand in ongeveer 1500. Hier wordt inderdaad het geheel van de samenleving en daarmee de onderlinge menselijke verhoudingen veranderd. Het is deze verandering die erop wijst dat de mens in zich een nieuwe visie krijgt op het leven, op zijn eigen bestaan en op de zinvolheid dan.de manier waarop hij leeft.

Nu weten wij allemaal dat geestelijke bewustwording en geestelijke ontplooiing afhankelijk zijn van de stoffelijke ervaringen die je als mens opdoet. Zolang je in de stof leeft, is het een kwestie van wat je ervaart, wat je beleeft, wat je zelf probeert te zijn en wat je voor anderen bent waaruit de ontplooiing van besef voortkomt die je in staat stelt geestelijk een grotere werkelijkheid te omvamen. Maar dan is hier ook sprake van het begin van een bewustwording. Nu kan - dat geef ik graag toe - die bewustwording negatief verlopen. Ze kan ontstaan uit kritiek op al wat er bestaat en leiden tot een zelfaanbidding. Maar de kans dat dit algemeen gebeurt, is niet zo groot omdat de hele wereld je voortdurend voor problemen stelt die je niet alleen kunt oplossen. Er moet dus wel begrip zijn voor samenwerking en voor eenheid. Dan zal in het schijnbare verval van deze maatschappij gelijktijdig een nieuw bewustzijn opbloeien.

De profeten hebben dan geen gelijk. Zij hebben iets over het hoofd gezien. Zij hebben de ondergang voorspeld op grond van waarnemingen. Accoord. Zij hebben visioenen gezien, heel wel mogelijk. Zij hebben die visioenen misschien ook nog in de tijd juist geduid. Niet erg waarschijnlijk maar mogelijk. Het enige dat ze niet hebben kunnen duiden is dat wat zich in de mens afspeelt. En het is dat wat zich in de mens afspeelt dat beslissend is.

Een vernieuwing; ook voor u, is niet slechts een verandering van uw manier van denken en laat de rest dan maar verder slossen. Het betekent het aannemen van een totaal nieuwe houding ten aanzien van het gehele bestaan. Het betekent het doorbreken van heel veel taboes, het verwerpen van heel veel beelden van onaantastbaarheid en heiligheid. Maar het betekent tevens de last van je eigen leven op je schouders nemen, de moed om je eigen verantwoordelijkheid te dragen.

Ik meen, dat de komende periode de mens daartoe zelfs steeds meer zal dwingen. Hij kan kiezen; zelf zijn verantwoordelijkheid dragen of onder te gaan aan datgene wat hem wordt opgelegd. Ik denk, dat de meeste mensen zullen kiezen voor zelfbehoud.

Ik ben ervan overtuigd, dat de ontwikkelingen, zoals ze worden geschetst, zeker in het Midden-Oosten tot oorlog kunnen leiden; waarschijnlijk niet dit jaar, vermoedelijk eerst in 1983. Maar ik ben er ook van overtuigd dat die oorlog zeer snel ten einde zal zijn. Ik ben er ook van overtuigd dat er grote moeilijkheden zullen rijzen (waarschijnlijk reeds in 1981 tussen Polen en de Sovjet-Unie. Ik ben ervan overtuigd dat China zijn politiek ten aanzien van de wereld aanmerkelijk gaat wijzigen vóór 1984. Al die dingen zie ik wel, maar ik zie ook dat deze zaken niet meer getolereerd worden.

De Russen zullen niet bereid zijn om ergens anders arbeiders te gaan verdedigen, nu langzamerhand in steeds grotere delen van dit rijk het besef doordringt dat men de Afghanen met de bevrijding van Afghanistan geen plezier heeft gedaan. Dat wat er indertijd in Hongarije en Tsjecho-Slowakije gebeurde onaanvaardbaar was. Dat wat men nu in Polen wil doen in feite ook een directe aantasting is niet alleen van de rechten of mogelijkheden van een groep mensen, maar zelfs een ontkenning van de waarden van het eigen systeem en van de grondwet. waaronder men leeft. Dit heeft niets te maken met dissidenten. Het heeft gewoon te maken met een verandering van mentaliteit, die zich steeds verder uitbreidt en nu vanuit de steden zelfs al de dorpen begint te bereiken. Dat is erg belangrijk.

Ik geloof dan ook niet dat Rusland een harde politiek hard; kan maken met feiten zonder meer misschien dat men. in de komende twee jaar nog de kans heeft om hier en daar militair in te grijpen. Daarna is het afgelopen; dan gaat het niet meer.

China in zichzelf besloten heeft zich altijd hoog geacht. China zal ongetwijfeld binnenkort bereid zijn om zijn macht te manifesteren tegenover de hele wereld. En als iemand zegt dat dat in 1994 1995 het geval zal zijn, zal ik het niet bestrijden. Maar ik vraag mij wel af, of tegen die tijd het gehele Chinese denken ook niet grote veranderingen zal hebben ondergaan. Als we zien wat er nu al is veranderd in de korte tijd sinds Mao dood is, dan moeten we toegeven dat China langzaam maar zeker naar zijn eigen karakter toestreeft; dat het van de theoretische waarden van het sociale experiment probeert terug te keren naar de werkelijke waarden van de gemeenschap. En dan kan ook dat niet volgens mij oneindig zijn.

Er zullen misschien satellieten zijn die het een of ander laten neerkomen. Er zijn nu ook al satellieten in omloop met verschillende wapens. Ik geloof echter niet dat dat zo'n algemene omvang zal kunnen aannemen als de profeten menen te moeten voorspellen. Wij weten het uit het verleden ook.

De ondergang van de wereld werd ook in die dagen aangekondigd. Maar de zondvloed was een algemeen verschijnsel. De zondvloed waarover u in de bijbel leest, was een zeer beperkt verschijnsel dat zich tot de omgeving van de Rode Zee en de Middellandse Zee heeft beperkt. Het had meer met de krachten van de aarde te maken dan met een askanteling of iets dergelijks zoals men graag vertelt.

Dus als je rekening houdt met hetgeen de profeten hebben gedaan, dan zeggen; Zij hebben details genomen en hebben geprobeerd die tot een algemeen beeld te vervormen. Dat is de grote fout die wij ook maken. Als ik één foto heb van één mens, dan kan ik niet zeggen dat alle mensen er zo zullen uitzien. Er is een kans, dat ik iemand heb die er juist bijzonder eigenaardig uitziet ook in de ogen van andere mensen.

De profeten hebben geprobeerd hun waarden algemeen te stellen. Ik kan dat niet doen. Ik kan in dit verband niet zeggen: De ondergang daar zal niets van terecht komen. Natuurlijk, er zullen wel verschijnselen zijn die minder prettig zijn. Het is mogelijk dat er verschillende bevingen komen. Het is mogelijk dat zelfs de zee zich eigenaardig gaat gedragen. Dat is zelfs waarschijnlijk. Maar het is niet waarschijnlijk dat de mensen daarmee genoeg zullen nemen en alleen maar blij zijn dat ze anderen kunnen vernietigen. En daar ligt eigenlijk het kritieke punt in alle ondergangsvorspellingen.

Men neemt aan dat de mensen dit werkelijk willen. Maar de mensen willen het niet. En wat meer is, de mensen willen zich ook niet meer onderwerpen aan hen die zeggen dat het vanuit hun standpunt noodzakelijk is. Zij beginnen nu steeds kritischer te worden. Over tien jaar is dat nog veel erger, want het is een zich een snel afspelend proces waarbij het verval van de betekenis van macht steeds groter wordt. Daarom durf ik te zeggen, dat er een feitelijke vernieuwing zal plaatsvinden.

Deze vernieuwing zal natuurlijk eerst gedragen worden door geestelijke elementen. Ze zal natuurlijk zich vertraagd kunnen uiten in stoffelijke verschijnselen. Maar als het proces zo ontzettend snel gaat (dat kunt u op dit moment zelfs in uw omgeving aldoor gadeslaan), dan wordt ook duidelijk dat het proces zeer snel gevolgen zal hebben.

Het grote gevaar waarmee wij dan geconfronteerd worden, is helemaal niet de mens die de mensheid wil vernietigen. Het is de mens die nog niet weet op welke wijze hij tot een werkelijk samen zijn of samenwerking met anderen kan komen. Dat gevaar zal steeds minder worden, omdat de mensen steeds meer van elkaar afhankelijk worden of ze dat willen of niet. Ik stel, de vernieuwing heeft geestelijke elementen. Waar geestelijk elementen ontstaan die een nieuwere en hogere betekenis hebben, dan zullen ze daardoor ook geestelijk nieuwe harmonieën betekenen. Je zou kunnen zeggen, dat eigenlijk een deel van het oude geestelijke leven wordt getransponeerd naar een nieuw vlak van geestelijke waarden en dat daardoor ook op het mentale vlak zeer snelle en grote veranderingen ontstaan, maar ook dat zelfs betekenissen van vandaag op morgen zich kunnen wijzigen.

Vernieuwing is opbouw, zeker. Maar een opbouw betekent ook altijd dat het oude vervalft of wordt afgebroken. Veel van de dingen die vandaag de dag bestaan zijn niet houdbaar.

Als we naar Nederland kijken, dan kunnen we zeggen dat de huidige vorm van sociale zorg over 4 jaar niet meer houdbaar kan zijn, tenzij de economische omstandigheden op zeer korte termijn heel sterk veranderen. Dat kunnen we gewoon aflezen.

De veranderingen in de mens zelf op het geestelijk niveau zullen ook betekenen dat we andere waarden gaan zien. Een harmonie in de geest betekent niet alleen een geestelijk, hogere trilling. Het betekent wel degelijk ook een verandering in de reactie omdat de emotie anders wordt, het onderbewustzijn de mens anders voedt en daardoor ook zijn mentale processen een andere nadruk krijgen. Dat is kentekend voor vernieuwing; een andere nadruk. Het lijkt zo onbelangrijk, en toch kan het eigenlijk alles betekenen.

Als van vandaag op morgen (ik geef een voorbeeld); ik zeg niet dat het binnenkort waar wordt in het verkeer 'heen ieder opeens respect krijgt voor elke andere verkeersdeelnemer en zijn gedrag niet gaat regelen volgen zijn eigen behoefte van verplaatsing alleen, maar in overeenstemming met de verplaatsingsmogelijkheid voor allen, dan zien we plotseling dat het verkeer veel vlotter verloopt, dat er minder regelingen nodig zijn, dat er minder de den of gewonden vallen, dat er minder verliezen worden geleden en dat toch gelijktijdig de mensen zich prettiger daarbij gaan voelen. Dit is op het ogenblik een utopie. Er zal nog heel wat moeten veranderen voordat dat waar wordt. De mens, die zich één voelt met zoveel paardenkrachten, wordt opeens een supersterke ezel die niets anders meer ziet door zijn blindkleppen dan de weg die hij zelf wenst af te leggen. Vergeet de automobilisten niet! Maar verandert de mentaliteit, dan verandert ook het patroon van de samenleving. Dat is het belangrijke.

Onze bewustwording, wordt voor een zeer groot gedeelte, wanneer wij op aarde zijn, door de samenleving bepaald. U bent geconditioneerd door uw omgeving, of u dat nu toegeeft of niet. U kunt op bepaalde punten misschien zeggen; De conditionering breek ik, maar u kunt het niet in zijn geheel doen. U kunt niet al uw visies, al uw opvattingen wijzigen. Maar als de waarden van de maatschappij zich wijzigen, dan krijgt u met uw geestelijke mogelijkheden en impulsen een totaal andere nadruk. U krijgt nieuwe uitingsmogelijkheden. Dit betekent ook nieuwe bereikingsmogelijkheden. En die liggen dan niet alleen op geestelijk, religieus, mystiek of occult, vlak, maar ook op technisch niveau. Ze liggen wel degelijk; ook op sociaal plan en spelen ook door in de economie. En dan kom je misschien ergens terecht waar je toch kunt zeggen; De wereld heeft zichzelf vernieuwd. Ik ben ervan overtuigd dat deze vernieuwing zich op zeer korte termijn heel duidelijk zal manifesteren.

Ik weet, dat gezien de traagheid van de stoffelijke veranderingen er een lange tijd nodig zal zijn voordat er opnieuw een redelijk stabiel samenlevingspatroon ontstaat dat beantwoordt aan de geestelijke inhoud en de mentale mogelijkheden van de mensen die daarin leven. Ik neem aan, dat dat zelfs zal duren tot het jaar 2100 ruim. Maar vóór die tijd is er dan geen sprake van ondergang maar van verandering. Er is dan sprake van het wegvallen van allerlei overbodigheden en gelijktijdig van een nieuw erkennen van datgene wat menselijk en geestelijk gezien essentieel is.

Als ik dit alles zo overzien, dan denk ik onwillekeurig aan de Witte Broederschap. U weet, de Witte Broederschap is een geestelijke groepering, die probeert het lot van de mensheid te leiden en de bewustwording daarvan een beetje te bevorderen.

De Witte Broederschap heeft niet gehandeld zoals een mens dat aangenaam zou vindend soms zelfs onbarmhartig. Zij zeggen; Die rampen zijn noodzakelijk; laat ze dus gebeuren, want zonder dat kunnen wij het bestaande niet doorbreken. Maar ze hebben ook altijd gezegd. Wij moeten nu licht geven.

Er is een nieuwe Leraar en een nieuwe Meester geweest. Er zijn op dit moment nieuwe openbaringen in de wereld gaande. Langzaam maar zeker circuleren de denkbeelden die zich steeds verder verbreiden. Er is een voortdurende inspiratie aan de gang. In de komende jaren zullen wij die inspiratieve waarden zelfs aanmerkelijk zien toenemen.

Wij zien dat steeds meer mensen een mate van gevoeligheid ontwikkelen, ook paranormale gevoeligheid. De Witte Broederschap is kennelijk ook bezig om de mensheid een innerlijk instrument te verschaffen waardoor ze niet alleen die veranderingen kan overleven, maar ze zelfs ten goede kan keren. Het is niet een kwestie van: het oude moet worden vernietigd, weggevaagd, maar; uit het oude moeten de juiste bestanddelen behouden blijven. Bij wijze, van spreken. De specialisten zullen we nog wel nodig hebben, maar hun salarissen moeten we maar in de asbak gooien. Daar zullen de specialisten het voorlopig wel niet mee eens zijn, dat is duidelijk. Maar op een gegeven ogenblik kunnen verdiensten en kennis in de plaats gaan treden van het aanzien dat op dit moment vooral ligt in inkomen en emolumenten.

Ik geloof, dat de Witte Broederschap de hele zaak zeer goed heeft overwogen al gedurende een lange tijd. Elke keer weer, als er een Wesakfeest is, zien we hoe ze proberen alle krachten die ze constateren en waarmee ze dan rekening gaan houden om te zetten in een plan waardoor de mensheid wordt geconfronteerd met de noodzaak tot vernieuwing, maar gelijktijdig inwijdingswaarde en nieuwe mogelijkheden krijgt. Over deze dingen zwijgen de profeten.

Over deze ondergangsgedachten kun je op vele manieren denken. Ik geloof vooral dat velen die zich ermee bezighouden geen uitweg zien en daarom alleen de duistere elementen nemen. Je kunt zeggen dat Rembrandt het duister prachtig heeft geschilderd, maar men vergeet erbij

te zeggen dat het duister nodig was om de bijzondere werkingen van het licht naar voren te laten komen.

Deze tijd heeft ongetwijfeld haar grote duisternis hier en daar. Maar ook deze duisternis is bestemd om het werkelijke Licht dat optreedt, de nieuwe openbaring, de nieuwe erkenning, die vooral in de mens plaatsvindt meer op de voorgrond te brengen. Daarom kan ik het niet eens zijn met degenen die spreken van ondergang, van het einde van de wereld, van het verval van alle mensheid en de menselijke waarden. Ik spreek over vernieuwing.

Een vernieuwing, die ongeacht hetgeen ik u zoëven in tijdstippen heb vermeld continu voortgaat en die in deze tijd zich ook in de mens steeds sterker voltrekt. Misschien dat er dan een ogenblik komt (sommigen van u zullen dat nog wel beleven) dat je zegt;

Ondanks alle ellende voelen we ons innerlijk vrijer worden. Wij voelen ons werkelijk meer betrokken bij de mensheid. Onze blik is ruimer. Onze gevoelens staan meer open voor de werkelijkheid van anderen. Als je dat kunt zeggen, dan zul je weten dat een nieuwe aera aanbreekt en dat inderdaad de aarde haar aanschijn verandert, dat de mensheid haar leefwijze verandert, maar dat een nieuwe en grotere mogelijkheid de stoffelijke bewustwording geboren doet worden ook op aarde.

HET LICHT

U bent bezig geweest over allerlei onheilsprofeten en de tegenstellingen daartoe: de verwachting van het goede.

Als je te maken krijgt met het Licht, dan heb je niet te maken met iets wat kenbaar is op zichzelf. Je wordt geconfronteerd met een helderheid die eigenlijk overal vandaan kan komen, maar waarin je ook tegenstellingen ziet.

De grote moeilijkheid voor ons is, dat we dat Licht eigenlijk niet thuis kunnen brengen; het is diffuus. Als je met het Licht bezig bent en je probeert "naar het Licht te gaan", de bekende uitdrukking, dan denken de mensen dat ze iets heel nieuws doen. Nu, laat mij u geruststellen. Dit gaan naar het Licht is bijna zo oud als de laatste beschaving vanaf het begin van Atlantis. Ook toen kende men al de honger naar en de tocht naar het Licht.

Op zichzelf is licht een vaagheid. Je kunt het niet bepalen. Je kunt er niet werkelijk in doordringen. Wat je wel kunt, is daardoor zien wat er wezenlijk bestaat. Dat is het belangrijke. Als je bezig bent in de toekomst te schouwen, dan gebruik je iets van dit Licht. Eén eigenaardig verschijnsel doet zich hierbij voor: Iemand die in dit Licht kijkt, kijkt meestal maar naar één kant. Als je naar één kant kijkt, dan zie je één facet van de werkelijkheid. Maar je zou ook naar de andere kanten moeten kijken (voor je, achter je) bij wijze van spreken om te weten wat die werkelijkheid in wezen is. Ze is een geheel het kan nooit apart staan. De profeten zien dus eigenlijk één facet.

Als onze vriend, de vorige spreker daar tegenover zijn optimisme zet, ziet hij ook een andere kant. Maar meer; er is wat vóór ons en wat achter ons ligt. Voor de mens is dat het best uit te drukken in de tijd. Het verleden bepaalt de toekomst, zeker. Maar het bepaalt ook de relatie die je hebt met al datgene wat er om je heen is.

Als een mens erg rustig is, dan kan hij dat Licht zien. Maar dat Licht maakt dan voor hem in de eerste plaats de tegenstelling tot zijn eigen rust duidelijk. Dus een herder zal over het algemeen drukke visioenen hebben. Er zijn heremieten geweest die ook in hun eenzaamheid bewust gingen zien. Wat zagen ze? Hele legioenen duiveltjes. Ze zagen er wel anders uit dan Dali ze heeft uitgebeeld. Iets meer realistisch. En omdat de heremieten mannen waren, waren de duiveltjes meer vrouwelijk. Dat was dan een voortdurend komen en gaan. Als die mensen in de drukte hadden geleefd en ze hadden diezelfde toestand bereikt, dan hadden ze juist de eenzaamheid, de stilte ervaren.

Het Licht maakt voor ons juist de tegenstelling kenbaar. En aangezien wij altijd van onszelf en van onze ervaring uitgaan, kijken wij als vanzelf naar datgene wat we zelf niet zijn. Als je dat eenmaal inde gaten hebt, dan wordt het duidelijker wat het Licht betekent.

Het Licht betekent een mogelijkheid om je te oriënteren en om, je heen de tegenstellingen tot je eigen wezen te zien. Dat op zichzelf is natuurlijk erg mooi. Maar dan moet je wel begrijpen dat het tegenstellingen zijn. Je kunt je niet identificeren met hetgeen je ziet, want dat ben je juist niet, je bent het tegengestelde. Dat klinkt wat eigenaardig. Laten we proberen om het met een paar voorbeelden duidelijk te maken. Er was eens een man, een zekere Anselmus, die nogal heilig was, tenminste in de ogen van zichzelf en van zijn medemensen. Als hij om zich heen keek, dan zag hij een wereld vol verderf. De man dacht toen dat het verderf iets was dat in hem bestond. Dat was natuurlijk fout. Maar hij dacht ook dat de oplossing die hij zag (de goddelijke ingreep in het verderf van buitenaf kwam. En dat was juist niet waar. Het was zijn eigen innerlijk dat ten aanzien van zijn innerlijke waarde een schoonmaak pleegde.. De man dacht, dat hij een goddelijk ingrijpen zag, terwijl hij in feite bezig was met dweil en bezem zijn eigen innerlijk schoon te boenen. door enkele van de dromen van de H. Anselmus is hij bekend geworden.

Wanneer u zelf ooit zoiets meemaakt of u wordt geconfronteerd met die dingen, dan moet u één ding goed begrijpen: Wat u ziet is datgene wat u niet bent, maar wat u zou kunnen worden. U kunt nooit iets zien waarvan het beginsel niet in u bestaat. Maar als het in u volledig bestaat; dan ziet u het weer niet buiten u. Dus als u een zwarte wereld buiten u ziet, dan kunt u tevreden zijn, want dan heeft u nog een beetje licht in uzelf. Als u buiten u alleen maar een lichtende, heerlijke wereld ziet, dan moet u zich eens afvragen wat er in u mankeert om dit innerlijk te ervaren.

De situatie in de wereld is altijd een beetje gek geweest. Er zijn monniken geweest die uitriepen dan het Koninkrijk Gods op aarde was begonnen. Dat was wel heel duidelijk. Deze mensen hadden er de duivel in dat de mensen niet naar hen luisterden. Daarom riepen ze het Koninkrijk Gods uit in de hoop dat ze gelijk kregen. Met andere woorden; de duivel die zij buiten zich zagen, hadden ze niet. Maar het Koninkrijk dat zij buiten zich meenden te zien ook niet. Wat zij hadden, was het onvermogen om de dingen bij elkaar te voegen.

Als u wordt geconfronteerd met allerlei werkelijkheden, dan kijkt u: ook in de eerste plaats naar die dingen welke een tegenstelling vormen tot hetgeen. u zelf bent in praktijk, gevoel, mogelijkheid, maar die toch in u aanwezig zijn. Het is misschien erg troostrijk te weten dat, als u naar vele zondaren rond u kijkt, u zich innerlijk nog niet als zondig ervaart, maar de mogelijkheid tot de zo. de in u wel degelijk draagt" anders zou u die niet opmerken. Dit is lelijk voor de dames die roddelen. Zij spreken dus eigenlijk over de feiten die in hen als mogelijkheid bestaan. Heel typerend.

Nu is het Licht natuurlijk meer dan dat. Het is in de eerste plaats de diffuse bron die alles kenbaar maakt. In de tweede plaats is het ook iets waardoor ons wezen kan veranderen. Ook dat is eenvoudig te verklaren. Als je een mens geestelijk bekijkt, dan is het net een zaaddoos; er zitten allemaal schotjes in. Al die verschillende delen van zijn wezen, zijn verschillende mogelijkheden zijn a.h.w. opgesloten in een afzonderlijk geheel.

Wanneer we nu met het Licht worden geconfronteerd, is er een doorbreken van die schotjes. Dan is het Licht nog steeds niet werkelijk, maar de inhouden van ons wezen kunnen zich vermengen. De wereld van de geest is dan niet meer alleen de wereld van de geest, maar het is een deel van onze stoffelijke werkelijkheid. Omgekeerd wordt onze stoffelijke werkelijkheid iets wat ook op geestelijk vlak wordt ervaren. Het is altijd wederkerig. Zo beschouwd kunnen we zeggen. Het Licht is een werking in ons waardoor wij ons op een meer totale manier van onszelf bewust kunnen worden.

Dan zeggen de mensen: Maar het Licht komt van God. Dat is best mogelijk. God mag licht maken, maar dan heeft Hij het duister ook gemaakt. Dus waarom zouden we Hem vastleggen op één kant van zijn Wezen en verschijnselen? Dat is gewoon onzin. Laten wij gewoon zeggen; Het Licht is de werking die in ons bestaat. Maar naarmate wij ons meer bewust worden van het geheel en de tegenstellingen in ons kunnen verenigen totdat ze een eenheid zijn geworden, zijn we als vanzelf ook veel meer bewust van een grotere werkelijkheid.

Als je kijkt naar hetgeen er in de wereld vandaag de dag gebeurt, dan zeg je; Ja mensen. als jullie nu overal van die eigenaardige dingen zien (o.a. de zelfzucht, dan bezit je die misschien zelf niet, maar dan moet je haar toch wel ergens hebben.

Als je denkt, dat al die mensen zo onbeleefd en onbetrouwbaar zijn geworden, kan heb je misschien wel gelijk, maar hoe kun je dat allemaal precies zo beseffen als het niet in jezelf bestaat. Als je de grens nu eens kunt doorbreken tussen de positieve en de negatieve zaken die je ziet, ze samen ziet als één geheel, zou je dan niet jezelf meer als een geheel kunnen ervaren? Zou je dan niet veel evenwichtiger zijn?

Ik kan best begrijpen dat er mensen zijn die op straat lopen te mopperen, vervolgens meer bier aan zichzelf toevoegen dan een auto benzine nodig heeft om naar Parijs te rijden en dan uitroepen,; Ik moet iemand op zijn smoel slaan! In wezen ook zichzelf, maar dat snappen ze niet. Stel, dat je dat wel weet; dan heb je al dat bier niet nodig en gelijktijdig weet je wat er in je bestaat en je weet,ook wat je daar tegenover kunt stellen.

De zaak van tegenstellingen is op zichzelf niet erg, maar wij moeten ze zien als een geheel. Het tussenliggende niet indelen bij goed en kwaad, maar gewoon zien als een geheel van werkingen die mogelijk zijn en waarvan wij een deel uitmaken.

Als u zegt: Hoe kom ik dicht bij God? Dan zeg ik. Als God in alle dingen werkt, dan moet u toch aannemen dat God niet voor een 40-urige werkweek opteert. Hij werkt dag en nacht door. Dan is God dus voortdurend overal aanwezig. Maar wie zien God niet omdat wij Hem in teveel deeltjes hebben verdeeld. Hoe meer wij dus datgene wat, om ons en in ons is als een eenheid gaan ervaren, hoe dicht wij komen bij de werkelijkheid van de God Die alles instand houdt. Maar daarvoor heeft; men weer allerlei tegenwerpingen.

Er zijn mensen in deze wereld die zeggen; De gemeenschap moet er maar, voor zorgen. Ik behoef het niet te doen. Maar kan dat? Ja, voor een ogenblik kun je verlost zijn omdat je je schuldgevoel terzijde kunt leggen. Voor een ogenblik kun je zeggen: De gemeenschap moet maar voor mij zorgen. Maar kun je dat volhouden? Er komt een ogenblik, dat je wordt geconfronteerd met het feit dat die schuld wel degelijk bestaat. Er komt een ogenblik, dat je ontdekt dat je voor alles wat je krijgt op de een of andere manier toch ook moet betalen.

Zo is dat in het geestelijk leven ook. Het Licht verlost je niet. Het Licht maakt je duidelijk dat er een verlossing is, maar dat die alleen mogelijk is hij aanvaarding van de consequenties van hetgeen je als schuld ervaart. Zonder dat is er geen verlossing mogelijk. Je kunt b.v. steun trekken, maar op het ogenblik dat je teveel steun gaat trekken, dan komt er een moment dat niemand die steun meer kan betalen. Dan moet je zelf gaan werken om het mogelijk te maken dat er nog steun aan anderen wordt uitgekeerd.

De werkelijkheid van het Licht is een kracht. Die, kracht kun je. ervaren, maar je kunt haar niet zien.

De werkelijkheid van God of van het Licht is een alombestaande aanwezigheid waarbij je eigen reactie daarop niet afhankelijk is van die kracht per sé, maar van de manier waarop je haar zelf beleeft en erkent, zelfs herkent. Dan is de oplossing heel eenvoudig; Als wij het Licht willen zien en willen beleven,, dan moeten we gewoon proberen Licht te zijn en zoveel mogelijk Licht om ons heen te erkennen. Niet het duister ontkennen, dat is kolder. Maar erkennen dat het duister alleen kan bestaan doordat het licht aanwezig is. Pas op dat ogenblik

maken wij een eenheid van ons leven en ons beleven. Dan blijkt dat wij veel meer kunnen verdragen dan wij ooit hebben gedacht en dat het veel zinrijker is wat we beleven dan we ons ooit hebben voorgesteld.

Ik heb met interesse geluisterd naar de eerste spreker. Hij ging daar jaartallen noemen. Dat kan ik ook. Wat dat betreft, ben ik sterker dan hij, want ik heb de hele historie uit liefhebberij bestudeerd. Ik vraag mij echter af, of het noemen van jaartallen op zichzelf betekenis heeft. Want elke indicatie die wij geven van tijd en tijdsverloop is op zichzelf niet stabiel-, ze is wankel. En wel om de doodeenvoudige reden dat de tijd mede afhankelijk is van ons geestelijk bewustzijn en ons geestelijk besef. En daar gaan we vaak aan voorbij.

Als er een ontwaken is voor het Licht bij veel mensen en als ze eindelijk leren om licht en duister met elkaar te laten samenvloeien tot één wereld waarin je bestaat, tot één waarde die je zelf ook bent, dan geloof ik dat al die jaartallen rustig terzijde kunnen worden geschoven als behorende tot een verleden, tot een tijd die niet meer bestaat.

Wij zijn eeuwig. Die eeuwigheid betekent niet alleen dat we buiten de tijd kunnen voortbestaan. Het betekent dat wij krachtens ons wezen niet afhankelijk zijn van welke tijdsindeling dan ook, tenzij wij ons bewust of onbewust daaraan onderwerpen. Ook de gang van de tijd is niet iets wat alleen in de natuur buiten ons plaatsvindt, maar waaraan wij onszelf binden.

Jozua kon de zon laten stilstaan toen hij de veldslag aan het uitkienen was. Dat is denkbaar. U kunt er allerlei verklaringen voor vinden. Maar hoe vaak is het ook u niet overkomen dat u ergens mee bezig was en dat het veel vlugger ging dan u eigenlijk had gedacht. U dacht uren bezig te zijn geweest, terwijl er pas een half uur op de klok was weggetikt. Kijk, dan moet u begrijpen dat u die uren toch bezig bent geweest. U zegt niet; Ik heb zoveel gedaan in zo'n korte tijd. U zegt: De tijd heeft zich voor mij tijdelijk uitgedijd. Dan komt u dicht bij het begrip eeuwigheid. En als u zover kunt komen dat u leeft met die persoonlijke tijd (het is nog steeds tijd, dan komt u als vanzelf tot de beheersing van de verschijnselen om u heen. Er zijn heel wat oude sprookjes en legenden waarin mensen voorkomen die 800 jaar of ouder worden. De grote jager Nimrod werd wel 1100 jaar. Nimrod leefde zo lang. Maar waarom? Was dat omdat hij de tijd mat volgens een vaste maatstaf? Of was het omdat hij innerlijk leefde volgens zijn eigen ritme. Als je dat durft zeggen, kom je op een heel ander chapter terecht.

Het Licht in mij is niet alleen maar een maatstaf voor het gebeuren. Het is de tijdloze maatstaf die in mij bestaat. Op het ogenblik, dat ik die tijdloosheid in mij kan ervaren en de eenheid kan vormen uit al wat er rond mij is, kan ik ook tegen mijn lichaam zeggen: Verval of leef voort. Want dan is het mijn besef dat het leven en de dood uitmaakt. Het is mijn besef dat uitmaakt in welke wereld ik besta, wat ik zie en wat ik niet zie. Het Licht is de sleutel die wij hebben tot alle werelden, maar dan moet het eerst in ons bestaan. Dan moeten wij in onszelf eerst met dat Licht al die schotten weten te doorbreken waardoor ons wezen tot een werkelijke eenheid komt.

Nu u dit alles weet, kunt u misschien ook dit gebruiken om zelf te profeteren.

Als ik de tijdloosheid in mij benader, kan ik elke wereld, elke kracht, elk standpunt maar ook elk tijdstip, zoals het bestaat in hetgeen er rond mij is, oproepen. Als u wilt weten of het morgen goed weer zal zijn, dan zegt u tegen uw innerlijk. Alles is een eenheid. Het moment dat het voor een bepaalde persoon of zaak morgen is, wilt u voor een ogenblik afzonderlijk beschouwen. Dan ziet u wel of het regent of dat de zon schijnt. doe het echter niet al teveel, want dan zijn de mensen in De Bilt opeens zonder werk. Je moet ook rekening houden met het aantal arbeidskrachten.

Als u wilt weten of er een wereldoorlog komt of niet, denk dan gewoon aan de mogelijkheid van het conflict, maar bezie alles als een eenheid. U zult dan zien dat de conflicten er wel zijn, maar lang niet zo erg als u denkt. Dan kunt u ze ook definiëren. U kunt zeggen Kijk, dat gaat er gebeuren. Dan kunt u het op een moment vastleggen, naar nooit in zijn geheel, tenzij u in staat bent het geheel te omvatten. Maar dan is het evenwichtig. Dan is de vernietiging

gelijktijdig de opbouw. Dan is de opbouw op zich, ook een vernietiging. Dat u het zelf afzonderlijk doormaakt, is een andere zaak.

Het Licht is de sleutel niet alleen tot de tijd, tot het besef van het Goddelijke, maar het is de sleutel tot ons hele bestaan. Toch moet ik hier herhalen wat ik reeds in het begin heb gezegd. Het Licht is voor ons diffuus. Wij kunnen het niet zien in één bron. Wij kunnen het alleen zien in al datgene wat er rond ons is. Wij kunnen het niet definiëren op een plaats of ergens hoe dan ook. Wij kunnen het alleen maar vaststellen als iets wat in onszelf bestaat en tot stand komt uit de steeds grotere eenheid die wij innerlijk ervaren.

Dit gezegd hebbend, meen ik u te hebben voorgelicht over het Licht mede in verband met al datgene wat ik nu heb besproken. Er blijft nog één vraag over die ik heel kort zal beantwoorden: Hoe kunnen wij dit Licht ervaren? Het antwoord is; Zoek niet het Licht, maar laat het Licht in uw werken door het niet eenzijdig te zien, maar te proberen het veelzijdig te zien.

Zie zoveel mogelijk alle dingen, ook de tegenstellingen als behorende bij elkaar en voortkomend uit elkaar. Daardoor maakt u het mogelijk dat het innerlijke Licht steeds sterker wordt ervaren. En dan zult u ontdekken dat in u stukje bij beetje de belemmeringen van uw bewustzijn en de belemmeringen tussen uw voertuigen worden afgebroken en een steeds werkelijker leven voor u begint.

❖ Mensen die veel mediteren, die z.g. in het Licht zitten, zullen wat later wel eens in het de donker zitten, in het negatieve.

Dat is de consequentie. Als u zich richt op één zijde, dan maakt u de andere zijde sterk. Hoe deugdzaam u probeert te zijn, hoe zondiger uw gedachten zijn. Hoe zondiger u bent in de praktijk, hoe meer u denkt aan de deugd. Daarom zou ik zeggen. Mediteren kan nooit een kwestie zijn van in het Licht gaan zitten. Probeer, als u mediteert niet in het Licht te zitten, maar de werking van het Licht in u te beleven door alles te zien als een eenheid.

Wie mediteert over eenheid, beleeft het Licht en heeft niet de tegenstelling te verwerken, omdat hij niet eenzijdig gericht is geweest.

KERSTFEEST

Kerstfeest is de illusie van de mens dat er een vrede bestaat waaraan hij niet zelf heeft meegewerkt.

Kerstfeest is het droombeeld omtrent het verleden waardoor je in tijdelijke sentimenten vergeet dat je alle waarden van dat verleden innerlijk voortdurend verloochent.

Werkelijk kerstfeest, ach, dat ontstaat pas, wanneer de mensen zonder tegenstellingen zijn samengekomen en de lichten van de hemel zelf in de plaats treden van..de kaarsen in de bomen.

Kerstmis, dat zijn mensen die kijken naar beeldjes van een stal: zoals zij zich die voorstellen. Dan zeggen ze: Jezus is geboren. Maar Jezus is niet belangrijk. De Christus is belangrijk. En die kan leven in iedere mens en in iedere ziel. Want waar de goddelijke Liefde deel uitmaakt van uw wezen daar bent u met de anderen één in Christus. Zolang de mensen dat nog niet begrijpen is kerstmis een leeg feest, een lege belofte die u zelf voortdurend tegensprekt met al wat u bent, met al wat u de et. Maar als u - hoe dan ook, waar dan ook - innerlijk de vrede vindt en die probeert anderen te geven, als u hoe dan ook en waar dan ook leert in liefde één te zijn met de gehele wereld, dan heeft u daarmee de werkelijkheid van kerstfeest voor uzelf gerealiseerd. Want het is niet een dag of een feest...

Kerstfeest is de uitdrukking van een toestand waardoor het duister is overwonnen, door de liefde van de totaliteit het Licht sterker wordt en de aarde en de geest nieuwe vruchten kunnen dragen.

LES 4 - HET KOMENDE LICHT

Als men in deze tijd kijkt naar de wereld geestelijk en anderszins, dan is alles enorm verward, chaotisch om niet te zeggen duister. Dit brengt heel veel mensen ertoe om erg pessimistisch te denken. Zij verwachten niet veel meer van het leven. Zij verwachten niets van de mensen, niets van de wereld. Toch zou den een keer eens heel vroeg moeten opstaan. Zo vroeg behoeft het ook niet meer in deze dagen, want wanneer is het donkerst? Kort voordat de zon opkomt. In een dergelijke periode bevinden wij ons op het ogenblik.

Als we spreken over het licht, dan kwenen we dat (we hebben dat al eerder gedaan splitsen in verschillende kleuren. Maar het licht, als zodanig, het geestelijke licht, kunnen we het best thuisbrengen bij een mengsel van het zilveren en het gouden licht, het witte licht en het gouden licht. Deze beide krachten namelijk worden op een gegeven ogenblik steeds sterker. Maar omdat de wereld zich nog moet aanpassen aan nieuwe verhoudingen en nieuwe condities zien we in de wereld nog betrekkelijk weinig van dat licht. Er zijn echter wel opvallende verschijnselen.

Wanneer het licht werkt, ga je meer zien. Heel vaak is het ook nog de val van het licht, de manier waarop het licht invalt, waardoor de kleur, het hele sfeertje van een landschap wordt bepaald. Ook het invallen van dat licht op aarde maakt natuurlijk ook wel verschil uit.

Wanneer het licht net aan het opkomen is en het komt zo met een enkele straal, dan zie je wel veel meer, maar je ziet alleen de ongerechtigheden. Je ziet de nadelen van allerlei kwaliteiten die dan ontstaan. Maar wat je niet ziet, is dat die kwaliteiten op zich het begin zijn van een vernieuwing, van een nieuwe dag, van een nieuwe periode waarin de mensheid weer in het licht kan leven en werken.

Ik wil niet zeggen dat de afgelopen aera op zichzelf zo duister is geweest. Er zijn wel degelijk lichtpunten in geweest, maar dan moeten we daarvoor wel een tijdje teruggaan. We moeten kijken naar de jaren 1500 - 1600. In enkele gevallen, maar niet voor alle delen van de wereld, kunnen we nog eens teringgrijpen naar omstreeks 800. In die periode zijn er inderdaad felle lichtflitsen geweest, is de mensheid opeens anders gaan denken en hebben er grote veranderingen plaatsgevonden. Maar vandaag de dag zijn er zoveel verschillende denkbeelden dat ze elkaar in wezen opheffen.

Er zijn ontelbare godsdiensten, filosofische systemen, inwijdingssystemen in opkomst. Al die systemen spreken elkaar tegen. Al die systemen schijnen elkanders invloed en werkingen te willen opheffen. Nu is dat niet zo belangrijk, als je begrijpt dat dat alleen maar de verpakking is. Als je wil wassen, heb je zeep nodig en dan maakt het weinig uit of de zeep in een rood, blauw of in een anders gekleurd pak zit. Als je de waarheid zoekt, dan kun je haar niet zoeken in het systeem.... Het licht doorbreekt de systemen. Het wordt als negatief ervaren, dat is duidelijk.

Een systeem is zekerheid. Een mens, die op zekerheid probeert te spelen, heeft nu eenmaal graag dat hij precies weet waar hij aan toe is. Als hij zijn zonden belijdt, dan komt hij in de hemel. Als hij zijn belasting op tijd betaalt, dan is zijn bezit onaantastbaar en is hij een gezeten en respectabel burger. Maar zo is het niet meer. Aan alle kanten grijpen invloeden in. Aan alle kanten werken de invloeden en krachten van het licht. U moet net denken dat dat alleen waar in sociaal opzicht is. O, we zouden ook de economische verwarring voor een deel

kunnen gooien op het licht. Want mensen, die uitgebuit worden, ontdekken dat het niet nodig is om zich te laten uitbuiten. Nu ja, zij maken de zaak duurder en dan wordt de olie duurder; dan worden de grondstoffen ook duurder.

Er zijn ook zoveel andere dingen. Hoeveel mensen zijn tegenwoordig niet extra gevoelig geworden? Hoeveel mensen zijn er niet die plotseling heel andere dromen hebben dan voorheen? Hoeveel mensen zijn er niet in deze tijd die dingen zien die ze nog nooit tevoren hebben gezien? Hoeveel mensen worstelen niet met hun vermogen om iets uit te drukken doodgewoon doordat ze nu denken dat zij de middelen daarvoor niet hebben of omdat ze niet meer weten hoe zij binnen het oude systeem en de oude routine die vernieuwing tot uitdrukking moeten brengen? Dat is iets waarmee men toch wel degelijk rekening moet houden.

Wanneer we te maken krijgen met het gouden licht, dan betekent dat meer energie, zeker. Maar je kunt die energie verspillen. Je kunt die energie net zo goed steken in het vinden van een nieuw systeem van samenleving als in het smijten met stenen.

Wanneer het witte licht komt, zal het je duidelijk maken dat je wordt bedonderd. Maar dan kun je proberen om dat bedrog onmogelijk te maken of je kunt in verweer komen tegen degenen die je bedriegers noemt. In het eerste geval is het elke keer positief. In het tweede geval is het negatief. Waar we behoefte aan hebben in deze periode is vooral positiviteit. Want wanneer het licht komt, zal het voor velen van ons een slag zijn. Nu bedoel ik niet alleen bij u, maar ook bij ons in de geest. Ook bij ons zijn er nog die de oude termen van het Leger des Heils gebruiken, als zij zich tot de mensen richten. Ook bij ons zijn er geesten die denken aan hemel en hel op de oude gevestigde manier. Allemaal zullen zij moeten erkennen dat het waanbeelden, drogbeelden zijn. Als er iets pijnlijk is, dan is dat wel te erkennen dat je je hele leven opoffert voor iets wat in wezen niet veel meer is dan een illusie, een sprookje dat je zelf hebt opgebouwd.

Daarom moeten wij er rekening mee houden dat het komende licht bij heel veel mensen een onbeheerstheid, een soort woede veroorzaakt, een niet meer op kunnen tegen de werkelijkheid, 'e zijn zoveel van die dingen. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven;

Engeland heeft iemand naar Indonesië gestuurd Indonesië exporteert op het ogenblik zeer goedkope textiel naar Engeland. Mevrouw Thatcher kon er niet omheen, ze moest de invoer ervan beperken. Nu is de textielinvoer inderdaad beperkt, Maar daar staat wel tegenover, dat er voor heel, heel wat meer miljoenen aan constructiewerkzaamheden en machines niet meer door Engeland zullen worden geleverd. Die worden geleverd door andere landen die de indonesische export wel willen opnemen. Dat is natuurlijk erg pijnlijk. Maar wat moet ze daartegen zeggen?

Je kunt tegen de arbeiders zeggen; Man, je hebt jezelf uit de markt geprijsd, Je kunt tegen een pastoor zeggen; Meneer Pastoor, u heeft uzelf langzaam maar zeker in de vernieling gepreekt. Je kunt tegen de dominee zeggen: Meneer, u heeft het Woord zo gesproken dat niemand meer een woord ervan kan verstaan. Maar dat kunnen zij niet accepteren.

De arbeider zegt; Ik ben mijn loon waard. Maar hij begrijpt niet dat zijn loon wordt bepaald door wat hij produceert en de mogelijkheid om dat te verkopen Het is niet: het werk dat wordt betaald, maar de ruilbaarheid van zijn prestatie. Zo heeft de pastoor misschien wel veel gebeden en geprobeerd de mensen dicht bij God te brengen, maar je kunt de mensen niet dicht bij een God brengen waarin ze niet meer werkelijk en intens geloven. Het is belangrijker dat een mens gelooft dan dat hij op de juiste wijze tot God gaat. En als men dat niet begrijpt, dan komt er op een gegeven ogenblik de ontkerstening.

Als de dominee voortdurend bezig is om de Schrift uit te leggen op zijn manier, komt hij in grote problemen. Dan kan hij zeggen: Gods wil moet geschieden. Klaar als er dan ergens een roodvonk- of mazelenepidemie uitbreekt bij kinderen die geen injectie daartegen hebben

gehad, dan komt er last. Je kunt zeggen; Daar kunnen we niets aan doen. De werkelijkheid is, dat we er wel degelijk iets aan kunnen doen. Wij moeten begrijpen, dat onze beperkte visie niet voldoende is en dat al datgene wat het nieuwe licht ons brengt niet moet worden gezien als een aantasting van het bestaande, maar juist als een blik op de wekelijkheid.

Het kosmische licht dat aan het einde van dit jaar al behoorlijk sterk wordt (in het lopende jaar hebben we al een aantal zeer interessante fluctuaties, maar aan het eind van het jaar wordt het zeer sterk), moet welvoeren tot een soort ontmaskering, een demasqué van de belangrijkheid. Iedereen die belangrijk is zal zich dan met handen en voeten te weer stellen tegen alles wat- die belangrijkheid zou kunnen onthullen voor wat ze werkelijk is; driekwart bluf en een kwart hard werk. Dan is het duidelijk, dat hierdoor de strijd op aarde toeneemt.

Misschien heeft u - dat moet u vooral doen in de zomer - het opgaan van de zon wel eens meegemaakt. Wanneer aan de hemel de eerste lichte wolk verschijnt en weer schijnt te verdwijnen en er langzaam ergens in het oosten een randje licht komt. Wanneer u dat meemaakt, dan moet u eens luisteren. In het begin is het tamelijk rustig. Misschien hoort u nog een uil de laatste kreet slaken en dan beginnen hier en daar de eerste vogels te kwetteren. In dat eerste uur dat de zon werkelijk haar licht laat gelden, is het een rumoer van jewelste. Nachtegalen en basterdnachtegalen zijn bezig, de merels gaan slaan, de vogels kwetteren, tjilpen en tuten. Allemaal tegelijk en allemaal door elkaar. Het ritme dat de dag kenmerkt, ook in de zang van de vogels, is er dan nog niet. Het is de gelijktijdigheid van vele effecten die voor de wereld zo uitermate verwarrend is.

Natuurlijk, het is erg leuk als je kunt zeggen (wat inderdaad een feit is) dat de mensen toch wel meer geestelijk, georiënteerd zijn, maar over het algemeen dan toch wel erg vrijblijvend. De werkelijkheid echter is, dat er ook tussen mens en geest, tussen de mens en de goddelijke krachten, tussen de mens en de astrale sfeer en haar werking op aarde een vaste relatie is.

Die is niet zo wisselvallig als de mensen denken. Er zijn vaste regels, vaste normen en pas als je die hebt gevonden, zijn die dingen van werkelijke betekenis. Het is hetzelfde als met een paard. Een paard is een schitterend vervoermiddel. Het loopt op plantaardig voedsel (je hebt dus geen last van oliesjeiks), het loopt waar je gaan wilt en het kan zich door een terrein bewegen waarin elke auto vastloopt en zelfs een motorfiets niet verder komt. Maar dan moet je wel eerst het paard temmen. Het paard moet gewend zijn aan het zadel en aan de ruiter. En zelfs de ruiter moet een meester blijven van het paard anders komt hij op de grond terecht. Dat kun je met minder moeite ook gedaan krijgen.

Als je kijkt naar de paranormale invloeden en krachten die zich in steeds sterkere mate overal manifesteren zelfs op dit ogenblik, dan is het niet alleen maar een zaak van: nu komt die andere wereld opdruiven. Neen, dan is het een kwestie van; ik moet de relatie tussen mij én die andere wereld terugbrengen tot een wetmatigheid. Ik moet de oorzaak-en-gevolgwerking door krijgen. Ik moet weten; hoe kan ik deze dingen oproepen, wanneer ik ze nodig heb? Hoe moet ik mij afsluiten, wanneer ik ze niet nodig heb?

Er zal een tijdje van licht overheen moeten gaan voordat alle mensen, die nu ergens in hun achterhoofd worden geplaagd door allerlei gevoeligheden, allerlei dromen en denkbeelden in de gaten hebben gekregen dat ze dit kunnen reguleren; dat ze het kunnen beheersen. En dat ze zoals heel veel verschijnselen, die uit een astrale sfeer op aarde plaatsvinden, op het ogenblik gemakkelijk ten goede kunnen worden gebruikt. Maar dan moet je wel in staat zijn om ze te richten; om de voor de mens negatieve effecten daarvan a.h.w. terug te kaatsen.

Met de komst van het licht wordt het steeds belangrijker dat je die dingen gaat leren. Denk niet; ik word er het slachtoffer van. Of; ik zal er geen last van krijgen. Ieder doet het op zijn eigen manier. De een ziet, de ander hoort, de derde wordt alleen door allerlei sfeergevoelens en emoties plotseling geteisterd en de vierde heeft opeens allerlei hallucinaties. Maar hoe het ook is, die verschijnselen zijn deel van een werkelijkheid, niet van een misleiding t.a.v. uw eigen werkelijkheid. Neen, ze zijn een deel van een grotere werkelijkheid.

Nu het licht steeds sterker gaat worden, zullen die verschijnselen voor bijna elke mens in meer of mindere mate gelden. Je kunt je erdoor laten storen. In dat geval kun je niet verder gaan. Je kunt je er ook niets van aantrekken. Dan blijven ze misschien vaag op de achtergrond bestaan en voor de rest heb je er geen last van, maar je kunt ze dan ook niet gebruiken. Je zoudt natuurlijk ook kunnen proberen de zaak te beheersen. Ik wil daarvoor nu alvast een paar regels geven. Ik weet niet, of het hele programma kan worden afgewerkt, dus wat we gedaan hebben dat hebben we gedaan.

In de eerste plaats. Wanneer u zo'n ontwikkeling doormaakt van een van die paranormale vermogens, dan zullen de verschijnselen in het begin irrationeel zijn; d.w.z. zij hebben geen wezenlijke betekenis, ze hebben geen werkelijke inhoud. Het is alsof u ineens een dia geprojecteerd ziet en hup die is weer weg. Dergelijke dingen bewijzen in welke richting uw gave gaat, meer niet. Zoek niet naar een betekenis daarin. Als er een betekenis is, dan wordt die vanzelf wel duidelijk gemaakt. En als die betekenis er niet in zit, dan verspeelt u alleen maar tijd en energie door daarnaar te zoeken.

In de tweede plaats U zult ontdekken, dat een deel van die verschijnselen voor u disharmonisch is. Disharmonische verschijnselen moet u tegemoet stralen met de grootste welwillendheid. Een disharmonie kan worden opgeheven door een schild van genegenheid, van liefde zelfs daar tegenover te stellen. Hierdoor zullen de disharmonische elementen steeds meer van u worden verwijderd. De harmonische elementen daarentegen kunnen zich juist daardoor duidelijker formeren. De tienduizend stemmen die u door elkaar hoort fluisteren worden dan herleid tot een enkele stem die u kunt verstaan. De vele beelden, die eigenlijk helemaal geen inhoud schijnen te hebben, vallen weg. Daarvoor in de plaats komen duidelijke tekens of symbolen die u wel kunt begrijpen. Dat is al erg belangrijk.

In de derde plaats. U zult merken dat er een samenhang is tussen uw eigen situaties de manier waarop u denkt, werkt, of u vermoeid bent of niet en het optreden van die verschijnselen. Onthoud dit; Als u dat eenmaal heeft gemerkt, dan weet u hoe u die verschijnselen kunt wekken. Dit is heel belangrijk. U weet tevens hoe u die verschijnselen kunt afweren, indien u ze niet wenst. U wordt een beetje meester over het verschijnsel. Er is aan de andere kant wel een heel bewuste en sterke wil voor nodig om u dan ondanks alles te bereiken. Dat betekent dat een boodschap, die werkelijk belangrijk is u nog kan bereiken, maar dat allerlei willekeurige flitsen van mindere betekenis aan u voorbij zullen gaan.

In de vierde plaats. Het is voor de mens op aarde toch wel van belang om de proef op de som te nemen. Als u die verschijnselen alleen maar ziet, beleeft, hoort of aanvoelt zonder meer, dan zegt het u weinig; dan kan het van alles zijn, zelfs zelfbedrog. Ga na onder welke omstandigheden de verschijnselen optreden. Richt uw aandacht op het verschijnselen probeer in licht gewijzigde omstandigheden een Vergelijkbaar resultaat te verkrijgen door u te concentreren op het verschijnsel. Heeft u dat eenmaal gedaan, probeer dan de toestand te bereiken van de eerste en cue tweede reactie waarmee het verschijnsel kenbaar was zonder u te richten op het verschijnsel. Krijgt u in alle gevallen een vergelijkbare beleving of ervaring, dan kunt u aannemen dat deze ervaringen terecht bestaan en voor u betekenis hebben. En dan moet u altijd nog proberen disharmonische factoren te verwijderen.

Er zit natuurlijk nog veel meer aan vast. Daar komen we later misschien nog op terug. Hier heeft u aan paar eenvoudige regels om in ieder geval in het begin te leren hoe u de invloeden van het opkomen de licht een beetje kunt gebruiken om ook uw relatie met de onzichtbare wereld te reguleren.

Dan is er ten ander punt waaraan we toch ook veel aandacht moeten besteden.

Als er licht komt, dan zie je heel veel dingen die er niet zouden moeten zijn. Je gaat allerlei zaken waar je normaal overheen hebt gekeken ontdekken. Bijvoorbeeld Het gif in de Nederlandse bodem. Een ele tijd heeft men daar niet aan gedacht. Het is er altijd wel geweest,

maar men heeft er gewoon niet aan gedacht. Plotseling komt de aandacht op één punt te vallen en nu gaat men al die plaatsen na. Dit is op zichzelf natuurlijk zeer lovenswaard, maar aan de andere kant vraag je je wel af; Gooi je het kind niet met het badwater weg? Want je kunt de hele bodem wel gifvrij maken, maar je blijft gif produceren en je blijft het gebruiken. Dus is het wel zo zinvol als het lijkt?

Als u dat in geestelijk opzicht gaat de en, dan moet u zich realiseren, ik zal heel veel dingen zien die ik eerst normaal vond en die mij nu opeens afzichtelijk voorkomen, waarmee ik geen raad weet en waarvoor ik zou willen weglopen. Realiseer u dat dit alleen maar storingen zijn op uw pad. Het betekent niet dat u die dingen moet gaan bestrijden of dat u daarvoor moet weglopen. Het betekent, dat u moet zoeken naar een weg waardoor, u juist deze voor u onaanvaardbare effecten kunt vermijden, Verder gaan, niet teruggaan.

In de totale ontwikkeling van de mensheid zou dat wel eens een zeer beslissende fase kunnen worden. Als we namelijk leren voort te gaan en de lelijke effecten zoveel mogelijk te ontwijken (niet bestrijden maar te ontwijken), dan komt er een ogenblik dat de effecten die lelijk waren, die we mogelijk zelf hebben geschapen, niet meer aanwezig zijn. Maar wij kunnen dat nooit aan anderen overlaten. Het klinkt misschien krankzinnig maar het is toch werkelijk zo.

Kijk, een tuinder kan wel zeggen dat het erg is dat de Nederlandse bodem zo wordt vergiftigd omdat er een verzilting is e.d., maar ondertussen kan hij zelf voortgaan met de een of andere giftige stof voor het sproeien te gebruiken. Hij doet dus eigenlijk hetzelfde. Dan moet hij eerst zelf ophouden. Hij moet ophouden met datgene te doen wat niet goed is. Dat geldt voor iedereen.

Als je bij jezelf begint, kun je op den duur een positief effect bereiken. Als je het bij anderen bestrijdt, zonder het bij jezelf te bestrijden, dan vererger je in feite de situatie omdat je dan een strijd veroorzaakt waarin. een ieder om zijn eigen gelijk te bewijzen doorgaat met zaken die je nu als onjuist hebt erkend.

Dat is ook zo met uw mentaliteit. Er is heel veel te veroordelen in deze tijd. Vindt u het ook zo erg dat er zoveel kinderen verslaafd zijn? Dat er zoveel vreemdelingen in Nederland wonen, terwijl er Nederlanders werkloos zijn? Vindt u het ook zo erg dat er zoveel geld wordt uitgegeven aan mensen die niets de en? Als u dat vindt, dan vind ik dat best. Maar dan moet u eerst eens kijken, of u er zelf iets aan kunt doen. U moet niet zeggen; Dat moet dan van bovenaf worden geregeld. U moet zelf beginnen.

Als je leert zien (met het licht zal dat steeds duidelijker worden dan zeg je: Hé, op mijn pad zijn dingen die voor mij onaanvaardbaar zijn. Ik moet daaraan geen deel hebben. Ik moet ze ook niet bestrijden. Ik moet een afbuigende weg daaromheen kiezen. En als dat niet mogelijk is, dan ga ik gewoon verder in een willekeurig gekozen richting tot het ogenblik, dat ik weer in de door mij gekozen richting verder kan gaan zonder met de storing te worden geconfronteerd.

Het klinkt natuurlijk weer heel gek. Maar hoe kunt u op tegen een geïnstitutionaliseerde wereld? Hoe kunt u op tegen de dogmata van alle kerken religies? Hoe kunt u op tegen alle stellingen van de geleerder, de economen, de sociaal-economen, de politici? Je kunt een politicus ertoe brengen andere uitspraken te de en, maar je kunt hem er niet toe brengen anders te handelen dan hij altijd heeft gedaan. Je kunt een econoom duidelijk maken dat hij een fout heeft gemaakt, dan zal hij nederig zeggen dat zijn berekeningen verkeerd waren en hij gaat verder met hetzelfde systeem. Begrijp dat!

Het heeft dus geen zin om die mensen of die dingen aan te vallen. Maar je moet proberen een weg daaromheen te vinden. Als iedereen in Nederland al die grote sociale problemen met even grote ijver probeert te ontgaan als hij probeert de belasting te ontduiken, dan zou Nederland: ongetwijfeld in korte tijd een enorme sprong voorwaarts maken.

Geestelijk is het precies hetzelfde. Wij kunnen ons verzetten tegen, de dingen die wij niet mooi vinden. Wij kunnen gaan roddelen over alles wat wordt uitgegeven voor missies, voor het drukken van allerlei evangeliën terwijl de mensen vragen om eten. En dan hebben we eigenlijk wel gelijk. Maar daarom moeten wij ons niet daarmee bezighouden. Laat een ander zijn dwaasheid, maar doe zelf het juiste. Als u voelt dat iets niet juist is, probeer een voorstelling te vinden van hetgeen juist is en kies die richting. Trek u niets aan van alle stellingen van de gemeenschap. Die gemeenschap kan u nog meer vertellen.

Alle dingen die samenhangen met fatsoen en niet-fatsoen, solidair en niet-solidair, vroom en niet-vroom doen in wezen niets ter zake.

Wanneer het licht komt, zullen wij zien dat steeds meer van die dingen voor ons hinderpalen worden. Dan kunnen wij wel proberen ze te slechten, maar dat heeft geen zin. Het kost ons de energie en de bewustwording die we voor onszelf en voor anderen veel te hard nodig hebben. Als wij ze links laten liggen, dan bereiken we iets. Dat is veel belangrijker dan het te bestrijden.

Dat zijn de punten waarmee we in de komende tijdrekening moeten houden.

Als we kijken naar de komst van het licht, dan is het duidelijk dat het voor de doorsnee-mens een periode is van allerlei verwarrende belevingen en ervaringen. De meesten zullen het erg negatief vinden. Anderen zullen zeggen; Nu kan ik mijn eigen wil juist doorzetten. doe dat in 's hemelsnaam niet.

Leer observeren, leer waarnemen diep in uzelf maar ook in de wereld. Kijk naar de dingen. Kijk naar alles wat in u oprijst en leer dat u zelf een persoonlijkheid bent met een zekere harmonische waarde, met een zekere ervaringsnoodzaak, met een zekere preferentie voor bepaalde wegen zelfs. En kijk dan in de wereld hoe u die wegen kunt gaan.

Laat u niet beoordelen of veroordelen door anderen. Beoordeel en veroordeel ook anderen niet. Ik weet het, wij maken ons er ook aan schuldig. De hemel vergeve ons al datgene wat we over de heer Van Agt, en de heer Den Uyl hebben gezegd. Maar dat zijn bijkomstigheden.

Het gaat om een mentaliteit. Een mentaliteit. kun je bij niemand veranderen behalve bij jezelf. Het licht maakt u duidelijk op welke manier u dit kunt doen.

De hele wereld bevindt zich op het ogenblik in een toestand van onevenwichtigheid. Die onevenwichtigheid wordt vooral duidelijk door de grote angst die niet alleen overal bestaat, maar die ook overal wordt gepropageerd. De angstvoor het gele gevaar, het rode gevaar, het kapitalistische gevaar, het socialistische gevaar, het fascistische gevaar. Al die gevaren bestaan maar ten dele. Ze zijn een normaal deel van de menselijke historie en van de menselijke bewustwording.

Wij kunnen ons natuurlijk voorbereiden op een nieuwe wereldoorlog. Maar als wij daar teveel tijd aan besteden, dan kunnen wij de vrede van vandaag niet eens meer handhaven. Als we de vrede sterker maken, dan maken we de oorlog onwaarschijnlijker. Als wij ons voorbereiden op de oorlog, maken wij de vrede onwaarschijnlijker. Als wij ons bezighouden met de fouten die in een bestuur altijd weer worden gemaakt, dan scheppen we voor onszelf een voortdurend groter wantrouwen.

Dat wantrouwen leidt ons tot niets. Het maakt ons alleen maar defaitistisch. Het brengt ons ertoe om met het kwade ook het goede aan te vallen en te bestrijden zijn heus wel zaken die goed zijn ook. Laat ons dan daar waar het goede is het goede versterken en het kwade links laten liggen.

Het klinkt vreemd als je dat zo zegt. Als je in het donker loopt, kun je over elke steen en elke kluit aarde op je pad struikelen. Wanneer het licht begint te worden, dan kun je daar overheen stappen. Als je daar overheen kunt stappen, dan val je in ieder geval minder. Wordt het nog lichter, dan kun je een deel van de weg tevoren overzien en dan kun je dus al die obstakels eventueel ontwijken; je hoeft je er niet meer mee bezig te houden.

Wanneer er een kosmisch licht komt, dan is dat licht - ongeacht de levenskracht die het mede versterkt - toch in de eerste plaats iets waardoor we zien wat er op onze weg ligt, wat de hinderpalen zijn die we moeten overwinnen. Die hinderpalen zijn niet zoals wij denken de kleine gebreken waaraan wij zelf laboreren en de grote gebreken die wij in de wereld voortdurend constateren. Die hinderpalen zijn juist alle verstoringen van onze persoonlijke harmonie, hoe dan ook. Zolang wij harmonisch blijven is er in ons een weerklank met de kosmos. Dan zal het licht in zijn vele vormen voor ons een bewustwording en een kracht betekenen ook op aarde, ook lichamelijk, ook stoffelijk in relatie met de mensen, met de maatschappij. Het is dus een manier van juist reageren waar ik u op wijs.

Nu we daar toch over bezig zijn (u heeft over het komende jaar al het een en ander gehoord) wil ik u erop wijzen dat met het aantal malen dat bijzonder sterke golven licht (wit licht, blauw licht, goud licht etc.) op de aarde afkomen die frequentie steeds groter wordt. Dat impliceert, dat er dus steeds meer wisseling van mogelijkheden ontstaat.

Nu kun je niemand een programma geven waarin staat, zoals in een spoorboekje: dan en dan rood licht, zorg dat u uw lichamelijke taken in die tijd volbrengt. Dan is er blauw lichts bezinning, maak uw plannen enz. Zo'n spoorboekje bestaat niet. Uw eigen gevoeligheid maakt uit in hoeverre een bepaalde golf van licht u beïnvloedt en bovendien hoe lang die invloed voor u duurt, want er zijn mensen die alleen reageren, wanneer de kracht op haar sterkst is. Er zijn mensen die al reageren, wanneer er maar een zweem van aanwezig is.

Een algemene indeling in perioden kun u eigenlijk zelf maken. U voelt het aan uzelf. Als er ogenblikken zijn dat u ineens scherp al de fouten en tekortkomingen ziet, dan is er vast voor u een witte invloed werkzaam. Als u zich plotseling veerkrachtiger voelt en het idee heeft dat u de wereld weer aan kunt, dan is het gouden of het gele licht werkzaam. Als u bezinnelijk wordt en in u in plaats van dagdromen reële ideeën aan het opbouwen bent, dan is er blauw licht.

Uw kenmerken voor een bepaalde lichtgolf bestaan in uzelf. Dat betekent dat bij het toenemen van de intensiteit van een dergelijke golf steeds meer mensen de werking daarvan aan den lijve ook bewuster gaan ervaren. Het is niet meer alleen een onbewuste beïnvloeding. Het is wel degelijk een direct in uzelf, aan uzelf en aan uw gedrag constateerbare inwerking. Let daarop. door voortdurend op te letten; welke invloed, welke stemraming beïnvloedt mij? Wat zie ik opvallen aan stemmingen om mij heen op dit ogenblik? Kunt u weten welke krachten er aan het werk zijn. Maar als die krachten aan het werk zijn, dan heeft u van ons heel vaak indelingen gekregen waardoor u weet in welke richting dan uw optimale prestaties liggen.

Houd een klein beetje rekening met uw eigen ritme, al is het maar dat u even nagaat hoe uw maanritme is. In elke periode van 28 dagen heeft u over het algemeen 2 redelijke hoogtepunten, 2 dieptepunten, u heeft een punt van toenemende prestatie en een punt van aflopende prestatie. Probeer die eens een paar keer na te gaan.

Als u weet; ik zit in een periode van groeiende prestatie, dan kunt u een lichamelijke taak aanpakken op het ogenblik dat er rood licht is, met geel licht kan dat ook nog. Als u weet; ik zit in: een periode van aflopende prestatie, dan kunt u niet plotseling plannen gaan maken. U kunt dan alleen aantekeningen maken. In een groeiende periode kunt u aan uw plan aan de hand van de aantekeningen uitwerken en uitvoeren. Het is gewoon een beetje rekening houden met de periodiciteit en met de ritmen die ontstaan.

Als ik u dit allemaal voorleg, dan wordt dat natuurlijk in de eerste plaats gemotiveerd door de aanrollende golven, die aan het einde van dit jaar met zeer grote felheid van vooral wit licht en gouden licht de aarde bereiken. Daarnaast echter speelt wel degelijk een rol dat dit jaar voor zeer veel mensen stoffelijk en geestelijk door ervaringen enz. verwarrend zal zijn.

Laat u niet verwarren, want het licht betekent op den duur ook overzichtelijkheid. Het is een langzaam groeien naar een patroon dat anders is dan wat u in het duister heeft geschapen. Het is alsof je uit de 'wereld van de blinden ineens in de wereld van de zienden moet binnentreden. Zeker, het is vaak ongebruikelijk wat je ziet. Het is niet allemaal precies zoals u het had gedacht. In het tweede geval moet u de geliefkoosde illusies prijsgeven.

Bouw geen illusies op! Probeer met feiten te werken. Reeds in dit jaar worden u alle mogelijkheden en krachten daartoe gegeven. En als in de komende jaren de steeds fellere witinvloeden frequenter gaan optreden, dan bent u in ieder geval klaar om juist te reageren, dan houdt u rekening met alle tekenen, dan voelt u de waarden in uzelf en bent u getraind om ze om u heen te constateren. Daar moet u nu mee beginnen.

U heeft nu een aanlooperperiode waarin voldoende felle en kenbare wisselingen plaatsvinden. Een periode waarin u zowel aan en in uzelf als ten aanzien van de wereld werkingen kunt constateren. Daardoor kunt u zich eraan gewennen om juist te reageren.

Uw gevoeligheid neemt toch toe. Daar kunt u niets aan doen. U kunt niet zeggen. Nu wil ik niet meer zien. Nu wil ik niet meer dromen. U kunt wel zeggen; Ik wil zelf bepalen hoe dit zien, hoe dit dromen, hoe dit horen, dit aanvoelen en al die andere dingen voor mij zullen functioneren. Ook die meesterschap kunt u zich in de komende periode in voldoende mate eigen maken en daardoor voorkomen dat u wordt overdonderd door een veelheid van niet meer beheersbare invloeden uit de geest, uit de astrale wereld, de signalen uit het bovenbewustzijn en dan nog het gebeuren op de wereld zelf.

Dan heb ik nog een raad en die klinkt een beetje vreemd. Help iedereen, maar heb niet teveel medelijden. Dat klinkt misschien gek, maar veel van hetgeen de mensen lijden hebben ze ook zelf mede veroorzaakt. Met hen mede lijden, medelijden hebben, is dus in wezen onjuist. Het betekent, dat u iets van uw eigen mogelijkheden afstaat zonder dat daar iets anders tegenover staat dan de zelfvoldoening dat u zo'n goed mens bent.

Help iedereen waar u kunt, dat is iets anders, maar dan niet uit medelijden, de ch gewoon uit het besef dat u voor uzelf niet kunt aanvaarden dat anderen onnodig lijden. Die mate van hardheid zult u zich moeten aanwennen, want u zult in de komende periode (ik denk vooral zo tegen de 90-er jaren aan, vanaf '87) waarschijnlijk heel veel van dat lijden nog in extra mate zien. Voor die tijd wordt het lijden dat er is ook al zo uitvoerig door alle media geëtaleerd dat u ongetwijfeld onder de indruk zult raken.

Laat u niet overspoelen door het lijden. Probeer te zien wat de samenhangen zijn die bij dat lijden een rol spelen en help dan zo goed u kunt. Waar u niet kunt helpen, ga verder. Want het heeft geen zin met anderen mee te treuren, terwijl u elders misschien iemand wel kunt helpen. Het nieuwe licht zal u ook dit veel duidelijker laten zien. Het zal u laten zien hoe de emotionaliteit waarmee u zich verbonden gevoelt met alle ellende van de wereld in feite vaak een zelfbedrog is, een ontvluchting aan de feiten. Aanvaard dan die onthulling, ook al is ze niet altijd even strelend voor uw ego. Ga dan uw weg sterk, behulpzaam en u voortdurend aanpassend aan de mogelijkheden om in zo groot mogelijke harmonie te functioneren.

DE KWALITEIT VAN HET BESTAAN

De kwaliteit van het bestaan wordt door mensen uitgedrukt in al datgene wat zo kunnen verwerven en kunnen doen. Dat is natuurlijk een volkomen verkeerde opvatting.

Kijk, als je het hebt over kwaliteit, dan bedoel je de feitelijke structuur en ook de duurzaamheid van het leven. Nu blijkt dat mensen, die heel erg rijk zijn, zich dood spelen of dood werken: Daar staat tegenover dat mensen, die weinig hebben, heel vaak in verhouding een lang leven beschoren is. En als dat niet het geval is, dan lijkt het toch veel langer. Dus ergens zijn de maatstaven verkeerd: En aangezien wij toch bezig zijn geweest over heroriëntaties die noodzakelijk zijn in de komende jaren, meen ik dat het goed is om daar een paar opmerkingen bij te maken.

Om gelukkig te zijn moet je een mate van zelfbeperking kennen in je uitingen. Aan de andere kant moet je in staat zijn om jezelf te uiten zoals je bent. Dat zijn twee eerste vereisten. Om

dat tot stand te brengen behoef je niet veel te hebben, maar je moet weten wat je wilt doen met hetgeen je aan mogelijkheden hebt. Het is dus eigenlijk een soort doelg erichtheid.

Ik vind het altijd zo mooi, als je hoort dat ze in Nederland op de regeringskosten willen besparen en daarom meer ambtenaren aan stellen. Dat is gewoon contradictio in terminis. Je kunt niet méér besparen door meer te gaan doen. Je kunt alleen besparen door te zorgen dat wat er gedaan moet worden zo rationeel mogelijk wordt gedaan. Dat is in uw leven precies hetzelfde.

U zult zeggen: De een heeft veel, de ander heeft weinig. Natuurlijk, dat is waar. Maar het belangrijkste is geloof ik wel, dat je met datgene wat je bezit aan mogelijkheden zoveel mogelijk datgene doet waardoor je je prettig voelt. Dat is vaak gemakkelijker dan het lijkt omdat je dan geen vergelijkingsmateriaal nodig hebt. Het gaat er niet om wat een ander zou willen. Het gaat er gewoon om wat je zelf wilt. Wat je zelf wilt is eigenlijk veel minder dan je denkt.

Als je de zaken goed op een rijtje zet, dan wil je als mens medemens zijn. Dat wil niet zeggen, dat je omringd moet zijn door zorgzame medemensen. Dat denk je vaak, maar in wezen krijg je er de ziekte van als ze je allemaal op je lip zitten. Een mate van eenzaamheid kun je best gebruiken, maar je moet het gevoel hebben dat je ook bij anderen betrokken bent. Je kunt je niet isoleren van de mensheid zonder je daaronder ongelukkig te voelen. Dus is de grote vraag: Hoe kan ik zo deelnemen aan het leven van de mensen dat ik mij daardoor gelukkig gevoel? Hoe kan ik gelijktijdig zo weinig deelnemen aan het leven van de mensen dat ik nog rust heb om mijzelf te zijn?

Er zijn mensen die zeggen: Ik wil voor iedereen zorgen. Dat is prettig. Maar als u voor een ander gaat zorgen, dan moet u wel uitkijken dat u niet gaat vertellen wat die ander moet doen en moet laten. Op het ogenblik dat u dat begint te de en, scheidt u in feite verweer, afweer. Dat bedoelt u helemaal niet. U wilt het beste. U wilt harmonie, u wilt vrede en geluk. Dat betekent dus, dat u een ander de kans moet geven om zichzelf te zin.

Dan horen we zo ontzettend veel over de inkomens die men nodig heeft. Ja, als je eenmaal gewend bent in een villa te wonen, dan neem ik aan dat het soms moeilijk is om in een flatje te wonen. Maar als je geen personeel meer kunt krijgen, dan is soms een flatje veel beter dan een villa. Je moet begrippen dat wat je zelf kunt doen en wat je nodig hebt bepalend is voor datgene wat je in de wereld moet waarmaken; niet meer dan dat.

Belangrijk zijn in de ogen van anderen is natuurlijk erg prettig. Maar als u belangrijk bent in de ogen van anderen, dan betekent dat alleen maar dat zeer velen u zullen helpen en rond u zullen hangen omdat u belangrijk bent, niet omdat u uzelf bent. Is het niet verstandiger om één goede vriend te hebben dan honderd kennissen die onmiddellijk weglopen als het u slecht gaat? Nu, op die manier moet u het beschouwen.

Het opbouwen van de moderne maatschappij waarmee ze op het ogenblik bezig zijn daar krijg je gewoon de zenuwen van. De ene wet haalt niet voldoende uit, dus maak je er nog één bij en nog één. Als je het tenslotte bekijkt, aan zijn er heel veel wetten uit het jaar 1880 die nu nog steeds gelden. Dat is natuurlijk kolder.

Je kunt een maatschappij niet reguleren door maatregelen te nemen. Je kunt een maatschappij alleen reguleren door al datgene wat op dit moment in de maatschappij bestaat een redelijke mogelijkheid tot uiting te geven zonder dat daarbij de ene neiging de andere kan overvleugelen. Als je dat niet tot stand kunt brengen, kun je niets.

Ik weet wel, dat er veel mensen zijn die denken. Wij moeten onze inzichten doorzetten. Als je die inzichten lang genoeg doorzet, kun je op je gezicht krijgen, misschien ook op het tegenovergestelde deel. Dat verdient je dan.

Die inzichten kun je waarmaken voor jezelf en vanuit jezelf. Daar waar de mensen het je onmogelijk maken om jezelf te zijn, heb je recht om een houding aan te nemen waardoor die mogelijkheid alsnog, ontstaat, maar niet meer dan dat.

Vernieuwing is in wezen langzaam maar zeker vrij worden van het gedwongen samengaan. Als er één ding is waaraan ik de laatste tijd een enorme hekel begin te krijgen, dan is het dat gekrijs over solidariteit. Weet u waarom? Omdat solidariteit iets is dat uit jezelf moet voortkomen. Zodra het een kreet is, een opgelegde verplichting, is het in wezen een aantasting van je vrijheid van leven en denken. Ik geloof niet, dat iemand het recht heeft om u die beperkingen op te leggen.

Ik vind het schitterend als sommige mensen uitgaan van het standpunt dat de socialistische maatschappij de beste is. Laten ze dan socialistisch leven, maar laten ze een ander de mogelijkheid geven om voor eigen risico en voor eigen verantwoordelijkheid anders te leven. Dat is typerend voor hetgeen er op het ogenblik in China aan de gang is.

In China hebben ze een socialistische maatschappij. Maar die maatschappij begint langzaam maar zeker een tikkeltje te veranderen. Nu is het alweer zo, dat je eigenlijk in een socialistische maatschappij wel een klein kapitalistje moogt zijn al moet je natuurlijk ook zoals overal aan de gemeenschap je bijdrage geven, maar je moogt voor eigen rekening rijk worden. Alleen - dat staat er ook bij - je kunt dan niet meer zonder meer een beroep doen op de gemeenschap, als je meent die nodig te hebben. Dat kun je pas weer, wanneer je bent toegetreten tot de socialistische of marxistische maatschappij zoals die daar bestaat. Ik geloof; dat dat de beste manier van leven is.

Alle systemen, alle godsdiensten, alle menselijke neigingen moeten naast elkaar kunnen bestaan. Je moet niet proberen elkaar te betuttelen. Als er iets is waaraan de wereld ten onder gaat, dan is het aan de betuttelzucht van de mensen, Want zij willen u vertellen - u kent het oude liedje - wat de kleur van uw jas en pantalon moet zijn. Waar u moet trouwen en met wie. Maar u moet worden begraven.

U bent uzelf. U heeft uw eigen leven. Of dat leven kort is of lang is uw zaak. Zeker, er zijn kosmische factoren die mede een rol spelen. Maar voor zover u het zelf kunt bepalen, is dat uw eigen zaak. Maar dan moet u daar ook zelf de verantwoordelijkheid voor dragen.

In de komende periode zal die verantwoordelijkheid voor de gewone mens steeds groter moeten worden anders zien we de mensheid langzaam maar zeker vervallen tot een automatisme dat b.v. de mierenstaat of de bijenzwerm beheerst. Dan heeft ieder zijn aangewezen taak en ieder doet we het zijne, maar er is verder geen eigen initiatief meer bij.

Eigen initiatief hebben we hard nodig, want zonder dat zijn we niet gelukkig. Een mens is pas een mens, als hij zich anders kan gedragen dan andere mensen en toch met die mensen het contact kan behouden. Het lijkt gek, maar het is waar. Als ze dus zeggen dat de kwaliteit van het bestaan in het geding is, dan zou ik zeggen: Het eerste dat je nodig hebt voor een goede kwaliteit is een goede grondstof. Een goede grondstof is een mens die zijn persoonlijkheid kan ontwikkelen, die zijn eigen leven kan leven en die daarbij ook zijn eigen verantwoordelijkheden leert dragen. Pas als je die hebt bereikt, kun je verder gaan.

Dan zeggen ze; De kwaliteit van het leven is de sociale zekerheid. Ach, lieve mensen, laat mij niet lachen. Sociale zekerheid betekent dat je een dak boven je hoofd hebt, dat je eten en drinken hebt, dat de dokter aan huis komt, als het nodig is. Maar het betekent niet, dat je

gelukkig bent in je leven. Je kunt beter wat minder van die sociale zekerheden hebben maar meer innerlijke tevredenheid, meer het gevoel dat je zelf iets gedaan hebt, zelf iets bereikt hebt, dat je trots kunt zijn op hetgeen je bent en hetgeen je de et. Als je dat niet kunt, dan is de kwaliteit van het bestaan nil.

Zo zijn er meer van die zaken. Inkomen bijvoorbeeld. Mag ik eens, een schatting de en? Gezien de huidige broodprijzen neem ik aan, dat er per week aan brood door het Nederlandse volk ongeveer anderhalf miljoen wordt weggegooid. Bereken dat eens over een jaar. Wat zou je daarmee niet allemaal kunnen de en? Je moet niet meer nemen dan je nodig hebt. Als je boodschappen de et, maar ook als je werkt, ook als je eisen stelt aan je medemensen nooit méér nemen dan je nodig hebt. Je moet proberen om met steeds minder steeds gelukkiger te zijn. Het is een beetje moeilijk, dat weet ik wel. Het past helemaal niet in de moderne maatschappij opvatting.

Zo zal ik ook zeggen. Je rnoogt jezelf zijn, maar je moet respect hebben voor een ander. Dan zeggen ze; Respect? Ik ben mijzelf. Zelfs jonge kinderen zeggen; Ik ben toch mijzelf. Ik betaal toch ook in de tram. Dus als ik zit, zit ik En als er iemand met één been naast mij staat en hij valt toevallig, dan is dat jammer voor hem. Er was voor hem geen zitplaats. Dat is natuurlijk wel aardig die onverschilligheid, die zelfstandigheid maar het betekent ook iets anders, absoluut geen begrip voor een medemens. Het betekent doodgewoon dat men uitgaat van het standpunt: ik heb recht. De ouderen doen dat ook als ze tegen een kind zeggen in de tram; Sta jij eens even op. Dat hoort er ook niet bij.

Willekeurig respect maar ook een erkenning betekent een mate van zelfdiscipline. Zonder zelfdiscipline kan er geen kwaliteit zijn in het bestaan. Dat is nog veel erger dan het overhemd van de t.v.-reclame dat elke keer scheurt als men het aantrekt. Als je jezelf niet baas bent, dan kun je de maatschappij niet baas. Dan kun je niet gelukkig zijn.

Geluk is ook wel de kunst van het 'pluk de dag'. Dat mag je niet zeggen. De mens moet voor zijn toekomst zorgen. Hij moet verzekeringen afsluiten, een lijfrente nemen en desnoods via de hypotheekbank eigen, bezit in onroerend goed verwerven. Het is een beetje V.V.D. en een hoop C.D.A. wat erachter zit.

Wat je nodig hebt is niet een eigendom. Trouwens, wie denkt dat hij in Nederland eigendom heeft, is de m. Want je kunt eigendom hebben zoveel je wilt, maar het wordt onteigend tenzij je handiger bent dan de ambtenaren die zoiets moeten regelen. Eigendom heb je eigenlijk niet nodig. Wat je nodig hebt is een eigen plaats in de wereld. Een eigen plaats betekent natuurlijk ook een huis, al is het maar een kamer; een plek waar je thuis hoort. Maar die moet dan van jou zijn, niet van een ander.

De kwaliteit van het bestaan hangt voor mij ook af van de vraag of je, als je eenmaal een kamer hebt die nu kunt beschouwen als je eigen terrein, of dat je gemaatregeld wordt zo van ; niet te lang het licht laten branden; vooral na 10 uur 's avonds geen bezoek of iets dergelijks. Overlast moet, je een ander niet aandoen, maar vrij moet je zijn. Je moet dan zoeken naar die vrijheid, Die vrijheid kun je alleen waarmaken, indien je voldoende zelfdiscipline hebt om een ander niet in zijn vrijheid aan te tasten.

Als ik nu die C.D.A.-ers hoor met hun kwaliteit van het bestaan, sedert. ze bezig zijn geweest met Bestek 81 weet niemand meer hoe hij het moet consumeren. Of je nu C.D.A, bent, PvdA, of wat anders de kwaliteit van het bestaan is gebaseerd op het respect voor elkaar. Als je dat niet hebt, is er geen kwaliteit. Het is niet wat je hebt, maar het is, wat je kunt doen op een manier waardoor je er zelf gelukkig en tevreden mee bent.

Daarop zeg ik ook, Carpe diem. Leef vandaag en niet morgen. Wanneer morgen de wereld vergaat, dan kun je er vandaag nog best een gezellige dag van maken. Want als je het nu niet de et, omdat morgen de wereld vergaat, dan heb je iets gemist. Dan wil ik niet zeggen, dat je daarvoor iedereen in zijn rechten moet aantasten. Leef vandaag zo gelukkig als je kunt. En als

blijkt dat je het ene niet kunt de en, dan is er misschien iets anders wat je toch nog op prijs stelt. doe dat dan maar.

De kwaliteit van het bestaan, zegt men, ligt in de sociale structuur. Nou, de sociale structuur kunnen ze voorrij op een zekere plaats hangen netjes opgerold voor gebruik. Een sociale structuur is maar een illusie. Het is een kunstmatige indeling, waardoor de mensen tegen elkaar worden opgezet en met elkaar, gaan worstelen.

Heeft u status nodig? Vroeger moest je voor een foto een heel lange tijd staan. Dat zou je misschien status kunnen noemen. Status is verstarring. U heeft geen aanzien bij anderen nodig, maar begrip, weerklank voor wat u bent. Dan kan een bedelaar, die toch nog menige glimlach weet los te krijgen, veel gelukkiger zijn dan een directeur die door iedereen wordt hooggeacht en in stilte benijd en gehaat. Dat zou men eens moeten begrijpen.

U moet ook begrijpen dat een stortvloed van woorden in het closet van de moderne samenleving de problemen niet kan doorspoelen. Daar heb je werkelijk water voor nodig. Daarvoor heb je iets nodig waarmee je kunt werken, waarmee je kunt leven. Het is beter één daad te stellen dan een jaar te praten. Maar je moet er wel voor zorgen dat de daad die je stelt geen aantasting betekent van een ander, maar een erkenning is van het wezen en de waarde van de ander. Het mag geen dwang zijn. Het moet een wederkerigheid zijn op elk gebied, of dat nu een gesprek is, een zakelijke transactie of wat anders.

De kwaliteit van het bestaan is afhankelijk van de mens. Niemand kan er iets aan veranderen behalve de mens zelf. De mens zelf kan zijn geluk zoeken niet door anderen, te dwingen het goede. te de en, maar door zelf te zorgen dat hij in het leven het goede voortdurend ontmoet endoor het kwade terzijde te zetten.

Wanneer er zoveel stralen van licht komen, zoveel invloeden (u zult het binnenkort wel merken, er komt trouwens spoedig een sterke blauwe invloed aanzien), dan kunt u door die invloeden de zaken anders zien of anders beleren dan normaal. Maar dat hindert toch niet? U leeft toch vandaag? doe dan vandaag met die invloeden wat u kunt. Wat ervan overblijft daarmee werkt u morgen maar verder onder een andere invloed en met een andere instelling, desnoods met een andere mentaliteit.

Betreur nooit wat is geweest of wat niet is geweest. Houdt u nooit bezig met wat zou moeten zijn. Houdt u alleen bezig met datgene wat u zelf kunt zijn zonder daardoor ongelukkig te worden. Dat is de beste les die je iemand kunt geven.

O, ik weet het, dit is natuurlijk een hoop gezeur. Maar zo erg gezeur is het ook weer niet. Het is waar.

Het is beter om elke dag vijf minuten gelukkig te zijn dan op een troon te zetelen en door iedereen aanbeden te worden. Vijf minuten is niet veel, als je 24 uur in minuten uitdrukt. Je kunt meer dan vijf minuten gelukkig zijn, elke dag weer. Dat ligt aan jezelf. Het geluk, dat je vindt dag na dag is datgene wat je kracht geeft om jezelf te zijn en te blijven. Dat is wat het je mogelijk maakt om met wat je aan mogelijkheden bezit ook het beste te bereiken vanuit jezelf, voor jezelf en ook voor anderen. grote kunst van het leven is; leven en laten leven, geven en weten te ontvangen. En vóór alles uzelf niet verloochenen en een ander niet dwingen aan u te beantwoorden. Als u dat kunt, dan heeft u de kwaliteit van het bestaan werkelijk verbeterd. Als u dat kunt, dan heeft u geen bestek nodig, dan kunt u met de hand eten.

Als u dat werkelijk de et, dan vindt u de grootste vrijheid en dan scheidt u mede de zuiverste democratie die er kan bestaan. Dan heeft u geen partij en geen kerk nodig alleen uzelf en dat vreemde, verheven gevoel dat soms in u is en dat uitstraalt in het geluk dat u toch elke dag weer vindt ondanks alles.

Dat is de kwaliteit van het bestaan, die nu helaas voor velen onmogelijk wordt. Dat is de kwaliteit van het bestaan waarnaar iedereen zal moeten zoeken wil men uit de chaos van deze dagen voor zichzelf geluk, zinrijkheid en bewustwording construeren en daarbij uit dit geheel voor zichzelf en voor anderen een beetje meer licht brengen in een wereld die aan haar eigen waan van duisternis ten onder dreigt te gaan.

Ik wens u in de komende maand een groeiend zelfvertrouwen, een groeiend innerlijk vertrouwen en toenemende kracht en licht in uzelf.

STER

Een kleine lichtvlek aan het donker van de hemel. Maar ook een zon die zichzelf verterend straalt en leven kan geven op de planeten aan wezens, die niet eens weten dat hun zon een ster is.

Ster is het leven dat zichzelf voortdurend vernieuwt door zichzelf te verteren en gelijktijdig het levensbeginsel is voor alle materiële ontwikkeling. Laten we dan elke ster, ook de geestelijke ster, beschouwen als zon en als licht.

Laten we dat licht aanvaarden en daarmee ons leven opbouwen en dan daaruit werken. En wanneer we ooit zelf ster zijn, laat ons voortgaan met onszelf verterend onszelf te vernieuwen, ons niet afvragend welk leven door ons instand wordt gehouden, maar slechts zeggen; Als ster beantwoord ik aan mijn wezen.

LES 5 - DE WAAN VAN DE WANHOOP

Bij de beschouwing van de vernieuwing, zoals die zich geestelijk en anderszins afspeelt, valt op dat steeds meer mensen gedesoriënteerd zijn. Zij weten niet meer welke richting zij uit moeten gaan en óók geestelijk grijpen zij maar elk redmiddel dat zich voordoet. Er worden kwakzalversmiddelen op de markt gebracht onder de naam van goeroe, meester zus en meester zo. Ook Jezus heeft weer een aantal nieuwe volgelingsgroepen gekregen die allen in feite niets anders doen dan proberen een zekere mate van welbehagen te scheppen in de wereld waarin het zo moeilijk is om je eigen richting te bepalen.

Toch is er geen werkelijke reden tot wanhoop. Als we kijken naar alles wat er gebeurt, dan moeten we eerlijk zijn en zeggen: Er is alleen sprake van een terugkeer tot het normale.

Een groot gedeelte van de wereld heeft geleefd in een situatie die niet meer normaal is te noemen. Ook geestelijk gezien hebben de mensen steeds eisen en vragen gesteld en zichzelf tot arbiter opgewórdend ten aanzien van de kosmos, de Schepper en al wat daar bij te pas komt. Het is duidelijk dat dat niet kan.

Voor elke mens en wat dat betreft voor elke geest moet er een eigen innerlijke relatie bestaan ten aanzien van de Schepper. Dat behoeft niet te worden uitgedrukt in een godsdienst of een bepaalde wereldbeschouwing,, maar het moet er toch wel zijn. Op het ogenblik dat je die God; in jezelf op de achtergrond schuift en op de voorgrond gaat schuiven wat je zelf vindt, wat je denkt en je eigen vragen, je problemen gaat uitstallend dan wijkt het beeld van de God steeds verderaf. Je hebt dus steeds minder contact met het onbekende Gelijktijdig voel je je door dat onbekende meer bedreigde Het is zoiets als de duistere trip van een LSD-gebruiker.

Dan kijk je naar de wereld. De wereld heeft de laatste tijd een welvaart opgebouwd waarvan men misschien meende dat die reëel was. Ik zou hier kunnen wijzen op hetgeen door de daarover in de jaren 60 reeds heeft gezegd, maar het is misschien voldoende te volstaan met het volgende;

Een groeiende economie kan alleen daar bestaan waar een toenemende afzet is. Op het ogenblik echter dat toenemende afzet alleen gaat ten koste van de kwaliteit, krijgt men verspilling. Waar verspilling is, komt een tekort. Datzelfde geldt ook voor een staat.

Indien een staat alleen datgene uitgeeft wat werkelijk noodzakelijk is, dan is de staat voor de mensen een heel nuttig organisme. Maar op het ogenblik dat de staat eigenlijk alle zorg voor het leven van de wieg tot het graf aan zich probeert te trekken, komt er een moment dat ze zozeer beslag legt op alles wat werkelijk wordt verdiend dat je niet meer, kunt volstaan met het werkelijke bedrag van het inkomen. Je krijgt dan de z.g. deficietfinanciering. Dat kan voor een jaar best een keer zijn, maar dat kan niet voor tien of voor twintig jaar worden toegepast.

Hier worden de tekorten zo groot dat je moet kiezen: je kunt devalueren of je hebt inflatie. In beide gevallen betekent het in wezen een diefstal van allen die op welke wijze dan ook de juiste waarde bezitten.

Dus als u een bankrekening hebt of tegoeden heeft uitstaan, dan krijgt u minder dan u toekomt. Dat betekent dat de mogelijkheden kleiner worden.

Maar als je gewend bent aan de welvaart en je meent dat dat je werkelijkheid is, dan stel je je eisen. En als de wereld tót nu toe altijd aan je eisen tegemoet is gekomen, als je maar hard genoeg schreeuwde, dan schreeuw je net zo hard tegen God. Alleen, God is geen minister-president. Hij doet niet aan politiek. Hij hoeft niet te luisteren. Hij doet het ook niet.

Niet als je zo komt. Daar ontstaat er eigenlijk een soort illusie dat er reden is tot wanhopen. Is die reden er werkelijk?

Als wij andere vernieuwingsperioden beschouwen (we kunnen denken aan b.v. de tijd van het Romeinse Rijk in ongeveer 200 na Chr.), dan zien we soortgelijke verschijnselen. Een zelfoverschatting die grandioos is, maar gelijktijdig daardoor niet meer in staat te zijn slagvaardig op te treden tegen gevaren. Je kunt je niet meer aanpassen aan hetgeen er verkeerd gaat. Daardoor gaat dan zo'n rijk te gronde. Wanneer echter het rijk te gronde gaat, nemen anderen de erfenis over. Geestelijk gezien gaat er in wezen niets verloren.

Griekenland was allang gereduceerd tot een arm staatje dat zelfs als kolonie niet al teveel meer had in te brengen toen nog de gedachten van de Griekse wijsgeren de hele bekende wereld rond de Middellandse Zee in feite beheersten. Als je je dat gaat realiseren, dan is er geen reden om te wanhopen.

In een vernieuwingsperiode moeten wij er vrede mee hebben dat de oude gevestigde waarden verdwijnen. En als die oude gevestigde waarden nu toevallig zaken zijn waarop wij hebben vertrouwd, dan moeten wij verstandig zijn en er niet meer op vertrouwen. Als wij dat wel de en,, dan komen we in die wanhoopsfeer terecht omdat we dan niet meer weten wat we moeten doen. Als wij er rekening mee houden dat alles kan falen, dan is het niet erg.

Als ik denk aan de wijze waarop mensen plegen te reageren, dan wordt al heel gauw duidelijk, dat altijd weer de mens heeft geprobeerd om het oude, zijn beeld van zijn eigen machten en rechten en al wat meer is te behouden ten koste van alles en dat waar hij dat niet kon krijgen op een redelijke manier hij het op een onredelijke manier heeft gezocht.

Er zijn machthebbers genoeg geweest die in moeilijkheden gekomen binnenlands een oorlog zijn begonnen alleen om door die oorlog een eenheid te scheppen in het volk en gelijktijdig de mogelijkheid te krijgen om hun voornaamste tegenstander ofwel aan het front, danwel elders te laten sneuvelen. Denkt u niet dat het iets nieuws is. Dat heeft zelfs David al gedaan. Hij zond Uriah naar het front, omdat hij in de weg stond. Het is dus allemaal eigenlijk oude en gesneden koek. Zaten wij dan kijken naar de werkelijkheid zoals ze nu voor ons ligt.

De ontwikkeling gaat in positieve zin nog steeds eerder. Maar als we de uiterlijke vormen blijven zien als bepalend, als wij onze pseudo-rechten zien als bepalend en niet datgene wat we zelf zijn, zelf beleven of zelf tot stand brengen, ja dat is natuurlijk een reden tot wanhopen. Degenen die zo denken, zijn geneigd om de wanhoop te prediken.

In de komende periode zult u dat waarschijnlijk nog op vele verschillende gebieden moeten constateren. Degenen die zien dat zij hun macht niet meer kunnen handhaven, degenen die zien dat zij hun rechten (die ze eigenlijk niet verdienen niet meer kunnen vasthouden, zullen schreeuwen en uitroepen dat de wereld ten onder gaat. Het einde der tijden is gekomen en dat de gehele regering moet worden afgeslacht en dat je beter maar meteen alles in puin moet gooien. Dat is nu eenmaal zo. Maar realiseer je dat dit het afrekenen is met oude vormen. Het klinkt krankzinnig, ik weet het, maar zo is het.

Iedereen kijkt naar de problemen van deze tijd, naar de toch nog toenemende ontkerstening ondanks de intensifiëring van het geloof. De praktijk die zo laag is dat je een put moet graven om erbij te komen, terwijl de idealen, vooral naar buiten toe, zo hoog, zo edel worden verkondigd dat ze wel uit de hemel schijnen te komen. Het lijkt gek, maar dat is het niet.

De wanhoop is een waantoestand. Ze is de ontkenning van de mens met zijn inhoud en zijn eigen mogelijkheden en zijn eigen ontwikkelingen. Als ik kijk naar hetgeen er in deze dagen steeds meer voorvalt (u zult er misschien al ervaringen mee hebben opgedaan), dan mag ik

toch aannemen dat zich geestelijk en ook qua bewustzijn veranderingen aan het afspeelen zijn. Ik zal er enkele van opsommen.

Steeds meer mensen worden empathisch; zij voelen anderen steeds sterker aan. Wij zien steeds meer gebeurtenissen die wijzen op bewuste of onbewuste telepathische contacten. Steeds meer mensen nemen verschijnselen waar. Steeds meer mensen gaan schijnbaar instinctiever maar in feite inspiratief reageren, als ze in een situatie komen waaruit ze zelf geen uitweg weten en kiezen dan de enig juiste mogelijkheid. Hoe kan dat allemaal? Dat kan toch alleen, als in deze tijd mede door de bestaande omstandig heden, door de bestaande kosmische invloeden van de laatste tijd en de werkingen die nog te verwachten zijn, zij zich steeds dichter gaan bewegen bij de grotere wereld, die we dan de wereld van de geest kunnen noemen mijnentwege of, de wereld van God.

De grenzen die getrokken zijn tussen de menselijke wereld en die andere wereld (de wereld van het paranormale, het occulte worden steeds kleiner. Het is nu al zo ver dat een onbekende, pas gekozen president van een der machtigste landen ter wereld zijn eigen astroloog als raadgever meebrengt. Die man heeft heus ontzettend veel te zeggen, daar kunt u Reagan op zeggen.

Realiseer u dus, het paranormale is niet slechts bijgeloof al zijn de vormen waarin het zich pleegt te presenteren vaak omringd door bijgeloof. Het dringt door. Steeds meer mensen gaan geestelijk bewuster en ook wel geestelijk wat slagvaardiger reageren. Dat houdt in, dat de bewustwordingswaarde van het mens-zijn in de komende periode en waarschijnlijk al in deze tijd aanmerkelijk is toegenomen. Dat betekent dat wij, wanneer de mensen overgaan, steeds meer bewuste geesten zullen zien. O, niet allemaal meteen in het hoogste licht, natuurlijk niet. Maar er is wel degelijk ook wat dat betreft, een vernieuwing.

Het lijkt, alsof er een nieuwe fase aan het aanbreken is waardoor de scholing op aarde kan leiden tot een veel hogere verlichting dan vroeger zelfs maar denkbaar was. De uitschakeling van alle illusies over hemel en hel en daarvoor in de plaats de concrete ervaring van jezelf in een voortdurend contact met de kosmos en de andere entiteiten. Het zal wel even duren voordat iedereen zover is. Maar dat is, meen ik, toch zéér positief.

Ik geloof niet, dat er iemand kan bestaan, zelfs niet onder de deskundigen, die zal ontkennen dat ook het begrip voor ontwikkelingen, voor situaties, voor verschijnselen op aarde bij steeds meer mensen aldoor toeneemt. Het is natuurlijk wél lastig, want vroeger had je het als expert voor het zeggen. Als je tegenwoordig optreedt als expert, moet je er rekening mee houden dat iedereen met een contra-expertise komt. Maar het feit bestaat.

Ook hier weer, kennelijk wordt bij een deel van de mensheid (niet bij het geheel maar bij een deel) het inzicht in de eigen werkelijkheid en de verschijnselen daarvan groter. Dan moeten we toch zeggen, dat dat positief is. Er is helemaal geen reden tot wanhopen. Ja, het is natuurlijk wanhopig, als iemand moet erkennen; al mijn plannen, die ik zo zorgvuldig heb ontwikkeld, worden dooreen stelletje ijveraars teniet gedaan. Maar misschien dat zo iemand toch wel een uitweg zou kunnen vinden, als hij maar bereid zou zijn om naar anderen te luisteren in plaats van alleen maar te decreteren wat juist is. Op die manier, zou ik zeggen, is er dus ook wat de ontwikkeling, van een groot deel van de mensheid betreft een positieve waarde.

Dan kunt u erover zuchten en steunen dat een politieagent tegenwoordig iemand is die moet leren blaffen en die dan met stenen wordt bekogeld. Dat is wel waar. Het is niet meer de Hermandad, de gezagshandhaver van eens. Maar die gezagshandhavers zijn er eigenlijk nog niet zo lang. Zij zijn een verschijnsel van de geïndustrialiseerde maatschappij, van de grote gemeenschap. Vroeger knapten de mensen het onder elkaar wel op. Waarom zouden de mensen het nu niet onder elkaar kunnen opknappen? Indien ze maar bereid zouden zijn om zoals dat vroeger in gemeenschappen het geval was zelf mede verantwoordelijkheid te dragen voor alles wat er gebeurt. Het is natuurlijk pijnlijk; het gezag, de bescherming valt weg. Je

moet zelf wat doen. Maar als je het zelf de et, doen leef je zelf, dan ervaar je zelf, dan doe je ervaring op.

Er zijn mensen die geworsteld hebben en die gestorven zijn alleen omdat ze zelf wilden denken over de bijbel en wat daar in stond. Zij werden ketters genoemd. Zij werden soms verbrand als een soort heksen. Die mensen wilden zelf leven in hun geloof.

Het is natuurlijk heel erg jammer, als je een zeer belangrijk theoloog bent en iedereen zegt; Je kunt mij nog meer vertellen. Dat ze dat nu tegen de commissaris zeggen is tot daaraan toe, maar niet tegen een theoloog.

Het is pijnlijk als je als paus bemerkt dat zodra je begint met een uitspraak ex-cathedra bij een hoop katholieken het pauzeteken voorstaat. Het is heel erg pijnlijk, als je als eerste minister of als hoogste ambtenaar in den lande moet ontdekken dat iedereen zegt dat je tenslotte ook maar een draaitol bent. Of dat je eenvoudig star en stoer bent, maar geen begrip hebt voor de werkelijkheid. Dat is allemaal pijnlijk. Het is aantasting van gezag. Waar moet dat toch naartoe tegenwoordig!

Waar dat naartoe moet? Naar een vernieuwde mensheid, maar een vernieuwde ontwikkeling. Een geestelijke ontwikkeling die een werkelijke vernieuwing betekent. houdt in dat de mens ook zelfstandig gaat ageren, dat hij zelfstandig gaat denken, dat hij een eigen oordeel heeft en niet eerst moet kijken wat er in het hoofdartikel van de krant staat.

Dus, vrienden, is er reden tot wanhopen? Er zijn een hoop onaangename dingen dat ben ik direct met u eens. Daar zijn de drop-outs van de maatschappij die het niet meer zien zitten Maar zijn dat eigenlijk niet de mensen die anders toch ook op de een of andere manier een parasitaire rol gespeeld zouden hebben? Vroeger had je struikrovers. Die roofden waarschijnlijk omdat ze op een ander manier niet goed konden leven. Nu heb je mensen die roven ook en ze doen dat omdat ze anders hun spuitje of hun snuifje niet kunnen betalen. Is er dan zoveel veranderd? Is dat zoiets verschrikkelijks? Je moet natuurlijk anderen niet betuttelen. In een betuttelmaatschappij is het verzet tegen betutteling een van de ergste dingen die; je je kunt voorstellen.

De mensen beginnen overal zelfstandig te denken. Het is typerend voor u dat u zich wel voortdurend bezighoudt met en wordt voorgelicht over de vakbonden en de stakingen in Polen. Maar waar u niets van hoort en wat toch zeker even belangrijk is, dat is een aantal geschillen dat zich in de Sovjet-Unie heeft afgespeeld. Daar zijn verschillende zeer grote fabrieken en bedrijven in staking gegaan. Niet vanwege een vakbond, maar omdat ze de leiding niet meer wilden hebben. Die leiding is weggegaan. Nu werken ze weer o.a. in Gorki.

U vindt het misschien krankzinnig dat soldaten vragen waarom? Ik kan begrijpen dat elke goede officier daarvan een beroerte krijgt, want wáár is dan zijn gezag, als hij een bevel moet kunnen verklaren? Aan de andere kant blijkt, dat diezelfde vraag waarom of hoe op het ogenblik één van de redenen is dat men zo voorzichtig is met in te grijpen in Polen. Ook in andere landen heeft men daarvan last. Landen waar het officieel niet eens kan bestaan dat anderen zelfstandig denken, waar maar een waarheid is, datgene wat de Partij vandaag de waarheid noemt.

Realiseer u dat. Het is niet hier zo. Het speelt zich net zo goed af in Lybië, in Senegal, in Oeganda, zelfs op het ogenblik in Iran al zou u het misschien niet zeggen. Het speelt zich af ook in India, in Pakistan, in China. Overal waar u het maar denken wilt, vindt u die verandering.

De wereld is wel degelijk bezig zich te vernieuwen. Maar ja, voordat je je oude huid hebt afgestroopt, moet je wel enige wrijving doorstaan. Dat heeft zelfs een slang. Een slang die aan het vervellen is, heeft op z'n minst genomen zand nodig, maar bij voorkeur een paar stenen of een struik. Daarmee kan hij zijn oude vel kwijt.

De oude vormen moeten veranderen, dat is wel zeker. Maar de innerlijke mens groeit. De innerlijke mens wordt in wezen sterker, fraaier en niet alleen maar hulpelozer en meer verdoemd. Dat begrijpen betekent dat je alle wanhoopsprofeten een beetje lachend moet aanhoren. Natuurlijk, er zullen nog meer werklozen bijkomen in Nederland. Dat behoef ik u helemaal niet te verkondigen. Iemand, die nu aan onze kant is, kreeg aan uw kant al bijna een beroerte toen wij het hadden over een half miljoen werklozen in Nederland. Als wij nu kijken naar de feitelijke werklozen in Nederland, dan zijn we dat getal allang voorbij en zitten we al in de 650.000. Toch merkt u daar eigenlijk niet veel van. Het leven gaat door.

De wanhoop is dus een kunstmatig iets. De wanhoop is niet echt, maar ze komt voort uit een poging om met zo weinig mogelijk verantwoordelijkheid, zo weinig mogelijk moeite een zo groot mogelijk deel te krijgen van alles wat er is. Gewoon egoïsme. Dat is het enige dat wij in deze wereld als enigszins negatief kunnen beschouwen, de toenemende vervreemding van de mensheid bij steeds meer mensen. Maar als ze dat niet kunnen compenseren door hun geestelijke waarden aan het werk te zetten, dan komt er een ogenblik dat ze geïsoleerd zijn, dat ze de destructieve elementen voeden die zich verzetten tegen al dat oude zonder dat ze in staat zijn kracht te vinden in al het nieuwe.

Ik wil trachten duidelijk te maken waarom die wanhoop overbodig is; om u aan te passen bij de nieuwe golf van bewustwording.

In de tweede plaats; Deze wereld zou zichzelf kunnen vernietigen. Op het ogenblik dat de mensen nog direct staan achter degenen die oproepen voor het een of ander schoon ideaal, is een wereldoorlog onvermijdelijk. Er zal dan altijd iemand zijn die met atoombommen gooit en zullen de andere teruggooien. Maar steeds minder mensen zijn daartoe bereid, niet alleen in Nederland maar ook in de U.S.A., in de U.S.S.R., zelfs in Frankrijk. Realiseer u dat! O, zeker, er zal een beperkte atoomoorlog komen. Het is niet aan te nemen dat Europa daarvan de meeste klappen niet zal krijgen. Dat is onvermijdelijk en dat is jammer. Maar als die oorlog er niet zou zijn, dan zou er een wereldvernietiging komen. Het beperkte geweld, de terreur van de straat, het verzet tegen de overheid waar velen van u het er toch niet helemaal mee eens zijn, is in wezen noodzakelijk omdat alleen hierdoor kan worden voorkomen dat in een massapsychose, die bewust door de leiders wordt opgewekt, de mensheid andere delen van de mensheid te lijf gaat. Een nationaal machtsegoïsme wordt gebruikt en misbruikt om feitelijk de wereld te vernietigen.

In de derde plaats: Wij weten dat er op het ogenblik nogal eigenaardige staatslieden rondlopen. Al deze staatslieden met hun eigenaardigheden en hun kwaliteiten zijn eigenlijk niet in staat om alles in de hand te houden. Vroeger was een staatsman iemand, die het lot van zijn land wist te bepalen. Nu is het meestal iemand, die achter de feiten aan loopt en net doet of hij de beslissing heeft genomen. Maar dat is goed, want als er nu werkelijk sterke mannen zouden zijn, mannen die een heel volk achter zich zouden krijgen, denkt u dan niet dat er tienduizend Hitlers op deze wereld zouden optreden compleet met concentratiekampen? Ze zijn er wel, maar ze kunnen net niet een voldoende greep krijgen. Het zijn juist deze onvolledige z.g. staatslieden die de kans scheppen voor de wereld.

In de vierde plaats is daar de grote verwarring. Natuurlijk, het wordt steeds chaotischer. (daaraan zullen wij ook een onderwerp wijden.) Al die verwarring dient eigenlijk als een schild, een denkmantel voor een vernieuwing. Zonder die verwarring is de vernieuwing niet mogelijk. Als je je dat realiseert, dan is het ook niet zo gek dat het een beetje fout loopt.

Als je kijkt naar de manier waarop tegenwoordig volksmenners en volksverlakkers allerlei besluiten en beslissingen nemen die overbodig zijn, dan denk ik aan het optreden van vakbonden (zoals in Engeland), je kunt ook ergens anders kijken. Dat optreden is in verhouding tot de mogelijkheden die er nu zijn waanzinnig. Die mensen doen dat om aan de macht te blijven, want ze weten zelf wel dat ze eigenlijk het onmogelijke eisen. Maar als nu duidelijk wordt dat walleen het onmogelijke eisen om zo in de ogen van hun volgelingen groot te zijn, dan gaan die volgelingen misschien zelf denken.

Er zijn overal mensen met kreten als "Volg mij, ik zal u de uitverkiezing bezorgen." "Verkoop zoveel mogelijk exemplaren van ons blad en u behoort tot de 144.000 uitverkorenen." "Ik zeg u dat de Verlosser opnieuw op aarde is geboren, enz. enz. Allemaal mensen die de niet-denkers met zich meeslepen.

Er gebeuren echter wel rare dingen, want het einde van de wereld was verkondigd door de uitverkorenen en het kwam niet en het kwam weer niet. Nu zijn er minder uitverkorenen. Erg jammer voor degene die het exploiteert, maar het betekent wel weer dat een aantal mensen wordt losgeweekt van dit absolute gezag, van dit kuddegedrag en daardoor langzamerhand toch komt tot een meer persoonlijk denken en leven.

Het is juist de verstarring die de reden geeft tot wanhoop. Als alles steeds meer vastloopt, steeds meer zodanig is dat je jezelf als mens niet meer kunt zijn, dat je niet één gedachte zelfstandig meer durft denken die je niet is voorgezegd door het bevoegde leergezag, dan is er reden tot wanhoop, want dan verliest de mens zijn mens-zijn, zijn menswaardigheid. Zolang de mens nog voor zichzelf durft beslissen, als de mens voor zichzelf nog een eigen weg durft gaan op welk terrein dan ook, als de mens ook nog verantwoordelijkheden op zich durft nemen, is er geen reden tot wanhoop.

Men ziet hoeveel mensen in deze tijd op enigerlei wijze zelfstandig worden, meer gaan denken vanuit een persoonlijke benadering over alle gebeuren buiten hen, steeds intenser beleven wat er aan gebeuren in hen bestaat, dan kunnen wij niets anders zeggen, dan: Je zoudt in plaats van te wanhopen, moeten hopen. Want er komt steeds meer geestelijk licht in de wereld, steeds meer geestelijke mogelijkheden openbaren zich en steeds meer mensen mak en daarvan bewust of onbewust reeds gebruik.

Denkt u eens na over hetgeen ik heb gezegd; Ik heb het aangepast aan een golf, die ik op het ogenblik voel aankomen. Als u hiermee alvast rekening houdt, dan zult u daar in ieder geval niet door overspoeld worden.

IK ZIE IK ZIE.....

Er zijn heel veel mensen die in deze tijd verschijnselen zien die ze niet helemaal kunnen thuisbrengen. Meestal is het in een hoek van het gezichtsveld dat er iets verschijnt. Men ziet ineens gestalten, wazige figuren, men krijgt het gevoel aangeraakt te worden en dergelijke dingen. Het lijkt mij aardig om daarover het een en ander te zeggen, omdat het aansluit bij hetgeen erin het eerste gedeelte is behandeld.

Allereerst dit. De periode waarin u de schimmige dingen ziet is altijd een overgangperiode. Dus als u ineens links een groen gezicht ziet oprijzen, dan moet u niet denken. De Hulk is losgebroken. U moet gewoon tegen uzelf zeggen; Nou ja, dat is iets. Ik zal later wel merken wat het is. Dit is iets dat in ontwikkeling is. Als je eenmaal door die fase heen bent kun je selectief gaan waarnemen. Dat is erg belangrijk.

Iemand, die selectief gaat zien, kan b.v. de aura van een medemens zien als hij dat wil. Hij hoeft er niet naar te kijken. Hij kan kijken, als hij voelt dat er iets aanwezig is en dan vaak visuele indrukken krijgen van datgene wat er is, maar hij hoeft het niet te zien. Hij kan het zelfs volledig negeren en van zich afzetten.

In een periode dat u steeds wordt geconfronteerd met al die eigenaardige belevenissen lijkt het wel een beetje alsof de wereld van de geest een soort verstoppertje aan het spelen is met de mensen. Dat is helemaal niet waar. De werkelijkheid is als volgt; Men erkent ook weer, inclusief eventueel verandering van zonnestraling, dat de mens zich gemakkelijker realiseert dat die dingen er zijn. Dit is ook zeer belangrijk:

Dan is daar nog een golf van niet-stoffelijke oorsprong. Deze heeft veel van de effecten van het witte licht. Ze doet dus sterke tegenstellingen ervaren. En omdat de contrasten gemakkelijker worden beseft, zullen ook daardoor bepaalde gevoelservaringen visuele en auditieve) weer scherper worden onderscheiden van de norm.

Het zijn deze drie invloeden bij elkaar die er eigenlijk voor zorgen dat u met dergelijke vreemde dingen kunt worden geconfronteerd. ónthoudt u één ding; A

Al datgene wat onwillekeurig gebeurt, kan wel betekenis hebben, maar u kunt nooit zeggen in hoeverre. Trek daaruit dus geen conclusies. Als u wordt geconfronteerd met zeer duidelijke uitspraken, controleer ze. Want als u niet volledig bewust bent en niet de gave werkelijk gericht hebt leren gebruiken, dan zult u altijd toch weer zelf iets erbij voegen. Het is heel gemakkelijk om van leen 'neen' te maken of omgekeerd. Dus als u er al rekening mee houdt dat iets betekenis heeft, controleer het voor zover dat mogelijk is.

Laat u niet domineren door figuren die voortdurend opduiken in uw gezichtsveld of invloeden die u voortdurend een gevoel geven dat de ene keer uw kruin kriebelt, de andere keer krijgt u een klap op de schouder. U weet hoe dat gaat. Negeer deze dingen zoveel mogelijk. Want zolang deze dingen niet verder gaan dan dat, is het voldoende dat ze gebeuren. U moet langzaam maar zeker verschillen gaan voelen. Als u voelt wie er aan uw kruin kriebelt, dan wordt het wat anders. Maar zolang het alleen maar gebeurt, kunt u denken aan in het haar levend kleinvee tot de hoogste geestelijke invloed toe. U weet het niet. door de zaken wel te accepteren maar als betekenis te negeren ontstaat het volgende;

Uw gevoeligheid blijft bestaan en kan groter worden. Als krachten zich bewust tot u richten, worden zij gedwongen tot een duidelijker uiting en zullen zich ook duidelijker manifesteren. U zult beter weten wat u eraan heeft.

Als het meer persoonlijke zaken zijn dat kan soms een rol spelen beseft dan gewoon dat dit op zichzelf geen betekenis hoeft te hebben, tenzij het controleerbaar is. Een raadgeving, die niet gepaard gaat met gegevens waarvan u niet op de hoogte was, is over het algemeen iets wat u met voorbehoud moet aanvaarden. Juist omdat u zelf terughoudend bent tegenover alle invloeden die optreden, bereikt u dat de invloeden die van betekenis voor u zijn duidelijker, meer direct omschreven kenbaar worden, terwijl al die andere invloeden waar u eigenlijk niets mee te maken heeft aan u voorbij gaan.

Ik weet, dat sommige mensen helderziendheid heel mooi vinden. Want, zeggen zij, dan zie je soms dat het in de kamer net een verkeersweg is. Daar lopen maar geesten heen en weer. Nu ja, wie heeft er nu aardigheid in om een geest in de kamer te zien ijsberen? Dat is gewoon kolder. Daar heb je niets aan. Dus moet je zeggen; Ik sluit mij daar voor af. Als iemand met mij contact wil opnemen, dan moet hij naar mij toekomen. Als ik met iemand contact wil opnemen, dan zal ik in mijn denken een gericht beeld opbouwen en als daar een antwoord uit komt, zal ik eens kijken in hoeverre dat klopt.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet. Een spelletje dat de mensen graag spelen. Heel veel mensen zijn helderziend. Zij lezen in de sterren, ze lezen in je hand, ze lezen in je hoofd, in je ogen en de rest. Het loopt van hemelkijkers tot piskijkers toe. Alleen iemand, die precies weet wat hij wil, heeft daar iets aan. Iemand, die in ontwikkeling is, weet niet wat hij de et. Dientengevolge moet hij passief zijn. Pas op het ogenblik, dat hij heeft geleerd dat bepaalde fenomenen steeds weer optreden, kan hij proberen één van die fenomenen met eer eigen gedachtenbeeld te confronteren. Dus heel eenvoudig.

Stel, dat er iemand bij u komt en die roept steeds. Oh, oh, oh. Nou, dan. denkt u intens aan een eksteroog met de vraag. Heeft iemand daarop getrapt? Als er dan een duidelijk 'neen' komt, dan is er een begin van communicatie. Is dat er niet, dan heeft dat 'oh, oh, oh' ook, geen betekenis.

Het is eigenlijk gek dat mensen zo graag dingen willen zien. Er zijn er ook die zeggen. Voor mij hoeft het niet. Dat vind ik ook stom. Je hebt de gave om te zien, dan, moet je bereid zijn om die gave te accepteren. Maar je moet je niet erdoor laten de mineren. Anders zie je vandaag of

morgen een geest op de motorkap zitten. Je kijkt er zo naar dat je helemaal vergeet waar de wal en de sloot zijn en dan zit je in de sloot. Dan ben je van de wal in de sloot gekomen alleen maar omdat je naar een geest hebt gekeken. Dat is niet de bedoeling.

Je moet gewoon reëel blijven. Hier heb ik geen interesse in, ik sluit mij af. Maar ik constateer eerst of er iets is. Ik sluit mij niet continu af, want dat heeft ook geen zin.

Nu heeft u wel gehoord dat in het afgelopen jaar die invloeden er al waren en dat ze in het komende jaar nog sterker zullen worden. Het ziet er nu inderdaad naar uit dat die invloeden lopen tot '85 '84. Het houdt in dat u heel veel kansen zult krijgen om u verder te ontwikkelen. Maar leer reageren op hetgeen u ervaart door te zeggen 'neen' en u af te sluiten; door te zeggen 'ja' en aan eventueel door zelf beelden uit te zenden een concreet antwoord af te dwingen. Een geest die voortdurende 'mummele mummele mum' zegt, daar heeft u niets aan. Als die geest werkelijk iets wil zeggen, dan moet ze maar van mum tot ma gaan en duidelijk worden. Zend het beeld naar haar toe. Reageert die geest niet sluit u ervoor af. Als ze u dan weer beroert (na de afsluiting stelt u zich toch weer open), dan krijgt u wel reële contacten.

Bij al die invloeden moeten we ook nog rekening houden met heel iets anders.

Op het ogenblik is het gemeenschappelijk bewustzijn van de mensen een beetje in de war. Dat komt waarschijnlijk omdat er zoveel mensen in de war zijn dat het in het gemeenschappelijk bewustzijn doorwerkt. Zo nu en dan lijkt het in het gemeenschappelijk bewustzijn nog erger toe te gaan dan in de een of andere Raadsvergadering of Kamerbijeenkomst; het gaat allemaal tegen elkaar en door elkaar. Omdat dat om u heen is zal het u kunnen beïnvloeden. Het betekent, dat u soms zonder enige reden bevangen kunt worden door een gevoel van wanhoop of plotseling een gevoel heeft van een grote blijmoedigheid zonder dat u weet waarom.

Kijk, de blijmoedigheid kunt u gebruiken; daar hoeft u niets tegen te doen. Maar als u de wanhoop heeft, dan moet u zich onmiddellijk realiseren. Wanneer is dit opgekomen? Wat was er toen? door zo te denken ziet u waar bij u die invloed ligt. Dan schakelt u de wanhoop uit, want u zegt. Dat is toen ontstaan, het is dus zonder reden. U kunt het dan inderdaad verdrijven.

U kunt ook zenuwspanningen, die vooral bij gevoelige mensen (sommigen zeggen hysterische mensen, maar dat vind ik wat overdreven) heel sterk kunnen oplopen, aanmerkelijk beperken, als u zich afvraagt. Wat is de reden van dit gevoel op dit moment en wanneer is het begonnen? Hierdoor dwingt u zich de zaak onder ogen te zien. En dat betekent tevens dat ze beheersbaar wordt. Beheersbaarheid is alles wat u nodig heeft in deze tijd. Als u occulte gaven wilt ontwikkelen, best. Maar beheerst. Laat u nooit gebruiken als het een of andere instrument voor willekeurige krachten die om u heen zijn. U zoudt uzelf het slachtoffer maken. Als dat niet het geval is, dan heeft u nog de mogelijkheid dat u voor anderen schadelijk bent of dat uzelf eraan te gronde gaat. Het reeft absoluut geen zin om dat te doen. Dan voorzie ik in de nabije toekomst enkele perioden die nogal intens kunnen zijn met dit betreft. U moet er zelf maar eens op letten, misschien kunt u dat dan ook constateren.

De eerste periode ligt omstreeks 13 februari. Daarna krijgen we een heel aardige periode tussen 5 en maart. Dat zijn dichtbij liggende perioden. U kunt het dus gemakkelijk onthouden en controleren.

In deze perioden zult u zeer waarschijnlijk worden overspoeld door dergelijke niet rationeel te verklaren gevoelens of u zult bepaalde occulte verschijnselen waarnemen. Houd er rekening mee, deze dingen zijn niet bestemd om bij anderen over op te snijden. Als u morgen komt vertellen dat u de geest van Mae West met een zwemvest aan door de kamer heeft zien dobberen, dan zijn er misschien mensen die denken dat u heel wat betekent. Maar in wezen is het zo onzinnig dat u uzelf ontwaardt door dergelijke dromen te zeggen. Zoek alleen maar die gegevens die direct begrijpelijke betekenis hebben en deel ze dan alleen mee aan degenen die daarbij betrokken zijn.

Dan zullen we in die periode zien (wij hebben dan het wisselende rood - wit licht) dat er mensen zijn die zich moe gevoelen. Dat vermoeid zijn heeft niet alleen te maken met voorjaarsmoetheid. Het speelt er wel een rol bij. Daar kun je met Vit. C wat aan doen. In feite is er ook dit gaande.

Wij hebben een aantal zeer snelle wisselingen van straling gehad. Op het ogenblik hebben wij wit licht te verwachten. Wij hebben een roodlicht periode gehad die is afgelopen en een sterke rood-invloed die zich nu alweer aankondigt. Eigenlijk wat onverwacht sterk. U zweeft dus tussen al die stralingen in. Als u dat gewoon laat gaan, dan zult u zich en lichamen én geestelijk ginder prettig voelen. Probeer daar een denkbeeld tegenover te stellen. Denk wat mij betreft aan taart met slagroom als u dat leuk vindt of aan een vakantie op een zeiljacht desnoods aan de honderdduizend. Zoek iets waar u plezier in heeft. Ga daar overdenken. Op die manier kunt u de negativiteit die u dreigt te overspoelen voor een groot gedeelte beheersen.

Het zal blijken dat daardoor ook uw lichamelijke conditie iets beter wordt. Als de fantasie dan langzamerhand ten einde is, heeft u ook nog kans dat die occulte invloeden wat sterker dan normaal doorkom men zodat u misschien nog de tip krijgt waardoor u niet alleen zelf nog beter kunt worden, maar anderen nog beter kunt maken ook. Op deze manier kunt u gebruikmaken van alle invloeden van deze tijd.

Heus, ik weet dat het in deze dagen niet altijd even prettig is. Maar het ligt voor een deel aan uzelf. Als u zich negatief gevoelt en u geeft zich daaraan over, dan wordt de zaak steeds negatiever. Als u zich overgeeft aan een geestelijke invloed zonder u af te vragen wat ze betekent en zonder die invloed op de proef te stellen, dan doet u misschien dingen die u anders in uw leven nooit gedaan zou hebben en waarmee u later dan weer geen raad weet.

Probeer in deze dagen beheerst te zijn. Zet tegenover alle negativisme een positief beeld al is het maar een droom.

Probeer, als u met geestelijke kracht te maken heeft en u weet niet precies wat u eraan heeft, om een krachtig beeld van licht op te bouwen of van een geestelijke figuur die u bijzonder belangrijk vindt (of dat nu Jezus is, de Boeddha of een ander), maar iemand die voor u positieve geestelijke kracht representeert. door dat beeld op te bouwen en zeer intens even in u vast te houden ook als het helemaal geen voorstelling is die met de werkelijkheid in overeenstemming behoeft te zijn, dan zult u daardoor vaak positieve contacten met de geest kunnen krijgen en zult u de negatieve invloeden die occult op u worden afgestuurd of die u zouden verwarren terzijde kunnen schuiven en daarvoor positievere contacten opbouwen.

Het is niet veel wat ik u vertel, maar het is wel erg praktisch. Het is heel mooi te spreken over de vernieuwing die op het ogenblik gaande is. Ze is inderdaad gaande. Maar wat hebben wij aan een vernieuwing, indien wij er geen gebruik van kunnen maken? Wat wij moeten doen is. Voor onszelf innerlijk een discipline volgen waardoor wij alle krachten van de vernieuwing - of die nu geestelijk zijn of anderszins - leren gebruiken, zodat wij ons prettiger,voelen en de wereld een beetje beter kunnen maken.

Als u dat doet, aan zult u zien dat het niet meer is: ik zie, ik zie Maar dat het is; ik besef. Op het ogenblik, dat u beseft en volgens het besef handelt, heeft u iets geschapen waardoor de vernieuwing ook voor anderen kenbaar dichterbij ga gekomen.

❖ Ik heb begrepen dat er ook een blauw-periode zou zijn in februari.

Die blauw-periode is er wel, maar ik geloof niet dat ze erg belangrijk is omdat de meeste mensen met weten en beseffen niet zo gemakkelijk verder kunnen komen. De blauw-periode kan, als je wetenschappelijk denkt, ineens nieuwe ideeën brengen. Ze kan je, als je religieus denkt, maar wel op een nuchtere manier, helpen om een nieuwe benadering te vinden. Je kunt

echter, niet zeggen. De blauw-periode maakt de mensen plotseling nuchter en ook niet rustig. Een blauw-periode die bewust wordt beleefd verandert inderdaad de aard van de spanningen zodanig dat je evenwichtiger wordt. De blauw-periode loopt op het ogenblik al en houdt aan tot ongeveer 12 februari. Dan krijgen we ineens die heel felle invloed daar achteraan waarover ik sprak en daardoor krijgen we ook die eigenaardige effecten.

❖ Krijgen we ook dromen in deze tijd? de men die heel duidelijk zijn en die iets betekenen?

Ja, dat gebeurt heel vaak. Maar u moet één ding niet vergeten dromen worden vaak in symbolen uitgedrukt en daarom is het heel moeilijk om ze juist uit te leggen. Als u dat niet kunt, zet ze dan maar voorlopig opzij. Dan komt er wel een ogenblik dat u ineens weet wat voor betekenis ze hebben. Dat in een slaaptoestand, dus in een absolute ontspanning, geestelijke invloeden veel sterker op u kunnen inwerken dan anders, is ongetwijfeld waar. Dat betekent dan dat u daardoor een nieuwe visie kunt krijgen op uzelf of op bepaalde aspecten van uw leven. Maar alleen als u de symbolen kunt begrijpen. Op het ogenblik, dat u zich zit af te vragen; betekent het nu A of B, wacht dan maar tot een ander C zegt.

❖ Maar als dromen je steeds bijblijven, waarom is dat?

Dan is er iets wat in uw leven erg belangrijk is of wat geestelijk voor u belangrijk is. Beide zijn mogelijk. Als de droom zich steeds blijft herhalen, dan geef ik u de raad om op te letten op datgene wat in die droom anders is. Want het is datgene wat steeds wisselt dat duidelijk maakt wat ze betekent. Het gelijke beeld is over het algemeen een associatiebeeld van uzelf, maar datgene wat er elke keer in verandert, dat is de feitelijke boodschap die achter het associatiebeeld ligt. Dus let op die veranderende associaties, dan komt u tot een erkenning van iets wat zich in u afspeelt en wat heel wat van buitenaf is geïnduceerd.

WISSELVALLIGHEDEN

Wisselvalligheden zijn de zaken die we nog niet kunnen overzien. Het is de voortdurende afwisselingen van de frustratie van onze verwachtingen. Het is datgene wat anders gaat dan wij meenden te kunnen weten. Maar in feite zijn we deel van een groot geheel en in dat geheel veranderen de evenwichten voortdurend.

Als wij begrijpen dat wij deel zijn van dit geheel en dus zelf met ons oordeel en onze verwachtingen nooit bepalend kunnen zijn voor de werkelijkheid, dan zullen wij de z.g. wisselvalligheden gemakkelijker opnemen. Wij zullen ons er minder van aantrekken en we zullen daardoor ook als vanzelf gemakkelijker het schema gaan aanvoelen dat er achter ligt. En dan blijkt dat achter alle wisselvalligheden toch wel degelijk een vaste lijn te vinden is.

Het is geen lotsgebonden lijn, maar het houdt wel direct rekening met de inhoud van alle persoonlijkheden die bij de wisselvalligheden betrokken zijn. Als alle mensen op een gegeven ogenblik hetzelfde denken, dan maken zij vaak iets waar. Dat kun je op een voetbalveld zien. Iedereen denkt: schop die benen weg! en dan gebeurt dat ook onmiddellijk.

Realiseer u dus: wisselvalligheden bestaan voor ons, maar in wezen zijn het onontkoombare en logische ontwikkelingen voortvloeiend uit het geheel van de persoonlijkheden binnen het kader van de mogelijkheden waarin zij zich bewegen.

Dan komt de erkenning, alles is volgens plan. Ik heb binnen het plan de mogelijkheid mijn eigen positie te veranderen, maar ik moet er altijd rekening mee houden dat dan ook de positie van anderen een wijziging ondergaat.

In de samenhang tussen deze wijzigingen die ik zelf tot stand breng en datgene wat buiten mij als gevolg daarvan gebeurt, zal er toch een evenwicht blijven bestaan. Dat evenwicht in mij

vindend kan ik geestelijk en vaak ook stoffelijk de wisselvalligheden maken tot iets wat voor mij toch altijd nog een kleine meevaller inhoudt.

Ik heb geprobeerd om er zo goed mogelijk iets over te zeggen. Ik hoop, dat u begrijpt dat ik in de laatste overweging ook gedoeld heb op uw eigen karakter, het karakter van anderen en datgene wat zich zo afspeelt. Als u daar zelf maar rekening mee houdt, kunt u door zelf bij te sturen altijd heel veel in bedwang houden. Het eerste dat u in bedwang moet houden is altijd uw eigen ik.

LES 6 - DE PUBERALE APOCALYPTICI

Er is in deze tijd over de gehele wereld een ondergangsgedachte te vinden die soms onderstreept schijnt te worden door economische moeilijkheden en andere kwalen, maar die in wezen eigenlijk wijst op het onvermogen van de mens om zich aan te passen aan de werkelijke omstandigheden. In een vernieuwing van de mensheid, zoals die zich tegenwoordig afspeelt, zal de mens wel degelijk zijn levensgewoonten en zijn mogelijkheden moeten aanpassen aan de werkelijkheid en daarnaar gaan leven. Tot nu toe heeft Moeder Aarde redelijk goed voor de mensen gezorgd. Nu wordt het tijd dat de mensen redelijk goed voor Moeder Aarde moeten gaan zorgen. Juist dat aspect schijnt hen tot allerlei ondergangsgedachtén te verleiden.

Ik heb boven dit onderwerp gezet: de puberale apocalyptici omdat in zo vele gevallen toch op een wat puberale manier de ondergang van de wereld wordt verkondigd. Laten wij enkele punten ervan eens onder de loep nemen, misschien dat het interessant is.

In de eerste plaats: Binnen 6 jaar heeft Rusland West-Europa bezet. Als dat gebeurt, dan hebben we medelijden met Rusland. In ieder geval moeten wij er rekening mee houden dat dit alleen kan geschieden, indien de mensen niet in staat zijn om hun eigen machtsstreven een beetje in te tomen en daarvoor in de plaats te zoeken naar een mogelijkheid tot samenwerking, zelfs als ze offers vraagt.

In de tweede plaats; Er zijn mensen die zeggen: Wij leven in de tijd van de Apocalyps, want de Ruiters staan klaar om uit te rijden. Nu zullen ze waarschijnlijk via de ruitersporen moeten gaan, want er zijn overal politieverordeningen. De Ruiters van honger, oorlog, pest en dood zijn al losgelaten op de wereld vanaf het begin. Telkenmale weer zien we overal aardbevingen. We zien pest. We zien overal hongersnood. Kortom, er zijn steeds weer omstandigheden waardoor de mensen bang zijn. Maar de angst, van de mens komt voort uit zijn onvermogen om te begrijpen hoezeer hij onderworpen is aan de krachten van de aarde waarop hij woont. En omdat hij niet in staat is om in harmonie te leven met deze grote planeet en de entiteit die daarin leeft, zal hij voortdurend worden geconfronteerd met de disharmonieën die hij voor een deel toch zelf tot stand brengt.

Een verkondiger van het einde van de wereld vindt het over het algemeen aangenaam dit te mogen zeggen. Hij spreekt er wel over met een gebaar van; wat een ellende breng ik u. In wezen bedoelt hij toch eigenlijk: Kijk, ik zal er niet onder lijden maar u wel, want ik ben uitverkoren en u moet het maar afwachten. Dat afwachten is voor sommigen nog niet genoeg. Zij zeggen doodgewoon; Wij zijn uitverkoren en u wordt verdoemd. Zij zijn in ieder geval iets definitiever. Ze gunnen een ander ook wat. Dit is een bewijs van geestelijke onrijpheid. Ik zal proberen duidelijk te maken waarom.

Het leven is een continuïteit. Er is niet een leven dat ophoudt. Er is een leven dat in steeds nieuwe vormen zich voortdurend voortzet. Zodra wij beseffen dat leven een verschijnsel is van bestaan, zullen wij het bestaan op zichzelf belangrijker achten dan het leven. Daar waar dit gebeurt, zal ons bestaan (de essentie van de mens in de plaats gaan treden van de uiterlijkheden waaraan hij zich nu altijd heeft vast geklampt.

Een nieuwe mens moet leren leven met zijn innerlijke krachten en te werken vanuit zijn innerlijke krachten. Maar als je over die krachten beschikt, dan zullen zeer vele instanties, instellingen en autoriteiten in wezen overbodig worden.

De mens, die in zich de werkelijkheid vindt,, zal niet worden gedreven door angsten en begeerten zoals vele anderen, omdat hij weet dat ze allemaal maar zeer tijdelijk zijn, vergankelijk.

De mens, die in zich de waarheid heeft bevonden van het werkelijke bestaan, zal in de vormen van het stoffelijke bestaan proberen juist zijn grote geestelijke harmonie tot uiting te brengen en daardoor een voortdurende verbondenheid bereiken met andere zielen die in de stof leven. Waar men niet in staat hiertoe is of deze dingen niet wenst te doen omdat men meent dat men belangrijker is dan al het anderen, daar mag toch zeker worden gesproken van puberaal gedrag. Dat is tegenwoordig inderdaad het geval.

Als wij kijken naar b.v. het optreden van Reagan (een naam overigens die voor Nederland heel aanvaardbaar moet klinken gezien het klimaat), die langzamerhand in staat is om alle West-Europeanen te beschouwen als een soort indianen vaat een nog vriendschappelijke stam en al degenen die het niet met hem eens zijn als mensen die eenvoudig moeten worden afgeslacht omdat per slot van rekening de tocht naar het westen niet kan stilstaan: Het is misschien vreemd als je die man zo bekijkt.

Maar als we ons realiseren dat een dergelijke man uit zuiver politieke overwegingen een regime steunt waarin ontzettend veel martelingen worden bedreven op een wrede en afzichtelijke manker die ik u niet beschrijf (ik wil u namelijk niet misselijk naar huis sturen), dan zal u duidelijk worden dat dergelijke mensen zich niet realiseren wat werkelijkheid is. Zij weten niet eens wat ze zelf werkelijk zijn. Ze weten niet wat ze zelf werkelijk doen. Dergelijke mensen zijn de pubers die op het ogenblik nog de touwtjes in handen hebben op de wereld, terwijl de mensheid langzamerhand toch tot rijpheid wordt gedreven. Want als ze niet innerlijk rijp wordt en komt tot een harmonische samenwerking die niet op dwang is gebaseerd, zal ze niet in staat zijn te overleven.

U denkt waarschijnlijk; nu komt hij ook nog met een ondergangsgedachte. Ik geloof daar niet in. Ik geloof niet in een ondergang omdat er altijd voldoende mensen zullen zijn die leren dat je moet terugvallen op jezelf, op de kern van je wezen, op datgene wat je innerlijk als juist ervaart: En als je dat leert de en, kun je de contacten vinden - geestelijk en anderszins - met gelijk gestemden. Dan zul je weten wat er in anderen leeft. Dan zul je weten wat er met anderen gebeurt. Dan zul je steeds gevoeliger worden voor al die krachten om je heen en zul je daardoor steeds beter kunnen reageren en steeds minder geneigd zijn alleen jezelf en je eigen voordeel te zoeken.

Een vernieuwing zoals die zich afspeelt, heeft natuurlijk een bepaalde ondergang ten gevolge, dat is duidelijk. Maar laten we eens een voorbeeld nemen. Zolang in Nederland de verschillende omroepzuilen in staat waren om in beslotenheid als een soort monopoliehouders onderling de macht te verdelen konden ze heerlijk met elkaar klessebessen, met elkaar vechten en ondertussen anderen voorzetten wat hen goed dacht. Nu echter steeds meer buitenlandse zenders bereikbaar worden voor een steeds groter deel van het Nederlandse volk, kunnen zij dit niet meer volhouden. Het blijkt, dat datgene wat zij hebben beschouwd als een heilig principe nu niet meer houdbaar is. Dan staan ze voor de keuze om zich aan te passen aan de nieuwe omstandigheden en zo zichzelf instand te houden of zich niet aan te passen, principieel te blijven maar wel ten onder te gaan. Dat komt, omdat ze eenvoudig niet in staat zijn geweest de werkelijkheid van degenen die hun leden waren (moeten we misschien zeggen hun onderdanen) te begrijpen. Dat ze niet konden inzien dat zeer veel mensen wel voorlichting wensden, maar damwel een accurate. Dat zeer veel mensen wel degelijk interesse hebben voor vermaak, maar dat dat vermaak een zekere kwaliteit moet bezitten en het niet al te belerend mag worden.

In dezelfde situatie bevindt zich op het ogenblik de wereldpolitiek. Een groot gedeelte van de mensen, die in de politiek zitten, hebben geleerd dat zij eigenlijk beslissingen nemen ten bate van de menigte zonder te begrijpen dat de menigte lang niet altijd wil wat zij theoretisch gezien het beste vinden. Zolang hier nu sprake is van omstandigheden waardoor iedereen toch nog redelijk het zijne kan krijgen, is er niets aan de hand. Maar op het ogenblik dat er armoede ontstaat, krijg je een verdeeldheid van groepen tegen elkaar. Dan krijg je uit het gepredikte egoïsme dat uit de politiek is voortgekomen op den duur een zodanig groot groepsegoïsme dat samenwerking niet meer mogelijk is. En wil je dan een andere richting kiezen, dan zul je dat niet meer moeten zoeken op politiek vlak. Dan moet je zoeken naar een

vlak waarop je werkelijk de belangen van een ieder dient zo goed je kunt, maar dan wel volgens reële omstandigheden en volledige eerlijkheid.

Als men dat kan de en, dan is het mogelijk dat het groepsegoïsme langzaam maar zeker slinkt en de mensen inderdaad weer komen tot een reële samenwerking. De politiek wil echter nog steeds haar eigen staatje hebben.

Kijk eens, West-Europa heeft een enorm vermogen, een enorme slagkracht, een enorm reservoir aan voedingsmiddelen maar ook aan andere materialen zodat West-Europa zichzelf zou kunnen bedruipen, mits West-Europa een eenheid zou zijn. Zolang de mensen tegen elkaar verdeeld blijven omdat zij, die de macht hebben, niet bereid zijn de macht zij het ook maar enigszins te delegeren aan anderen, zullen we altijd zien dat men elkaar te gronde blijft richten.

Er zijn typische voorbeelden van bondgenootschappen waarin de mensen, alleen omdat ze vechten voor hun eigen belangen en voor niets anders, de hele samenwerking belachelijk zijn gaan maken en op den duur hebben gemaakt tot een molensteen die om de hals hangt van de economische nek van het hele Europese rijk. Wie zich dat realiseert, zal zeggen; De vernieuwing kan dus niet uitgaan van buiten af.

Wij hebben al eens eerder gezegd,. De vernieuwing gaat uit van onderaf. Dat is ook begrijpelijk. Want juist de mensen, die zich niet eerst in een situatie van onwerkelijkheid hebben gebracht waarbij ze alleen nog maar rekening houden met begrippen die voor anderen niet tellen, zullen inzien dat zij op een gegeven ogenblik eenvoudig móéten samengaan. Niet meer in de termen van onderlinge belangenstrijd of van een elkaar steunen om belangen te verwezenlijken, maar doodgewoon een elkaar helpen om mens te blijven. Als dat gebeurt, zullen we zien dat de eerste volwassenen niet voortkomen uit de regerende kasten, maar juist bij degenen die in feite aan de grens leven van het z.g. maatschappelijke welzijn.

Het is interessant om dit te constateren. Wij hebben bij vernieuwingen al met zoveel verschijnselen te maken gehad die opzienbarend zijn geweest. Ik denk aan b.v. Flower Power, de Provo-beweging, de Krakersbeweging, de Jonge Anarchisten, de Rode Garde en wat dies meer zij. Allemaal groepen die in feite deelverschijnselen zijn.

Groepen die op dit ogenblik proberen te reageren zoals de gemeenschap tegenover hen reageert. Dat wil zeggen, dat zij nog steeds grijpen naar middelen die niet aanvaardbaar zijn. Zij begrijpen niet dat ze een broederschap moeten vormen die niet alleen beperkt blijft tot onderlinge belangen, maar die wordt uitgebreid tot het geheel. Ze zijn in ieder geval al zover dat ze zich hebben losgemaakt uit het starre korset van regels waarin de mens eigenlijk voortdurend een onmondigheid en gelijktijdig een vergroting van egoïsme wordt opgedrongen. Zo bezien kunnen we zeggen: dat de apocalyptici in zekere zin gelijk hebben.

Deze tijd betekent de ondergang van de bestaande systemen. U kunt dan onder de systemen verstaan: kapitalisme, socialisme in welke vorm dan ook. Al deze systemen zijn niet meer houdbaar, omdat de mensen die ze hanteren uitgaan van rigide regels die niet meer van toepassing zijn op de werkelijkheid zoals die op dit moment in de wereld bestaat.

Het is ook duidelijk, dat deze systemen juist door hun bestaan een geestelijke verandering proberen af te dwingen. Een verandering die de apocalyptici zien als een oriëntering in hun richting maar die feitelijk leidt tot een groter samengaan, een veel groter onderling begrip bij degenen die zij menen onder dwang te houden.

Dit is een van de grote gevaren die Rusland nu bedreigt. Het is een van de redenen van de onrust die weer is opgelaaid in China. Het is een van de redenen dat tradities worden bedreigd in Japan. En het is ook een van de redenen waarom nu in Nederland een steeds grotere onzekerheid is ontstaan op elk terrein. Realiseer u dit.

Besef, dat wij in deze tijd zitten met een vernieuwing van denken, die niets meer heeft te maken met 'ik weet wel wat goed voor je is', maar die eerder uitgaat van 'ik besef wat goed voor mij is, maar ik, zal het alleen waarmaken, indien het ook aanvaardbaar is.voor jou.'

Hier zien we dan allerlei varianten naar voren komen die op het ogenblik steeds meer in de maatschappij doordringen en welke op zichzelf kentekenend zijn. Ik denk hier b.v. aan al die kleine pressiegroepjes zoals o.a. de Rooie Vrouwen, de Feministen. Ik denk aan die kleine groepen die voor vrijheid zijn op dit terrein of op dat terrein. De mensen die uitgaan van het standpunt dat er seksuele vrijheid moet zijn omdat de mens in staat moet zijn om zijn eigen keuze te maken en al dergelijke dingen meer.

Dat klinkt nu nog erg vreemd en wonderlijk. En als er nog andere dingen bij te pas komen, zoals b.v. de anti-abortuswetgeving, dan weten we natuurlijk dat alle moralisten plotseling op hun achterste benen gaan staan en helemaal vergeten dat ze gelijktijdig wel bereid zijn om een leger in stand te houden dat wordt getraind om volwassenen te de den.

Kijk, deze dingen zijn natuurlijk heel begrijpelijk. Maar die kleine groepen met hun invreten in de vaste ordening, in dat z.g. gemeenschappelijk geweten van de maatschappij zijn eigenlijk de krachten die duidelijk maken dat de vernieuwing onvermijdelijk en noodzakelijk is. Ik wil niet zeggen dat ze altijd in alle principes gelijk hebben. Maar ik zeg wel dat zij juist door de verandering van opvatting die zij onder ogen brengen van de gehele menigte waaruit een volk, waaruit de mensheid bestaat langzaam maar zeker ook een vernieuwing denkbaar maken. Een vernieuwing waarbij mensen niet meer oordelen over anderen vanuit zichzelf en hun gedragsnormen, maar alleen oordelen aan de hand van harmonie of om contacten met anderen te bereiken:

De apocalyptici zijn inderdaad pubers: Zij denken dat ze de hele wereld kunnen regeren: Ze denken dat ze alle wijsheid in pacht hebben.

Ze menen dat zij wel even kunnen zeggen wat God moet doen met een wereld waarin zij niet meer weten hoe ze moeten leven. Maar zij hebben het mis. Als ze eerlijk zijn, dan zeggen ze:

De enige Apocalyps die we kunnen aanwijzen is de Apocalyps van ons denken en ons systeem, van onze kerkelijke onfeilbaarheid, van onze openbaringen, van onze regels van moraal, van onze juridische en andere argumenten. Want langzaam maar zeker gaan die te gronde.

De mensheid moet leren samenwerken. Maar samenwerken gaat niet meer, als je de mensen steeds bindt aan regels die feitelijk de mensen tegen elkaar verdelen. Indien de mensheid als eenheid gaat reageren, dan kan deze mensheid de wereld weer bewoonbaar maken. Dan kan deze mensheid voor de wereld gaan zorgen en de aarde de krachten weer teruggeven die zij eens aan de aarde en de natuur ontnomen hebben. Dan kan de mensheid inderdaad leren om werkelijk te leven. Werkelijk leven is iets anders dan 8 uur per dag werken; kastje kijken en zuipen.

Beste vrienden, er is een vernieuwing gaande. Een zeer intense en grote vernieuwing. Binnenkort zullen verschillende facetten daarvan kenbaar worden. De mensen moeten leren begrijpen dat zij alleen in samenwerking en ook ten koste van persoonlijke offers met anderen een eenheid, een harmonie kunnen bereiken waardoor hun eigen leven betekenis heeft en waardoor de gemeenschap als zodanig geestelijk en anderszins sterker wordt. Zolang men alleen maar uitgaat van eigen belangen en bereid is anderen daarvoor te gronde te richten, zal men ontdekken dat men ook zichzelf vernietigt.

Deze zelfvernietiging zal niet tot het einde worden doorgevoerd. Integendeel, het is aan te nemen dat in de komende twee jaar zoveel gaat gebeuren juist op dit terrein dat een zelfvernietiging van de mensheid niet eens meer denkbaar is.

De Ruiters van de Apocalyps zijn nu weggereden van de ruiterspaden. Het enige dat er overblijft, is een verwarde mensheid die moet zoeken naar de nieuwe betekenis van het mens-zijn

De nieuwe betekenis van het mens-zijn is in de eerste plaats medemens zijn en daarna pas van je eigen standpunt of je eigen specialisatie gebruikmaken. Deze vernieuwing voltrekt zich zo snel dat sommigen onder ons op het ogenblik aannemen dat in de 90-er jaren dit alles voltooid zal zijn: Dat wil zeggen, dat de mensheid dan kan beginnen aan een hernieuwde opbouw, een hernieuwde ontwikkeling van de gehele aarde en van de mensheid naar een hoger geestelijk en materieel peil.

❖ Kunt u de rol van de Jonge Anarchisten wat duidelijker maken?

Ik zal proberen het heel kort te doen. Hun taak is in wezen het verstoren van de bestaande patronen waardoor de mensen worden geconfronteerd met de mogelijkheid van anders denken en anders bestaan. Als dergelijke groepen consequent vanuit zich verder gaan en niet proberen anderen te discrimineren -dat laatste is erg belangrijk – dan betekent dit dat ze steeds meermensen duidelijk maken dat er andere manieren van leven en denken mogelijk zijn. Het is juist deze mogelijkheid die in een toestand van nood sterker doordringt tot de mens en daardoor zijn eigen aanpassing aan de nieuwe en noodzakelijke levenscondities en de samenwerking in de toekomst mogelijk maakt. Met andere woorden, het zijn op het ogenblik de verstorende factoren waardoor de kast een beetje uit de lijn hangt, een Kabinet misschien in delen uit elkaar valt, maar het wel mogelijk wordt om in plaats daarvan iets te construeren waaraan de mens wel iets heeft.

De Jonge Anarchisten zijn niet de verlossers der mensheid. De verlossers der mensheid bestaan niet.

LEVEN IS BESEFFEN

Leven zonder besef is waardeloos, omdat je eenvoudig niet weet dat je leeft. Op het ogenblik, dat je beseft dat je leeft, wordt het leven van betekenis omdat het voortdurend nieuwe mogelijkheden tot beseffen biedt.

Naarmate wij meer leren beseffen, zullen wij in ons meer tegenstellingen moeten verwerken. Wij moeten niet denken dat wij door ons besef de vragen kunnen beantwoorden. Integendeel, voor elke vraag die wij beantwoorden ontstaan er vijf nieuwe. Maar het gaat er ook niet om het definitieve antwoord te vinden op alle vragen. Het gaat er om onszelf uit te breiden, zodat het heelal en de mogelijkheden van het heelal, die wij in ons kunnen bevatten, steeds groter worden.

Wij zijn eigenlijk de herscheppers van de mensheid, de herscheppers van de kosmos. Wij zijn zelf goden die innerlijk beelden opbouwen, hele sterrenstelsels, galacties samenvoegen en daarin het leven doen ontstaan volgens onze eigen normen. Zeker, het zijn dromen, althans vanuit menselijk standpunt. Maar als wij beseffen, dan hebben wij de kracht van het leven om ons in dit besef tot steeds grotere mogelijkheden te voeren:

Een vernieuwing gaat niet alleen maar uit van wetenschap. Ze gaat uit van besef. Besef is iets anders dan wetenschap. Besef is erkenning zonder dat daarbij de formulering noodzakelijk is die haar misschien tot wetenschap zou maken, mits anderen die formulering wenselijk te aanvaarden. Wij hebben te maken met werkelijkheden, niet met allerlei theorieën. Wij hebben niet te maken met regels ten aanzien van de menselijke geest of de menselijke ontwikkeling en de structuren van de kosmos. Wij hebben te maken met het besef van de waarden waarbinnen wij leven en onze mogelijkheid om binnen die waarden onze eigen leven te bepalen.

Leven is beseffen. Om te komen tot een werkelijke ontplooiing in deze mensheid moet men uitgaan van hetgeen men zelf is en de et. Onthoud daarbij één ding: U kunt nooit een ander bepalen. U kunt beseffen wat er is en u kunt binnen de beseffte mogelijkheden proberen uzelf te zijn zo goed u kunt. Dat op zichzelf betekent reeds dat u steeds meer deel wordt van het geheel waarbinnen u leeft.

Deel zijn van het geheel: Een van de dingen waaraan de mens zich steeds probeert te onttrekken, omdat hij het niet aanvaardbaar vindt én hij voor zichzelf een uitzonderingspositie opeist, omdat hij niet in staat is voor zichzelf de beperkingen als redelijk te zien die hij anderen meent te moeten opleggen.

Maar vrienden, als wij beseffen wat de werkelijkheid is - ook als we haar niet kunnen formuleren - dan kunnen wij haar leven. Dat wil zeggen Wij kunnen haar maken tot een nieuwe bron van waarden waaruit wij beseffen.

Het groeien van het bewustzijn is een van de dingen in het leven, welke voor de mens altijd belangrijk is geweest, al van de oudste inwijdingsmysteriën af. Maar het bewustzijn van uzelf alleen helpt u niet verder. Pas wanneer u de relatie tussen u en het oude leert erkennen, komt u verder.

Besef wie u bent. Maar besef ook waarvan u deel bent. Het is deze gehele ontwikkeling waardoor het leven zijn bijzondere betekenis krijgt.

De enige werkelijkheidswereld waarmee u te maken heeft is de stof. Alle andere werelden zijn ideeënwerelden. De enige wereld die niet in alle opzichten manipuleerbaar is en blijft door uw bewuste en onbewuste inhouden is de stoffelijke wereld waarin u leeft.

Leven in die stoffelijke wereld betekent juist daardoor de mogelijkheid te hebben om steeds meer feitelijke tegenstellingen, feitelijke oorzaak-en-gevolgverhoudingen te erkennen. In deze erkenningen vindt u de weg tot vernieuwing.

Een vernieuwde mens is geen mens die bezig is om anderen de les te lezen. Maar hij is wel een mens die in staat is: om vanuit zichzelf in een diep bewustzijn van zijn wezen en van de wereld waarin hij leeft altijd de juiste weg te kiezen, zodat voor hem de innerlijke harmonie steeds bewaard kan blijven, en dat hij gelijktijdig deze harmonie naar buiten toe kan uitstralen.

Mensen, die met elkaar samenwerken en elkaar beseffen voor wat ze zijn: medemensen gebonden in één harmonisch streven, zullen daardoor weten wat leven betekent. Want wie alleen is kan met al zijn weten niet tot leven komen. Maar wie deel is van een groot geheel en zo tot beseffen komt van al datgene wat hij eens alleen als weten heeft gekoesterd, zal de waarheid zien. En wie de waarheid ziet, vindt de weg tot de bereiking.

ONTWAKING

Wereld van slaap en van dromen. Nachtmerrie waarin demonen met je worstelen en godinnen je naar boven dragen tot in de tuinen van de hemelen en dan de werkelijkheid.

Traag beroert het lichtje ogen. Traag aanvaardt het besef de vaste waarden om je heen. En dan besef je; nu roept mij de taak. Nu moet ik werken. Nu moet ik zijn. Nu ben ik deel van het gebeuren en is het gebeuren mede afhankelijk van de juistheid waarmee ik handel.

Ontwaken is een terugkeren in de onvermijdelijkheid van de grote wereld. Ontwaken is deel gaan hebben aan de werkelijkheid die wordt uitgedrukt in al die factoren die tezamen de basis vormen voor alle zijn en alle waan. Indien gij wilt ontwaken, leer te rusten, want wie rust kan dromen.

Wie droomt zal beseffen. Wie beseft, wordt door de droom zelf tot ontwaken gedreven. En wie ontwaakt, kan de lasten dragen die hij zonder rust niet zou kunnen heffen. Hij kan de taak vervullen die in het geheel de zijne is zonder te falen tegenover zichzelf of tegenover de kracht waaruit hij leeft.

TRILLING

Voortdurend pulseert het leven. Soms is het negatief, soms is het positief. Steeds weer verandert het en toch is het zichzelf, juist door de wisseling waaruit het voortbestaat.

Het leven is een trilling, omdat in het besef, dat rustend is, het binnendringen van het feit betekent dat het "ik" een trilling ondergaat waarmee omschreven wordt het feit zoals het in het "ik" betekenis heeft en in het "ik" een werkelijkheid kan worden.

Trilling is een term die wij gebruiken om alles te omschrijven wat er in en uit ons ontstaat. Wij spreken van trillingen, omdat het hele leven een voortdurende fluctuatie is van waarden waarin niets werkelijk bestaat behalve de kracht die de oorzaak is en de middenstof van al wat er rond ons is en voortbeweegt.

Zo omschrijven wij onszelf als een trilling, afgestemd misschien op het hoogste Zijn. En toch, in werkelijkheid zijn wij slechts datgene dat wij reageren - zuiver en beseft - op datgene wat uit de enige werkelijkheid ons wezen beroert en in ons doordringt.

Wie werkelijk alle trillingen wil optellen, hij kan daaraan tienduizend levens besteden en tot geen einde komen. Maar wie beseft: wat mij beroert, de trilling die in mij ontstaat als gevolg van al wat er rond mij is, daar heb ik gevonden de waarheid, de werkelijkheid waaruit ik leven moet.

De kracht, die in mij voortbestaat als gevolg van de trilling die ik heb ondergaan, is gelijktijdig de bron van al wat ik kan uitzenden naar de wereld totdat de trillingen van alles en al één en harmonisch zijn geworden tot het antwoord op de eerste trilling waaruit het Al is ontstaan.

Wanneer de gehele schepping één harmonie is geworden, dan spelt zij het ene woord dat staat aan het begin van het Ontstaan.

N.B. Wegens ziekte van het medium is Cursus I slechts beknopt in het 2e gedeelte van Cursus II behandeld.

De redactie.

LES 7 - DE RUITERS VAN DE APOCALYPS

Als wij in deze tijd kijken naar de onheilsverwachtingen die er overal zijn, dan worden we eigenlijk getroffen door de neiging van vele christenen te verwijzen naar de openbaring van Johannes en vooral naar het laatste gedeelte; de periode die aan het oordeel vooraf schijnt te gaan. Het is alsof de mensheid een beetje de hoop heeft opgegeven. In een tijd waarin men zich bezighoudt met vernieuwing - en dat zou in deze tijd moeten zijn - is het erg belangrijk eens even na te gaan waar de oorzaken liggen waardoor die moedeloosheid ontstaat én wat eventueel de negatieve uitwerking ervan kan zijn.

Wij kunnen ons natuurlijk tegen het ondergangdenken van de mensen verzetten met de kreet: ach, het zal wel meevallen. Maar is dat waar? Ik geloof het namelijk niet. Het is duidelijk, dat iedereen een verontschuldiging zoekt voor zaken die aan de gang zijn.

Als men u vertelt dat hongersnood onvermijdelijk is, dan wijs ik alleen maar op de grote hoeveelheden voedingsmiddelen die overal in de wereld in feite worden gebruikt als veevoeder of liggen te rotten. Als men het heeft over de noodzaak tot vrijheid voor alle volkeren en over de strijd en het bloedvergieten dat onvermijdelijk daaruit voortkomt, dan ben ik geneigd mij af te vragen, of men de mensen wel vrijheid kan geven voordat ze weten wat dat is.

Als iedereen roept dat er een geestelijke ondergang is omdat er zoveel secten zijn, dan ben ik geneigd te zeggen: Lieve mensen, als er zoveel secten zijn, dan komt dat alleen omdat de kerken falen. Het is een kwestie van kijken naar de zaak. Ik wil proberen duidelijk te maken wat de gemiddelde mens op het ogenblik moet ondergaan.

Oorlogsdreiging. Problemen in Polen. Zal daar een wereldoorlog uit voortkomen of niet? Mogelijk is het. De grote conflicten in Afrika en Zuid-Amerika. De grote conflicten in Midden-Amerika., Overall opstand, overall oproer. Wat zal China wel de en? Wij weten het niet. Ondertussen zakt de economie langzaam maar zeker in elkaar. Alles wat we willen eten en drinken is ongezond. Alles wat we doen is verkeerd. Wat blijft er eigenlijk nog over om voor te leven? Je zoudt zeggen; een mens wordt tegenwoordig geboren om te zien op hoeveel verschillende manieren hij kan sterven. Dat je daardoor negatief wordt is begrijpelijk

Aan de andere kant kun je ook weer niet zeggen dat het niet waar is. Je kunt niet zeggen dat er helemaal geen reden is om je ongerust te maken over alle martelingen en onderdrukking die er in de wereld plaatsvinden. Zo min als je kunt zeggen dat het dwaas is om je druk te maken over de gevaren van o.a. atoombommen, kerncentrales en al die andere dingen. Ze zijn wel degelijk gevaarlijk. Hetzelfde is het met de economie: er is wel degelijk reden om je zorgen te maken over een teruglopende economie omdat je weet dat de mensen de tering niet naar de nering willen zetten en daaruit dus geweld en allerlei problemen voortkomen. Maar als je zo wordt geconfronteerd met de onttakeling van alle vaste waarden, dan zul je misschien gaan zoeken naar iets wat een beetje meer zekerheid geeft.

Vernieuwing kan er alleen zijn, indien de mens weer zelfstandig wordt. Zelfstandiger word je, als je begrijpt dat je van anderen niets te verwachten hebt. En juist door de nadruk te leggen op alle negatieve zaken kun je de mensen wakker schudden, kun je hun duidelijk maken dat het leven niet iets is van alleen maar eisen stellen en verder heel gezellig doen. Je kunt de mensen duidelijk maken dat het niet aangaat anderen verwijten te maken, terwijl je zelf niet in staat bent je eigen zaken goed te regelen. Dat is pijnlijk.

Ik kan mij voorstellen dat er heel veel mensen zijn (in het grote zakenleven b.v.) die zeggen: Maar *wij* geven toch aan veel mensen werk. Wij moeten onze producten toch afzetten. Daar heeft u dan wel gelijk in vanuit uw standpunt. Maar laten wij ons dan eens afvragen, of uw producten wel zo nuttig en zo nodig zijn als u zegt. Pas als de mensen voor een keuze worden gesteld, is er een mogelijkheid dat ze gaan kijken naar hetgeen er voor hen het best is.

Een vernieuwing kan nooit beginnen, als je wordt overspoeld door allerlei zaken. Als je wordt overspoeld door positieve en negatieve reclame, helpt dat niet. Als je alleen maar wordt geconfronteerd met geruststellend nieuws, dan is dat dansen boven op een vulkaan. Als je alleen maar met negatief nieuws te maken krijgt, dan denk je dat er toch niets meer aan te doen is. Het gaat juist om de weg die je moet kiezen.

Ik wéét wat de gevaren zijn. Ik weet wat mijn mogelijkheden zijn en daardoor kies ik voor datgene wat ik persoonlijk kan zijn en kan doen. Niet mij beroepend op anderen of eisend van anderen, niet mij in een hoek laten zetten als iemand die het toch niet beter kan weten, maar gewoon door mijzelf te zijn en mijn weg te gaan. Want hoe willen wij een nieuwe wereld en een nieuwe mensheid krijgen, als iedereen de zaken maar laat gaan zoals ze gaan. Dat is gewoon niet denkbaar.

Wij zullen wel degelijk mensen moeten krijgen die zelf de handen aan de ploeg slaan. Mensen, die zelf zoeken naar middelen om desnoods prettiger te leven, om misschien hun medemensen werkelijk te helpen. Als je dat wilt krijgen, dan moeten die mensen eerst overtuigd zijn van de zaak. Zij moeten weten dat je niets kunt krijgen door erom te schreeuwen. En daarmee zitten we eigenlijk direct in het probleem van de vernieuwing, want de Ruiters van de Apocalyps gaan uit.

Dan is er hongersnood. Hongersnood is er op de wereld altijd. Maar laten we niet vergeten dat die er altijd geweest is.

Er is oorlog, zeker. Maar er is altijd oorlog geweest. Alleen al sedert de laatste wereldoorlog zijn er reeds 130 verschillende oorlogjes gevoerd. Daar behoeven we ons heus niet druk over te maken. Dat zijn geen engelen Gods die uitgaan om de mensheid te straffen. Dat zijn processen die zich afspelen in de mensheid. En zowel de hongersnood als de oorlogen zijn voor een groot gedeelte de manifestatie van het onvermogen van de mens om te leven als mens met de mensheid.

Moet er een nieuwe tijd komen, dan zal dat een tijd moeten zijn waarin de mens in de eerste plaats mens is. Geen consument, geen producent maar mens. Dan is het duidelijk, dat daaruit op een gegeven moment heel wat veranderingen zullen voorkomen:

Pestepidemieën zullen rondtrekken, zegt de Openbaring. Dat is mogelijk. Maar als de mensheid werkelijk wil (dat heeft ze meermalen bewezen), dan kan ze zelfs dergelijke epidemieën zeer snel de baas. Als ze maar werkelijk wil en het niet een kwestie is van: hoeveel kan ik eraan verdienen, maar hoeveel mensen kan ik helpen? Dan kan de mensheid ontstellend vlug reageren. Als wij ons dat ook realiseren, behoeven we voor de Ruiters van de Apocalyps heus niet zo bang te zijn voor een oorlog waarin vaders tegen zoons strijden enz. Het zijn allemaal leuke profetieën. Het is vaak zo geweest. Zelfs in de laatste wereldoorlog waren er families tegen elkaar verdeeld. De ene familie had het handje, de andere had de vuist. Ze maakten elkaar het leven onmogelijk en waren bereid elkaar om te brengen. Het zijn gegevens die niet alleen maar lopen gedurende de laatste jaren.

Als je nu eens niet uitgaat van een denkbeeld maar van een feit, dan wordt het wat anders. Als je geluk niet meer omschrijft als 'hebben' maar als 'zijn', dan wordt het ook anders. Als je begrijpt dat vreugde heel vaak kan liggen in heel kleine, onbelangrijke dingen en ook dat anderen misschien nog niet zover zijn, dan kun je al heel veel doen.

Een vernieuwing, zoals die zich afspeelt in deze jaren, is uit de aard der zaak een vernieuwing die vele mensen tot wanhoop brengt. Die de mensen doet wegvlugten in allerlei irreële denkbeelden waarmee ze zich verschansen achter 'het is zo erg nog niet' of in doen of denken hun ongenoegen uitleven in de wereld. Dat hebben we toch niet nodig? Wij moeten feiten kennen. Een nieuwe mens kan niet geboren worden alleen maar uit het negeren van een deel van de wereld - of het nu het goede of het kwade deel is- .

Als er een oordeel is (de engel met het zwaard), dan is het eenvoudig weer een keuze. Het wonderlijke is, dat in de meeste religies die keuze alleen aan God wordt toegekend. Al het andere moogt u zelf doen. U moogt zelf kiezen of u deugdzaam of zondig wilt leven. Als u te deugdzaam bent, dan is dat weer zonde in de ogen van anderen, want dan is het

hoogvaardigheid. God geeft ook ons de keuze. Dat klinkt weer erg vroom. Moeten wij dan zeggen Het onbekende geeft ons de keuze?

Wij kunnen kiezen hoe wij willen leven. Wij kunnen zelf kiezen wat voor ons juist is. Als wij die keuze verkeerd maken, dan worden we in de chaos meegesleurd, dan worden we ontmoedigd, dan beginnen we onmiddellijk verwijten te uiten tegen iedereen, dan gaan we protesteren, dan menen we dat je pressie moet uitoefenen. En als dat ook nog niet gaat, gooi er dan maar een atoombom op. Maar als we werkelijk beseffen wat er gaande is, dan gaan we grijpen naar ons innerlijk. Het is de geestelijke mens die overleeft, niet de andere.

Zeker, ik weet het wel, er zijn heel veel mensen die zeggen Het aantal overlevenden is 144.000. Goed. 144.000 is het z.g. volledige getal: 9. Het getal 9 is de mens die treedt voor God. De mens die treedt voor God is de mens, die in zich de kracht waaruit hij voortkomt durft ontmoeten.

Dit is niet een poging om de zaak even in het religieuze te trekken maar om duidelijk te maken waar het om gaat. Wij moeten in onszelf zoeken, niet in de wereld. En als we in onszelf zoeken, dan vinden we in ons wel datgene wat voor ons belangrijk is: onze kracht, onze noodzaak.

Die noodzaken hebben waarschijnlijk heel weinig te maken met politiek, met oliecrisis, met economie. Die innerlijke waarden hebben vooral te maken met de manier waarop we de wereld zien en beleven. De wereld waaruit we de kracht putten en de manier waarop wij die kracht weten te delen met alles wat er om ons heen is. Dan kunnen de Ruiters van de Apocalyps uitgaan zoveel ze willen, maar ons kunnen ze niet treffen, want wij dragen innerlijk, het juiste teken. Niet het teken van het Beest, maar het teken van God. Daarmee heb ik zeer waarschijnlijk veel van degenen, die al hun negatieve verwachtingen omtrent deze tijd putten uit de Apocalyps, zwaar teleurgesteld of misschien zelfs op hun te lange én zeer religieuze tenen getrapt. Maar feiten zijn feiten.

Mensen die zich losmaken van de maatschappij worden nu vaak negatief beschouwd. Zijn zij wel zo negatief? Dat wij hen als negatief beschouwen komt, omdat zij niet beantwoorden aan datgene wat algemeen gebruikelijk is: Als ze wegvlugten in drugs, als ze werkelijk drop-outs worden die helemaal niets meer zijn, alleen maar een soort parasieten, dan is dat negatief volgens mij. Want dan hebben ze één ding vergeten namelijk, dat je ook nog mens moet zijn.

Maar als iemand zegt; De hele gemeenschap, de hele maatschappij heeft mij niets meer te zeggen. Ik zoek mijn eigen weg. Ik wil leven vanuit een persoonlijk beleven van het bestaan: geluk. Ik zal mijn eigen metgezellen kiezen. Ik zal mijn eigen gedachten volgen. Ik zal proberen om alles wat ik aan licht en geluk heb ook nog met anderen te delen Dan zeg ik: Kijk, die mensen zijn misschien voor velen de vijanden in de maatschappij, want ze tasten de gevestigde orde aan, maar ze zijn gelijktijdig ook degenen die behoren tot de vernieuwing, tot de nieuwe era.

Het klinkt vreemd als je het zegt, maar ik kan mij niet voorstellen dat iemand, die b.v. aan politiek doet innerlijk zo verlicht is dat hij verder kan komen dan de beperkte belangen en het behoud van wat er nu is. En daar moeten wij juist overheen groeien. Dus is er sprake van een voortdurende uitholling van de maatschappij, van de instellingen en van alles wat daar bij behoort. En dat is niet negatief, dat is positief. Het is positief omdat de mensen, die zich onttrekken aan de regels van die maatschappij en zich niet vasthechten als parasieten aan die gemeenschap, die zichzelf proberen te zijn, zelf proberen te leven, op hun eigen manier werken, zoeken naar hun eigen alternatief dat zijn de mensen van de nieuwe tijd.

Dat zijn de mensen die de vernieuwing mogelijk moeten maken. Denkt u nu niet: o, wat hebben wij er veel van nodig. Het is namelijk zo dat een zeer kleine groep, die consequent haar eigen weg gaat en die weggaande niet probeert de bestaande orde aan te tasten maar duidelijk maakt datje buiten die orde gelukkiger kunt zijn, altijd aangroeit. Tien procent is meer dan voldoende. Als tien procent van de Nederlandse bevolking zou komen tot een nieuwe manier van leven, dan betekent het dat de gehele leefwijze van Nederland in twee generaties vokomen veranderd is. Als 1/10 van de mensen leert in zichzelf geestelijke krachten te gebruiken en met geestelijke krachten te werken, dan houdt dit in dat daardoor de gehele

mensheid zodanig nieuwe stimuli ervaart dat de vernieuwing onstuitbaar voortgaat en dat alle lege schillen van vroegere macht- en krachtsverhoudingen alleen maar op de weg achterblijven. Wij moeten niet negatief denken, maar we moeten wel beseffen dat het anders moet.

Dit is iets waarmee de doemdenkenden natuurlijk niet erg gelukkig zijn. Ook degene die zegt dat het allemaal wel meevalt, zal waarschijnlijk hier hevige protesten gaan uiten, want ze vinden allebei dat het moet vanuit dit kader. Zij zeggen: Wij moeten deze maatschappij omturnen. Goed, zet de maatschappij op haar kop en wat gebeurt er? De centen vallen uit de zakken, die ben je kwijt. Voor de rest blijft het precies hetzelfde waterhoofd dat je eerst had. Daar kom je niet verder mee.

Je kunt zeggen; Wij moeten de economie in stand houden. Die economie is een macht, maar ze is geen concrete macht. Ze is voor een groot gedeelte gebouwd op illusies, op overbodigheden, op exploitatie van op zichzelf al te zeldzame grondstoffen en materialen.

Natuurlijk, het is erg prettig, als u allemaal een nieuwe auto heeft, dan kunt u ook in de file staan. Maar zou het niet veel beter zijn om een auto te bouwen die in staat is om 50 jaar te rijden? Zeker, je zet niet zoveel auto's af. Je kunt er niet zoveel aan verdienen, dat is zeker. Maar aan de andere kant, als er dan auto's nodig zijn, heb je in ieder geval met een minimum aan materiaal een maximum aan transportmogelijkheid geschapen. Maar zo denken die mensen niet.

Iedereen die hoort dat je bezig bent met een nieuwe tijd er de vernieuwing die zich afspeelt, heeft zo het idee: je wilt alles uitroeien wat nu bestaat. Dat is niet mogelijk. Je kunt de klok nooit terugzetten. Maar je kunt begrijpen wat niet meer aanvaardbaar is en proberen in de plaats van het onaanvaardbare althans voor jezelf en je gemeenschap het aanvaardbare te stellen. En dan komt je verder.

Er zijn mensen die erg moeizaam worstelen met ideeën als b.v. anarchie. Anderen worstelen al even moeizaam met denkbeelden als volksreferendum: Waarom eigenlijk? In beide gevallen omdat het een aantasting zou kunnen betekenen van hun voorgestelde waarde, van hun voorgestelde orde. Maar is die orde zo belangrijk?

Je kunt natuurlijk zeggen: De Zwitsers hebben dat gedaan. De Zwitsers hebben gezegd, dat ze geen gastarbeiders willen hebben die een vestigingsrecht krijgen in hun land. Dat is erg vervelend voor de gastarbeiders. Ik zou niet weten waarom. Als die mensen er allemaal van overtuigd zijn dat het beter is dat ze niet worden overspoeld door allerlei vreemdelingen en dat als het nodig is zij zelf die karweitjes ook kunnen opknappen, dan zie ik niet in waarom ze dan progressief moeten besluiten, zoals dat heet.

Progressief is over het algemeen zonder limiet en zonder, denken aan de werkelijkheid. Die mensen hebben gewoon recht om dat te besluiten. Maar als in Nederland (neem nu maar een voorbeeld) datzelfde referendum een rol zou spelen, denkt u dan ook niet dat heel wat dingen anders zouden lopen dan ze nu lopen? Maar dat zouden de mensen zelf gekozen hebben, zelf geconfronteerd zijn met de consequenties van hun besluiten. Dan is het niet mogelijk om de een of andere politieke partij, groep of kerk als zondebok te nemen. Dan heb je het zelf gewild.

Met anarchie is het precies hetzelfde. Een mens, die voor zichzelf zorgt, en vanuit zichzelf leeft en werkt, is toch aanvaardbaar. Moet hij zich dan laten regeren door een ander? Moet een ander uitmaken welk pak je moet dragen, wat je gelooft, wat je denkt, wat je eet? Dat mag je toch zelf wel bepalen? Als je dat werkelijk wilt, ben je een anarchist. Ik geloof, dat anarchisme in de zin van vrij zijn altijd beter is dan wat er nu bestaat: leven in een onderling opgevoerde illusie die tot steeds grotere conflicten aanleiding geeft.

Geestelijk is het net eender. Je kunt natuurlijk erg nijdig zijn dat er zoveel mensen zich bezighouden met TM, met yoga, meelopen in de Krishna-beweging, meelopen in al die andere bewegingen. Maar waarom doen die mensen dat? Omdat ze geen houvast vinden. Wat is het enige houvast dat er werkelijk bestaat? Wij moeten dat goed begrijpen: Het enige houvast dat je hebt in de maatschappij, als je de illusies opzij gooit, is je eigen "ik" met je mogelijkheden

en capaciteiten en de God waaraan je diep in jezelf gelooft en verder niets. Een vernieuwing moet juist uitgaan van het doorbreken van de illusies waarin men leeft, het doorbreken van de waantoestanden.

Nu is het natuurlijk heel wat gemakkelijker om de Ruiters van de Apocalyps aan te kondigen dan zelf wat te doen. Wat is er feitelijk gebeurd?

Veel mensen zijn weggevlucht voor de feiten in allerlei stellingen, in allerlei aanvaardingen of verwerpingen. Maar ze ontwijken daarmee een werkelijkheid waaraan ze niet kunnen ontkomen. Omdat die feiten steeds duidelijker kenbaar en voelbaar worden, ook steeds meer vooruit te zien zijn ontstaat er zo'n grotere verdeeldheid. Men vreest de werkelijkheid omdat men zo graag wil dromen. Het is duidelijk dat het doemdenken daaruit voortkomt even goed als het optimisme van; wij redden het wel. Keep smiling and the sun will shine. Dat moet je in Nederland proberen. Ik zie heel Nederland grijzen en het regent dat het giet. door deze gedachtengang zullen meer en meer mensen komen los te staan van de gevestigde orde, van de gevestigde religie. En dan hebben ze nog niet eens een houvast. Maar die mensen moeten leven. Ze moeten verder gaan. En dan zijn hun enige middelen eigenlijk gelegen in henzelf.

In deze tijd zijn er allerlei invloeden die het paranormale in de mens bevorderen, maar ook de eigenleefwijze veranderen. 'Ik ga het nu eens op mijn manier de en,' zegt men dan. Maar dat is lastig voor anderen die erop rekenen dat u zult opereren zoals u altijd heeft gedaan. Maar dat is nu vrijheid. Die vrijheid manifesteert zich misschien aanvankelijk in een afwijking van de norm, maar ze betekent wel een verandering van mentaliteit.

Een verandering van mentaliteit op zich impliceert verandering van geestelijk leven, een andere volgorde van uitwisseling van ervaring tussen geest en stof. Juist als je meer op jezelf bent aangewezen, als je minder een weg kunt vinden, dan zul je ook eerder geneigd zijn te luisteren naar die stem diep in je. Dan zal dat werkelijke "ik" met al zijn geestelijke voertuigen meer en meer zich kunnen manifesteren in de stof:

Wat zijn dan de elementen die wij van de geestelijke wereld kunnen verwachten?

Een sfeer van licht is altijd ook een sfeer van harmonie. De sferen van schemering zijn altijd sferen van verval. De sferen van het duister betekenen altijd weer wanhopig isolement. Isolement kun je zo krijgen. Verval kun je overal zien: Daarvoor behoef je niet naar geestelijke waarden te grijpen. Dus is het enige dat overblijft het grijpen naar een harmonie die je niet ziet in de werkelijkheid, maar die je in jezelf beleeft en zelf waar kunt maken. Dat houdt in, dat steeds meer mensen - bewust of onbewust - zullen gaan zoeken naar iets in henzelf dat het leven de moeite waard maakt, het niet meer afhankelijk stellen van anderen. Het betekent, dat steeds meer mensen door die grote geestelijke krachten mede geleid en gedreven worden. En dat houdt weer in dat ze steeds beter en vollediger kunnen reageren op de bewustzijns waarde van de geest en van het menselijk bovenbewustzijn die altijd rond alle mensen aanwezig zijn.

In het begin zal het echt frustrerend zijn. Als je bij wijze van spreken een geheime vergadering belegt, dan zijn er mensen die het geheim al hebben afgelezen voordat je het besluit hebt genomen. Zij zijn al aanwezig voordat er eigenlijk wat aan de gang is. Er zijn heel wat voorbeelden van snelle conclusies in de journalistiek op het ogenblik. Dat is heus niet alleen een kwestie van voorspellen maar van voorvoelen. Dat zijn mensen, die zich op de een of andere manier al hebben losgemaakt van het gedwongen denken in vaste lijnen. Als we daaraan de geestelijke elementen kunnen toevoegen, dan moet het mogelijk zijn om steeds grotere harmonieën op aarde uit te breiden. De Ruiters van de Apocalyps zullen misschien rondgaan, maar ze zullen alleen diegenen kunnen treffen die zich aan de illusie van hun verderfelijheid onderwerpen.

De Ruiters van de Apocalyps zijn droombeelden. De mens is in staat om al die dingen te veranderen. Zeker, wanneer de aarde vergaat, vergaat de mensheid. Maar de aarde is nog niet zo ver. Aan hongersnood kunnen we iets doen. Oorlog kunnen we weigeren te erkennen als iets dat wettig of reëel is; daar kunnen wij ons tegen verzetten. Best. Wij kunnen proberen de zieken te helpen. Zo kunnen we doorgaan. Wij kunnen alle dingen die door de Ruiters

worden gesymboliseerd zelf overwinnen, als we ons niet onderwerpen aan de schijnbare onontkoombaarheid van hun komst en inwerking.

Dan kom ik nu tot een paar conclusies ten aanzien van deze tijd;

Het is natuurlijk niet goed om te roken, dat weten we allemaal. Koffie en thee zijn ook niet gezond. De doktoren hebben het u bevestigd. Wist u dat er bepaalde groepen zijn, niet alleen bij de christenen maar ook elders, die dat al heel lang verkondigen? Dierlijke voeding is in vele gevallen gevaarlijk en ongezond in deze tijd. Dan zegt men: Het komt door de hormonen. Maar het vegetarisme is al zo oud dat het al bestond vóór Jezus' tijd. Er is niets nieuws onder de zon. Al die redmiddelen die we aankondigen zijn niets nieuws. Ze zijn gewoon oude overleveringen. Het enige dat we kunnen zeggen is, dat ze eens alleen een richting waren voor mensen met zeer specifieke bedoelingen en dat ze nu langzaam maar zeker een noodzaak worden omdat men eenvoudig de lichamelijke mens en zijn milieu overbelast.

Maar we zijn niet machteloos. Je hoeft niet zoveel te roken. Je hoeft niet zoveel koffie en thee te drinken. Je kunt uitkijken wat voor vlees je eet. Je kunt ervoor zorgen dat je zelf de lucht waarin je leeft niet méér verontreinigd dan nodig is enz. Je kunt zelf heel veel doen. Je bent niet hulpeloos. Al die waarschuwers hebben ergens wel gelijk; ze hebben ergens ook ongelijk.

Er zijn mensen die zeggen; Van aardappelen word je vet. Iedereen zei toen: Wij eten geen aardappelen meer. Nu zijn er specialisten die zeggen: aardappelen heb je nodig vanwege de vitaminen en vet word je daar niet van. Ik bedoel maar, het is alleen maar mode. Moet je je dan door die mode laten leiden? Je kunt zelf toch wel verstandig leven?

Als je niet kunt slapen van een kop koffie, dan drink je geen koffie vóór het slapen gaan. Als je teveel loopt te kuchen van het roken, dan probeer je er eens een tijdje van af te blijven. Als je denkt, dat je op een gegeven ogenblik geen vrede meer kunt hebben in de stad, dan probeer je ergens buiten te gaan wonen

Iedereen kan, als hij wil heus veel doen om zijn, leven aan te passen op een persoonlijke basis zonder zich te laten overheersen door de mensen die weer iets nieuws hebben gevonden dat toch vooral zo schadelijk is. En dan hebben we heus geen Voronoff nodig met al zijn apeklieren. Soms denk je: er zijn mensen die hebben zoveel behandelingen gehad dat ze er zelf één geworden zijn.

Zo is daar ook de Frischzell-therapie om lang te leven. Kijk, lang leven doe je alleen, indien je innerlijk vrede hebt, anders verteert je jezelf. Dan kun je wel tijdelijk bijstoken, maar veel helpen doet het niet. Als wij op deze manier werken, dan zullen we juist door het feit; dat we onszelf zijn een nieuwe wereld scheppen zonder dat we daar zelfs maar iets van bemerken.

Er zijn steeds meer mensen, die zich op welke manier dan ook tegen de bestaande regels, normen en wetten gaan verzetten. Heel veel van die groepen weten eigenlijk niet wat ze doen. Maar ze hebben wel één ding bereikt, dat de maatschappij een groot gedeelte van haar vaste patronen begint te verliezen. Hoe minder vaste patronen er zijn om je aan vast te klampen, hoe belangrijker het wordt dat je zelf je levenspatroon probeert te bepalen. Zelfstandigheid komt dus eigenlijk voort uit de verwarring die dergelijke groepen tot stand brengen.

Als we kijken naar de politiek en de zaken zoals ze op het ogenblik lopen, dan kunnen we natuurlijk zeggen. Daar hebben wij geen invloed op of: dat is onzin. Maar de spanningen die door de politiek ontstaan betekenen wel degelijk een invloed op de mens. En als men daarop werkelijk reageert en niet vanuit de een of andere veronderstelling, dan ben ik bang dat de politici hun invloed overal zullen zien tanen, zodat zelfs een oorlogsdreiging niet meer genoeg zal zijn om de mensen in beweging te krijgen en te doen handelen volgens hun plannen. Dan kun je zeggen;

De economie is slecht. Natuurlijk is de economie slecht, als je uitgaat van het bestaande patroon. Maar als je even daarbuiten staat, dan kun je vaak heel veel dingen doen die wel plezierig *zijn en* waardoor je wel redelijk kunt leven.

Het is opvallend, dat de laatste tijd vooral handwerkbedrijfjes met maximaal een paar mensen personen (meestal ook zonder) winst maken, vooruitgaan, terwijl al degenen die proberen volgens het oude patroon te werken en te concurreren langzaam maar zeker zichzelf de grond in boren. Al die dingen worden toch langzamerhand beseft.

Dan zegt men; Daar kunnen we niets tegen doen. Als de melkfabriek b.v. de melk slechter maakt, dan moeten we dat nemen, want we hebben geen andere keus. Heeft u die niet? Kent u geen boer? Anders weigert u die melk te drinken totdat ze beter is. U bereikt dan heel wat, geloof mij. In het verleden is er een actie geweest tegen slecht brood. De grote fabrieken hebben daarop hun procedure gewijzigd en leveren op het ogenblik een betere kwaliteit af. Ze is nog wel niet voldoende, maar ze is beter. En als de mensen weer weigeren dat brood te kopen, dan wordt ze nog beter.

Het is gewoon ons besef dat de dingen ons niet zonder meer worden opgelegd. Het besef dat al dat gedaas nog niet behoeft te betekenen dat wij anders worden, maar dat het ons de macht geeft om een nieuwe maatschappij in aanzijn te brengen.

Het zijn niet de acties waarmee je anderen dwingt. Mensen, die gedwongen worden, zijn de meest onbetrouwbare medestanders die je kunt vinden. Het zijn in feite vrienden die je beter als vijand zou kunnen hebben. Maar de mensen, die gaan begrijpen dat je op een andere manier leunt reageren dan gebruikelijk is en die dat niet doen omdat zij je vrienden zijn of omdat zij je leer aanhangen, maar gewoon omdat ze voelen dat dit voor hen prettiger, gezonder is, die mensen zijn de vernieuwers van deze tijd.

Vrees de Ruiters van de Apocalyps maar niet. Zij zijn spookbeelden die alleen degenen kunnen treffen die daarin geloven. Vrees alle rampen die worden aangekondigd maar niet. Het grootste deel ervan zal nooit waar worden. En wat ervan waar wordt, kan alleen waar worden, indien ook u daaraan medewerkt. Realiseer u dat. Bereidt u voor op de tijd die gaat komen door te aanvaarden dat u zichzelf, moet zijn, dat u zelf moet denken, zelf moet werken, opdat u met een optimaal gebruik van uw innerlijke krachten, uw aanvoelingsvermogen in staat zult zijn u te handhaven daar waar de hele wereld roept dat het onmogelijk is geworden.

DE EZEL EN DE POOLBEER

Er was eens een ezel die bijzonder trots was op zijn slagkracht. Aangezien hij tot nu toe aardig wat in puin had getrapt,; meende hij dat hij het sterkste dier ter wereld was.

Nu was er ook een beer, die teruggetrokken in de ijzige koude, met de ezel meestal niet zoveel te maken had. Een enkele keer hadden ze wel eens op afstand samengewerkt, maar verder dan dat is het nooit gegaan. Zo ging het redelijk goed totdat de poolbeer tot ontdekking kwam dat er nog meer polen bestonden. En daarom besloot de beer zijn eigen kracht nog eens duidelijk te bewijzen aan de polen.

De ezel dacht; Als hij één pool heeft is dat meer dan genoeg; de rest is van mij. Dus begon hij te dreigen. De beer ging op zijn achterpoten staan en maakte een paar vriendelijke gebaren die prompt als dreigement werden uitgelegd.

Zo gebeurde het dan, dat de ezel zich voorbereidde om de beer tenslotte zijn plaats te wijzen. Maar de beer vond dat hij op de goede plaats was. En zo ontstond er schaakmat omdat geen van tweeën overtuigd was dat hij sterker was dan de ander.

Wie deze kleine fabel goed beschouwd, kan twee dingen onmiddellijk aflezen:

1. Als je een ezel bent, moet je je niet met een poolbeer bemoeien.
2. Als je een beer bent, moet je je niet met andermans beren bemoeien.

Zo is op het ogenblik ook in de wereld de spanning opgebouwd.

Er zijn mensen, die voortdurend bezig zijn te wijzen op de dreiging die er bestaat ten aanzien van de vrije ontwikkeling in de socialistische volksdemocratie van een ander volk. Dat vinden ze onaanvaardbaar. Maar er zijn andere socialistische volksdemocraten die het juist onaanvaardbaar vinden dat men minder socialistisch en meer democratisch wil oordelen over een volksdemocratie. Zo staan ze elkaar in feite een beetje op te juttten.

Voor de ezels is dat niet zo gek, want misschien zijn er andere ezels die daardoor gemakkelijker meer wapens van hem kopen. En dat betekent een vermindering van zijn eigen sociale lasten ten aanzien van de werkloosheid in eigen gebied. De beer meent dat hij toch eindelijk zijn tanden moet laten zien. Want als hij zijn tanden en zijn klauwen niet goed laat zien, dan zou men kunnen aannemen dat hij niet sterk genoeg meer was en dan zouden misschien de schuldeisers komen om de verschillende beren, die de beer heeft gemaakt, te innen. En dat is niet de bedoeling.

U leeft in een wereld waarin dergelijke spelletjes ontzettend veel worden gespeeld. Als men vindt dat iets niet in orde is, dan probeert men een uitvlucht te vinden. Nederland bespaart met boekhoudkundige trucs; met andere woorden men bespaart niet, maar men doet alsof men bespaart door de verplichting aan te gaan het volgende jaar het dubbele te betalen.

Er zijn mensen, die religieus precies hetzelfde doen. Zij zeggen: Ja, de Heer is met ons. Op het ogenblik heeft Hij echter geen tijd, maar volgend jaar zal Hij een wonder doen. Dan zou het natuurlijk een wonder zijn, als dat wonder zou gebeuren. Want per slot van rekening, de wonderen zijn de wereld wel niet uit, maar ze worden meestal officieel niet meer gedaan laat staan in kerken. Toch is er een voortdurende verwarring waardoor de mensen worden opgejaagd door allerlei stellingen die op zichzelf zinloos zijn. Wat is nu volgens mij belangrijk in deze dagen?

Allereerst geloof ik dat je leert zeer selectief te luisteren. Met andere woorden: laat elke woordenvloed aan je voorbij gaan tot iets je treft dat voor jou zinvol is. Probeer dan na te gaan hoeveel het voor jou betekent en neem dan niet aan dat je een ander nodig hebt om het uit te leggen. Want als je een ander daarvoor nodig hebt, dan weet je wel zeker dat er een betekenis aan wordt gegeven die voor jou betekenisloos is.

Wie de tekenen kent, weet reeds dat er zeer vele groeperingen zijn die hun eigen taal ontwikkeld hebben. Als een politicus of een groot zakenman u precies vertelt hoe de zaken staan, dan heeft u het gevoel ik gooi het in m'n pet, dan kan ik het later uitzoeken. Maar u heeft geen pet meer, want een heer draagt een hoed en een dame doet het anders. Dientengevolge kunt u het niet eens meer uitzoeken. U kunt natuurlijk een tolk nemen, maar tegen de tijd dat het vertaald is, hebben ze weer wat anders gezegd en dan bent u nog net zo ver. Het beste is dus: reageer alleen op de dingen die u zelf begrijpt.

Wat moet u doen in deze dagen, als u met grote griezelige problemen te worstelen heeft? Eerst even kijken naar degenen die ze voor u hebben gemaakt. Want geestelijke problemen krijgt u nooit vanzelf. Er is altijd wel een ander die ze u cadeau doet. En als een ander voor u geestelijke problemen veroorzaakt, dan komt dat doodgewoon omdat die ander daarin op de een of andere manier nut of zin ziet. Als u nu begrijpt wat voornut uw probleem voor de ander heeft, dan heeft u het probleem niet meer en blijft de ander met zijn problemen zitten. Nu weet ik wel, dat dat natuurlijk gezien de sociale problematiek niet helemaal aanvaardbaar is, maar het zou toch wel veel beter zijn.

Ik zou ook de belastingbetalers willen oproepen. Belastingbetalers van Nederland, begrijp waarvoor u belasting betaalt. Nederland is een land dat zo democratisch is dat elke groepering, die de staatsordening probeert te ondermijnen, daarvoor subsidie krijgt. Kijk, daar mag geen subsidie voor worden gegeven. Laten de mensen die dat willen daar zelf voor betalen, dan weten ze tenminste wat dat waard is.

Andere mensen zeggen weer: Wij moeten subsidie hebben om het culturele erfgoed te bewaren. Als je cultureel erfgoed alleen kunt bewaren door het te beveiligen op kosten van de gemeenschap tegen de gemeenschap, dan is het geen erfgoed meer, dan is het alleen maar belasting. Dus, realiseer u, belasting-betaler, waarvoor u betaalt.

Realiseer u even wat u allemaal betaalt. Misschien is het wel gek om dat zo te zeggen, maar vraag u toch eens een keer af: Hoeveel slikt de staat eigenlijk van uw borrel? Als u dat goed uitrekent, dan houdt u nog net drie druppels per slok over; de rest is voor de staat in geld uitgedrukt. Sigaretten zijn al tot het peukje in rook opgegaan voordat u eraan begint, als u het financieel bekijkt. Koopt u een luxe apparaat, een televisie of radio, realiseer u wel even dat ongeveer een derde tot 40 % van hetgeen u: ervoor betaalt door de staat wordt opgeslokt. Met andere woorden: u betaalt en net gaat met de staat met de muziek mee. door u dat te realiseren kunt u nagaan wat de staat u kost en wat u daarvoor terugkrijgt: En dan pas kunt u een redelijke waardering geven voor de zorgen die de staat zegt aan u te besteden.

Met de kerken is het precies hetzelfde. Wanneer u naar de kerk gaat, moogt u van de kerk verwachten dat ze op de een of andere manier u innerlijke vrede geeft, een band met God. Is dat het geval, dan moogt u er gerust wat voor over hebben. Maar als u er naartoe gaat en voortdurend wordt geconfronteerd met hel en verdoemenis zonder meer, moet u zeggen; Dat kan ik goedkoper krijgen. Daarvoor hoef ik alleen maar de wereld te bekijken en behoef ik niet naar de kerk te gaan. U zegt dan tegen zo iemand; Preek op eigen kosten. En dan moet u eens zien hoeveel mensen plotseling anders preken.

Dit is natuurlijk een krankzinnige benadering van de vernieuwing als ik hier over kostenproblemen zit te praten. Maar eigenlijk is het waar. U betaalt namelijk het meest voor onzin die weinig zin heeft. Als u dat in de gaten krijgt, zult u misschien uw eigen manier van denken en handelen iets zinniger in elkaar zetten en dan zult u heel waarschijnlijk zeggen: Ik breng alleen offers voor die dingen. waarin ik werkelijk zin heb. Dan wordt heel veel van het drijven in de maatschappij zinloos.

Nu moet ik toegeven dat er heel wat loze vissertjes zijn die een aasje uitgooien in de hoop dat ze hun financiële snoek eindelijk kunnen binnen halen. Maar als je zelf kunt bepalen wat de moeite waard is, dan is het niet zo erg als je er een keer in stinkt, dan is het één keer en nooit weer. Maar als je er een soort sociale verplichting van maakt, dan ben je in de aap gelogeerd.

Nu is dit weer een zeer dierlijke term. Maar u moet wel begrijpen dat als u op die manier - en dat gebeurt steeds meer in de aap bent gelogeerd, u steeds meer voor aap staat ten aanzien van degenen die zich als brullende leeuwen voorstellen, terwijl ze waarschijnlijk ook meer hebben. van een ander soort minder vorstelijke dieren. Laat u door deze dierentuin niet in de war brengen.

Vernieuwing in deze tijd betekent vooral weten waar het om gaat. Als Amerika zegt dat de dreiging in Polen groot, dan hebben ze voor een deel gelijk, maar ze gooien er altijd een paar schepjes bovenop, want ze moeten nog wat raketten kwijt. Als Rusland vertelt dat het de hele wereld met rust wil laten, dan begrijp je ook dat je dat met een paar korreltjes zout moet nemen. Rusland wil de wereld met rust laten zolang de wereld gelaten aanvaardt wat Rusland wil. Als je hoort dat het nodig is om intenser te geloven en meer ter kerke te gaan, dan moet je je wel even afvragen: waarom? Is het misschien omdat ze meer collectegelden nodig hebben of meer personeel? Soms lijkt dat daar wel een beetje op. Als dat het geval is, behoef je, er niet heen te gaan. Per slot van rekening, waarom zou je je laten storen door allerlei kerkelijk gedoe, als je God overal kunt ontmoeten? En als je Hem niet kunt ontmoeten, ook niet in de kerk, waarom zou je dan druk maken?

Leven is de kunst van het bestaan. Er zijn een hoop mensen die dat niet door hebben. Zij zeggen: Een bestaan is niet zonder meer een leven. Daar hebben ze groot gelijk in. Stel je je nu even voor dat je het zou durven bestaan om te bestaan. Niet door je heen en weer te laten slingeren door, alles wat er om je heen. is, maar door doodgewoon te zeggen; Ik besta en dat impliceert dat ik mijzelf ben, dat ik mij uit op de manier die voor mij de beste is en dat ik mij voor de rest niet druk maak. Vooral dat laatste zal veel mensen aantrekken in deze tijd. Dan kom je toch al heel gauw tot de conclusie dat het misschien wel eens beter zou kunnen zijn om minder te streven.

Iemand die streeft namelijk, is zo druk bezig met streven dat hij niet meer weet dat hij bestaat en geen leven heeft. Dan ben je bezig met de dingen die niet bereikbaar zijn.

Wat is het voor idioterie als je voortdurend bezig bent te streven naar vrede in de wereld, als je nog niet eens vrede kunt hebben en houden in eigenhuis. Wat voor zin heeft het om naar gelijkheid te streven, als je heel goed beseft dat je anders bent dan een ander? Waarom zou je je bezig moeten houden met allerlei krankzinnige idealen die nooit waar worden? Houd je gewoon bezig met de dingen die je kunt de en, dan komt er een ogenblik dat je daardoor anderen helpt om ook datgene te. zijn: wat ze zijn en hen daardoor ertoe beweegt om datgene te doen wat ze werkelijk kunnen doen. Misschien zijn er wel mensen die dit gek vinden. Maar er zijn zo van die problemen waarbij ik mij wel eens afvraag; waar maken jullie je druk over?

Er zitten nu al mensen te dubben op wie ze moeten stemmen. Als je niet weet hoe je moet stemmen, dan haal je er een pianostemmer bij; die heeft er verstand van. Perslot van rekening, alles wat je wordt beloofd is toch met de muziek mee. Stem dan meteen op de muziek af en zorg dat daar geen valse toon in zit.

Probeer gewoon reëel te zijn. Kijk door de reclame heen: Als u zo'n auto ziet met een mooie dame erbij, dan weet u zeker dat u die er niet bij cadeau krijgt. Als u kijkt naar dat mooie hotel in de reisprospectus, dan blijft dat het er aan één kant inderdaad behoorlijk uitziet, maar de rest is maar zo zo. Begrijp, dat wat men u toont niet altijd datgene is wat bestaat.

Heeft u wel eens met verliefde mensen te maken gehad? Verliefde mensen worden door een instinct gedreven om hun beste kant naar voren te brengen. Ze zijn tolerant, charmant, opofferend enz. Als je ze ziet, dan denk je; daar gaan een paar engelen. Maar wacht totdat ze een jaar getrouwd zijn! Waarom? Waarschijnlijk omdat het het instinct van de dieren is om te pronken.

De pauw steekt zijn staart omhoog en de mens zijn goede manieren. Daar moet je dan even doorheen kijken. Als je je door al die schitterende pauwenveren wilt laten imponeren, kun je zeggen: Het is mooi, vooral als ze er eens bij ritselen. Maar je moet niet denken: Het is mooi en er is iets mee, dus dat is voor mij. Je moet denken: Ik zal wel uitkijken, dadelijk zakt de staart weer en dan begint de ellende. De stem is niet om aan te horen. Kijk dus eerst eens door de ellende heen, dan zul je nog wel iets vinden waarvan je denkt: Nu ja, in 's hemelsnaam dat moet dan naar. Dan verwacht je er niets van en kan het meevallen.

De moeilijkheid bij de meeste mensen in deze tijd is, dat ze van iedereen van alles verwachten en daarom zijn ze steeds teleurgesteld omdat niemand aan die verwachtingen kan beantwoorden. Als je dat maar goed in de gaten houdt, verwacht je van niemand iets en dan valt het wel mee. Een meevaller is meegenomen in deze tijd. Er zijn teleurstellingen genoeg op allerlei gebied. Je moet altijd maar zo denken; wat een tegenvaller schijnt, kan een meevaller zijn. Om te spreken in de termen van een der hier aanwezige vakkundigen: Het kan zijn dat je net een volle tram voor je neus ziet weggrijden en dat je denkt: Nu moet ik een kwartier wachten. Maar de volgende tram zit er vlak achter en daarin kun je zitten.

Zo is het heel vaak in het leven. De schijnbare tegenvaller kan een meevaller zijn. Laten we dan uitkijken naar de meevaller en ons niet beklagen over de tegenvaller. Als ik de politiek van tegenwoordig bekijk, dan is het net zuurkool maar zonder spek. Het spek daarmee hebben ze teveel geschoten daarom is er niets van overgebleven.

Als ik kijk naar de economie op het ogenblik, dan is het hutspot; het klapstuk is niet om aan te zien. Je moet ze duidelijk maken mensen, ik ben een mens. Ik heb gezond verstand. Ik denk: Als je niet, zo tot mij spreekt dat ik je kan begrijpen, dan kun je beter zwijgen. Als je beloften doet en je kunt ze niet waarmaken, dan kun je er zeker van zijn dat ik je dat zal verwijten en dat ik zal proberen om alles wat je onder valse voorwendsels hebt gekregen terug te nemen.

Het klinkt allemaal hard, maar als je in deze tijd probeert een beetje redelijk te zijn en niet zozeer denkt; wat zou ik daar beter van kunnen worden, maar begrijpt; ik moet zelf wat beter zijn, dan geloof ik dat je de verschillende ellendige perioden kunt overwinnen.

Misschien dat je dan boerenkool met worst krijgt, dat het spek terugkeert bij de zuurkool en dat het klapstuk plotseling varkensfricandeau is geworden.

Er is voldoende in deze wereld om elke mens een redelijk leven te verschaffen: Er zijn voldoende mogelijkheden in deze wereld voor elke mens om zichzelf bruikbaar te ontwikkelen

zonder dat hij zichzelf geweld hoeft aan te doen. Er is altijd voldoende geestelijke kracht en energie in en rond deze wereld aanwezig om elke mens innerlijk een geestelijke bewustwording te laten doormaken. Als we dus de zaak moeten samenvatten:

Beschouw het gewoon als de moderne ontwikkeling die de klusjesman heeft vervangen door doe-het-zelf zaakjes. doe zoveel mogelijk zelf, ook je denken. doe je geloven zoveel mogelijk zelf en kies dan je weg zelf. Probeer daardoor in en voor de mensheid - jezelf zijnde - toch betekenis te krijgen. Dan is de vernieuwing volgens mij een aardig eind op weg. Dan weet je ook wat je moet kiezen met de verkiezing, al is er weinig te kiezen behalve wie je zal bedonderen. En dan weet je ook zeker dat de tijd die komt een betere en niet een slechtere wordt.

Als de mensen hun verstand gebruiken, als de mensen werken met hun innerlijke kracht, hun ziel, hun geest, dan kan het niet anders dan beter gaan. Het is juist omdat menigeen ook geestelijk zijn zitvlak voortdurend verbreedt dat de mensheid niet Verder komt en steeds in de problemen is geraakt.

DRIEHOEK

Driehoeken hebben natuurlijk een nadeel ten aanzien van een rechte lijn. Bij een rechte lijn kun je erover vallen. Bij een driehoek zijn er drie hoeken waaraan je je kunt stoten en bovendien drie lijnen waarover je je nek kunt breken. Het is dus een kwestie van uitkijken.

Aan de andere kant is de driehoek ons voorgesteld als het beeld van de goddelijke Werkelijkheid. God, zo zegt men, is een drie-eenheid. Dat is een driehoek. Wij zouden dus kunnen zeggen: De scheppende Kracht heeft een driehoeksverhouding met de mensheid. Laten we dan begrijpen dat de Vader, de Zoon en de Geest niets anders zijn dan die hoeken waaraan wij ons stoten, als we proberen de werkelijkheid te benaderen.

Laten wij dan heel goed begrijpen, dat het niet gaat om de vorm maar dat het gaat om de betekenis die iets voor ons heeft. Kunnen wij tot e ene God komen, dan hebben wij veel meer bereikt dan als we drie afzonderlijke personen nodig hebben die we proberen tegen elkaar uit te spelen, omdat we met God geen raad weten.

Datzelfde zie je in het leven.

Lieve mensen, of je, er nu een driehoek of een vijfhoek bij haalt dat interesseert mij niet. Het enige dat belangrijk is, is dat je je niet stoot aan de situatie, dat je voortdurend meer eenheid vindt in de werkelijkheid en dat je leert de essentie als een geheel te zien en niet als iets dat alleen door alle gescheiden lijnen erf hoekjes moet worden vertegenwoordigd.

Als je leert terug te gaan naar de eenheid, dan is de driehoek misschien een symbool geworden omdat het niet meer gaat om de driehoek zelf, maar om het ziende oog dat in de driehoek staat: Het besef van de werkelijkheid dat binnen alle vormverscheidenheid aanwezig is.

UITERLIJKHEID

Altijd weer bouwt men facaden op het kermisplein dat de wereld heet. Altijd weer is buiten schittering en glans daarachter duisternis en armoede.

De uiterlijkheden van deze tijd met al hun schijn van grootheid en bereiking zijn het symbool van een wereld, die leven wil in schijn. Maar in deze wereld is werkelijkheid noodzakelijk. Uiterlijkheden kunnen niet bepalend zijn. Uiterlijke schijn heeft niets te maken met de werkelijkheid van het leven.

Indien je wilt doordringen tot geestelijke krachten en geestelijke grootheid, dan moet je door de uiterlijkheden heen kijken. Dan moet je begrijpen waarom de uiterlijkheid zo wordt gehandhaafd en dan door het karakter van de duisternis en de armoede te ontleden kun je daarin licht brengen.

Licht brengen maar dan in naam van het grote Licht. Niet in naam van je eigen bereiking. Duidelijk maken de kosmische eenheid waarvan je deel bent, innerlijk deel. Dat is de enige methode om de uiterlijkheden van deze tijd terug te brengen tot wat ze zijn: de valse facade voor een land met toenemende armoede.

LES 8 - HET DUIZENDJARIG RIJK

Bij ervan-bewust zijnde dat deze term vooral in de mei-dagen in Nederland niet met grote sympathie zal worden ontvangen, moet ik er toch op wijzen dat bijna altijd weer in profetieën, in openbaringen dergelijke termen voorkomen. Altijd weer voorspelt men dat, voordat het einde der wereld zal komen, er een tijd komt van welvaart onder een vredesworst waarin alle rechtvaardigen en alle gelukzaligen zullen samenleven.

Het Duizendjarig Rijk op zichzelf is natuurlijk een droom. Maar die droom moet een reden hebben. Elke mens voelt voortdurend, zeker als hij ouder wordt, dat er iets in zijn wereld aan de gang is. Het is wat men noemt de "generation gap", de kloof tussen de generaties. Als je ouder wordt, dan lijkt het soms of de jongeren steeds niet begrijpender worden. De wereld verruwd, alles verandert en je weet er geen raad meer mee. Dat zal ongetwijfeld ook vele profeten zijn overkomen.

Zij werden geconfronteerd met een snel veranderende wereld, met vernieuwingen waarmee ze geen raad wisten en ze hebben zich voortdurend afgevraagd; wat gaat er nu eigenlijk gebeuren? Zij hebben toen gezegd: Dat moet allemaal eerst worden weggewerkt: Er moeten grote rampen komen, er moeten grote vijanden komen. Legers zullen over de aarde trekken. Ziekten zullen de mensen uitroeien enz., want daardoor kan dan de oude wereld waarvan wij dromen als een soort hemels Jeruzalem opnieuw ontstaan.

Nu vind ik vrede op aarde op zichzelf een wonderlijke droom. Want als we kijken naar het leven van de mensheid, dan is er eigenlijk nooit werkelijk vrede geweest. O, er zijn wel mensen geweest die hebben gezegd; Kinderen voeren toch geen oorlog. Neen, ze zijn alleen maar sadistisch tegen elkaar. Dat is ook een vorm van oorlog voeren waarvan de ergste gevolgen meestal worden voorkomen door de ouderen, tenzij het jeugdbenden worden waarmee de ouderen weer geen raad weten. Dus, laten we eerlijk zijn. Er is eigenlijk nooit vrede in de zin waarin men ervan droomt.

Er is geen lichtend Duizendjarig Rijk waarin alles in perfecte harmonie samengaat. Waarbij het overigens de vraag blijft, of een dergelijk rijk nog enigszins aanvaardbaar zou zijn om in te leven.

Als we kijken naar de tijd waarin wij leven, dan wordt duidelijk dat de vernieuwingen en veranderingen onvoorstelbaar snel gaan. Er is een tijd geweest dat een wat blote foto niet mocht, dat ze werd weggevaagd uit de populaire tijdschriften dat ze werd weggeknipt uit de verschillende films en dat ook de costuums in de verschillende shows aan zeer gedegen normen moesten beantwoorden. Het mocht wel onthullend lijken, maar het mocht het niet zijn. Om het anders te zeggen strategische punten moesten altijd uitstekend verhuld zijn. Nu is dat anders geworden. Er is een tijd geweest dat men over pornografie zijn nek brak. Het waren de vieze plaatjes die je in Parijs en Brussel kon kopen. Tegenwoordig heb je hele winkels die daarvan bestaan. Vroeger werd gesproken over het huwelijk als een onaantastbaar instituut. Tegenwoordig vraag je je eerder af, of het misschien belastingtechnisch interessant is of niet, want voor de rest behoef je je er heus niet mee bezig te houden. Er is een tijd geweest dat de mensen zeiden dat je moest werken om te leven. Nu zegt men dat het een gek is die werkt om een ander in leven te houden. Het klinkt allemaal misschien cynisch maar zo is het toch.

Ik wil hier alleen maar mee aangeven dat zelfs in een dertigtal jaren, veel meer is het niet, een enorme ommekeer in mentaliteit heeft plaatsgevonden in Nederland. Datzelfde kunnen we echter ook elders constateren: Veranderingen in visie in de U.S.A. die mede aanleiding zijn geweest tot de verkiezing van Reagan en de zeer grote campagnefondsen waarover de man kom beschikken. De grote veranderingen in Duitsland in de laatste tijd. De onrust in Zwitserland. Ik noem maar een paar voorbeelden. Ik zou er de hele cursus mee kunnen vullen.

In al die gevallen zien we dat oude patronen ineens worden doorbroken en dat er dan nieuwe gedaanten opduiken. Maar ze zijn eigenlijk niet te fixeren, ze veranderen teveel.

Een mens, die in de nieuwe tijd staat en met die veranderingen wordt geconfronteerd zonder dat hij een vaste lijn, zonder dat hij een einddoel ziet, is dan geneigd te dromen van een Duizendjarig Rijk. Hij denkt aan de ondergang van de wereld, de uittocht van de engelen, het verbreken van de Zegels van het Boek en tenslotte natuurlijk voor een ieder die orthodox genoeg is: de glorieuze verheffing onder invloed vaas de H. Geest tezamen met de heer Gijsen.

Deze mentaliteit moet je begrijpen. Want in de hele wereld zijn er vandaag de dag onheilsprofeten. Het einde van de wereld wordt aangekondigd door vervuiling, atoomenergie, verhongering, klimatologische veranderingen, het ontstaan van giflagen in de atmosfeer en alle gevolgen daarvan. Ik noem maar weer een paar stellingen die hier en daar naar voren worden gebracht. Er zijn veel mensen die daarin geloven.

Wij hebben op het ogenblik te maken met een mensheid die altijd bezig is te kijken naar uiterlijke verschijnselen zonder te beseffen dat er wel degelijk innerlijke veranderingen plaatsvinden die meer dan voldoende opwegen tegen alle uiterlijke veranderingen die wat minder zijn. Je kunt nu eenmaal niet een wereld bewaren zoals ze is. Vooruitgang betekent verandering. Verandering is niet altijd in de eerste plaats iets dat je goed vindt, want je moet afscheid nemen van zaken die je dierbaar zijn. Maar verandering betekent ook dat er nieuwe mogelijkheden ontstaan, dat er nieuwe wegen worden gebaand en dat een mens, die geestelijk rijp genoeg is, daardoor ook nieuwe mogelijkheden krijgt.

De profeten zien deze weg niet. Het Laatste Oordeel is al vele malen aangekondigd. Er zijn bij de Adventisten mensen, die zeggen dat het over drie jaar gaat gebeuren. Er is een andere groepering die het al vijfmaal heeft aangekondigd in deze lopende periode en die nu de zaak wel even heeft uitgesteld tot 1984. Maar, of u het gelooft of niet, gaan zult u, zo zeggen zij. Waarom? Zij kunnen de nieuwe wereld eenvoudig niet aan.

Wat is kenmerkend voor die nieuwe wereld? Dat de mens, die gebonden is in zekerheden door het verkrijgen van misschien te grote stoffelijke mogelijkheden en zekerheden, langzaam maar zeker geestelijk is gaan zoeken en is gaan dwalen.

Een mens heeft een houvast nodig. Maar als je verzorgd bent van de wieg tot het graf, dan kun je je wel eens permitteren te filosoferen over geestelijke waaiden, dan ben je net meer zo gebonden aan de gemeenschap waar je bij hoort omdat je allen daarvan hulp en steun kunt verwachten als het nodig is.

Die verandering betekent het opleven van een totaal nieuw denken, een nieuwe benadering van het bestaan, een zoeken misschien ook van vreugdiger elementen in het leven. Maar het betekent wel het teloor gaan van veel discipline die men tot nu toe hoogheilig heeft verklaard. U kunt niet - of u dat gelooft of niet - één vaste regel blijven toepassen over vele geslachten. Iedereen, die de geschiedenis bekijkt, ziet dat gemiddeld per twee generaties er een zo aanmerkelijke trendverandering plaatsheeft dat zelfs de interpretatie van wetten anders wordt, dat in het maatschappelijk bestel geheel nieuwe waarden gaan gelden. Als dat zo is, dan betekent dat natuurlijk niet het einde van de wereld. Maar de toestand die dan ontstaat zal zich weer stabiliseren.

Er zullen weer nieuwe krachten en mogelijkheden komen. door hun anders denken en geloven gaan de mensen anders handelen. Maar in dat denken scheppen ze wel degelijk een leefbare wereld: De enige moeilijkheid is natuurlijk, het is niet meer de wereld olie men zo graag zou willen hebben. En als je dan eenmaal hebt ontdekt dat het dan toch weer goed is gekomen, misschien dat je dan gaat geloven dat je nu toch leeft in een Duizendjarig Rijk. Maar ook dat is niet waar. Duizendjarige Rijken leven meestal niet langer dan een jaar of dertig - veertig. Want een Duizendjarig Rijk is een structuur, het is een organisatie. Mensheid kun je niet zien als een organisatie. Je moet haar zien als een mechanisme.

Wie zich dus wil bezighouden met de vernieuwingen in deze tijd, moet in de eerste plaats kijken naar de geestelijke veranderingen die plaatsvinden. Zeker, we kunnen dan weer heel erg negatief worden. Wij hebben ze al meer opgesomd al die verschillende cultusjes en groepjes waarin eigenlijk de goedgelovigheid en de gebondenheid van de mens wordt geëxploiteerd, hersenspoeling plaatsvindt en wat dies meer zij. Maar daarnaast zijn er steeds meer mensen die zich bezighouden met filosofie, die denken in de termen van b.v. de yogin, die zoeken in de richting van reïncarnatie en daardoor een andere visie krijgen op het leven. Er zijn mensen die zoeken naar een persoonlijk contact met een andere wereld of een andere sfeer, desnoods met een eigen God, en die zich niets meer laten gezeggen door degenen die zich als hoogwaardigheidsbekleders en vertegenwoordigers van de Heer zelf voorstellen.

VRIJHEID op geestelijk terrein. Maar dat betekent, dat er een conflict komt dat er steeds meer verschillende denkwijzen komen. Het betekent dat - geestelijk gezien - het benauwde, of tot een zaad ineengeperste geestelijke leven van de mensheid zich kan ontplooien zoals - om het bijbels te zeggen - uit het mosterdzaadje de mosterdplant opschiet.

Dan krijgen we eindelijk geestelijk en daardoor ook moreel en sociaal een klimaat waarin de wereld anders kan functioneren. Ik zeg niet, dat de wereld opeens kan veranderen. Maar het eigenbelang en het materiële denken waardoor men bankrekeningen nog stelt boven het eigen leven, waardoor men macht stelt boven het welzijn van vele mensen, zullen steeds meer worden aangetast. En dan komen we toch een beetje in de richting van iets dat op een Duizendjarig Rijk zou kunnen lijken, als er gelijktijdig door dit alles niet materiële moeilijkheden zouden ontstaan die ongetwijfeld ook weer overwonnen zullen worden.

Oorlogen zullen er blijven. Maar misschien dat de strijd nu eens niet zal gaan van mens tegen mens, maar van mens tegen zaken die de mensheid bedreigen.

Vernieuwing betekent niet alleen dat er gewoon iets nieuws komt voor het oude, zo iets van: ik heb nu lang genoeg tegen mijn bankstel aangekeken en we hebben toevallig een meevaller, laten wij er wat nieuws neerzetten. Het is niet alleen maar een veranderen van de stoffering. Het is zelfs de verandering van de techniek van de woning. Niet meer het huis als het besloten nest, maar het huis als een verlengstuk van de natuur waarin je bescherming kunt vinden zonder ooit van de omgeving werkelijk afgesloten te zijn. Meubels niet meer te zien als sieraden en dienaren van het gemak zonder meer, maar eerder als een functioneel samengaan waardoor alle noodzaken van het menselijk lichaam op de beste manier tot hun recht komen zonder dat gelijktijdig alle geestelijke activiteiten worden afgeremd. Om u een voorbeeld te geven: Ik kan mij voorstellen dat men zelfs een audio-circuit maakt aan de t.v. en de radio zodat, als iemand zijn stem verheft dat apparaat tijdelijk zijn mond houdt. Het zou een grote bijdrage zijn tot het herwinnen van de kunst van het spreken.

Hier wordt ons Duizendjarig Rijk al heel iets anders; het wordt een mentaliteit. Mentaliteit betekent een uitstraling. Als steeds meer mensen geestelijk bewust gaan denken, als steeds meer mensen zoeken - juist op geestelijk terrein - naar nieuwe wegen en mogelijkheden om te ontkomen aan een moeras waarin ze menen vast te zitten, dan ontstaat er een nieuwe uitstraling.

Mensen hebben nu eenmaal een uitstraling. Noem het gedachtenkracht, noem het aura, noem het gemeenschappelijk bewustzijn. Als dit verandert, dan verandert niet alleen de mensheid daardoor. Dan verandert de relatie tussen mens en aarde, maar ook tussen mens en sferen. Dan worden er relaties mogelijk die in feite tot op dat ogenblik nooit hebben bestaan. Dan kan de mens misschien rustig spreken met zijn dierbare overledenen en zal dat een normaal verschijnsel zijn. Dan kan de mens aanvoelen wat de aarde wel en niet zal gaan doen en zal hij gewoon rekening houden met al datgene wat er in het klimaat of elders gebeurt.

Hij zal vooruit lopen op datgene wat stoffelijk onvermijdelijk is. Hij zal aanpassen datgene wat hij kan aanpassen, zoals b.v. droogtebestrijding en een mate van klimaatbeheersing. Dat heeft niets meer te maken met alleen techniek. Het is wel degelijk een kwestie van visie, van aanvoelen en in heel veel gevallen ook van psychische kracht.

Een wereld die zo wordt opgebouwd is een wereld waarin de profetieën zoals ze nu worden gehanteerd (het Boek der Openbaringen etc.) niet eens bruikbaar zijn. Daarin kun je met die dingen niets meer doen.

Wat moet ik doen met een wereld waarin het einde der tijden wordt aangekondigd als de enorme strijd van God tegen Magog. We zouden ook kunnen zeggen; van de agoog tegen de demagoog. Dat is de moderne term. Ik geloof, dat je dat niet moet zien in termen van een stoffelijke oorlog zonder meer. Dergelijke dingen moet je begrijpen als juist een conflict tussen geestelijke invloeden, tussen mentaliteiten. Die zijn veel belangrijker dan alle stoffelijke wapens.

Dan komt er een ogenblik dat men zegt: Er zullen ziekten over de wereld gaan. Maar kunnen dat dan geen geestesziekten zijn? Kan dat niet een kwestie zijn van mensen die de I worden omdat ze de hele wereld, waarin ze meenden zelf iets te kunnen zijn en te kunnen betekenen, zien afbrokkelen? Dat ze niet alleen hun macht, hun greep, hun betekenis verliezen, maar ook al datgene wat voor hen waardevol was in de ogen van anderen waardeloos is geworden: Dat zal weer vaak voorkomen. Er zijn elders wel van die mensen geweest.

Zij, die het huidig Indonesië in zijn vroegere gedaante hebben gekend, hebben misschien de kreet 'amok' wel eens gehoord. De razernij. Een mens die geen raad meer weet met zichzelf, die zich gekwetst voelt door het een of ander en dan niet meer weet wat hij moet doen en zijn hele wereld wil aanvallen en vernietigen. Geestelijk, mentaal, zakelijk, sociaal zal hetzelfde wel gebeuren. Als je dat nu strijd noemt, dan ben ik het direct met u eens. Dan bestaat die strijd, dan bestaan de ziekten. Maar dit zijn geen zaken die je kunt uitleggen als de ondergang van de wereld zonder meer: Integendeel, je kunt het eerder beschrijven als de geboorteweëen van een nieuwe era in de mensheid op een totaal nieuwe manier gaat leven, gaat denken en ook zijn geestelijke mogelijkheden onmiddellijk gaat uitbreiden.

Ik kan begrijpen dat er mensen zijn die zeggen: Ach, wat hebben wij daar nu aan. Laten we eens een paar punten nemen.

Denkt u, dat 50 jaar geleden een bijeenkomst als deze en de taal die hier wordt gesproken aanvaardbaar zou zijn geweest? Denkt u niet, dat er alle maatregelen zouden zijn genomen niet alleen om het medium verder optreden te verhinderen, maar ook om uzelf weer terug te voeren, naar de veilige gemeenschap of u tot uitgeworpenen der aarde te verklaren? Precies zoals het omstreeks 1900 met de socialisten is gegaan. Dat is dus veranderd. Laten we een ander voorbeeld nemen:

U leeft op het ogenblik in een wereld waarin grenzen zijn, helaas, maar waarin de hele wereld toch naar u toekomt en u ook naar grote delen van de wereld kunt gaan. Uw wereld is niet meer begrensd en beperkt. Realiseert u zich dat minder dan 70 jaar geleden er nog heel veel mensen waren voor wie het een grote gebeurtenis was, als ze een plaats op tien km van hun woonplaats konden bezoeken? Die hun hele leven nooit verder kwamen; die niets anders zagen dan dat eigen benauwde kringetje waarin ze leefden? Ik zeg niet, dat ze ongelukkig waren, maar ze waren beperkt.

Uw wereld is ruimer, rijker geworden. Als u een foto wordt getoond dan kijkt u en zegt: Dat is het Suikerbrood, dat is Buenos Aires. Dat is de Eiffeltoren, dus dat is Parijs. Dat moet Londen zijn, dat is een brug over de Thames. U kent dat allemaal. Uw wereld is een andere geworden of u het beseft of niet.

Als ze vroeger iets vertelden over een gebeurtenis in Afrika, dan wisten ze hier in Nederland niet veel meer dan wat een missionaris vertelde; dat kwam dan meestal neer op het breien van jaegerhemdjes. Nu houdt u zich niet alleen bezig met de armoede die ze daar hebben, de ellende, de hongersnoden, maar u houdt zich ook bezig met de politiek. U bent precies op de hoogte hoe het gaat met deze wantoestanden hoe het gaat met gene blanke nederzetting. U weet precies water gebeurt in alle landen en als u het niet precies weet, dan veronderstelt u voldoende in overeenstemming met bekende feiten om u toch een denkboel te kunnen maken

zelfs van geheimzinnige rijken als China, Rusland en al die andere landen die zich verbergen achter een soort ijzeren masker of om Churchill te citerend het ijzeren gordijn, Realiseer u dit. Uw wereld is een heel andere dan in uw jeugd. Maar het is niet alleen feitelijk een andere wereld. U denkt anders. Mondiaal denken was vroeger bijna niet denkbaar. Het bestond eenvoudig niet. Geloven op een manier waarin God een realiteit blijft en gelijktijdig het gezag van stelen wordt ontkend was ondenkbaar. Nu is het eigenlijk meer dan normaal.

Bijna overal vind je mensen die een zeker voorbehoud hebben, zelfs onder de trouwe kerkgangers. De mensen doen zelf, ze leven zelf. Hun wereld is een andere geworden. Ze worden geconfronteerd met werkingen, met conflicten, met feiten waarover we vroeger nooit hebben nagedacht, al gaat het alleen maar over de vergiftiging van de bodem of de invloed van kunstrest op het gehele milieu. Als je beseft hoezeer de mensheid is veranderd, dan wordt het ook veel gemakkelijker te aanvaarden dat hieruit geen Duizendjarig Rijk kan voortkomen, omdat we in een versneld proces van verandering zijn. Dan kan er wel een tijdelijke stilstand zijn, maar dat zal nooit meer de stilstand zijn van eens, toen de mens in kleine dorpen, geregeerd door op aarden gezeten heren, in horige leidzaamheid hun leven sleten. Die tijd is voorbij. Er is teveel kennis, er is teveel inzicht, teveel innerlijke vrijheid gekomen.

Een Duizendjarig Rijk kan een rijk zijn van mensen die samenleven, maar het is geen geordend rijk. Het is geen bureaucratie, een theocratie of iets dergelijks. Het is een samengaan van mensen.

De werkelijkheid van de penbaringen smelt weg als we kijken naar de feiten. Zeker, er zal vuur uit de hemel vallen. Er zijn zoveel profeten die het daarover hebben gehad dat het heus wel is gebeurd. Maar was dat ook niet het geval in '43 - '44 in Engeland en Duitsland? Daar viel ook het vuur uit de hemel. Men spreekt over grote vernietigingen. Er zijn soms bepaalde volkeren bijna of geheel uitgeroeid of uit hun land verdreven ook in de laatste 50 jaar. Maar is de wereld daardoor veranderd?

Alles wat eens in het verleden door de mens werd gezien als bepalend voor het geheel, als een direct ingrijpen van God, zijn veranderd in factoren van historische ontwikkeling, van verschuiving van machtsverhoudingen, van een vraag-en-aanbod kwestie zelfs in internationaal opzicht. Dan is het duidelijk dat ook de duidingen die men geeft aan een Duizendjarig Rijk, aan een Laatste Oordeel niet zonder meer aanvaardbaar meer zijn. Dan is het ook duidelijk, dat het verhaal van de goden die op aarde zullen wandelen en de mensen zullen uitverkiezen en het merkteken geven op het voorhoofd, indien ze waardig zijn om als lagere goden mee te leven in de hemelwereld, dat dat een illusie is.

Dan wordt duidelijk, dat het een kwestie is van de mens zelf die groeit uit een stoffelijk geheel naar een geestelijk begrip waarbij de stof wel degelijk belangrijk blijft, maar nu een voertuig is geworden van geestelijke waarden en niet meer in de eerste plaats met al zijn lusten, al zijn tekorten, met al zijn goede kanten ook de mens eigenlijk dwingt in een geestelijk keurslijf. Openheid en eerlijkheid kunnen steeds meer naar voren komen, als de mensen maar leren met elkaar meer contact te hebben. Dat is zeker noodzakelijk. Je ziet dat het in deze dagen onvermijdelijk is dat mensen naar elkaar gaan luisteren willen ze elkaar niet vernietigen. Dan is het ook duidelijk, dat ze op den duur zullen ontdekken dat ze zoveel gemeen hebben dat het meestal de moeite loont om over geschilpunten even niet te vechten.

Een Duizendjarig Rijk. Maar dan geen rijk als dat van Hitler of zelfs dat van bepaalde theocratisch denkende mensen die het Boek der Openbaringen doorbladeren. Neen, een rijk dat wordt geboren in de geest van de mens. Een rijk van wederkerig begrip, van verantwoordelijkheid, van een samenwerking die eigenlijk niet te verklaren is in zuiver rationele termen, die alogisch is in vele van zijn gedragingen, maar die desalniettemin voor de mens een nieuw besef, een nieuw leven mogelijk maakt.

Ik heb dit onderwerp het Duizendjarig Rijk genoemd. Er zijn op het ogenblik weer mensen die van een dergelijk rijk dromen. Arme mensen, die verward in hun onvermogen om de gang der tijden te volgen dromen van dictatuur, van geweld, van de uitstoting van anderen. Ik heb willen aantonen dat hun rijk niet kan bestaan, dat de vernieuwing in deze tijd van Aquarius

zich steeds verder voltrekt en zeker de tegenstellingen soms scherper doet schijnen dan ze zijn. Laat mij weer een voorbeeld geven: Er is een tijd geweest dat heel Amerika praktisch achter de president stond en achter de maatregelen van de generaals toen het ging om Korea en Zuid-Vietnam. Nu worden de woorden van de generaals in datzelfde land vaak door een meerderheid van burgers bekritiseerd en ook door degenen die klakkeloos lopen met de minderheid. Dat is een heel grote verandering. Een verandering die nog niet zo'n lange tijd heeft geveerd. Het is deze vernieuwing, deze verandering die ik wil aanduiden.

De omwenteling in de Aquariustijd is niet een kwestie die tussen staten kan worden uitgevochten omdat ze zich afspeelt tussen de mensen. Misschien dat er dan een enkele zinsnede uit de Openbaring bruikbaar is. Dat elk huis verdeeld kan zijn tegen zichzelf, dat de kinderen tegen de ouders en de ouders tegen de kinderen, de broeder tegen de broeder, de zuster-tegen de broeder zullen opstaan. Dat is onvermijdelijk, omdat een rollenpatroon wordt onderbroken, omdat een vorm van gewichtigheid wordt onderbroken. Het is iets dat zich afspeelt op de niveaus van de gezinsvorming en van de gemeenschapsvorm, niet in nationaal of internationaal belang.

In het afsterven van de betekenis der leuzen, in de aantasting van de schijnbare onfeilbaarheid van de leiders ligt net ochtendgloren van een nieuwe tijd. En als u die dan aarzelend toch een Duizendjarig Rijk wilt noemen, dan zal ik het u niet beletten. Maar bedenk wel, dat een dergelijke verandering niet in jaren of in eeuwen is te meten maar alleen in termen van geestelijke bewustwording.

❖ Heeft bewustwording ook. niet met reïncarnatie te maken? De zelfbewustwording van generatie op generatie welke invloed kan ze hebben?

De zelfbewustwording van generatie op generatie is niets anders dan een zich afzetten tegen datgene waardoor men wordt gevormd. In feite is het dus een conditionering die pretendeert een deconditionering te zijn omdat de factoren, die zich verzetten tegen de aantasting van de ik-waarde, voortkomen uit een omgeving waarin men gelijktijdig ook alle dwingende factoren probeert te bestrijden en te verwerpen. Als zodanig is het dus geen direct bewustwordingsproces dat zich hier voltrekt. Het is eerder een in wat uitbundiger termen zich manifesterend generatieconflict dat zich ontwikkelt. Maar er zit wel iets anders aan vast. Hierdoor zullen de termen van dwingende aard, die in het verleden toch steeds aanwezig zijn geweest hetzij in sociale hetzij in religieuze vorm, minder belangrijk zijn. Dit maakt het zoeken gemakkelijker.

Wij zullen dan tot onze verbazing merken dat het ik-bewustzijn moet plaatsmaken voor een jij-bewustzijn, als ik het zo mag formuleren, omdat het niet mogelijk is alleen met een besef van jezelf te leren, als je het besef van het werkelijke wezen van de ander blijft afwijzen. Je moet zoeken naar de samenwerking en niet naar de confrontatie.

De ik-erkenning zal wat incarnatie betreft geen verandering betekenen. Maar het besef van de ander en het vinden van het contact met de ander betekent een enorme verrijking van de besefswaarde. En dat zou weer inhouden dat hierdoor de incarnatienoodzaak minder zou kunnen worden of dat de incarnatie op zichzelf bewuster en onder meer harmonische factoren zal plaatsvinden. Als dat het geval is, krijgen we dus een aanmerkelijke verbetering van het peil der incarnerenden.

❖ Waarom stelt u jij-bewustzijn en niet wij-bewustzijn?

Omdat wijbewustzijn nog niet bereikbaar is. Wij-bewustzijn voert ons in de richting van solidariteitsbegrippen- wij horen samen. Men vergeet echter daarbij dat het 'wij' zoals dit wordt gehanteerd eigenlijk maar een zeer algemene norm is die als dekmantel dient voor alle ik-gevoelens van degenen die samen dat 'wij' uitmaken. Het jij-bewustzijn is echter een persoonlijker reactie op de ander. Het is niet een vervreemding van het geheel door je samen te voegen met anderen die ook ontevreden zijn. Neen, het is eerder het vinden van een harmonie en daardoor het uitdragen van een groter harmonisch vermogen. En aangezien uw vraag in de eerste plaats ook betrekking had op de incarnatiemogelijkheid en noodzaak die

daaruit voortvloeien, meende ik dus jij-bewustzijn hier te moeten kiezen als de meest perfecte vorm die noodzakelijk en onvermijdelijk is volgens mij in de verdere ontwikkeling van de mens van heden en van de toekomst.

INWERKINGEN DIE WIJ VERWACHTEN

(Wesak-bijeenkomst ± 19 mei '81)

Nu wij bezig zijn ons te richten op al datgene wat op ons afkomt en het Wesakfeest dichterbij komt, gaan wij ons een beeld vormen van dat wat er waarschijnlijk aanwezig zal zijn op die bijeenkomst, al weten wij nog niet in welke verhoudingen dat precies zal plaatsvinden.

In de eerste plaats moeten wij wel zeggen dat er een zeer sterke wit-werking te verwachten is. Wij hebben zelfs het gevoel dat het een zilveren en bijna verblindend licht zal zijn dat de kern gaat vormen van de plechtigheid en de uiting op het Altaar.

Van wit kunnen we altijd zeggen dat het een enorme ontplooiing betekent van allerlei feiten. Als ik daarnaast zie dat er nogal wat blauw-invloeden zijn van veel belang (ik neem ook aan dat deze zich in pilaar-, zuil- of slangvorm zullen manifesteren), dan moeten we ook aannemen dat het daarbij voor een groot gedeelte gaat over kennis die er tegenwoordig bestaat.

Dan verwachten wij op grond van deze invloeden dat het komende jaar zich door allerlei onthullingen zal kenmerken. Er zullen geheimen bekend worden die misschien al bijna vergeten waren. Er zullen mensen op een geheel nieuwe manier in het licht van de belangstelling komen te staan. Ongetwijfeld zullen er ook allerlei geheimen uitlekken waardoor hier en daar wat strategische moeilijkheden ontstaan.

Helaas moeten we ook constateren dat er ook een aantal roodinvloeden zijn te verwachten van minder prettige aard. Aangezien wij een dergelijke rood-invloed eigenlijk nu al in aanloop beleven met een duur van ongeveer 3 weken, ben ik geneigd aan te nemen dat die roodinvloeden zeer veelvuldig ook in het volgende jaar zullen optreden en dat ze daarbij bijzonder veel nadruk zullen leggen op menselijke conflicten, uitbarstingen van drift, geweld enerzijds en hartstocht, ook hartstochtelijke verering anderzijds.

Zo tekent zich het beeld af van een komende periode waarin het ingrijpen van de Witte Broederschap ongetwijfeld in de eerste plaats gericht zal zijn op de openbaring van geheimen, het geven van de juiste inspiraties en daarnaast naar ik veronderstel het voor de mensheid toegankelijk maken van een aantal processen die op dit ogenblik nog geheim zijn, maar die in medische en andere wetenschappen toch voor de gezondheid van de mens van heel groot belang kunnen worden.

Ik denk ook dat we te maken zullen krijgen met een groot aantal nieuwe uitvindingen. Aangezien de blauwe-invloed ook nogal mystieke bijtonen vertoont (dat gaat bijna tot heel diep blauw neem ik aan dat daarbij ook bepaalde geestelijke zaken naar buiten zullen komen. Maar ik mag niet vergeten dat het voor een groot gedeelte gaat over bekende zaken. Dat zou erop kunnen wijzen dat feiten naar voren zullen komen over bijvoorbeeld geschriften betrekking hebbend op het geloof die nu in de belangstelling komen te staan. Ik denk daarbij ook aan allerlei geheimen die plotseling worden geopenbaard in verband met het verleden, maar in wezen ook met de toekomst en de werkelijke verhoudingen. Ik geloof, dat wij door die diepe bijtonen ook mogen veronderstellen dat er een mystiek kantje aan zal zitten.

Nu is mystiek goed, indien ze samengaat met wit-licht of met het blauwe licht van het weten, de wetenschap, Maar aangezien wij ook de rood-invloed hebben is er hier en daar ook de

neiging tot mystificatie en zal er sprake zijn van politieke en sociale mystiek. Dat is niet erg aangenaam.

Een zeer opvallende invloed waarvan ik niet weet op welke manier deze zich zal kunnen manifesteren op het Wesakfeest is groen. Dat kan gebeuren in een aantal losse lijnen. Het zou ook kunnen in één kleurbundel. Zou het in één kleurbundel zijn, dan zouden we daaruit kunnen concluderen dat de mensheid innerlijk toch een nieuw geloof, een nieuw houvast vindt en zeer waarschijnlijk een nieuwe weg tot God. Maar ik ben bang, dat het meer verdeeld blijft en dan zou het wel eens warrig kunnen worden.

Ik heb het gevoel dat allerlei waarheden elkaar gaan bestrijden, terwijl ze elkaar eigenlijk zouden moeten aanvullen. Dat heeft dan zeker niet alleen betrekking op de erkende geloofsrichtingen, maar ook op allerlei filosofische richtingen. Mogelijkerwijze zal dat ook op het gebied van massapsychologie, agogie e.d. een rol spelen.

De economie zal wel niet veel beter worden met al dergelijke uitstralingen. Maar er is één lichte hoop. Wij hebben namelijk een golf geel licht te verwachten. Ik weet op dit moment niet hoe we die in de tijd moeten plaatsen. Zou het in het begin van het jaar zijn, dan zou dat natuurlijk schitterend zijn. Maar de kans is groter dat dat gebeurt tegen het einde van het jaar.

Die gele invloed geeft niet alleen gezondheid, ze geeft ook meer veerkracht en zeer waarschijnlijk tevens mooi weer om u een kleine troost te geven. Zo geeft daarbij ook een hernieuwd economisch evenwicht. Dat zou kunnen betekenen dat de mogelijkheden voor de economie wat beter worden en dat er dus ook nieuwe wegen kunnen worden gevonden in verband met het werkloosheidsvraagstuk e.d..

Als ik dat allemaal zo zit te vertellen, dan zitten sommigen geïnteresseerd te luisteren, anderen steunen en denken: moet dat nou. Hoe wij eraan komen dat heeft u waarschijnlijk nooit gehoord.

Wij zijn in staat om in de sferen te zien welke veranderingen zich in de verte aankondigen. Dat is zoiets als wanneer u naar de lucht kijkt en zegt. Ik geloof dat er regen komt. Dat zien wij dan in een bepaalde trilling. Die trilling kunnen wij vertalen in kleur. Voor ons zijn natuurlijk het duidelijkst kenbaar de invloeden die kosmisch zijn; d.w.z., die uit de stoffelijke kosmos op de aarde afkomen. Dat betekent, dat wij gemakkelijker kunnen definiëren wat de blauw-factoren gaan betekenen dan dat we de groen-factor kunnen definiëren.

Dat wij het wit een zilveren bijtoon zien hebben, zou kunnen betekenen dat een geestelijke wit-invloed met een stoffelijke invloed samenvalt. Dat die wit-invloed komt, kunnen wij in de geest al vooruit zien. Wij zien als het ware in de verte een stralenbundel door het wolkendek breken en weten dat de wolken en dus ook de stralenbundel zich langzaam in onze richting bewegen. Hier is dus sprake, van observatie die in verschillende sferen geschiedt.

Zolang het gaat om de stoffelijke kosmos is het nogal eenvoudig. Je houdt gewoon rekening met de relatie tussen de aarde en het centrum van het Melkwegstelsel. Alles wat je daar aan invloeden ziet die bijzonder sterk zijn is te vertalen in een bepaalde kleur, in een bepaalde werking. Dan kun je tijd die verloopt tussen het ogenblik dat die straling in het centrum ontstaat en ze waarschijnlijk de aarde zal bereiken wel niet helemaal overzien. Maar door die bijzondere plechtigheid op het Wesakfeest kun je toch wel ongeveer uitrekenen wanneer ze op de aarde terecht zal komen.

Als wij te maken hebben met de sferen, dus met geestelijke invloeden, dan wordt het veel moeilijker. Invloeden, die voor onze wereld echt zijn, zullen uw wereld ook beroeren, want u bent ook geestelijk aanwezig op aarde. Aan de andere kant, het tijdservaren dat aan een stoffelijk contact is gebonden geldt niet voor die geestelijke invloeden. Dat wil zeggen, dat ze niet een vast tempo, een vaste progressie vertonen, dat ze dus veel meer fluctueren in tempo dan in aard. Hierdoor is het heel erg moeilijk te zeggen wanneer die krachten nu precies de aarde zullen treffen.

Bij het Wesakfeest probeert men dat voor een groot gedeelte op te lossen door uit alle sferen alle daarin aanwezige krachten (daarvoor heb je werkelijk hoge jongens nodig om dat te doen

zodanig te bundelen dat ze eigenlijk als een geheel op het Altaar, het centrum van de plechtigheid, terecht komen. Dan kun je daarin wel kleine verschillen zien. Vooral de hogen van de Grote Raad weten dat. Zij kunnen daardoor waarschijnlijk de tijdstippen aflezen maar nooit de definitieve.

Wat wij daarnaast zien aan kleuren omvat altijd mede de stoffelijk kosmische invloeden. Hier is een tijdsdefinitie dus veel gemakkelijker. Aan de hand daarvan bouwt men al van tevoren een verwachtingsplan op. U zult zeggen: Waarvoor heb je dat nu nodig? Je kunt het toch zien, wanneer de Wesakbijeenkomen plaatsvindt. U heeft wel gelijk, maar er zit nog een kleine moeilijkheid aan vast.

Wat wij op het Wesakfeest de en, is een kenbaar maken van het geheel. Als je nu niet weet wat je kunt verwachten, dan zie je aan een hoop kleine afwijkingen voorbij. Dan word je getroffen door b.v. het groen en niet door het feit, dat het zich in een bepaalde vorm manifesteert. En dan kun je daardoor worden misleid omdat het op zichzelf ook wel eens wisselend is wat zich daar toont. Het is niet een stil-staand beeld; het leeft.

Heb je echter een verwachtingspatroon opgebouwd, dan kun je aan de hand van dat schema veel gemakkelijker afwijkingen zien. Daardoor kun je ook veel eenvoudiger komen tot een redelijke interpretatie van de kosmisch stoffelijke invloeden waarbij je dan de geestelijke invloeden interpreteert als een mogelijke modulatie, behalve op zuiver geestelijk terrein waar het een beslissende modulatie is. Zo heb je dus een uitgangspunt.

Wat de Grote Raad doet is heus niet alleen zeggen: Nu zijn die invloeden daar, wat kunnen wij daarmee doen. Men gaat eenvoudig na, wat is er op dit ogenblik op aarde? Dat wordt weer afgelezen aan de hand van wat u kunt vergelijken met kleuren.

De mensen hebben een uitstraling. Grote groepen mensen hebben dus doorgaans een overheersende uitstraling. Daarin zijn bepaalde trillingen duidelijk kenbaar. Die trillingen zijn vaak op plaats te bepalen. Wij kunnen zelfs zeggen bij wijze van spreken: In Pittsburgh zal dit gebeuren. Wij menen dat ergens voorbij Chicago een andere invloed werkzaam is. Op die manier ontstaat er dus een soort landkaart. Die landkaart is het aantal invloeden dat nu inwerkt. Een dergelijk schema wordt gemaakt meestal de week vóór (in deze tijd) begint Men daar dus mee het Wesakfeest.

Er zijn een groot aantal entiteiten bij betrokken. Meestal zijn het er tussen de duizend en de tienduizend, helemaal precies kun je dat nooit zeggen. Ieder geeft zijn observatie door. Stelt u zich dan maar voor, dat die op een stafkaart worden ingetekend.

Als wij nu weten dat er wit licht komt en we hebben ergens te maken met een zeer warrige toestand (duisters-rood en nog zo wat van die tinten), dan is het duidelijk dat daar een brandpunt van verwarring komt. Die verwarring zou kunnen omslaan in een opstand, maar ze zou ook kunnen voeren tot een geestelijk reveille. Als je nu weet welke invloeden behalve die wit-invloed, aanwezig zijn, dan kun je soms van de andere invloeden gebruikmaken om het evenwicht net een beetje te laten omslaan in een bepaalde richting.

Daar komt natuurlijk bij dat de Grote Raad nu niet direct in mensvriendelijke termen direct, zoals u dat beschouwt. De Raad zegt niet; Laten wij de mensen alle lijden besparen. De Raad zegt: Wat is het best voor de bewustwording van de mensheid? Dat lijden, nu ja; dat is toch van betrekkelijk korte duur. Ze komen bij ons en dan wordt er wel voor hen gezorgd, dus dat moeten we dan maar op de koop toe nemen. Het is zoiets als een lijstaanvoerder die zegt: Wij kunnen Nederland terugvoeren naar welvaart, maar dan zal het financieel pijn doen. En er dan niet over nadenkt dat het misschien voor sommigen een beetje teveel pijn wordt. Op die manier gaat dat dus.

Alle invloeden die op ons afkomen uit de kosmos inschatten, dat vraagt een mate van deskundigheid. Het vreemde hierbij is, dat degenen die de waarde inschatten vaak heel anderen, zijn dan zij die de beslissingen nemen. U zoudt het kunnen beschouwen. als een specialisme waarmee vooral op bepaalde gebieden super-gevoelige entiteiten die invloeden gemakkelijker en langere tijd van tevoren kunnen aanvoelen en kunnen zien aankomen en wat ze betekenen dan degenen die misschien veel bewuster zijn, maar die door een algemeen aanvoelen zo'n invloed niet meer in haar essentie zien: Zij zien de details niet meer, ze zien alleen maar de grote lijnen.

Ik heb geprobeerd duidelijk te maken hoe wij werken. Maar werken, dat moet u goed begrijpen, is ook voor de Witte Broederschap afhankelijk van de krachten die er zijn. Je kunt nu eenmaal niet tegen de stroom op zwemmen. Misschien dat het onder omstandigheden mogelijk is met zeer veel entiteiten, die zich tijdelijk tot een eenheid verenigen, tegen de stroom van het gebeuren in te gaan en de gebeurtenissen a.h.w. tot stilstand te dwingen. Maar dat kun je niet blijven volhouden. Je kunt geen evolutie stilzetten, want als je een ogenblik verzwakt, gaat ze toch weer haar weg. Die weg zal dan wel een klein beetje afwijken, maar veel zal dat niet het geval zijn. Dat heeft de ervaring wel geleerd. Daarom moeten wij rekening houden met de factoren die niet door ons worden bepaald.

Heel kort voor degenen die het nog niet weten. De invloeden die uit het centrum van het Melkwegstelsel komen zijn over het algemeen directe stralingsinvloeden, die ontstaan door nova's in dat gebied, de onderlinge wisselwerking van de zeer grote sterren die daar aanwezig zijn en de grote magnetische en stralingsvelden die daardoor worden veroorzaakt. Het is dus een straling die stoffelijk en semi-stoffelijk is zuiver stoffelijk en astraal.

De geestelijke invloeden komen van entiteiten die zo ver boven ons staan dat we niet precies weten wat ze zijn. Wij weten ook niet, of we hen als persoonlijkheden moeten aanspreken, als eigenschappen van het Goddelijke of als iets anders. Wij geven hun meestal namen. Wij spreken van de Heren van de Stralen, van Wijsheid etc. Maar of het personen zijn dat weten wij niet. Wel weten wij, dat er een aantal geestelijke brandpunten zijn van waaruit wisselende golven van licht de sferen door worden gestuurd, soms op een zodanige manier dat ze de aarde en ook andere delen van de stoffelijke kosmos bereiken en daar inwerken.

Om deze stralen te kunnen definiëren naar bron dat heeft eigenlijk weinig zin. Zeker, als u weet dat een invloed wordt uitgezonden door de Heer van uw eigen Straal (de meeste mensen leven ook in een bewustwordingsgebied dat met diezelfde straal verbonden is) dan kan het zijn dat het voor u veel meer betekent dan voor een ander. Maar dat zijn zo van die incidentele zaken. Dat zou ik voor een ieder apart moeten bekijken. Daarom laten wij de bronnen over het algemeen een beetje buiten beschouwing. Wij noemen ze niet, maar wij weten waar ze vandaan komen.

Het typerende hierbij is, dat die krachten niet op een bepaalde plaats ontstaan. Op aarde (in de materie) lijken het bundels te zijn. Maar het is een lichtbron die geestelijk gezien praktisch diffuus is. Als ik zoeven een beeld heb gebruikt van: je ziet het gat in de wolken en je ziet de bundel licht op je afkomen, dan zou je dat eerder moeten zeggen in een vergelijking van sterkte. Heet is meer een toenemende sterkte dan een afstand. Afstand is voor u gemakkelijker voorstelbaar en eenvoudiger over te dragen in tijd.

Zo bereiden wij ons dan voor op het Wesakfeest, dat overigens niet op de bekende plaats wordt gehouden, maar reeds enige tijd in Zuid-Amerika. Wij verwachten daar een gering aantal mensen die nog in de stof leven. Ik denk, dat dat veel minder zal zijn dan de voorgaande jaren. De reden daarvoor schijnt o.a. te liggen in de situatie over de hele wereld: politiek, economisch, vervoersmoeilijkheden, er zit van alles en nog wat bij. Wel heeft men besloten om de gebieden tijdelijk te isoleren. Dat zal heel waarschijnlijk gewoon geschieden door beïnvloeding van het weer. Als je bepaalde berggebieden nu voldoende storm en regen geeft, dan is er geen kip die verder kan komen en zit je rustig in het midden. Misschien dat ze ook nog hier en daar een kleine aardverschuiving veroorzaken, maar dat is bijkomstig.

Die geïsoleerde plaats zal deze keer ook als gasten ontvangen een aantal zeer hoge geesten. U moet dan denken in de termen van Jezus, Boeddha, Mohammed, de grote godsdienststichters, maar ook de wezens die als Aartsengelen en hoge engelen worden aangesproken. Zij behoren niet meer tot de stoffelijke kringloop maar zijn wel betrokken bij het lot van de mensheid en het lot van de aarde. Wij nemen aan, dat die grote krachten niet voor niets worden

bijeengebracht. Maar dat is nu weer de ellende als je bij de kleintjes behoort. Als daarover wordt gesproken, dan is het zoets van; niet voor de kinderen. Het is net code. Dat overkomt ons dus ook. Weten dat deze entiteiten er zijn en dat ze op aarde samenkomen juist op deze Wesakbijeekomst (het schijnt een hele tijd geleden te zijn dat het ooit in die intensiteit is gebeurd) doet verwachten dat de Witte Broederschap zich voorbereid op een zeer sterk ingrijpen op aarde.

Wat dat ten gevolge heeft? Misschien hoort u dat later. De werkelijk uitgewerkte plannen van de Raad komen meestal pas vrij in juli of augustus. Voor die tijd kun je alleen maar details geven en geen overzicht. Maar als er wat dit betreft bijzondere gegevens zijn, dan zullen ze natuurlijk daardoor de onmiddellijk worden doorgegeven op de eerstvolgende bijeenkomst.

Wat mij betreft, heb ik u willen confronteren met de invloeden die van buitenaf komen, de krachten die de aarde beïnvloeden en waarbij wij eigenlijk alleen maar de lezers zijn die proberen voor u een vertaling te geven van de betekenis die wij hebben ontdekt.

❖ Zijn de invloeden die in de astrologie bekend zijn onderdeel van de stoffelijk-kosmische invloeden die u noemt ?

Ja, maar betrekkelijk onbelangrijk. Als u namelijk met astrologie werkt, dan heeft u eigenlijk voornamelijk te maken met het evenwicht binnen het zonnestelsel en de verplaatsing van het evenwichtspunt door de planeetbewegingen. In het beste geval houdt u nog rekening met de invloeden die worden berekend aan de hand van de stand en de waarde van een aantal vaste sterren. Verder komt U niet. Dat wil dus zeggen, dat u alleen het plaatselijke nieuws geeft, terwijl wij op de Wesakbijeekomst te maken krijgen met invloeden die in vergelijking daarmee internationaal nieuws zijn. Er is dus enig verschil.

❖ Wat is politieke en sociale mystiek?

Als u wilt weten wat politieke mystiek is, dan moet u denken aan de manier waarop bepaalde Ira-mensen zich gedragen in Ierland. Dit heeft niets meer te maken met rationaliteit. Dit is gewoon een mystiek jezelf innerlijk verheffen aan de hand van je doen boven het geheel van het normale menselijk zijn. Politieke mystiek kan ook zijns het optreden van een SS-er b.v. Hij is het er zelf misschien niet mee eens, maar wordt gedreven door zijn geloof in zijn bestemming en de waarde van zijn leider. Dat zie je overal in vele vormen. Je moet niet denken dat fascisme de enige vorm is waarin deze mentaliteit van leiders en volgelingen voorkomt. Sociale mystiek. In sociale mystiek krijg je te maken met denkbeelden omtrent het wezen van de maatschappij. Maar in die mystiek wordt niet gevraagd wat mogelijk is en wat de mensen zelf zijn. Daar wordt alleen maar rekening gehouden met dat abstracte beeld. Men vlucht a.h.w. in dat abstracte beeld zonder de feiten te zien. Men reageert dus vanuit een hoger bewustzijn waardoor men situaties schept die een gewoon mens niet meer aan kan.

❖ Omschrijft u de geestelijke invloeden ook naar kleur?

Wij omschrijven ze naar kleur, omdat kleur hier de vergelijking is die we kunnen maken voor trillingsgetal en de trillingsverhouding. Het spreken in kleuren vanuit onze kant heeft dus niets te maken met feitelijke kleuren, maar met vibraties die - vergeleken met elkaar - zouden kunnen worden ingepast in een bepaald kleurenschema en daardoor gemakkelijk met een eenvoudige aanduiding, ten aanzien van elkaar kunnen worden onderscheiden in het taalgebruik.

❖ Hoe moeten wij het ons voorstellen als de energieën op het Altaar worden uitgestort. Welke persoonlijkheden oen dat?

Stelt u zich voor een soort stenen tafel. Het kan ook een platte rots zijn die geladen is met psychische kracht. In vroegere tijden heeft men er wel magneetsteen voor gebruikt, tegenwoordig doet men dat geloof ik niet meer. Heel vaak is het wel een steen die ertshoudend is zodat er ook nog gemakkelijk bepaalde dingen kunnen worden ingelegd en ingegrift. Daaromheen bestaat de groep uit de hoge priesters. Dat zijn degenen die de

krachten bundelen en op de steen richten en bovendien de kracht van het geheel (van de geest en van de stof samen naar boven richten om een soort geleidingspad te maken waarlangs de manifestatie mogelijk wordt. Om het dan heel eenvoudig te zeggen; Stel u voor dat er voor de stenen tafel een vierkante ruimte is; een soort Phalanx zoals de Romeinen kenden. Degenen die daarin staan zijn allemaal meesters o. a. in concentratie en conceptie.

Deze geven met hun zeer sterke concentratie aan het Altaar de betekenis de inhoud van straling waardoor het zo dadelijk de kracht kan verdragen en bovendien het mogelijk maakt dat die kracht een tijdlang zichtbaar blijft. Daarachter bevindt zich een halve cirkel, de z.g. maan. Het heeft niets met de maan te maken. Deze halve cirkel concentreert zich niet op het Altaar, maar op het punt achter het Altaar. De mensen daarin zijn wat concentratie en conceptie betreft minder gevoelig dan degenen die in het vierkant staan, maar het zijn over het algemeen nog adepten en adepten-minor. Hun concentratie vormt een soort scherm, maar tevens ook een half geleidende koepel waardoor datgene wat in het vierkant wordt gedaan beter tot zijn recht komt.

Dan zijn daar achter de z.g. vleugels. Je zou kunnen zeggen, dat zijn de tribunes of het 'paradijs' in de schouwburg. Daar bevinden zich een aantal mensen, die niet bij de directe actie betrokken zijn, maar wel aanwezig kunnen zijn en er deel aan mogen hebben. Daar bevinden zich ook een zeer groot aantal entiteiten die niet direct erbij betrokken zijn.

Ten laatste hebben we nog - maar die is niet direct zichtbaar (misschien voor de priesters maar niet voor ons) - de cirkel of het brandglas. Dit zijn een aantal zeer lichtende entiteiten die kennelijk die krachten in brandpunt brengen, dus eigenlijk de ontlading in stralen en allerlei pilaren en figuren mogelijk maken. Hoe ze dat doen weet ik niet.

x De mensen die in de stof aanwezig zijn kunnen die dat alleen geestelijk waarnemen? Als ze daar persoonlijk zijn, dan zien ze niets.

Zij zien het wel. Degenen die aanwezig zijn hebben geleerd waar te nemen ook op geestelijk niveau

LICHT

Vanuit het punt van licht in diepe duister ontplooit zich een straal - en de luister van het zijn wordt kenbaar overal waar de straal het zijn beroert. Het schijnbaar onbekende wordt nu kenbaar door die stip van licht. Maar al wat rond mij is wordt kenbaar als het licht dat alles treft en zo maakt tot een werkelijkheid waarin ik leven kan en streven kan. Het wordt een invloed en een kracht waardoor de macht in mij ontstaat en mogelijkheid mij geeft om uit mijzelf te zijn ten aanzien van wat ik rond mij dan erken, meer misschien ook dan wat ik volgens ik-beseffen ben en zo mijzelf verweef met al wat voor die tijd door mij niet werd gekend.

Eén punt van licht in het duister van de kosmos is genoeg. Eén speldenprik in het duistere zwerk van onbegrepenheid. Er ontstaat een straal van licht die wordt tot ruimte, tot tijd en niet slechts al onthult wat is verbonden met degene die ziet, maar bovendien hem krachten geeft die uit het schijnbaar Niet leven in de mens. En door die mens ook verder gaan na het erkende en zo het gehele bestaan doordrenkend met de kracht die uit een speldenprik van licht uit het diepe duister komt.

LES 9 - PLUS EN MIN

Als we op het ogenblik de wereld beschouwen en ook alle invloeden die daarin een rol spelen, dan zijn we geneigd tot denkbeelden in mineur, want dit gaat niet goed en dat gaat slechter. Als we kijken naar de totaliteit van werkingen die gaan optredens dan hebben we ook al datzelfde gevoel. Zeker, er zijn positieve mogelijkheden te melden op het gebied van wetenschap, mystiek, esoterie. Aan de andere kant echter ligt er als een vaste achtergrond een voortdurende rimpeling van hartstochtelijkheden; en onredelijkheid. Dan wordt het tijd dat wij de begroting opmaken van de mogelijkheden zoals ze zijn. Om dit te doen moeten we natuurlijk wel verschillende zaken onder een hoofd samenbrengen. Dat wil ik dan vandaag graag proberen.

Geestelijke ontwikkeling

Bij de geestelijke ontwikkeling, zoals ze zich tegenwoordig afspeelt, zien we heel wat verdwazing. Het aantal secten neemt toe. De ongevoeligheid van mensen voor bepaalde menselijke en geestelijke invloeden schijnt eveneens toe te nemen. Overal in de wereld constateren we excessen. Op het eerste gezicht is alles aan de negatieve kant. Maar er staan verschillende andere punten tegenover:

Wij zien bij steeds meer mensen een grotere zelfstandigheid zich ontwikkelen, zij het dat dit voorlopig vooral een zelfstandigheid van denken is. Wij zien bij steeds meer mensen ook bepaalde gaven tot ontplooiing komen. Al maken ze daar nog niet al te veel gebruik van, toch leren ze leven met bepaalde waarden van geestelijke werelden. Ze leren ook leven met een beetje meer werkelijkheidsbesef omtrent zichzelf; en dat is een positieve waarde.

Wij zien verder dat er nogal wat ingewijden en kleine ingewijden zijn op aarde die zich bezighouden met het voorleggen aan de mensen van een werkelijkheidsbeeld dat voor de nieuwe tijd past. Zij zeggen dan; Mens, je leeft in deze wereld. Maar als je in deze wereld wilt leven, dan moet je eerst jezelf kunnen zijn, jezelf kunnen aanvaarden voordat je verder kan komen. De methoden die ze gebruiken kunnen erg afwisselend zijn. De ene ingewijde is een liefdesgoeroe, de andere hoedt het juist weer op absolute onthouding. Maar ongeacht die leerstellingen, die verbonden worden aan hun optreden, maken ze wel iets wakker. Heel veel mensen worden emotioneel gewekt tot het gevoel van eigen betekenis en de noodzaak om zichzelf te zijn: Ik geloof dat dat eveneens een heel gunstig punt is.

Daarnaast zien we vreemd genoeg ook het geweten wakker worden in verschillende wereldgodsdiensten. Een halve eeuw geleden was het nog ondenkbaar dat brahmanen in India zich zouden uitspreken over het onaanvaardbaar zijn van de uitstoting van de paria. Dit gebeurt nu. Christenen overwegen eindelijk eens hoe je ook buiten de bijbelspreuken om kunt komen tot een juiste weergave van de verplichting die een christen op zich neemt ten aanzien van de wereld. Ook hier zijn natuurlijk weer verschillende eigenaardigheden te constateren; dat zie je overal. Maar het komt toch naar voren dat steeds meer christenen denken, dat het beter is om als een christen te sterven dan in Christus' naam als een heiden te leven. Ook dat is een heel gunstig punt.

Als ik de rekening opmaak zoals die op het ogenblik is, dan moet ik zeggen dat geestelijk gezien de geestelijke elementen eigenlijk een beetje sterker zijn. Nog niet veel, maar aan de andere kant mag ik er ook bijvoegen dat de vele negatieve factoren die zijn ontstaan voor het merendeel in feite modeverschijnselen zijn. Dat impliceert, dat hun belangrijkheid gaat afnemen, dat ze langzamerhand gaan verdwijnen. De positieve factoren daarentegen tonen een sterke groei. Dan mag worden aangenomen dat die groei nog enige tijd aanhoudt. Wat de geestelijke ontwikkeling betreft, de wereld heeft op het ogenblik werkelijk alle redenen om verbetering te verwachten.

Economie

Economisch is alles schijnbaar erg negatief. Als we echter die negativiteit ontleden, dan blijkt dat het merendeel van de negatieve economische ontwikkelingen niet wordt veroorzaakt door feitelijke tekorten, maar eerder door speculatieve en staande tekorten. Dit houdt in, dat er op de wereld voldoende is voor de mensheid om zich langzaam te ontwikkelen naar een nieuwe periode met nieuwe bronnen van energie, nieuwe methoden van structuur, van productie.

Dan kunt u zeggen Dat lijkt allemaal heel positief, maar wat doen we dan met de Internationals? De Internationals hebben op zakelijk gebied datgene gedaan wat de mensen op politiek, sociaal en menselijk gebied maar steeds niet tot stand kunnen brengen. Zij hebben namelijk de grenzen ontkracht; zij hebben de betekenis van de grenzen weggenomen. Hierdoor komt er juist een pressie te liggen op de mensen om ook hun eigen grenzen steeds opener te maken. Indien dat gebeurt, krijgen we een veel vrijer economisch beeld waardoor de invloed van Internationals en andere zaken veel minder wordt, omdat praktisch een ieder weer kan beschikken over de mogelijkheden die deze Internationals door manipulatie nu al hebben b.v. het verschuiven van de productie naar landen van goedkope arbeid.

Als iedereen het kan de en, dan krijg je niet alleen het verschijnsel dat er nu is, dat men naar de landen met de hogere lonen en grotere sociale zekerheid toe trekt, maar dan krijg je ook dat de mens die werkelijk kan presteren, ontdekt dat hij beter wordt betaald en grotere mogelijkheden heeft juist in de landen waar die zekerheden en de lonen als gemiddelde waarschijnlijk lager liggen. Dus ook hier is een ontwikkeling aan de gang die in wezen positief is. Want wij moeten het nationalisme doorbreken, zeker wat betreft de economie. Een wereld, die als een eenheid moet functioneren kan dat alleen, indien er geen bindende grenzen. zijn. Ik meen, dat dit wordt benaderd en ik reken dit als een zuiver pluspunt voor de vernieuwing.

Een ander punt in de economie is natuurlijk de strijd om de arbeidsplaats. Nu klinkt het erg aardig, maar in wezen is het probleem toch wel een beetje anders te omschrijven.

Dat de verbruiksmogelijkheden kleiner worden en dat dus de industrie al heel snel komt te functioneren op dat de van de gausse-kromme waardoor haar industrialisatie en automatisering eigenlijk overbodig worden; een te zware belasting voor de omzet die e kunnen maken. En dan komt er vanzelf weer werkgelegenheid.

Massaproductie is op het ogenblik algemeen: Het massaproduct kan echter alleen dan bevredigend werken, indien het ook voldoende wordt afgezet. Als u kijkt naar b.v. de opkomst van de doe-het-zelvers, dan wordt duidelijk dat deze ontwikkeling eigenlijk helemaal niet zo groot en intens is als men schijnt te denken. Er is geen sprake van een feitelijke normering van de smaak van het publiek. Er is alleen maar sprake van een ontduiking van de dwingende kracht van de economisch sterken doordat men zelf dingen gaat doen en dingen gaat maken. Helemaal kan men dat niet. Dat betekent, dat er steeds meer ruimte komt voor mensen die men dan misschien klusjesmannen moet noemen, maar die daarmee dan wel een goede boterham kunnen verdienen die de industrie hun niet meer biedt.

Ik geloof inderdaad, dat we hier te maken hebben met een verschuiving in het economische patroon; maar dat deze verschuiving op zichzelf eerder de vernieuwing in de hand werkt dan afremt. Dientengevolge, ongeacht de vele bezwaren die ogenblikkelijk bestaan, beschouw ik het geheel van de economische ontwikkeling als gunstig voor de vernieuwing maar minder gunstig voor de hedendaagse mens, die zich nog aan het oude patroon probeert te conformeren.

Het sociale patroon

Lief zijn voor elkaar. Solidair zijn met elkaar. Als je kijkt waar dat op neerkomt, dan is dat eenvoudig een illusie. De Engelsen hebben daarvoor een term: I'm all right, als het mij maar goed gaat. Dat heeft niets te maken met werkelijke solidariteit. Of het nu gaat om mensen die

rellen maken omdat ze huizen kraken of om mensen die stanken omdat ze meer loon willen hebben. Hier zien we in feite tekenen van sociale ontbinding. Want de oude samenhangen, het oude gevoel van werkelijk behoren bij een groep,- wordt zwakker.

Steeds meer worden de mensen gemotiveerd door in feite egoïstische motieven: Als ze al idealen aanhangen, dan houden ze geen rekening met de werkelijkheid en de feiten. Zij propageren die idealen zelfs als ze in het tegendeel zouden uitwerken van hetgeen men ermee beoogt. Als zodanig is er sociaal een grote gisting; er zijn allerlei onzekerheden. Het is bijna onvermijdelijk dat er op sociaal vlak ook in de komende periode nogal wat conflicten zullen uitbreken.

Maar wat gebeurt er daardoor? Hierdoor worden de mensen geconfronteerd met hun eigen afhankelijkheid: de manier waarop zij zich te sterk hebben gebonden aan anderen: De tramstaking in Den Haag is daarvan een aardig voorbeeld. Maar als het de tram door de staking tijdelijk wat minder goed gaat, dan blijkt dat de fietsenmaker daarvan profiteert. Met andere woorden. er is een verschuiving. Heb je eenmaal een fiets, dan zul je misschien wat meer gaan fietser als het mooi weer is en wat minder van het openbaar vervoer gebruikmaken. Ook dat zit erin.

Wij zien op allerlei terreinen dat de gebeurtenissen van deze tijd, tot zelfs de toenemende geweldpleging voeren tot een ander gedrag van een menigte die anders heel moeilijk in beweging is te brengen. Vanuit het standpunt van de vernieuwing geloof ik dat het prima is als alle vastgeroeste patronen eindelijk eens den doorbroken.

Negatieve punten in deze tijd; Heel veel mensen zullen met allerlei moeilijkheden en conflicten hebben af te rekenen. Zij zullen in hun eigen omgeving zelfs vaak voorbereid moeten zijn op plotseling opvlammende geschillen en zullen rekening moeten houden et een toenemende neiging tot gewelddadigheid in de gemeenschap waarin ze leven. Dat is een tijdelijk verschijnsel dat wel na ongeveer 3 á 4 jaar zal afnemen. Als dat gebeurt, zal blijken dat het doorbreken van gewoonten ook het vormen van nieuwe sociale patronen en samenhangen mogelijk heeft gemaakt. Wat dat betreft, gaan we met de vernieuwing dus wel de goede kant uit ook al is er op het ogenblik sociaal gezien nogal het een en ander fout.

Dat zijn dan drie hoofden. Ik kan er meer noemen, maar waarom zou ik dat de en? In al deze gevallen hebben we geconstateerd dat de vernieuwende krachten van deze tijd wel degelijk aan het werk zijn. Maar dat ze in deze periode sterk worden geconfronteerd met afbraak- en ontbindingsverschijnselen, terwijl we nog niet begrijpen waartoe ze moeten leiden. Dan kunnen we optelling maken en komen we zeer globaal tot de volgende conclusies.

Aan de ene kant positief: Geestelijke vernieuwingen dringen zich op. Mensen gaan zich intenser bezighouden met hun eigen situatie, hun verplichtingen en ook met hun mogelijkheden. Er komen steeds meer paranormale gevoeligheden op de voorgrond. Het gebruik dat daarvan wordt gemaakt - hopelijk beheerst - neemt eveneens toe. Als zodanig zijn het een paar grote plussen voor de vernieuwing, Gezien de invloeden die gaan optreden in het komende jaar meen ik zelfs een ruim overschot te constateren ten aanzien van de min-fasen. De min-fasen zijn de volgende; De patronen van zekerheid die bestonden moeten worden afgebroken. Denkbeelden van rechten die bestonden zijn niet meer zo te handhaven. Economische samenhangen die als normaal golden blijken op het ogenblik eveneens niet te handhaven. Religieuze disciplines die een lange tijd de wereld in hun macht hebben gehad, beginnen hun gezag te verliezen en komen steeds meer in moeilijkheden ook door interne verdeelheit. Dat alles houdt in, dat er inderdaad heel veel verval zal zijn. In deze dagen zal dat verval misschien sterk blijken, maar als we zien dat er een overschot is aan positieve mogelijkheden en krachten, dat de min-fasen tenslotte in de minderheid zijn, dan kunnen we alles bij elkaar toch wel zeggen. In ons sommetje ziet het er met de vernieuwing nog niet zo slecht uit.

Nu is het duidelijk dat, als je je bezighoudt met de wereld van vandaag je met allerlei negatieve dingen te maten hebt. Bijvoorbeeld; Nederlands mogelijkheid om nog enige welvaart te behouden schijnt tegenwoordig in woordenvloed en woordenstrijd verdrongen te worden.

Dat is nu eenmaal zo. Dan moeten we niet treurig zijn en zeggen: O, wat gaat ons nu boven het hoofd hangen? Zal het een tweede Kabinet Den Uyl of een tweede Kabinet Van Agt worden? Wordt het iets waarmee we helemaal geen raad weten? Dat zijn eigenlijk alleen maar nevenverschijnselen. Zolang u een stem uitbrengt op een christelijke of een liberale partij omdat u het altijd heeft gedaan, dan kan er geen verandering komen op dat terrein. Naarmate het evenwicht van macht tussen die partijen groter wordt, zal de neiging ook groter worden om elkaar verbale vliegen af te vangen, zelfs als dat betekent dat er eigenlijk niets wordt gedaan. Als we ons dat realiseren, dan moeten we dat maar accepteren.

Er zijn veel negatieve dingen, natuurlijk. Als we ons bezighouden met de moeilijkheden op de arbeidsmarkt, dan wil ik u er allen op wijzen dat er niet alleen maar sprake is van een staking. Dat er op dit ogenblik al sprake is van een 20-tal acties. Alle hebben in feite te maken met de beloning van arbeid: Realiseer u dat gewoon en zeg dan niet tegen uzelf: Dat is alleen negatief. Zeg tegen uzelf. Hierdoor wordt duidelijk dat men eindelijk met de feiten wordt geconfronteerd, maar men wil ze nog niet aanvaarden.

Hoe kun je met een vernieuwing verder gaan, als de feiten niet eerst kenbaar worden? Je kunt eenvoudig niet 'n doekje voor het bloeden gebruiken en net doen of er niets aan de hand is totdat eindelijk de nieuwe tijd, dat Duizendjarig Rijk, of hoe je het noemen wilt, zal aanbreken. Wij moeten wel degelijk rekening houden met conflicten, want die zijn nodig om de vernieuwing zichtbaar te maken, zelfs maar om duidelijk te maken waarmee je te worstelen hebt.

Er zullen heel wat mensen zijn die zeggen: Waar komen we geestelijk tenslotte terecht? Nu ja, de laatste paus begint langzaam in zicht te komen. Het moderamen ontwikkelt zich zo nu en dan meer tot een modderramen dan een moderamen. Er wordt wat aangemodderd.

Ook elders zien we grote moeilijkheden, zoals b.v. verdeeldheid in de moslimwereld. De grote verdeeldheid en strijd ook op religieus terrein in de hindoeereld. Het herleven van bepaalde filosofieën in China. De moeilijkheden t.a.v. het denken, de filosofie en het geestelijk denken in Japan. Dan praat ik niet eens over Amerika. Amerika vertelt zichzelf met veel bluf dat het ook niet weet waar het aan toe is. Als wij ons die dingen gewoon realiseren, dan lijkt het allemaal verwarrend. Maar als wij de oude waarden willen vasthouden totdat wij iets beters hebben, dan krijgen wij het betere niet. Er moet werkelijk het een en ander gaan veranderen.

Wij hebben niets aan een christendoes dat een lipbelijdenis is. Dan beter minder christenen maar mensen die werkelijk leven naar hetgeen ze geloven en prediken.

Wij hebben geen behoefte aan mensen die voortdurend de heilige oorlog proclameren als het om hun eigen macht gaat en voor de rest eigenlijk maar vergeten wat er in de koran staat.

Wij hebben mensen nodig die bereid zijn de consequenties van hun geloof volledig te aanvaarden, zelfs als dat betekent dat ze respect moeten hebben voor joden en christenen. In de koran staat inderdaad de opmerking, dat allen die het Boek (daarmee wordt het Oude Testament bedoeld) aanhangen gerespecteerd moeten worden door de moslimwereld.

Dan kijken we ook naar de hindoeereld. Natuurlijk, het is erg belangrijk, als je met verschillende goden te maken hebt dat je eigen God ook een beetje op de voorgrond komt. Maar waarom eigenlijk? Is het niet veel belangrijker dat je een begrip krijgt van de kracht die door de goden wordt verbeeld, die in de mensheid en in de mens en dat je die kracht leert gebruiken?

Het is opvallend hoeveel technieken, die in deze tijd overal worden gedoceerd, in feite een filosofische achtergrond hebben. Judo, jiu jitsu, karate, kung fu. Allemaal systemen die samenhangen met filosofische waarden, met geestelijke discipline en niet alleen maar met lichamelijke beheersing. Op het ogenblik doet men er misschien nog niet zoveel aan. Maar wil

men echter werkelijk iets ermee bereiken, dan moet men zich met geestelijke zaken bezighouden.

Datzelfde vinden we bij heel veel groepen die zich bezighouden met systemen als yoga. Natuurlijk, ochtendgymnastiek op z'n oosters is erg leuk. Maar als men daar niet een filosofische en geestelijke achtergrond bij vindt, dan is de betekenis praktisch nil.

Het is heel leuk om boeddhist te zijn in Nederland of waar ook op de wereld, maar het betekent toch ook dat je een nieuw begrip moet krijgen voor de betekenis van het Achtvoudige Pad. Dat het niet alleen gaat om het geloof en het vereren van degenen die bereikt hebben, maar dat het juist gaat om het zien van de mogelijkheden die er zijn om iets te bereiken. Die dingen manifesteren zich steeds.

Op dit moment lijkt het of er daardoor een afbreuk ontstaat. Zo nu en dan komen er weer bepaalde waardigheidsbekleders in een negatief licht te staan. Nu is het een Nederlandse bisschop. Over tien dagen is het een Italiaanse kardinaal bij wijze van spreken. Dan zegt men; Dat is toch eigenlijk fout. Maar dat is gewoon het oude dat nog spreekt. Het is goed dat zichtbaar wordt wat dat oude is, want pas daardoor kun je begrijpen wat het nieuwe betekent. Zeker, het is een optelsom in deze tijd. In het begin lijkt het erg ongunstig als je alle negatieve punten afzonderlijk aanvoert. Maar als je alle positieve punten even afzonderlijk neerzet, kom je toch tot een tegoed aan positieve waarden. Er is een reserve.

Deze wereld kan verder gaan op een zeer positieve manier. Men kan absoluut heel veel zaken bereiken ook in deze tijd, indien men maar een klein beetje afstand neemt van zijn eigen gelijk-hebberij, van de gewende methode, van de nu eenmaal bestaande structuur. Ik denk, dat wat het laatste betreft u zelfs dit jaar al voor verrassingen komt te staan.

Men is al achter de wijze gekomen waarop de overheid in feite elk particulier initiatief bestraft door daaraan allerlei eisen te stellen zonder daar iets tegenover te zetten; b.v. tijd te eisen die misschien degene die iets ondernemen wil niet heeft. Daar moet men wat aan gaan doen. Dan is er alweer een positieve ontwikkeling die uit het negatieve voortkomt. Als de bureaucratie niet zo ver werd doorgevoerd in sommige gevallen, zou het minder opvallen dat juist daardoor economische moeilijkheden ontstaan. Maar dan wordt het ook duidelijk dat al die gelijkhebbers in hun groepen een keer juist tot excessen moeten overgaan, dat ze het te gek maken al is het alleen maar om anderen te laten beseffen wat de werkelijke toestand, de werkelijke mogelijkheden zijn.

Als je dat allemaal optelt, dan ben je op het ogenblik werkelijk in staat te zeggen: Mensen, maak je niet zo druk. Het is een donkere hemel, maar de opklaring zien we in de verte al aankomen. Ik geloof, dat dat een gunstig bericht is, als we de innerlijke vernieuwing daarbij willen betrekken.

Zeker, u kunt allerlei externe zaken niet voldoende beheersen. U bent zelfs niet in staat om de gevolgen van het verleden in uw persoon geheel teniet te doen. U zult het hier en daar moeten uitzweten. Maar innerlijk heeft u bewustzijn gekregen van kracht. Innerlijk krijgt u een gevoeligheid die steeds verder gaat. Hoe u dat nu uitdrukt en of u er reclame voor maakt of niet dat is uw zaak. U heeft die mogelijkheid. Dan is de grote pluskant die we moeten noemen, niet alleen in deze kring maar ook in vele kringen op aarde: het nieuwe besef van de innerlijke kracht, het vermogen om meer te verdragen, maar ook de mogelijkheid om meer tot stand te brengen.

Er is licht, er is leven, er is kracht in elke mens. In elke mens bestaat een verbinding met het Goddelijke. Ik weet het, het is een mooie theorie. Voor jezelf kun je het soms aanvoelen. Dan weet je even dat het eigenlijk niet gaat om wat er op aarde is, maar dat er iets anders is, iets lichters, ook al heb je daar eigenlijk geen voldoende voorstelling van. Als je je op dat lichte, dat goede blijft beroepen - ook op aarde, ook als de omstandigheden op aarde misschien wat negatief lijken - dan zul je tot je verbazing merken dat je toch nog in staat bent er het beste van te maken.

Je kunt de loop van de wereld en de feiten niet zonder meer veranderen, maar je kunt de betekenis veranderen. Je kunt van het sterven van een beminde in plaats van een enorme

strijd een afscheid, misschien een vredig heengaan maken met een blijvende verbinding. Je kunt misschien een zieke niet onmiddellijk genezen, maar je, kunt de zieke iets van de veerkracht geven waardoor hij zichzelf terugvindt. Je kunt iemand, die in de ellende zit en niet meer weet waar hij naartoe moet, heus niet ineens voorzien van een huis, een baan en een kapitaal (ook niet met geestelijke kracht), maar je kunt hem misschien wel duidelijk maken dat er in hem mogelijkheden zijn om ook in dit opzicht zijn problemen opnieuw te benaderen en toch een oplossing voor te vinden. Je kunt de mensen weer hoop geven. Dat kan ieder en in deze dagen. Helaas zijn er velen die het nog niet de en, maar het kan.

Mogen we dan niet zeggen dat deze tijd van vernieuwing en verandering zich steeds sterker aankondigt in de mogelijkheden van de enkele mens? En mogen we daar dan niet de conclusie aan verbinden dat juist de mensen, die innerlijk voor en vanuit zichzelf die kracht erkennen en gebruiken daardoor die kracht steeds meer kenbaar maken in de wereld en zo de nadruk van het zuiver materiële weer langzaam doen vervloeien in de richting van het meer geestelijke. Dat is toch wel een pluspunt:

De wereld is vol negatieve zaken. Maar die negatieve zaken zijn allemaal tijdelijk, voorbijgaand en beperkt. De positieve waarden, die wakker worden in deze tijd daarentegen, zijn kennelijk niet zo begrensd. Ze bevinden zich in een voortdurend verdergaande ontwikkeling. Daarom is mijn conclusie aan het eind van deze poging u althans enigszins een overzicht van deze dagen voor te leggen: Wij bevinden ons vooral mentaal en geestelijk in een zeer sterke verandering van innerlijk leven. Als gevolg hiervan kan de vernieuwing ook in de materie steeds duidelijker manifest worden.

NOOT

Wij hebben zeker nog geen uitslag van het Wesakfeest. Wij weten alleen een klein beetje wat waarschijnlijk de conclusie van de Raad zal zijn. Die conclusie is dan voor dit jaar erg roerig en rumoerig. Vergeet echter één ding niet;

Er was een fel wit licht. Er was het levenbrengende gouden of gele licht. Er was, al was het wat spiraalachtig, het licht van de rede (blauw) en het licht van de mystieke beleving (purper), van het diep innerlijke geloven ook (violet).

O zeker, er waren wat schichten van gelijkhebbertij, ook in geloofszin. Er waren achtergronden die doen denken dat het allemaal toch wel een beetje erg emotioneel kan toegaan. Maar wij weten dat de positieve krachten het sterkst op de voorgrond zijn gekomen. De rest is achtergrond geruis.

Als we zelf positief zijn en al kost het moeite toch positief blijven, dan zullen we volgens mij in staat zijn in deze nieuwe periode zoveel licht en kracht op te doen van het witte lichts van het gouden licht en zoveel inspiratie te ontvangen zowel in mystieke als in zuiver wetenschappelijke en mentale zin dat we daardoor alleen al komen tot een verbetering van onze persoonlijkheid in deze tijd.

Dan kunt u zeggen: Als ik dan nog vorder moet leven, kun je mijn portie aan Fikkie geven. Maar Fikkie is er nog niet. Dus houdt u nog even vol en u zult misschien ook tot de conclusie komen dat het resultaat van al deze schijnbare ellende of eentonigheid innerlijk zozeer de moeite waard is dat u zegt., Fikkie, neem mij maar mee, maar laat mij houden wat ik heb al zit er zoveel ellende bij waarmee ik dan oven geen raad wist.

Kijk, als je dat nu maar even onthoudt, dan denk ik dat u ook in deze dagen steeds weer die innerlijke kracht zult vinden, omdat u het gevoel heeft: ergens, was het noodzakelijke onvermijdelijk en toch goed.

ONDERGANG

Een bekend schrijver heeft gezegd "De wereld gaat aan vlijt ten onder." Dat vind ik heel erg mooi, want alleen op grond van dit gezegde: kun je dus aannemen dat Nederland steeds bezig is zich een langer bestaan te verzekeren.

Anderen hebben gezegd; wij zijn ongehoórzaam aan de Heer en het Oordeel zal komen." Nou, het werd tijd, dan zijn we eindelijk ook dat kwijt. U vindt het misschien vreemd dat ik het zo zeg. Maar als een wereld is vervuld van ondergangsgedachten en van voorspellingen van het nabije einde van de wereld, dan hebben we eigenlijk te maken met een hoop mensen die geen raas weten riet zichzelf, omdat ze menen dat anderen hun gelijk moeten erkennen en ze kunnen het maar niet krijgen. Wat dat betreft, er is iemand geweest die heeft uitgeroepen., 'Zonder mij gaat een staat te gronde!' (Giscard).

Ik kan dat begrijpen van die man. Hij ziet de ondergang van het glorierijke vaderland nabij, tenzij men hem terughandelt. Aan de andere kant, toen hij er was, was het land aan het afglijden. Dus misschien is het voor het land beter, als hij voorlopig een slippertje maakt. Zo gezien is de ondergangsgedachte eigenlijk iets dat de mensheid eigen is.

Wij zien het einde der tijden komen op het ogenblik, dat we zelf menen dat we geen tijd meer hebben. Wij zien alles ten onder gaan op het ogenblik, dat ons eigen bedrijf in gevaar komt. Wij menen dat de sociale samenhang en structuur in elkaar moeten vallen op het moment dat we zelf geen werk meer hebben. Dat is natuurlijk heel begrijpelijk, maar waarom die ondergang? Waarom voortdurend die onheilsprofeten?

U denkt misschien dat de eerste voorspelling van het einde der wereld ligt in het Boek der Openbaringen? Vergeet dat maar rustig. Er zijn vóór die tijd al mensen geweest die het einde van de wereld hebben verkondigd. o.a. in China, in India, in Babylon, later in Perzië. Overal zijn mensen geweest die hebben uitgeroepen: De laatste strijd tussen goed en kwaad gaat uitbreken! Net of het een epidemie van mazelen is. Die mensen hebben dat altijd weer gedaan, omdat ze het gevoel hadden dat het goede dat zij zagen nooit lang op aarde zou kunnen bestaan. Dat al het slechte dat zij op aarde meenden te constateren als vanzelf de hele wereld naar de hel zou werken. Ik kan ze begrijpen. En als er nadien ook zeer veel voorspellingen zijn geweest van het einde der wereld, dan vind ik altijd weer een soortgelijke oorzaak. Waarom ondergang?

Ondergang komt voort uit het onvermogen om je voortgang voor te stellen. Zo eenvoudig is dat. Wij zijn voortdurend bezig te veranderen. Elk ogenblik worden er nieuwe mensen geboren en gaan er oude mensen dood. Elk ogenblik worden er nieuwe denkbeelden gelanceerd en worden oude waarheden ontmaskerd of minder belangrijk gemaakt. In zo'n veranderende wereld is het niet gemakkelijk te leven. Maar als we geconfronteerd worden met de werkelijkheid, dan zouden we ook zelf moeten veranderen.

Wij doen dat natuurlijk. Elke dag worden we een dag ouder. Elke dag verliezen we iets van een ideaal en hervinden we misschien iets van een kleine droom. Elke dag raken we iets kwijt dat we meenden zo goed te hebben gedaan en vinden we toch iets anders waarin we misschien beter kunnen zijn. Als we blijven kleven aan het verleden, dan gaan we te gronde. De ondergang van de wereld wordt altijd verkondigd door mensen die terugkijken; nooit door mensen die vooruit kijken.

Heeft u wel eens in de trein gezeten? Als u met uw rug in de rijrichting zit, dan ziet u het station niet aankomen. Dan kunt u zeggen Binnenkort zal deze rit ten einde zijn. Maar u kunt zich gemakkelijk een kwartiertje vergissen of u moet de weg wel heel goed kennen. Dat zien we nu in het leven ook.

Iedereen die steeds terugkijkt is bezig het einde van de rit voor zich en eventueel voor anderen aan te kondigen zonder te weten of het waar is. Degene die vooruit kijkt ziet alle nieuwe mogelijkheden, het nieuwe gebeuren. Hij is al bezig om zich voor te bereiden over te stappen, terwijl de anderen nog zitten na te denken over het feit dat de reis toch eigenlijk wel lang duurt.

Ondergang? Nou ja, laten we eerlijk zijn. Ondergang is altijd datgene wat een oplossing betekent, als je niet ziet wat er gaat komen. Er zijn natuurlijk wel mensen, die zien wat er gaat komen, maar die kunnen dat weer niet vertalen in een zelfstandig bestaan. Zij kunnen helemaal niet zeggen: Ik zie daar een Duizendjarig Rijk, dat zal wel 4 tot 6 jaar duren. Neen, die mensen zeggen gewoon; Ik zie daar een Duizendjarig Rijk en dat kan alleen vanuit God komen enz., omdat zij proberen de toekomst te vertalen in de termen van het verleden.

Als u van Den Haag naar Amsterdam gaat en u wilt in Amsterdam de weg vinden met de strategien van Den Haag, dan komt u altijd verkeerd terecht. En dat is nu juist wat menigeen, die zich bezighoudt met visioenen en openbaringen doet.

Wij weten dat binnenkort deze aarde door Gods toorn zal vergaan, want wij hebben dat in de bijbel gelezen. Een verschrikkelijke ramp zal de wereld treffen. Ja, welke? Misschien dat de man bekend wordt die dat zegt. Wat heeft hij eigenlijk in de Schrift gelezen? Niet dat het einde van de wereld nabij is. Dat staat er helemaal niet in. Maar er staat, dat er tekenen zullen zijn. Dan zeg je; Kan ik een paar tekenen vinden? Ik zie wel iets dat een teken zou kunnen zijn, dus komt het einde van de wereld. Wat is het werkelijke visioen van de toekomst? Heeft u daar wel eens over nagedacht? Heel veel mensen stellen zich de wereld voor als voortdurend in vrede.

Overal is vrede op aarde. Op de maan kun je dan wakker worden van het gesnurk van alle wereldburgers die in hun eindeloze verveling moeten wegvlugten in dromen, omdat de werkelijkheid niets meer betekent. Vrede op aarde op die manier kan niet bestaan. Innerlijke vrede wel. Maar een vrede, zoals de mensen zich voorstellen van de toekomst, is eigenlijk niets anders dan stilstand. Natuurlijk, er moet steeds weer iets gebeuren. En als het gebeurt, dan is het weer een stimulans voor een verdere ontwikkeling. Elke ontwikkeling betekent afscheid nemen van het ene en hallo zeggen tegen het andere. Dat is geen ondergang, dat is geen Laatste Oordeel. Dat is gewoon de gang van zaken.

Maar als je nu niet wilt afscheid nemen? Als je niet wilt erkennen dat er een einde komt aan de belangrijkheid van bepaalde gedachten, technieken, structuren en belangrijkheden, dan moet je toch wel zeggen dat het einde van de wereld komt. Want dat is zo belangrijk. Alleen wanneer het einde van de wereld komt, is het verantwoord om daarmee te stoppen.

Ik kan mij voorstellen dat er in Nederland een minister-president is die er zo over denkt. Hij denkt; Het einde van de wereld komt, wanneer ik er niet meer ben, want ik ben zo belangrijk. Dan kan ik mij voorstellen dat er iemand is die een geloof verkondigt. Hij denkt; Ik heb heel veel vertelt, maar heel lang zal ik dat kunnen handhaven? Hoe lang zal ik nog in staat zijn om de mensen die waarheid bij te brengen zonder dat ik met bewijzen op tafel moet komen? Dan denkt hij; Ik ben zo belangrijk, dus moet het einde van de wereld wel nabij zijn.

Het is gemakkelijk genoeg te zeggen: Ik predik u het Koninkrijk Gods. Maar als nooit een douanier tegenkomt en er geen engel in verschijning treedt, dan zit je toch wel een beetje omhoog. Dus zeg je: Het einde is nabij.

Deze denkbepelden en profetieën vinden we overal. Er zijn zekere presidenten van staatsbanken die ook voortdurend roepen dat het einde nabij is, tenzij wij ons onmiddellijk bekeren. Zijlstra doet me denken aan Jona, die onder de verdorrende boom zat vol wanhoop kijkend naar Niniveh dat niet ten onder ging. Ik neem het de man niet kwalijk, maar hij wilde het op zijn manier, met zijn systeem, met zijn waarheid. Dat de wereld zich zou kunnen aanpassen is iets waar hij niet op rekende en wat hij ook niet wenselijk achtte. Zijlstra is

overigens een heel goede man. Hij is normaal. Een normaal mens is iemand, die net niet kwaad is.

Wij zitten in een wereld waar in elke dag niet alleen iets verandert, maar in elke dag veel veranderd. Wij hebben het alleen niet in de gaten. Wij letten er niet op. Wij kijken naar de constante waarde en niet naar de verandering: Daardoor zitten we steeds aan te hikken tegen zaken waarmee we geen raad weten. Wij begrijpen niet dat morgen voortkomt uit vandaag, want wij zien vandaag niet zoals het is. Wij zien vandaag als eergisteren. Dat kan nu eenmaal niet.

Als ik bezig ben te spreken over geestelijke krachten, dan kan ik zeggen: 'Wij moeten wonderen zien. Die wonderen kunnen alleen in de kerk gebeuren. En als ze daar gebeuren, kan dat alleen met kerkelijke goedkeuring, dientengevolge zijn de duivels losgebroken, want er gebeuren een hoop dingen die we niet kunnen verklaren.' Denkt u dat het voorgaande van mij is? Het is een parafrase op een uitspraak van een kerkelijke hoogwaardigheidsbekleder die zich daarmee uitliet over o.m. paranormale genezing en helderziende waarnemingen.

De Paus mag een visioen hebben, de gewone burger niet. In een klooster mag dat misschien, maar dan moet het klooster het goedgekeurd hebben. Dan moet het worden voorgelegd aan de raad voor behoudt van het geloof. Als die er iets in ziet, dan wordt het nog gepubliceerd imprimatuur (in druk).

Is dat de werkelijkheid wel. Moeten wij voortdurend bezig blijven met wat was en niet met wat is? Alleen als we bezig zijn met datgene wat er werkelijk is, kunnen we ons voorbereiden op dat wat gaat komen. Wij moeten elke dag mee veranderen. Wat meer is, we moeten elke dag beter begrijpen wat onze mogelijkheden vandaag zijn, want pas daarmee kunnen we de mogelijkheden morgen waarmaken en ons weer aanpassen.

Stilstand is het meest gevaarlijke dat er bestaat. Vrede op aarde is een onmogelijkheid, want ontwikkeling is nu eenmaal verandering; en verandering betekent voor velen strijd.

Dan zeggen ze; Dat Rijk zal geregeerd worden door God. Maar God heeft de wereld geschapen, lieve mensen. Er kan dus niets bestaan dat God niet wil. Als God zegt: Dat mag niet. Dan is het er niet. Dat is natuurlijk erg lastig voor degenen die komen aanzetten met de Tien Geboden. Maar de mogelijkheid die bestaat om de Tien Geboden te overschrijden, betekent dat God op z'n minst genomen duldt of aanvaardt dat die overschrijding mogelijk is. Dan is dat geen absolute leiding. Denkt u dat, wanneer God komt in dat Duizendjarig Rijk waarvan ze dromen of op de vergadering van de 144.000 uitverkorenen, God dan precies zal zeggen: Zo moet het. Hij heeft dat toch nooit gedaan. Zou Hij het nu dan wel de en?

Er komt geen absolute leiding om de doodeenvoudige reden dat het leven niet iets is dat een absolute leiding heeft; het functioneert binnen wetten. In elk van die wetten zitten de mogelijkheden opgesloten. Je kunt niet alles. door die wetten word je bepaald in je mogelijkheden. Met die mogelijkheden kun je dan zelf iets doen of je kunt niets doen.

De meeste mensen denken: God zal het wel doen en die zitten dus te wachten. Daardoor doen ze niets met de mogelijkheden die ze bezitten en falen ze t.a.v. de werkelijkheid en de Schepper. Die mensen hopen op de ondergang. Zij hopen dat er iemand kom die zegt: Nu moet u voortaan drie keer per dag groene thee drinken, sennapeulen nemen voor de verdere stofwisseling en dan in de tijd die u overhoudt voortdurend bidden om heiliging. Als u dat doet dan gaat het Koninkrijk Gods en het Rijk der Hemelen voor u open. Nu ja, als je zo simpel wilt zijn, dan kun je dat denken en zeg je: Ik hoop, dat het einde nu komt.

Maar ben je wel klaar voor een einde? Wat moeten al die predikers van een onveranderlijke waarheid, als ze worden geconfronteerd met de werkelijkheid van een geestelijk bestaan, van een waarheid die niet zo beperkt eenzijdig is als die welke zij proberen te verkondigen? Ik hoop voor hen dat het einde van de wereld dat zij aankondigen niet snel komt. Want werkelijk,

zij zouden zichzelf in de hel wanen zelfs te midden van de meest hemelse krachten omdat ze hun gelijk hoger stellen dan hun innerlijke aanvaarding van de God waarover ze spreken.

U heeft misschien gedacht, dat ik het einde van de wereld anders zou zien. Een regen van atoombommen die neerdaalt. De mensheid, die in gaswolkjes opstijgt naar de eeuwigheid. Weet u, zolang het gaat om wapens waardoor generaals en staatslieden niet kunnen worden getroffen, worden ze misschien wel een keer gebruikt. Maar als het gevaarlijk begint te worden, als generaals en staatslieden ook kunnen worden getroffen, dan is het veel minder waarschijnlijk dat dergelijke wapens zullen worden gebruikt. Met andere woorden: uw atoomraketten b.v. zijn in feite een winstobject en een prestige-object maar het zijn geen wapens die men zal gebruiken, tenzij men bereid is om zelf ten onder te gaan. En voordat men zo wanhopig is, duurt het wel even.

Neen, geen einde van de wereld in vuur en vlammen, zoals de oude profeten dat hebben verkondigd. O, er zijn er wel die hebben uitgeroepen: "Ik zie het vuur uit de hemel vallen." Nou, dat ia allang gebeurd.

"Er zal een vloed van bloed zijn die gaat van en dan noemt hij een paar plaatsen. Dat is eigenlijk ook al gebeurd. "En dan komt het einde." Als wij nu bezig zijn met einde, dan ziet heet er heel gezellig uit, vindt u ook niet. Verkondig het einde van de wereld maar niet te hard.

U zit in een heden dat voortdurend verandert. U zit in een wereld die steeds verder gaat. U zit in een leven dat niet ophoudt bij de dood. U zit in een progressie van mogelijkheden, maar gelijktijdig in een voortdurende noodzaak om zelf te zijn en zelf te kiezen. Laat u maar niet bezighouden door degenen die alles wat u leuk vindt zondig noemen, al wat u lust ongezond noemen en u dan in de ellende die overblijft bovendien nog verblijden met de mededeling dat de Heer wel zal beslissen of u goed bent. Dat is om niet goed van te worden! Dat is allemaal niet nodig.

Heus, de ondergangsgedachte is erg gemakkelijk en je kunt er heel veel prestige aan ontlenuen. Er zal binnenkort wel weer iemand komen die vertelt dat margarine schadelijk is voor de gezondheid. Aardbeien zijn bevorderlijk voor een maagzweer als je een enigszins gevoelige spijsvertering hebt door de pitjes die erop zitten. Je moet vooral niet teveel druiven eten, want in druiven zit de laatsite tijd een variant van schimmel die niet al te gezond is. Daarom moet je ook erg voorzichtig zijn met de wijnen die je drinkt. Dit zijn geen dingen van mij. Ik citeer stellingen waarmee men op het ogenblik bezig is.

Het lijkt wel, of het enige dat in deze wereld belangrijk is, is iets afbreken. Dan bedoel ik niet afbreken om te laten zien dat er wat anders is, maar gewoon zeggen; Dat is verkeerd, dit is zondig, dat is ongezond. Als je dat zegt, heb je prestige. Trek je er maar niets van aan. Al die dingen die voor jullie zo ongezond zijn, waren het hoofddeeet van je voorouders. Als het zo ongezond is geweest, had je hier niet gezeten!

Iedereen spreekt over de noodzaak om ons aan te passen. Wij moeten dit en wij moeten dat. Wij moeten de natuur sparen. Wij moeten onszelf sparen: Kortom, we moeten alles sparen en vooral ons geld. Maar waarom?

Zeker, er moet een bepaald ecologisch evenwicht zijn. Maar als het zich verstoort, dan zal het zich heus wel herstellen. Maakt u zich daarover geen zorgen. Wij moeten niet uitroepen dat we de natuur niet moeten vernietigen. Wij moeten uitroepen dat we onszelf instand moeten houden nu we op aarde zijn. Dan komen we misschien verder. Wij moeten niet terugkijken naar wat was, want dat komt nooit weer. Wij moeten vooruit kijken naar wat mogelijk is, dan zien we geen ondergang. De ondergang zien we alleen, indien we blijven terug kijken naar alles wat er niet meer is.

Als je ziet waartoe Nederland is gekomen. Weet u, dat Nederland eens bijna één groot oerwoud was, begrensd door wat duingebieden met moerassen. Realiseert u zich hoe goed de wildstand daarin was? Zelfs de oeros liep daar nog rond. Daar kon je wonen, daar kon je leven, daar was je vrij. Geen rumoer. Er waren geen t.v.-uitzendingen; dus als je in slaap viel, was dat door natuurlijke oorzaken. Daar was geen radio; dus je werd niet wakker gehouden door het gewauwel van discjockeys. Al die dingen waren er niet. Wat was het leven toen goed:

Ja zeker, toen was het goed. Maar er was geen waterleiding, geen electra, geen gas. Er waren geen wegen. Als je hoogstens 20 km van je huis af was, dan was je een reiziger, dan was je ver weg geweest. Als je niet goed kon jagen, kon je honger lijden. Dan was er geen instantie die je onmiddellijk voorzag van de nodige middelen om voort te leven. Er was geen wetenschap. Er was alleen maar rook en duister, een beetje bluf en een beetje vechten. Is dat zo mooi? Ja, dat is heel anders dan tegenwoordig.

Als we kijken naar al de giftige stoffen die op het ogenblik worden afgescheiden, dan gaat de wereld toch te gronde. Kijk naar de Rijn. De Rijn is soms net zo zout als de de de Zee. Dat is dan het enige dat de mensen kunnen doen om de economie drijvende te houden. Alles gewendt zich, alles regelt zich. Waar het ene wegvalt, daar komt het andere.

Veranderingen, zeker. Maar dan moeten we niet kijken hoe kunnen we het oude behouden. Wij moeten kijken hoe kunnen we het nieuwe aanpassen. Hoe kunnen we onszelf, de wereld en het leven aanpassen aan de mogelijkheden die in het nieuwe zijn gelegen. Dan hebben we geen einde van de wereld nodig, geen ondergang, geen verval.

Zo gaat het met uw eigen leven ook. Als u zich voortdurend alleen maar bezighoudt met de slechte dingen die er zijn, dan zoudt u zeggen: Ach, was ik maar dood. U kunt het ook anders bekijken: Vandaag is het misschien vervelend, maar misschien dat er morgen weer een plezierig ogenblik komt.

Kijk gewoon naar de lichtpunten van de toekomst. Kijk naar de mogelijkheden die je nu al vast hebt om naar die lichtpunten toe te leven, dan ben je ineens niet meer geneigd te spreken over het einde der wereld. Dan voel je je niet meer genoopt in sombere profetieën uit te barsten.

Zeker, het einde van de wereld komt. Het zal nog wel een klein miljard jaren duren. Daarom hoeft u zich daarover nog niet op te winden. Het einde van de mensheid is nabij. Wat noem je nabij? Het zal nog wel een aantal miljoenen jaren duren voordat de mens zover geëvolueerd is dat je hem geen mens meer kunt noemen, ofschoon ik soms mijn gedachten daarover wel heb in deze tijd. Dat ik mij afvraag: Is dat nu een mens of is een schijnvorm?

Wat ik probeer te zeggen en duidelijk te maken is, dat wij door ons voortdurend te baseren op wat er vandaag is, te leven met de kracht die er vandaag is, uit te gaan van de mogelijkheden die er vandaag zijn een toekomst vormen die altijd beheersbaar is. Een ondergang, een einde van de wereld is niet nodig. Wat meer is, het is niet waarschijnlijk. Daarop hopen of je daarop voorbereiden is alleen maar een bang zijn voor het heden, omdat je voortdurend tere grijpt naar het verleden.

Er zijn openbaringen. Er zijn boodschappen. Er zijn visioenen. Maar al die boodschappen en visioenen moeten we goed begrijpen. Wanneer de Ruiters uitgaan, dan moeten we ons eens even realiseren waar dat eigenlijk voor staat; het is een beeld voor snel vervoer, voor snelheid uit de oude tijd. Snelheid is er tegenwoordig genoeg. Wat brengen die Ruiters? Ziekte, hongersnood enz. Dat is er nu ook op de wereld, maar we hebben de middelen m daar tegenin te gaan.

Als de engelen komen met hun plagen, dan zeggen we gewoon; Wij, levend uit de kracht die in ons is, wij vinden gezamenlijk de middelen om jullie macht te beperken, want d ondergang is niet noodzakelijk. Het leven zelf en de kracht van het leven die in ons is, geeft ons een macht die verder gaat dan die van engelen, laat staan van de Vier Ruiters.

Door zo te denken betekent dat het visioen ombouwen, het maken tot een aansporing in plaats van tot een fatalistisch wachten op het einde. Dat geldt voor de maatschappij precies hetzelfde. Dat geldt voor je eigen geestelijk bestaan ook.

Als jullie hier bij elkaar zitten, er zijn er nogal wat zondaars tussen. Sjongè, sjonge, zo nu en dan word er wel een scheve schaats gereden. U heeft heus wel een paar dingen gedaan die u wel anders had kunnen doen. Trek u er maar niets van aan. Daardoor bent u geworden tot wat u nu bent. Daardoor heeft u misschien een besef gekregen dat u anders nooit gekregen zoude hebben.

Zeg niet; Ik ben een zondaar. Zeg: Ik heb het besef gekregen waarmee ik het goede kan vinden. Zeg niet; Ik heb mijzelf afgesloten van het licht. Zeg: door het besef dat ik heb gekregen kan ik het duister beter bestrijden, het licht in mij groter maken. Ik kan de sleutel a.h.w. vinden tot de nieuwe wereld van werkelijkheid en licht waarin een einde alleen maar een vergane illusie is van mensen die nog leven in de tijd.

Jullie zijn eindig, natuurlijk, in je eigen wereldje. Jullie zijn ook oneindig in de goddelijke wereld. Waarom dan spreken over ondergang? Dat wat werkelijk waardevol is, vergaat niet. Dat wat werkelijk leven is, zal altijd leven. Dat wat werkelijk betekenis heeft, is onvergankelijk. Waarom je dan bezighouden met je zonden en je deugden? Houd je gewoon bezig met het licht dat in je leeft. Waarom nog spreken over ondergang, verderf? Waarom elke prognose, elke voorspelling, elke uitspraak alleen maar zien als korrende van de duisternis? Leef het licht dat in je is.

Denk niet, dat ik dit hele betoog zomaar houdt. We zullen binnen afzienbare tijd weer heel wat ondergangsgedachten te horen krijgen. De ondergang van het Westen. De ondergang van de wereld. De ondergang van de Nederlandse economie. De ondergang van het Engelse koningshuis. Ze zullen ons daarmee doodgooien als we willen luisteren. Zeker u hier op aarde. Wij hebben in ieder geval nog gen t.v., geen radio, wij behoeven geen kranten te lezen.

Als u met al die negatieve uitspraken wordt geconfronteerd, zeg dan tegen uzelf: Ik heb licht, ik heb leven. Ik kan verder. Als ik vandaag voldoende besef en beleef, dan kan ik morgen lichtender maken, sterker, beter. En als u dan ooit zo'n profeet tegenkomt die u aankijkt, zijn schild heft, de klok luidt en roept; Het einde is nabij.' Zeg dan: Ja, als jij je mond houdt, dan is er al een eind a een hoop ellende.

Ik hoop, dat u zo zult reageren op alle onheilsvoorspellingen die u treffen. De feiten moeten we erkennen; die zijn niet altijd even prettig. Wij hebben positieve mogelijkheden. Laten wij ons daarop specialiseren.

Een mens, die wil leven naar het licht toe, vindt de weg naar het licht. Een mens, die wacht totdat het licht zijn duisternis komt verdrijven, zit altijd in de schaduw. Dat is voor de geest precies hetzelfde.

Aanvaard jezelf, aanvaard het leven, aanvaard het licht. Dan blijkt ondergang alleen maar een hol woord, een illusie die verwaait met alle denkbeelden aan gebondenheid en tijd.

GEDULD

Geduld lijkt een zitten wachten. Wachten tot in oneindigheid, tot eindelijk iets zal gaan gebeuren, vervuld te worden de wensen of misschien de tijd eindelijk veranderen zal. Maar is geduld dan wachten?

Geduld is aanvaarden wat er is. Een steeds maar weer begrijpen dat je niet veranderen kunt wat is gebeurd, wat bestaat. Maar het is wel degelijk ook voortdurend in en aan jezelf werken, opdat dat wat je droomt voor zover het mogelijk is ontstaat.

Geduld is niet gelaten dragen de lasten van een onbeheerste tijd totdat je eens wordt opgenomen in Gods heerlijkheid en eeuwigheid. Het is beseffen; in deez' dagen ben ik mijzelf en anders niet. En slechts door mij en uit mijzelf is het mogelijk voort te brengen iets waardoor mijn eigen wezen meer van licht en waarheid ziet.

Geduld is niet alleen maar wachten. Het is werken naar je beste kracht. Niet om een ander te veranderen, maar om iets dat in je bestaat een vorm te geven die eindelijk tot uiting wordt gebracht.

Geduld is niet de dagen tellen. Het is het leven uit het heden, het leven uit de werkelijkheid waarmee je zonder ooit te vragen van anderen, van het zijn jezelf voorbereidt op beter zijn of beter dragen van dat wat er nog te dragen is.

Het is het stelpen van tekorten en van een diep gevoeld gemis, totdat je jezelf bent en voort kunt gaan tevreden met je leven en toch worstelend met het bestaan

NOOT

Ik heb niet zoveel gepraat als u wel dacht. Ik heb meer gezegd dat de moeite waard was dan u allen misschien door heeft. Het waarom, dat wil ik nog even erbij zeggen, dat zal u waarschijnlijk binnen een maand of twee duidelijk worden.

LES 10 - DE OMWENTELING

Wij bevinden ons op het ogenblik in een wereld waarin vele ontwikkelingen dermate snel en naast elkaar plaatsvinden dat bijna niemand in staat is om precies te begrijpen wat er gaande is. Misschien dat ook daarom veel mensen deze periode van ontstellende vernieuwingen met veel meer rust doormaken dan anders het geval zou zijn. Want de oude dingen gaan verdwijnen.

Als we even kijken naar de mogelijkheden in deze tijd, dan komen we o.a. tot het volgende; Er is kort geleden voor het eerst (experimenteel overigens) een bron in bedrijf geweest gedurende drie maanden waaruit atoomenergie kan worden gewonnen zonder dat bij explosie straling zou kunnen ontstaan die dodelijk of schadelijk is of zonder dat schadelijke afvalproducten daaruit voortkomen.

Een ander experiment dat buitengewoon hoopgevend is. Men is nu bezig met een zelfs oraal toe te passen methode voor kankerbestrijding waarmee althans bij een aantal proefpatiënten (70 á 80) een succes werd behaald van ruim 60%.

In de afgelopen periode hebben we te maken gehad met een groot aantal economische filosofieën. Nu blijkt, dat buiten deze systemen om een aantal mensen en bedrijven kunnen functioneren op een economisch niet verantwoorde wijze en toch economisch er beter afkomen dan al degenen die planmatig handelen.

Als wij deze drie gevallen bekijken, dan wordt het duidelijk; er is in de wereld en ook in de techniek, in de menselijke wetenschap iets aan de gang. Het is alsof de deskundigheid van alle deskundigen heel voorzichtig langzaam maar zeker een beetje aan de kant wordt geschoven.

Overall zien we nieuwe ontdekkingen en nieuwe uitvindingen ontstaan waarvan u misschien iets ziet, zoals het teflonpannetje dat uit de ruimtevaart afkomstig is, maar waarvan de kleine facetten van de menselijke samenleving daardoor enorm worden beïnvloed. Het is duidelijk, de techniek is bezig aan een nieuwe, versnelde fase van verandering waardoor zeer waarschijnlijk het gehele technische stelsel zoals het nu bestaat binnen 50 jaar op z'n kop staat.

Er is een stille en eigenlijk niet helemaal te controleren revolutie gaande op velerlei gebieden. Opvallend is ook, dat de data- en informatieverwerking op het ogenblik in een versnelling is gekomen. Er zijn verschillende dingen gebleken die niet zo leuk zijn. Bijvoorbeeld;

Verwerking van data door computers blijkt over het algemeen ongeacht de feilloosheid van de computer zelf tot een zodanig hoog foutenpercentage te leiden dat het bijna niet meer mogelijk is om snel te reageren en dat het heel erg moeilijk is om fouten terug te draaien. Het feit, dat de gewone computers van banken en dergelijke instellingen en ook de adresseerrollen die in verschillende randcomputers zitten die vergissingen maken, heeft natuurlijk zeer veel mensen achterdochtig gemaakt die tot nu toe hun strategie en hun berekeningen geheel hadden gebaseerd op de grote computers, die worden gebruikt voor politieke en strategische overwegingen in b.v. het Pentagon, in Moskou, Kiev en Parijs. Het is duidelijk, de mens heeft een lange tijd gemeend dat de techniek de plaats van de mens kan innemen. Nu komt men tot de conclusie, dat de techniek eigenlijk gevaarlijk wordt op het ogenblik, dat ze in staat, is de menselijke onachtzaamheid te verveelvoudigen.

Er zijn ontzettend veel belangen verbonden aan de computers en andere installaties. Ik denk ook niet dat men te snel die zaak zal terugdraaien. De onregelmatigheden worden echter steeds duidelijker. Om een typisch voorbeeld te geven in uw eigen stad:

U betaalt voortdurend teveel voor uw gas. Dat komt namelijk omdat bij uitzetting de verbrandingswaarde per eenheid daalt, terwijl toch per eenheid wordt gemeten en uw tarief per verbrandingseenheid wordt berekend. Dit zijn zaken, die men in het begin gewoon niet wist en dus er aan voorbij ging. Maar nu komen ze aan het licht. En wat meer is, de mensen nemen het niet zo gemakkelijk meer. Mijnheer Jansen is niet meer bereid om aan te nemen dat de computer geen fouten kan maken. Integendeel. En wat dat betreft, is men ook niet meer overtuigd dat de instanties altijd de juiste beslissingen kunnen nemen.

De neiging tot het voortdurend uitbreiden van productie in naam van de welvaart is eveneens onder vuur koren te liggen. U denkt misschien dat het alleen maar een kwestie is van de invloed van de olieprijs en dergelijke. Vergis u niet. Het gaat om de macht.

Het zou mogelijk zijn om op dit ogenblik bij een gelijk blijvende gemiddelde barrelprijs van het Oosten u benzine te verkopen met ongeveer 40 % vermindering. Het zou mogelijk zijn om olie aan te voeren en te verwerken voor een prijs die per ton aanmerkelijk lager ligt dan nu. Waarom doen ze dat dan niet? Wel, dat is heel eenvoudig.

Iemand, die deze markt in handen heeft en daarmee in feite een heel grote economische invloed kan uitoefenen, kan daardoor tevens bepalen welke industrieën wel en welke industrieën niet rendabel zullen zijn. Anders gezegd. Men heeft de arbeiders, de gewone mensen weer in zijn greep. Maar dat kan natuurlijk niet altijd voortdurend. Je kunt niet altijd verdergaan met deze dingen. Een typisch voorbeeld;

Sedert men is begonnen met de olieschaarstetechniek, geïnspireerd door de Arabische staten maar sedertdien met grote gretigheid overgenomen door de verschillende oliemaatschappijen, is het gemiddelde olieconsumptie over de gehele aarde met 50 % gedaald. Gelijkzeitig blijkt, dat men zoekt naar alternatieve krachtbronnen. Er moet worden aangenomen, dat binnen de komende 20 jaar het verbruik nogmaals met 50 % zal dalen. Als dat gebeurt, dan komt er een ogenblik, dat men om zijn winsten en investeringen op het normale peil te houden prijzen moet gaan berekenen, die niemand daar kan en wil betalen. Dus ook hier worden die grote machten - misschien door hun eigen zelfzucht - ondermijnd.

Opvallend is verder, dat de macht van de leuzen in deze tijd bijzonder groot lijkt. Maar dat is schijn. Als men namelijk goed kijkt wat er met die leuzen gebeurt, dan blijkt dat de meeste mensen ze tegenwoordig niet meer met een korrel zout nemen maar met een paar pond zout. Men gelooft er eenvoudig niet meer in. Men is te vaak bedrogen. En als zich dat in de politiek uit een soort lusteloosheid, gewoonte en sleur schijnt te onttrekken aan de directe feiten, dan moet u er wel rekening mee houden dat dat niet reëel is.

Gesteld dat een volgend Kabinet V Agt zou ontstaan en dat dit Kabinet niet geneigd zou zijn bepaalde maatregelen van het vorige Kabinet terug te draaien, dan garandeer ik u dat de gehele regering en waarschijnlijk ook het openbare leven plat ligt binnen 6 maanden. U zult zeggen: Wat moeten zij dan de en? Dan moeten zij toegeven. Je kunt niet meer de massa zonder meer manipuleren. Het is niet voor niets dat men zich b.v. zo druk maakt over de in feite toch tamelijk onschuldige revolutie in Polen. Waarom? Om de doodeenvoudige reden dat het een aantasting van de hiërarchie is. De meeste mensen realiseren zich niet hoe die zaak in elkaar zit.

De Russen beginnen steeds beter te beseffen dat de communistische Partij 50.000 leden heeft in een land van vele miljoenen. Dat wil zeggen, dat het lidmaatschap van de Partij een voorrecht is en dat wie lid is voorrechten heeft. Maar als je gaat realiseren hoeveel mensen daar tegenover staan die langzaam maar zeker beginnen te beseffen dat zij worden gemanipuleerd, dat ze - laten we eerlijk zijn - een beetje worden misbruikt, dan is het duidelijk dat een revolutie als die in Polen niet mag slagen. Want zou ze slagen, dan zou ze ongetwijfeld onmiddellijk de bron worden van een groot aantal gelijksoortige bewegingen in de verschillende deelstaten van de Sovjet-Unie.

Dit is een tijd van omwentelingen. De vernieuwing is niet alleen maar een kwestie van; o, mensen wat worden wij allemaal geestelijk hoog. Een beetje high zijn de mensen wel, maar

veel geestelijks is er over het algemeen niet bij. Het is eerder een situatie waarbij eigenlijk de stoffelijke omstandigheden veranderen, omdat de geestelijke noodzaak voor een andere wereld bestaat. Als je dat de mensen duidelijk maakt, dan zeggen ze: Dat is onzin.

Natuurlijk, God kan ingrijpen. Maar dat de behoefte van de geest ons stelsel en onze waarheid op deze wereld zou veranderen, dat is eigenlijk niet te geloven. Toch gebeurt het. Niet altijd even prettig en even vriendelijk, dat geef ik toe. Maar de geest weet, dat als de mensheid blijft doorgaan zoals ze nu de et, zij bezig is zichzelf te herleiden tot een soort superbe mierenstaat met technisch teer hoogstaande bereikingen..

De geest denkt echter niet in gemeenschappen, in naties, in belangengroepen. De geest denkt in individuele ontwikkelingsmogelijkheden. En als die ontwikkelingsmogelijkheden steeds minder worden, dan is het duidelijk dat de geest moet ingrijpen, dat ze moet proberen om iets te veranderen.

Vroeger was dat alleen een kwestie van; de Witte Broederschap deed er nog wel wat aan. Misschien was er hier en daar ook nog een ingrijpen van het Verborgene Priesterrijk, maar daar bleef het bij. Nu beginnen steeds meer geesten die moeten incarneren zich ook hiermee te bemoeien. Dat betekent, dat het minder regelmatig gebeurt, minder overlegd misschien ook, maar dat aan alle kanten een verzet aan het oplaaien is tegen al die beperkingen van persoonlijkheid, persoonlijke ontwikkelingen en vooral van geestelijke vrijheid die een mens nodig heeft wil hij als bewustwordingsdoel kunnen dienen voor een geest die een zekere bereiking achter zich heeft.

Wat kunnen we dan ongeveer verwachten? Beelden en jaartallen hebben we al zo dikwijls gegeven, ik meen dat we die achterwege kunnen laten.

In deze tijd zal een toenemend negativisme juist bij de sleurmensen ertoe leiden dat men wakker wordt voor een positivisme dat niet meer is gebaseerd op de oude stelregels. De mens moet positief kunnen denken. Als je gelooft, dat je op aarde bent om alleen maar te lijden, nu ja, lijd dan maar. En als je denkt dat je uitgeleden bent, dan zit je pas goed in de puree. Je bent op aarde gekomen als mens om te leven, om lichtend te zijn, om bewust te worden, om te ervaren en gelijktijdig om een zo groot mogelijke mate van harmonie te vinden tussen jou en anderen. Daarvoor is niet veel kans in deze tijd. Daarom moeten we naar het nieuwe positieve toe. Er moet een omwenteling komen in de benadering van het bestaan en van het leven.

Men heeft het ons wel eens kwalijk genomen dat wij groepen als b.v. Provo's indertijd en ook nu bepaalde bewegingen van jonge mensen hebben uitgeroepen tot 'de voorboden van de vernieuwing'. Maar vergeet niet, dat het juist deze mensen zijn die hun leven zijn gaan aanpassen aan hun denken en hun behoeften en niet meer aan een gemeenschappelijk schema waarbinnen zij zich gebonden achten. Dat was een positieve en geen negatieve ontwikkeling.

Er zijn natuurlijk ontzettend veel negatieve facetten te noemen van deze periode van verwarring. Als we denken aan wat er zich op het ogenblik heeft afgespeeld in Leeds, Birmingham, Soho en andere delen van Engeland, dan kunnen we zeggen: zijn die rellen nu wel nodig? Nederland heeft er ook zijn deel van gehad en Duitsland, Zwitserland. Overal waar je kijkt zijn er straatgevechten en dergelijke. En dan niet zoals in Japan als een soort ritueel, maar werkelijk als een verbeterd aantasting van het gezag en de beslissingen ervan. Is dat positief? Op zichzelf misschien niet. Maar het is de enige methode, meen ik, waarmee je op een gegeven ogenblik de mentaliteit kunt doorbreken die ambtelijk en bureaucratisch genomen beslissingen, omdat deze juridisch verantwoord zin menselijk juist kunt achten. Een mens is iets anders dan iets dat wordt bepaald door artikelen van een wet. En dat betekent, dat er heel veel moet veranderen in de wetgeving.

Het betekent verder, dat het onderricht grote verandering zal moeten ondergaan. Niet iedereen zal dat even prettig vinden. Ik kan mij voorstellen dat kinderen, die ontdekken dat ze weer werkelijk moeten gaan leren, dat minder leuk vinden. Ze willen veel liever gezellig met

hun vriend de onderwijzer gaan debatteren over het een of ander onderwerp. Maar dat is niet de taak van het onderwijs. Dat is de taak van de gemeenschap als geheel.

Wat er op het ogenblik in het onderwijs gebeurt dat is a.h.w. met je auto naar de fietsenmaker gaan. De fietsenmaker heeft wel degelijk kennis, bekwaamheid. Maar hij heeft niets te maken met het zichzelf bewegende voertuig. Hij heeft alleen te maken met voertuigen die door mensenkracht worden voortbewogen. Als je die beperking uit het oog verliest, dan heb je twee dingen: In de eerste plaats: de fietsenmaker begint zichzelf te overschatten, in de tweede plaats; er zijn steeds meer auto's die kapot gaan. Dat is iets dat men ook in deze maatschappij moet leren.

Ik weet, dat men op het ogenblik steeds bezig is om zijn lievelingstheorieën uit te leven; dat het nog steeds een kwestie is van hard doorknoken om ons geloof waar te maken. Zoals eens de ridders tot roofridders werden en op kruistocht uittrokken, zo zien we nu de socialisten raids uitvoeren op het sociale leven. Maar daar komen we niet verder mee. Je kunt de mens en de wereld van de mens niet ambtelijk bepalen.

Dit betekent, dat er een toenemende mate van anarchie losbreekt over de hele wereld. Zeg niet dat dat negatief is, want de anarchie zal op den duur ontdekken dat ze ook bepaalde spelregels nodig heeft. Maar die spelregels zijn veel minder bindend. Aan de andere kant, de repercussies ervan, als je daar tegenin gaat, zijn dan ook groter en directer. Daardoor krijgt het als vanzelf een corrigerende werking.

Laten we eens naar andere zaken kijken. En. Als we eens nemen de zorg voor de ouden van dagen. Ouden van dagen menen deel te zijn van de gemeenschap. Ze dienen niet daarbuiten te worden geparkeerd totdat ze doodgaan.

Als we kijken naar de manier waarop men te werk gaat met werklozen. Je hebt recht op een inkomen, dus maak het je maar gezellig! Dat past niet... Iemand moet wat te doen hebben. En als dat dan geen taak is waarvoor men is opgeleid, nu ja, papierprikkers zijn er ook nodig. Dat is een werkelijkheid waar men op het ogenblik nog helemaal niet aan toe is.

Men praat over de grote problemen van de gastarbeiders, maar men vergeet er één ding dat, indien alle grenzen wegvallen de bekwaamste mensen altijd daarheen zullen graviteren waar ze thuishoren. Dat is heel typerend gebeurd in de U.S.A., waar je verschillende steden met grote industrieën kunt bezoeken en dan tot je verbazing merkt dat er in Chicago-mensen zitten die uit New York komen, uit Baltimore, San Francisco, Los Angeles, San Diego etc. Die graviteren gewoon naar de plaats waar zij, gezien hun bekwaamheden, hun neiging, hun inzichten het best thuishoren. Waarom zou dat alleen in de U.S.A. mogelijk zijn en niet elders op de wereld?

Ik wil niet zeggen, dat we daarvan direct grote resultaten zullen zien, naar het betekent op den duur wel dat je de beste teams bij elkaar brengt. Want mensen, die iets willen presteren, moeten toch leren samenwerken.

Die samenwerking kun je best vinden, als mensen op grond van hun bekwaamheden, hun persoonlijke voorkeur en eigenschappen samenkomen en samenwerken. En dan moet er ook de mogelijkheid zijn om weg te gaan, als je er geen zin meer in hebt. Dat is een systeem waarmee men op het moment niet zo erg blij is.

Men wil graag dat iedereen die eenmaal een plaats heeft in het **ar-**, die plaats zal kunnen behouden. Maar is dat wel reëel? Het betekent namelijk, dat degenen die wel, goed werken binnen het arbeidsproces eigenlijk een aantal non-valeurs in dit arbeidsproces moeten dragen. Dit betekent weer dat de arbeid dunder wordt dan noodzakelijk, de kwaliteit daarvan slechter is dan noodzakelijk en dat bovendien degenen die normalerwijze zouden vertrekken veel minder mogelijkheden hebben om dit te doen, want ze zijn gebonden aan de zekerheid van hun functie.

Kijk, als je dat allemaal overweegt, dan is het duidelijk dat de verandering in mentaliteit die we bij bepaalde groepen jongeren vooral zien heel erg belangrijk is; dat die a.h.w. wijst naar

een vernieuwde maatschappij, naar een werkelijk menselijke samenwerking waarbij het geen kwestie is van hoeveel kan ik krijgen om zo weinig mogelijk te doen.

Laten wij ook even kijken naar de kwestie van rechten zoals die tegenwoordig wordt gehanteerd.

Natuurlijk, iedereen moet beschermd worden tegen ieder ander. Maar dat betekent, dat je iemand niet meer de kans geeft om zichzelf te beschermen. Daar komen dan de meest krankzinnige situaties uit voort. Mag ik u een vraag stellen? Realiseert u zich hoeveel mensen in Nederland met één of twee personen wonen in huizen van zes of meer kamers? Dat zijn er heel wat. Weet u waarom die mensen niet verhuuren? Om de doodeenvoudige reden dat, als iemand eenmaal je onderhuurder is geworden je hem er met geen stok meer uitkrijgt, je bent dan geen baas meer in eigen huis. Met andere woorden: men zou een groot gedeelte van de woningnood kunnen opheffen alleen door die mensen een beetje minder rechten te geven als onderhuurder en desnoods daar tegenover te stellen een beperkte vermindering van je vergoeding die ze dan voor 4e huur moeten betalen voor het betrekken van een kamer. Maar daaraan denkt niemand. Rechten, rechten, rechten!

Doordat zoveel rechten voor zoveel groepen van mensen steeds worden gehanteerd als dwingend en noodzakelijk ontstaat er in feite een zo grote ontrecting van de massa als geheel dat het recht steeds minder nadruk krijgt. Dit betekent een uitholling van de machts- en gezagsstructuren zoals die maatschappelijk aanwezig zijn. Maar dat impliceert ook - en laat ons dat niet vergeten - dat er iets anders voor in de plaats moet komen, want je kunt niet gewoon in een vacuum verder gaan.

Als ik spreek over een revolte, dan heb ik het inderdaad over al datgene wat zich op dit ogenblik overal afspeelt: dit krankzinnige zoeken naar iets anders. Dit zoeken naar een middel om jezelf te blijven toch gelijktijdig wat vrijer te worden. Maar dat is pas een begin. Het is niet aan mij om hier een toekomstbeeld op te hangen van wat er over honderd jaar zal gebeuren, wanneer u toch allang bij ons bent en het zelf kunt zien vanuit onze kant. Dat heeft dus weinig zin.

Het is echter wel interessant en belangrijk op te merken dat de 90-er jaren een totaal ander maatschappelijk beeld te zien zullen geven dan de 80-er jaren.

Het is interessant op te merken dat er ook in arbeid, arbeidsproces en arbeidsverhoudingen dermate grote veranderingen zullen plaatsvinden dat men zich niet meer zal kunnen voorstellen dat het in het jaar 1980 nog zo en zo was. De mensen merken het niet, gelukkig maar. Maar het verandert. Het verandert ontstellend snel en volledig. door al die veranderingen wordt de mens ook steeds meer geconfronteerd met zichzelf.

Tegenwoordig zijn er een hoop mensen die alleen maar grijpen naar het occulte en het geestelijke, eventueel zelfs naar de godsdienst, omdat ze gewoon geen raad meer weten met de wereld waarin ze leven. Natuurlijk, je kunt je godsdienst tijdelijk in de plaats stellen van de werkelijkheid of je kunt het occultisme verheffen tot iets dat zo belangrijk is dat de rest niet meer telt. Maar dat kun je niet volhouden, want je leeft op aarde.

In het occultisme, in de godsdienst, in de verschillende systemen en filosofieën zit wel degelijk een persoonlijke leidraad. Op het ogenblik dat je afziet van de massaliteit en je persoonlijke ontwikkeling en ervaring gaat gebruiken, kom je in een heel ander vaarwater. Dan is het ook niet meer zo belangrijk dat je anderen kunt betuttelen. Ik vind ze toch iets verschrikkelijks die betuttelaars. Dat zijn mensen, die voortdurend bezig zijn anderen te vertellen dat ze niet volmaakt zijn, vervolgens naar de Tour de France gaan om zich te laten aanbidden, dan van die zelfaanbidding terugkeren om te zeggen dat ze het toch werkelijk goed menen met alles en iedereen, terwijl ze in feite aan zichzelf hebben gedacht.

Het is nu nog natuurlijk, het is nog getolereerd. Over tien jaar niet meer. Het is nu nog zo, dat men luistert naar de stem van de geestelijke leiders - of ze nu pastoors zijn of ayatollah's -. Hoe denkt u dat het er over tien jaar zal uitzien? Dan zullen ze tegen de pastoors zeggen; Man, als je daar zo zeker van bent, bewijs het dan maar. Wie bent u om op grond van een stel theorieën mij te vertellen wat ik moet zijn en moet denken? Dan zeggen ze tegen zo'n ayatollah; Hier heb je een machinegeweer, begin maar met je heilige oorlog. Als het goed gaat, kom ik wel eens kijken. Dat is heel iets anders dan je te laten meesleuren.

Het uiterlijk enthousiasme onder de massa is op het ogenblik nog groot, maar het innerlijke verzet wordt steeds groter. Dat kunt u vinden in Iran, u kunt het ook vinden in Nederland. U kunt het zelfs vinden in de ambtelijke stad Den Haag. En dat betekent heel wat, want als de ambtsschimmel wordt aangetast, dan betekent dat dat in feite het systeem te beschimmeld is. Dus realiseer u, in de mensen is er iets aan het gebeuren. Nu kunt u het misschien betreuren dat da bij vele oude gelegenheden, die u goed achtte, teloor gaan of dat er een nieuwe visie en begrippen komen waar u zelf een beetje achter hen zit. Maar u bent uzelf. En juist als men in de vernieuwing steeds meer naar zichzelf gaat kijken, vanuit zichzelf in de gemeenschap gaat werken, dan zal men ook veel meer bereid zijn om een ander te accepteren. Dan zal men niet meer zeggen; Wat maak jij voor een krankzinnig geluid, noem je dat nog muziek? Dan zal men zeggen: Goed, dat is jouw muziek. De mijne is toevallig aan de muur van het oude kerkhof of zo iets. Dat vind ik voor spiritisten heel passen.

Wat ik probeer duidelijk te maken: Deze revolutie met al haar uiterlijke verschijnselen heeft een innerlijke omwenteling op gang gebracht. De werkelijke revolte, de werkelijk onstuitbare omwenteling in de menselijke wereld ligt dan ook niet in de stoffelijke ontwikkeling. Ze ligt vooral in de innerlijke en persoonlijke ontwikkeling van steeds meer mensen.

Dan zitten we natuurlijk ook wel met problemen. Als je kijkt naar het aantal atoombommen dat de U.S.A. en de U.S.S.R. heeft. dan loopt het je koud over de rug. Die mensen kunnen gemakkelijk ongeveer 60 % ervan weggooien en elkaar nog doodslaan zonder de wereld te vernietigen. Maar ze zitten gevangen in het denkbeeld: bommen zijn macht. Heb ik dus meer bommen, dan heb ik meer macht. Maar op een gegeven ogenblik komen er ook mensen die zeggen: Moet ik daarvoor krom liggen? Wat kunnen mij die bommen schelen.

Steeds meer mensen zeggen: Moet jullie machtsspelletje dan worden uitgevochten ten koste van onze verkoelde lichamen, van een verziekte wereld? Daar geloven we niet meer in. Dan is het mogelijk, dat iemand zo'n wapen toch wil hanteren. Maar het gevaar is dan groot dat degene, die het eerst een atoomwapen afvuurt waarop een eerste barrage terugkomt, wordt afgemaakt door zijn eigen mensen.

Nu begrijpen ze het nog niet helemaal: Dat is ook te begrijpen, want per slot van rekening, legers zijn over het algemeen afzonderlijke maatschappelijke instellingen die zo ver van de normale maatschappelijke werkelijkheid verwijderd zijn dat ze weinig inzicht hebben in hetgeen er zich werkelijk psychisch en sociaal afspeelt in de gemeenschap. Maar zelfs generaals kunnen op een gegeven ogenblik niet helemaal meer de of blijven voor die voortdurende aantasting van hun onfeilbaarheid, de voortdurende aantasting van recht op geheimhouding, hun recht om te beslissen zonder iemand erin te kennen. Dat is veelbetekenend.

Het betekent, dat het oorlogsgevaar nog wel enige jaren groter zal worden, maar dat het daarna steeds kleiner wordt. Per slot van rekening, iemand die wil uittrekken om zijn vaderland te verdedigen, voelt zich niet gelukkig als hij weet dat hij daar niet meer in terug zal komen. Dan is het hele offer dat hij brengt zinloos geworden, dan is zijn hele leven, zijn hele mentaliteit aan zijn de el voorbij geschoten. En dat gebeurt. O, er zijn over 10, 20 jaar nog wel legers. Maar waarom zou men legers niet nuttiger inzetten?

Legers hebben zoveel mogelijkheden. Waarom zou men ze niet inzetten om b.v. de straat te vegen? Waarom zou men ze niet inzetten om het verkeer te regelen als het erg druk is? En om a.h.w. een politietaak over te nemen. En als de boer veel hulparbeiders nodig heeft, het leger heeft toch mensen genoeg. Laten de manschappen kersen of aardbeien gaan plukken. Die mentaliteit gaat komen. Men gaat steeds meer zeggen: Het gaat er niet om wat je voorstelt. Het gaat erom wat je betekent. Wat je betekent, wordt bepaald door wat je doet. En dan zijn we een heel eind verder.

Iets daarvan heeft u waarschijnlijk naar buiten horen komen, zoals o.a. de onthullingen over de tekorten die het Vaticaan zou hebben. Die tekorten komen echter door een foute speculatie die nog niet 10% van het kerkelijke kapitaal heeft gekost; dat moet u ook nog weten. Dat wordt binnenkort bekend gemaakt. Het ging namelijk om een aantal land en niet industriële verkopen. Het Vaticaan heeft nog allerlei aandelen, die dan anders, meer rendabel, belegd zouden worden. Degene die dat heeft gedaan, heeft echter kans gezien om de kerk voor een kleine honderd miljoen gulden te bedriegen. Toen is de man failliet gegaan.

Nu doet de kerk of zij eraan failliet gaat. De ene partij zegt; Ach, dat is niet zoveel; hoogstens 20 miljoen. De andere partij roept uit; Het is minstens 200 miljoen! Er moet extra gecollecteerd worden voor ons. Maar dat betekent ook, dat er een mentaliteitsplitsing is. Er zijn steeds meer geestelijken die in zich het gevoel hebben ik zou eigenlijk eens naar Rome moeten gaan om daar de boel kort en klein te slaan, zo danig dat ze eindelijk eens weten dat de mensen er niet zijn voor de kerk, maar dat de kerk er is voor de mensen. En als dat zich onder geestelijken kan voordoen, niet alleen onder gewone mensen naar onder geestelijken, dan is dat veelbetekenend.

Er is een verandering gaande.

Datzelfde zien we tegenwoordig ook overal in de protestantse groepen. Als u ziet hoeveel de minees op het ogenblik afwijkende meningen aan het verkondiger zijn, hoeveel dominees ofwel vluchten in een superbe vroomheid die volkomen wereldvreemd is, danwel in een algemene sociale bewogenheid waarbij God éigenlijk alleen maar de stoplap en de leuze is die ze gebruiken, dan wordt het duidelijk; ook hier is een verwarring gaande.

Als we kijken naar hetgeen er ook nu in het boeddhisme gebeurt, dan zien we dat er eigenlijk daarbinnen alleen bepaalde disciplines zichzelf nog overeind kunnen houden. Dat zijn de filosofische discipline van de monniken op Ceylon en de Zen-discipline die haar grootste vestigingen heeft in Japan. Wat er verder nog overblijft is van weinig belang. Nu ja goed, er zijn natuurlijk de "Mister Moon-groepen" e.d.

Wij moeten ons goed realiseren wat er aan gebeuren is. Er is een ontbinding maar vreemd genoeg niet van het geloof maar van een geloofsstructuur die niets te maken wil hebben met hetgeen er innerlijk bestaat, maar die alleen uiterlijke en klakkeloze aanvaarding eist. Dat is typerend.

Het is toch wel zeer opvallend (dat heeft u misschien zelf wel kunnen constateren) dat de Paus in de Ver, Staten door een non (dus iemand die de geestelijke gelofte heeft afgelegd) werd aangevallen omdat hij niet voldoende aan vrouwenrechten denkt. Dat is gebeurd; Realiseer u wat dat voor een enorme omwenteling betekent. Het betekent gewoon, dat de heiligheid van de Paus wordt teruggebracht tot de menselijkheid van de bestuurder die zijn verstand moet gebruiken en niet alleen de inspiratie van de H. Geest.

Als we spreken over revolutie, dan is dat wel degelijk een omwenteling die zo onvoorstelbaar is dat 50 jaar geleden de mensen zich nog niet eens konden voorstellen dat zoiets zou gebeuren. Toch is het gebeurd in deze dagen. En toch zien wij steeds weer soortgelijke en meer extreme verschijnselen. Laten we ons dan heel goed voor ogen stellen wat er eigenlijk aan de hand is.

Het is niet het afbreken van het waardevolle. Het is het afbreken van dood hout. Het is zoeken naar een methode om te kunnen leven met een werkelijk geloof, te kunnen leven met een werkelijke taakbewustzijn, te kunnen leven in een werkelijk vrije ontwikkeling, te kunnen

leven buiten een systeem dat je op basis van een behaald middenstandsdiploma voortaan vast plugt in een winkel, of op grond van een boekhouddiploma in een kantoor. Kijk, dat is hetgeen het meest belangrijke is in de vernieuwing

Zeker, de betekenis ervan is geestelijk. En als ze zich aan het voltrekken is, dan zal de wereld plotseling heel wat grote geesten geboren zien worden. Dan zullen de mensen zich afvragen hoe het komt, dat er nu ineens zoveel geniale mensen op aarde zijn die zo eenvoudige oplossingen weten te bedenken voor zo oude en zware problemen? Dat komt, omdat de geest pas dan zal incarneren, als haar incarnatie op aarde werkelijk zin en nut heeft.

Ik neem aan dat die tijd over een tien jaar al begint aan te breken. Het is niet allemaal op lange termijn, het is kort bij. Er zijn er die dan zullen zeggen: Ach jullie met je prognoses, jullie zitten er altijd naast. Goed, wij zitten er naast, maar we zitten er niet zo ver naast. Als u in uw leven met een even grote juistheid altijd had gefunctioneerd als wij doen in onze prognose, dan zou niemand over u te klagen hebben. Want een kleine fout is menselijk. Een kleine mischatting in tijd, in samenhang van gebeuren is geestelijk. Zo simpel is het eigenlijk.

Als u nu zo dadelijk naar huis gaat, dan moet u niet gaan met het idee, mensen, de vernieuwing komt er aan. 'Neen, de vernieuwing is bezig. U moet niet zeggen. Zij hebben het gehad over een revolte. Wat zal ons nu boven het hoofd hangen: U moet zeggen: Ik moet bereid zijn om mij aan te passen aan steeds meer zich wijzigende omstandigheden. Als u dat doet, dan zult u tot uw verbazing merken dat u niet alleen betrokken raakt bij een verandering van uw uiterlijke wereld, maar dat u innerlijk verandert. Dat er in u dingen gaan gebeuren, dat er krachtens wezen en waarden zijn waar u eigenlijk nooit zo bij heeft stilgestaan of alleen maar heel bijgelovig mee bezig bent geweest en die nu opeens veel concreter, veel reëler worden en die voor u - al beseft u niet eens hoe - toch weer bijzondere mogelijkheden, krachten, ontwikkeling, uitbreiding van uw hele bestaan misschien kunnen betekenen.

Dat is de revolte waarbij u zelf betrokken bent. Dat is hetgeen dat ook nu in deze jaren zich aan en rond u aan het voltrekken is. Dat is de reden voor alle tegenslagen en ergernissen waarmee u te kampen heeft, tenzij u zich leert aanpassen, tenzij u ook leert ze soms te verdragen. Dat is de reden voor al die onverklaarbaarheden - zowel meevallers als tegenvallers - die op het ogenblik als hagelstenen uit de hemel op u neerkletteren.

U bent aan het veranderen en u weet heet nog niet. Maar als u innerlijk kunt beantwoorden aan datgene wat er op u afkomt, dan is er geen tegenvaller meer, dan is er alleen nog een ontplooiing, een ontwikkeling. Dus denk niet, dat ik alleen spreek over een revolte, een vernieuwing van de wereld in deze tijd.

Nu aan het einde van deze cursus wil ik ook graag de nadruk leggen op uw persoonlijke revolte; de veranderingen waar u persoonlijk bij betrokken bent. Datgene wat in uw denken en optreden aan het veranderen is, soms zonder dat u het beseft.

Ik wil u erop wijzen dat u, gemiddeld in de komende twee jaar (voor de aanwezigen zou ik het nog nader kunnen definiëren), het zijn er maar een paar en dan ligt het gemiddeld op ongeveer 14 maanden á anderhalf jaar geconfronteerd zult worden met grote afwijkingen; in uw huidige bezigheden, uw huidige mogelijkheden, het huidige patroon van leven zoals u het nu meent te kennen.

Als dat gebeurt en u kunt het accepteren, dan zult u ontdekken dat de hele revolte, de hele vernieuwing zich afspeelt als een soort zonsopgang. Het is nu nog duister. Hier en daar hoor je de eerste vogels. Het grijs dat wegschemert in, het westen wordt langzaam vervangen door de gloed in het oosten. Ik zeg niet dat het licht uit het besten komt. Het licht komt uit een wereld van geest en geestelijke kracht. Maar het is komende, steeds sterker. Ik zeg niet dat dat

loodgrijze altijd in het westen ligt. Maar er ligt op het ogenblik een mentaliteit over de gehele wereld die loodgrijs, duf en zwaar is, maar ze wordt door het licht steeds meer verdrongen.

In een schijnbare anarchie strijdt de mensheid om een nieuwe vrijheid en de geest om een betere mogelijkheid om op aarde en in het menselijk leven haar eigen bewustwording juister en sneller te bewerkstelligen.

Dat is dan al wat ik u in deze laatste lezing heb te zeggen. Ik dank u voor de aandacht die u hieraan heeft gegeven. Uiteraard hopen wij, dat u het niet alleen zult overwegen als wetenswaardigheid, maar wel degelijk ook als een aanwijzing hoe u zelf moet reageren op de onverwachte omstandigheden die u steeds weer zullen treffen. Wij zijn ervan overtuigd dat al datgene wat in de loop van deze cursus is besproken steeds aperter merkbaar zal worden voor een ieder die zijn ogen niet sluit voor de wereld waarin hij leeft.

Ik heb vele dingen gezegd. Ook in de afgelopen lessen zijn er vele dingen gezegd die direct samenhangen met het gebeuren dat zich vandaag de dag voltrekt. Er zijn mensen die zullen zeggen: U heeft gezegd dat Van Agt natuurlijk minister-president wordt. Maar zijn kans is op het ogenblik nog maar fifty-fifty. Ik heb dit als voorbeeld genomen. U zult ook zeggen; Al die wanorde, is dat nu nodig? Als u zich realiseert hoe verward het systeem is, dan zult u moeten toegeven dat het nodig is.

Als u eerlijk en riet open ogen vandaag kijkt naar de wereld om u heen en misschien ook naar uw eigen mentaliteit, dan zult u moeten toegeven dat die veranderingen nodig zijn. Hoe het dan verder verloopt, dat zult u wel zien. Dit is niet alleen een verklaring, het is een waarschuwing. De stormwaarschuwing is gehesen. Emotionele stormen zijn opkomst. Beheers uzelf een beetje, dan zult u ontdekken dat ze veel strandgoed brengen dat voor u zeer kostbaar kan zijn.

VERANDERING VAN GRENZEN

Als u zegt: verandering van grenzen, dan denkt u natuurlijk allereerst aan de grenzen tussen de verschillende landen. Als u dan nagaat wat er gebeurt, ziet u dat die grenzen eigenlijk steeds minder belang rijk worden. Er ontstaan wel grenzen die door ideologieën worden bepaald; die worden dan zeer strikt gehandhaafd. Maar de grenzen tussen landen met gelijke ideologieën nemen in feite de laatste tijd in belangrijkheid af. Daaruit kunnen we dan de gevolgtrekking maken dat er een ogenblik zal komen waarop grenzen zullen kunnen wegvallen. Dat ze nog bestaan is te danken aan het feit, dat elke natie een eigen bewind heeft. Als u minister-president of regeringshoofd bent van een staat, dan zult u er weinig voor voelen om klerk te worden van een internationaal geheel. Dat betekent dus, dat er heel wat mensen zijn die alles zullen doen om een verdere internationalisatie zoveel mogelijk tegen te houden.

Aan de andere kant moet u eens zien wat er nu gebeurt in Nederland. In Nederland dachten de kwekers een appeltje voor de dorst te hebben. Maar er zijn andere landen die appeltjes hebben die zo week en voos zijn dat ze helemaal niet geschikt zijn voor de dorst. Als je al melig bent, word je nog meliger. Die landen nu verkopen de appels zo goedkoop dat de eigen kwekers daardoor in de puree zitten. Dat geldt ook voor allerlei andere zaken.

De overhemdenmakers in Nederland hebben geen hemd meer aan hun lijf om de doodeenvoudige reden dat andere landen de hemden goedkoper fabriceren. Dat betekent dus, dat zakelijk gezien die grenzen steeds verder aan het verwateren zijn, dat nationale begrippen eigenlijk worden afgewisseld door nutsbegrippen.

Kijk naar de kentekenen van de nationale macht; de legers. Die legers staan bij elkaar in het een of ander verband en hebben eigenlijk nationaal steeds minder te zeggen. Nederland heeft een eigen leger, maar de betekenis, de structuur, de ontwikkeling van dat leger wordt feitelijk bepaald door de NAVO. Dus hier zien we inderdaad dat de nationale grenzen wegrallen; dat de betekenis daarvan een andere aan het worden is. Het is in deze tijd meer een soort zeef geworden waarmee men probeert om de ongewenste elementen te gelegener tijd op te vangen. Maar houden kun je die legers ook al niet, want ze zijn net zo lastig als vlooiën.

Kijk dan ook eens naar het verleggen van de grenzen in het besef van de mensen. Om de benadering van b.v. de homosexualiteit in deze dagen te bezien, moet u toch zeker teruggaan naar de 14e eeuw om een soortgelijke benadering te vinden. Als je kijkt waar de mensen tegenwoordig naar streven, moet je zeggen: Eigenlijk trachten ze wat hun status betreft terug te gaan naar de bloeitijd van Athene. Dat is een verleggen van grenzen.

Diefstal is een tijdlang iets geweest dat deed alleen het geteisem (uitvaagsel). Als je nu ziet hoeveel er wordt gestolen, hoe eigenlijk langzaam maar zeker zelfs de meest solide burger probeert belastingen te ontduiken, zonder kaartje in de tram te zitten en dergelijke, dan moet je toch toegeven dat die begrippen ook aan het veranderen zijn.

Neem b.v. de kerk. De kerk van Rome was lange tijd juist zo exclusief omdat ze werkte in het Latijn, een taal die de meeste gelovigen niet verstonden en dat is voor een verkondiger altijd prettig. Daarbij - en dat was ook typerend - stond de priester als vertegenwoordiger van de gelovigen als brandpunt aan het altaar met zijn rug naar de mensen toegekeerd. Hij was de voorganger. Tegenwoordig, misschien is het wantrouwen, misschien is het iets anders, zien we dat de kerkdiensten van de kerk van Rome meer en meer in de landstaal worden gehouden; dus iedereen kan horen waar het over gaat. Bovendien staan de priesters met hun gezicht naar de mensen toegekeerd. Dat heeft een tweeledig de el: In de eerste plaats daardoor is er een dialoog tussen de gelovigen en de voorganger: In de tweede plaats; de voorganger kan de collectebus in de gaten houden. Dat is in deze tijd ook nodig. Dus ook hier weer: grenzen die worden verlegd.

Laten we nu eens kijken naar de leefwijze. Vroeger zeiden ze. Zolang je maar fatsoenlijk bent, dan is een beetje armoede lijden niet zo erg. Tegenwoordig zeggen ze; Hoe onfatsoenlijk je bent, doet er niet toe, maar armoede lijden behoeft niemand. Als dat geen grote verandering is! Het is een verschuiving van waarden.

Vroeger zei men; De kunstenaar voedt uit armoede zijn kunst met zijn lijden. Tegenwoordig zegt men; Wij hebben een leider nodig voor de kunstenaarsbond, opdat we worden betaald voor datgene wat we als kunst voortbrengen en dit zonder eronder te lijden. Ons enig lijden is, dat wij door onze leiders soms worden tegengehouden, als wij meer willen hebben voor de kunstwerken dan we krijgen van de overheid. De grenzen zijn verlegd.

Vroeger waren de mensen beperkt tot hun eigengebied. De goeude burger ging ongetwijfeld uit. Misschien ging men enkele dagen met vakantie naar de Veluwe. Er waren ook mensen die heel lichtzinnig naar Brussel gingen. Je had ook mensen die iets deftiger waren maar niet lichtzinnig. Zij gingen naar Scheveningen waar men hervormd kon baden. Anderen gingen naar Zandvoort al was het om alvast hun Duits op te halen, want dat was in die dagen ook al zo.

Nu is het heel gewoon, als de werkster tegen u zegt: U moet mij niet kwalijk nemen, maar de volgende 3 weken heb ik geen tijd, want ik ga met mijn familie naar Mallorca. Iemand, die

vroeger misschien een uitstapje maakte naar de Vergulde Kip bij Lisse, vindt het tegenwoordig krankzinnig dat hij in eigen land zou blijven. Hij gaat naar Disney-land.

De mensen leren elkaars landen beter kennen. Als er vroeger een Chinees in Nederland was, dan stond iedereen te kijken. Nu kijken ze verbaasd op als ze ineens een blanke ontdekken. Ik wil maar zeggen. Er zijn zoveel dingen veranderd. Het is alsof de hele wereldbevolking langzaam aan door elkaar wordt gehusseld.

De goede Hollandse pot, afgewisseld eventueel door de chique Franse keuken, heeft allang moeten plaatstaken voor de bami, de nasi, de patat, de polenta, de pizza, de goulash en al die andere gerechten die van elders komen. Ze worden allemaal in Nederland geconsumeerd. De snert is kennelijk ook een goed exportartikel, want die wordt zelfs in de tropen gegeten.

Er is een uitwisseling. Maar die uitwisseling betekent dat de grenzen wegvallen, want de mensen leren elkaar beter kennen. Vroeger was alles wat je van Afrika afwist dat er arme heidenen waren. Die moesten natuurlijk geholpen worden om hun naaktheid te bedekken met broekjes en hemdjes. Als je dan niet kon breien, dan was er altijd wel een vriendelijk negerkopje waarop je dan een centje kon leggen. Dan slikte dat kopje het in en knikte tweemaal dank je. Tegenwoordig is men bezig over de politieke situatie in Biafra etc. Ook hier weer, de wereld is veranderd.

Niet alleen in uw land, maar in vele landen matigt men zich een oordeel aan over andere landen, maar men leert er ook steeds meer van kennen. Daaraan zie je inderdaad dat grenzen gaan verdwijnen.

Ook in uw eigen leven zijn de, grenzen wel degelijk verschoven. Dingen, die u eens zeker nooit gedaan zou hebben, daar denkt u tegenwoordig op z'n minst wel eens aan. Dingen' die u vroeger nooit zou hebben getolereerd, vindt u nu wel begrijpelijk. Ook bij u zijn de grenzen aan het veranderen.

Dan moeten we ons niet voorstellen, dat we naar een wereld toegaan zonder grenzen. De mens is altijd iemand geweest die steeds probeert om voor een ander een grens te trekken. Als dat niet lukt, dan gaat hij lijntrekken totdat het een grens wordt. Maar hij heeft eigenlijk de behoefte aan een vaste gemeenschap voor een groot gedeelte ingeruild voor de behoefte aan een belangengemeenschap. Hij heeft, zijn behoefte aan een vaste morele norm voor een groot gedeelte ingewisseld voor de behoefte aan een sociaal contact, een sociale eenheid. U denkt misschien dat er toch niet veel veranderd is.

Realiseert u zich wel, dat nog geen honderd jaar geleden een protestantse bakker in een katholiek dorp geen klanten kon krijgen? De pastoor vond dat dat niet goed was. Realiseert u zich wel, dat het niet zo lang geleden is dat iemand, die in bepaalde dorpen in een Nederlandse provincie een t.v.mast had staan, een zondaar en ketter was die door het hele dorp gemeden moest worden, terwijl men ook wel eens probeerde om dat product van satan zijn werking te ontzeggen door de antenne te bombarderen met stukken ijzer, stenen. en wat dies Leer zij. Je zou kunnen zeggen, dat het Staphorst-effect aan het wegebben is.

De gemeenschappen veranderen van aard. Ze zijn niet meer regionaal bepaald; ze zijn mentaliteit bepaald. door het wegebben van de grenzen ontstaan vanzelf wel nieuwe eenheden, maar die zijn niet meer zo strak afgeleid.

Het is duidelijk, dat je daardoor ook heel andere zaken krijgt. Vroeger was het bijna ondenkbaar dat een Engelsman goed Frans en Duits sprak en misschien ook nog Nederlands. Tegenwoordig heeft u Engelse en Amerikaanse trainers, die met een aardig en pittoresk accent

uitstekend in het Nederlands weten te vloeken. Realiseer u eens hoeveel grenzen er zijn weggevallen.

Denk nu niet, dat die grenzen nooit zullen terugkomen. Het ligt in de aard van de mens om op de een of andere manier lijnen te trekken of dat nu lijnen zijn van kaste, van nationaliteit, van dorpsgemeenschap of misschien van commerciële binding. Eén ding is echter zeker: de grenzen zoals ze nu bestaan hebben hui langste tijd gehad.

De wereld verandert voortdurend en in die verandering wordt het internationale belangrijker dan het nationale.

De wereld ontwikkelt zich voortdurend, maar juist daardoor is men meer en meer afhankelijk van anderen en kan men de grens tussen zichzelf en de anderen niet Lieer handhaven zoals men dat misschien toch zou willen. De wereld gaat een eind verder. Sommigen zeggen zelfs dat ze veel te ver gaat.

Voor ons betekent dit alleen, dat we kunnen constateren dat in de verandering in ieder geval de bewegingsvrijheid van de mens groter wordt en niet kleiner; dat in die verandering ook de mogelijkheid om jezelf meer tot uitdrukking te brengen groter wordt en niet kleiner.

Daarnaast zullen we in ons leven ontdekken dat we ons steeds minder gebonden voelen aan de grenzen die anderen eens voor ons hebben getrokken, en dat we steeds meer onze eigen grenzen gaan bepalen. Dat acht ik ondanks alles een goed teken.

FINESSE

Finesse kun je op vele manieren interpreteren. Finesse kan zijn de verfijning. Het kan ook zijn een bepaalde handigheid. Het kan zelfs zijn een bepaalde sportieve benadering. Laten wij voor onze overweging uitgaan van verfijning.

Verfijning betekent altijd dat je eerst moet beginnen de grove lijnen meer in evenwicht, in samenhang te brengen. Maar als je dat hebt gedaan, is dat nog niet genoeg. Dan moet je proberen om de details steeds duidelijker, steeds kenbaarder en vooral steeds harmonischer in te vullen.

In ons leven hebben wij enige finesse vaak nodig, want als we met onszelf in strijd zijn, dan vergeten we dat alle tegenstellingen die deel uitmaken van ons wezen toch een eenheid vormen. Als we echter alles aanvaarden wat deel is van ons wezen en dit met grove lijnen in overeenstemming brengen, dan hebben we enige harmonie bereikt.

Maar wil je een innerlijke perfectie, dan moet je verder gaan. Dan moet je leren om al die kleine schijnbaar onbelangrijke zaken in je gedachtenleven, in je zieleleven, in je beleven uiterlijk vorm te geven. Je moet ze a.h.w. invullen op de juiste wijze. Je moet zorgen dat in alle kwaliteiten die je hebt steeds meer de details waaruit ze zijn opgebouwd scherper, duidelijker tot uiting komen, zodat op den duur bijna microscopisch zuiver de harmonie wordt uitgebeeld in een aantal tegenstellingen, die gelijktijdig elkaar in balans houden en aanvullen.

Dat lijkt mij wel de grootste verfijning die bereikbaar is voor ons streven.

Leven betekent bewust worden: Maar goed bewustworden betekent harmonisch bewust worden. Dat kan alleen, indien je de evenwichten weet te vinden, ze voortdurend weet te benadrukken en weet te herstellen.

Als je dan daarmee bezig bent en je hebt een periode van evenwichtigheid, zoek dan naar die kleine beelden en tegenstellingen van licht en donker in jezelf. Beeld ze uit, geef ze vorm, doorproef ze en beleef ze totdat juist deze kleinigheden nadruk gaan geven aan het grote geheel waarvan ze deel uitmaken.

Dan pas besef je wie en wat je bent, wat je kunt en zul je door de verfijning van je benadering op den duur de openheid voor de totaliteit van de kosmos kunnen bereiken zonder blind te worden voor de details waaruit ook deze is opgebouwd.

Wij zijn gekomen aan het einde van de cursus. Ik weet, dat sommigen iets anders of er meer van hebben verwacht. Dat kan ik mij voorstellen. Aan de andere kant hebben we een schema neergelegd van de vernieuwing die zich op het ogenblik in de wereld afspeelt, maar ook van de vernieuwingen die zich in de mens kunnen voltrekken.

U heeft er op z'n minst een soort spoorboekje aan dat u kunt raadplegen, als de wereld op een onbegrijpelijke manier reageert of verandert.

Als u nu maar leert leven in vrede met uzelf en in redelijke vrede met uw wereld, dan zult u vanzelf aan onze kant de rest wel vinden.

Tot u komt om bij ons het restant op te halen wens ik u in ieder geval een heel prettige zomer, een leven waarin de innerlijke vrede in staat is alles op te lossen en bij gebrek aan al deze zaken toch een klein beetje vrolijkheid en geluk zodat u tenminste vandaag nog kunt zeggen: "Nou ja, het was niet alles, maar het was toch een goede avond".